

ЛАВЪРЛ СПЕНСЪР КРЪСТОПЪТ

Превод: Нина Гавазова

chitanka.info

Джонатан и Арон са братя... и са влюбени в една и съща жена. Когато се изправят пред най-важното решение в живота си, те се озовават на кръстопът и съдбите им, безвъзвратно се променят. За съпруга си Мери е предана и любяща партньорка. За брат му Арон тя е уважавана и доверена приятелка. След като съпрузите разбират, че не могат да имат деца по вина на Джонатан, щастливият брачен съюз постепенно се превръща в тежоба. Джонатан се обръща към брат си и го моли за нещо, което не може да поиска от друг мъж... Ала онова, което започва като акт на милосърдие, бързо отстъпва място на пламенна страст. Арон е първият, който разкрива на Мери непознатото тайнство на любовта. Онова, което дълго е тляло в нея, е възпламенено от неговите ласки. Скоро копнежът ѝ за дете я отвежда до горчиво-сладката болка на изневярата и принуждава Мери и двамата мъже в живота ѝ да осъзнаят какво означава истински да обичаш...

Дълбока благодарност на Джуди Кошио, Дарлийн Шофър и Денис Брюсо, които бяха моята сила, моето съзнание и моята критика, винаги когато се нуждаех от тях...

На Катлийн Удилуис за това, че написа „Пламъкът и цветето“, както и за много други неща.

С любов на баба ми Беси Адамек, чиито спомени са в основата на тази книга.

ГЛАВА ПЪРВА

Джонатан Грей постепенно осъзнаваше истината. Молеше се да не е така, надяваше се да греши. Но не беше грешка. Знаеше го. В крайна сметка трябваше да се изправи лице в лице с проблема... и да се справи с него. След като през всичките тези години го беше отричал, Джонатан Грей най-накрая осъзна, че е стерилен.

Двамата с Арон боледуваха през онази зима, така както бяха преболедували заедно всичките си детски болести. Двамата братя споделяха всичко — от тенекиената чаша върху водната помпа до леглото, в което спяха през момчешките си години — така че беше абсолютно естествено това, от което се заразеше единият, да се прехвърли и на другия — от бебешкия круп до настинките по време на детските години и най-накрая заушката през пубертета. Именно заушката бе причината за това.

Кой ли можеше да каже защо първо се разболя Арон, а след това и Джонатан? Майка им бе опитала всичко — от лед до лапи от варен боб — но възпалените гениталии на Джонатан не спадаха.

Това беше един от редките случаи, в които той си спомняше доктор Хаймс да идва в дома им и може би точно на това се дължеше недоверието му към него сега.

— Не мога да направя нищо повече от онова, което вече сте сторили, госпожо Грей — припомни си думите на лекаря Джонатан. Той упрекваше Хаймс, че не е намерил начин да премахне болката.

Когато всичко отмина, хората казваха, че няма причина за тревога, защото не беше сигурно дали ще има последствия. Дори подмятаха, че домът на Джонатан ще се напълни с деца.

Но той бе женен вече седем години и все още нямаха деца. С Мери непрекъснато правеха опити и вече изглеждаше почти сигурно, че никога няма да имат бебе.

А този стар глупак Хаймс дори и сега не бе в състояние да им помогне. Джонатан не можеше да разбере защо Мери продължава да слуша съветите на доктора. Този път я бе накарал да брой дните в

календара заради някаква глупост, свързана с някои дни, в които тя можеше да зачене. Това дразнеше Джонатан. Някой трябваше да влее малко здрав разум в главата на стария глупак, но Грей беше миролюбив и не бе той човекът, който да го направи. Освен това Хаймс, изглежда, поддържаше надеждата на Мери, така че Джонатан си мълчеше и се съгласяваше с нея, когато тя му казваше, че е дошъл подходящият ден да опитат отново, но наум проклинаше стареца, че я залъгва.

За съжаление преструвките им ставаха все по-големи, а леглото изглеждаше все по-тясно, тъй като любенето им не ги даряваше с деца. Напрежението между него и Мери нарастваше и нищо освен бебето, което и двамата желяеха, а не можеха да имат, не бе в състояние да го намали. Джонатан не беше съвсем сигурен кога точно му хрумна тази идея, но вероятно бе започнала да се заражда още миналата зима. Имаше достатъчно време да я обмисли по същия начин, по който преценяваше кога ще настъпи подходящият момент да започнат сеитба.

Когато му бе хрумнала за пръв път, той се намираше на мястото, където седеше и сега — на семейната скамейка след неделната служба в църквата и се наслаждаваше на близостта си с Господ, след като всички други бяха излезли и ги бяха оставили за малко насаме. Това беше времето, в което се чувстваше най-добре. Другите можеха да клюкарстват в църковния двор както винаги в неделя. Той предпочиташе да прекара последните няколко минути тук.

Четеше Библията, когато вниманието му бе привлечено от един стих: „Приеми при себе си Арон, своя брат и синовете му с него.“

В началото интересът му бе предизвикан от името Арон и това го накара да прочете стиха още веднъж. Трудно бе да се каже кой, кого беше взел при себе си, тъй като Арон и Джонатан живееха заедно в родния си дом. Но да се каже кой кого бе приел — ето това не бе лесно. Те съжителстваха абсолютно равноправно, въпреки че колкото и странно да бе, земята наследяваше Джонатан, а къщата и останалите сгради бяха завещани на брат му.

Баща им явно е знаел какво прави, когато е разпределил собствеността по този начин. Абсолютно сигурно бе, че Джонатан никога не би напуснал земята. Обичаше я твърде много. От друга страна, Арон не изпитваше такава привързаност към земята. Нима не я беше напуснал вече веднъж, за да отиде да поживее в града? Въпреки

всичко след година се върна от това заточение — прибра се в дома си и можеше да се каже, че Джонатан е взел Арон на своята земя, а Арон е приел Джонатан в къщата си. Преди седем години, когато Мери са омъжи за Джонатан, тя бе приета в живота и на двамата братя като съпруга на единия и верен приятел на другия. По този начин и тримата бяха абсолютно удовлетворени.

Джонатан размишляваше върху всичко това, след като прочете стиха в Библията, и спокойното му, нищо неподозиращо съзнание не бе напълно подготвено за откровената, смуцаващо, греховна мисъл, която му хрумна, след като препрочете стиха за трети път: „Приеми при себе си Арон, своя брат и синовете му с него.“

Думите за синовете на Арон го накараха да се замисли за тази идея. Защото Арон нямаше синове. Той все още не бе женен! Да предположим тогава, че преди това би могъл да... да дари, брат си със син!

Тази мисъл се бе загнездила в съзнанието на Джонатан така, както рибената кост засяда в гърлото ти и не помръдва, независимо колко усилено преглъщаш или колко сух хляб изяждаш. Непрекъснато си въобразяваш, че можеш да забравиш за факта, че тя е там, но не можеш.

По същия начин стояха нещата и с разрешението на въпроса как той и Мери да се сдобият със син.

Греховността на идеята изпълни Джонатан със срам, но това не я накара да изчезне, а напротив — подтикна го да открие причини, поради които в крайна сметка ситуацията можеше да не изглежда чак толкова порочна. Сега вече той бе достигнал до момент, в който всичко изглеждаше почти логично.

Много пъти се бе молил и продължаваше да моли Господ за прошка заради идеята си. Но нима в крайна сметка тя не му бе хрумнала именно тук — докато стоеше с Библията в божия дом и пред Божиите очи?

До края на зимата и в началото на пролетта Джонатан наблюдаваше Мери и Арон. Те се разбираха, но бяха само приятели и стриктно спазваха отношенията между девер и снаха по начин, който той смяташе за идеален.

„Не трябва да пожелаваш чуждото...“ — бе фраза, която го накара с часове да размишлява.

Каза си, че съпругата му и брат му едва ли ще извършат нещо порочно, ако го направят по негова воля. Ако във всичко това имаше някакъв грях, Джонатан с готовност би го поел върху себе си.

Бе го обмислял достатъчно дълго и дори бе решил, че идеалният момент ще настъпи съвсем скоро. Щеше да замине за Минеаполис, за да купи бик от породата Блек Ангъс. И така, в една прекрасна утрин на 1910 година Джонатан Грей прецени, че е дошъл часът да им го каже.

След като решението бе взето, той се извини за последен път на Господ, напусна тихата църква и излезе на яркото слънце.

Мери бе заобиколена от шумните деца на семейство Гарнър и говореше с майка им Мейбъл, която ѝ се падаше леля, а чичо ѝ Гарнър беше застанал малко по встрани. Както винаги гласът на Мейбъл Гарнър се извисяваше над всички. Джонатан тъкмо се приближаваше когато тя каза: — Струва ми се, че моята Катрин все още е твърде малка, за да се омъжва, но предполагам, че е пораснала откакто ти ни напусна, нали, Мери?

— Катрин, толкова се радвам за теб. — Мери целуна младата си братовчедка по бузата.

— А, ето те и теб, Джонатан! — отново прокълнтя гласът на Мейбъл Гарнър. — Ти си или невероятно добър, или ужасно порочен, след като оставаш толкова време в църквата! — последва бурният ѝ смях. Тя беше едра почти колкото Джонатан, носеше очила, имаше червендалесто лице, добър нрав и беше обичана от всички. Той вече бе свикнал с нейната откровеност и тя не го притесняваше. С цялата челяд около нея госпожа Гарнър приличаше на пуйка, която е извисила глава над децата си и подвиква, докато наглежда по-малките. — Ела насам, момче! — За леля Мейбъл всеки мъж беше момче.

Когато Джонатан приближи групата, Мери се обърна към него:

— Леля Мейбъл току-що ми каза, че Катрин и Майк ще се женят през юни.

Съзнанието му бе заето с други мисли и това малко го затрудняваше да се присъедини към благопожеланията. Жените обаче бяха развълнувани от новината и не можеха да бъдат отделени една от друга, така че Джонатан изчака встрани и си поговори с чичо Гарнър.

От време на време вниманието му се насочваше към Арон, който се бе облегал на едно колело близо до Присила, на мястото, където връзваха каруците. От начина, по който тя накланяше глава и

примигваше към него изпод бонето си, ставаше ясно, че Джонатан нямаше време за губене. Присила възнамеряваше да накара Арон да я заведе пред олтара, а след това вече щеше да е прекалено късно. Неделя бе идеалният ден да постави въпроса — единствения ден през седмицата, в който си позволяваха почивка. Това бе денят на Господ и те го използваха като такъв. Имаше достатъчно време да постави въпроса на Мери и Арон и за всичко, което щеше да последва.

— Джонатан, по-добре се заслушай по-внимателно, защото вероятно и на теб скоро ще ти дойде на главата същото като на брат ти, който в момента седи ей там — извика леля Мейбъл. — Ако някога съм виждала човек, влюбен като теле, то това е Присила Воленс. Нали знаеш, че сватбите винаги идват по три една след друга, а тази на Катрин ще бъде едва първата за лятото.

— Е, и ние така се надяваме, нали, Джонатан? — попита Мери, докато го хващаше под ръка, загледана в Арон и Прис.

— Това зависи само от Арон, но ние наистина се надяваме.

Всички се отправиха към каруците, предвождани от гласа на Мейбъл Гарнър:

— Цял ден ли ще лъскаш това колело, момче, или най-накрая ще откараш малката хубавица у дома?

Арон повдигна главата си и помахна на Мейбъл. Арон и Джонатан много си приличаха. Арон обаче винаги се смееше. Очите му се присвиха, когато се усмихна, и отвърна:

— Виждам, че сутринта в църквата не те е направила по-милостива, лельо Мейбъл. Езикът ти е хаплив както винаги.

— Не се занимавай с моя език, момче, а си гледай своя! — извика тя, след което малко по-тихо добави: — Това момче е куражлия като баща си — и се загледа към Арон и Присила, които се качиха в своето бъги и напуснаха двора на църквата, последвани от Джонатан и Мери.

Моран Тауншип все още не бе навлязъл в най-хубавия период на годината. Тревата покрай пътя бе като бледа сянка — като брадата на младеж, който все още не е започнал да се бръсне. Върбите покрай Търтъл Крик бяха напъпили, обещаваха скоро да разцъфнат.

Така изглеждаше и Мери. Джонатан си помисли колко привлекателна бе тя с вида си на ученичка, нетърпеливо приведена напред. По начина, по който седеше, можеха да я помислят за дете.

Беше толкова слабичка, че кокът от медноруса коса на врата ѝ, сякаш щеше да я повлече надолу с тежестта си. Единственият признак на зрелост в нея бяха малките ѝ гърди, които се очертаваха под вълненото ѝ палто, когато поемаше дълбоко дъх, за да вдиша мириса на пролетта, сякаш част от този аромат щеше да остане в нея, ако успееше да го задържи достатъчно дълго в дробовете си. Тя беше жена, която очакваше същото пробуждане, каквото и цялото градче Моран Тауншип — очакваше разцвета и зрелостта на своя живот.

Джонатан знаеше това. С периферното си зрение той я изучаваше — очите ѝ бяха теменуженосини, винаги широко отворени и изпълнени с очакване. Миловидното ѝ лице разкриваше славянския ѝ произход. Когато се усмихваше, вместо да се присвият, очите ѝ ставаха още по-големи. Освен това Джонатан никога не я бе виждал да се цупи или самосъжалява и вероятно именно това го изпълваше с надежда в момента.

— На света няма нищо по-прекрасно от месец април! — заяви Мери. — Освен може би май! — След което по типичния за нея възторжен начин вдигна ръце към небето и изрецитира: — „Април надалеч, да дойде май, но не твърде скоро, защото ще стане юни комай.“

После отново отпусна рамене и сложи ръцете си на коленете.

Как, по дяволите, се очакваше от един мъж да реагира на всичко това?

— Представи си някоя година да се събудиш и да откриеш, че април и май са преминали незабелязано... не мисля, че бих го понесла! — промърмори тя.

Джонатан си помисли, че понякога жена му говори като хлапе, и се почуди дали това се дължи на факта, че си няма дете, което да се държи по този начин.

Тя не спираше да бърбори:

— Смятам обаче, че април и май няма да минат достатъчно бързо за Катрин и Майк. Само си представи, Джонатан, Катрин се подготвя за сватба! О, ще бъде прекрасно! Леля Мейбъл ще се погрижи за това. Ще танцуваме... — В този момент тя отново вдигна ръце, хванала полата си и я завъртя леко под звуците на въображаема музика. Джонатан се радваше на оживлението ѝ, но както често се случваше, просто не знаеше какво да направи.

И така, с попътния вятър на Минесота, който сякаш ги отвеждаше у дома, безмълвният мъж и приличащата на дете жена продължаваха напред след каруцата, която леко се носеше по чакъла.

Когато преди две години Арон Грей бе напуснал Моран Тауншип, Присила Воленс беше просто още едно от децата, които си играеха на пътя. Когато се върна, детето се бе превърнало в изкусителна жена. Всички в Моран Тауншип знаеха, че тя му е хвърлила око още щом го е зърнала в Бохемиън Хол. От този момент нататък градчето следеше всяко действие на двойката. Сега вече всички бяха сигурни, че Арон и Прис скоро ще застанат пред олтара.

Ако нещата се развиеха така, както ги бе замислила Присила, щяха да са абсолютно прави. Тя бе готова на брак още от момента, в който го видя за пръв път след завръщането му в града, и той идеално знаеше това. Само че идеята никак не му допаднаше. Прис бе приложила върху него всички провинциални женски хитрини: беше на разположение винаги когато я потърсеше, не капризничеше и му показваше колко добре е подготвена да се грижи за дом и семейство. Фермите им бяха толкова близо една до друга, че той имаше безкрайно много възможности да я види как се справя с по-малкия си брат и сестри, как помага на баща си в полската работа и на майка си в неспирните домакински задължения. Тя наистина бе идеално подготвена за брак. Единственото, което ѝ трябваше, бе предложение, но нямаше начин да притисне Арон Грей. Изглежда, той смяташе да я ухажда, докато и на двамата започнат да им окапват косите, и нищо не бе в състояние да изтръгне от устата му дългоочаквания въпрос.

А какво ли си мислеше Арон? В тази априлска утрин, докато отвеждаше Присила у дома с каруцата на баща ѝ, той осъзна колко близък бе станал със семейството ѝ. Чувстваше се толкова приятно в компанията им, сякаш вече бе част от тях. Може би заради това не искаше да мисли за женитба.

Осъзнаваше, че ѝ е дал достатъчно основания да очаква предложението му. През последната година бяха постоянно заедно, а веднъж бяха допуснали и нещо повече. Тя му се бе отдала един-единствен път, но това бе достатъчно, за да реши, че той вече ѝ принадлежи. Тъй като беше първият ѝ мъж, това го караше да се

чувства отговорен заради нея, но също така и принуден да се ожени, а той просто не беше готов.

Все пак е трудно да разрушиш навика, а да прекарва известно време с Прис съвсем не му бе неприятно. Тя беше симпатична, живееше наблизко и двамата много се забавляваха. И така, за пореден път той пътуваше към дома ѝ в неделния ден с каруцата на баща ѝ така, сякаш вече бяха женени.

През този ден никой друг от семейството ѝ не бе дошъл на църква. Чакаха майка ѝ Агнес да роди петото си дете. След като изкачиха възвишението, където пътят към неговата ферма се отклоняваше вляво, Арон попита:

— Направо вкъщи ли искаш да си отидеш, или ще дойдеш да закусим заедно с Джонатан и Мери?

— По-добре веднага да се прибера вкъщи. Мама ще има нужда от помощ.

Зад тях Джонатан видя как Арон помахна. Предната каруца продължи направо след кръстопътя към подножието на хълма, където на около четиристотин метра разстояние се намираше домът на семейство Воленс.

— Изглежда няма да закусят с нас — отбеляза Джонатан.

Мери видя колата да изчезва след разклона на пътя и се почувства самотна. Щеше да ѝ липсва обичайната им неделна закуска заедно. Къщата щеше да изглежда пуста. Тя си помисли за многобройната челяд в дома на семейство Воленс и не можеше да обвини Арон, че я предпочита пред тяхната смълчана къща, която винаги изглеждала прекалено тиха и прекалено голяма в неделните дни. Е, днес поне можеше да отиде в градината, помисли си тя и каза:

— Агнес ще има нужда от помощ.

Шестгодишният Нелт Воленс тичаше с набитите си крачета по алеята и през цялото време крещеше:

— Мама ражда! Мама ражда!

— Бягай в плевнята и стой там! — извика сестра му, докато минаваха покрай него. Преди Арон да успее да спре каруцата, Прис вече бе скочила от нея и тичаше към къщата. Когато слезе и той, Нелт стоеше пред него, дърпаше го за ръцете и крещеше:

— Трябва ли непременно да отида в плевнята, Арон, трябва ли? Прис не може да ме накара!

— По-добре направи това, което ти казва, Нелт, за да не пречиш — отвърна той.

— Тя просто не иска да чуя, ако мама започне да вика.

Арон се разсмя, грабна момчето, вдигна го и го прегърна.

— Откъде знаеш това?

— Джими Мартин каза, че последния път майка му много е викала — довери му Нелт, — а така е правила и Клара, когато се е раждало телето ѝ.

Арон реши, че няма смисъл да спори, и предложи на Нелт да му прави компания в хамбара заедно със сестра му Грейси. Кора беше на шестнайсет, така че, изглежда, щяха да ѝ позволят да си остане у дома. Както се оказа, бебето нямаше да се роди скоро. Арон остана да забавлява малките и от време на време получаваше известие от къщата. Клем Воленс постоянно излизаше и влизаше в дома си и той се запита какво ли може да каже един мъж на съпругата си в такъв момент. Малко след пладне Присила направи сандвичи и ги занесе на Арон и децата. Каза му, че може да си тръгва, но той остана. Следобедът минаваше бавно. Най-накрая, малко преди вечеря, тя го изпрати в града, за да доведе доктор Хаймс. Като минаваше покрай своята ферма, той видя Мери да излиза от кокошарника, напълнила престилката си с яйца. Помаха ѝ и тя остана загледана в него.

Когато се връщаше, вече се бе стъмнило, но в дома му бе светло. На Арон му се прииска да се прибере, но си помисли, че ще е най-добре да се навърта около фермата на семейство Воленс, докато се убеди, че вече нямат нужда от него.

Хаймс го следваше на известно разстояние. Присила си отдъхна, когато видя двете каруци да приближават.

— Все още нищо — бяха единствените ѝ думи, преди да влезе в къщата заедно с доктора и да остави неспокойния и смутен Арон навън.

В плевнята бе по-топло и сухо. Арон видя, че децата са легнали, и се присъедини към тях, като ту задрямваше, ту се събуждаше. Припомняше си случилото се между него и Прис в сеното през една студена февруарска нощ.

Малко по-късно тя дойде и Арон се събуди. Прис не носеше фенер. Той слезе по стълбата от копата сено и докато се обръщаше в тъмното, едва не се блъсна в нея.

— Мама роди момче — прошепна тя.

— Как се чувстват?

— И двамата са добре.

— Докторът още ли е тук?

— Не. Предложи да те откара у дома, но аз го излъгах, че предпочиташ да прекараш нощта в плевнята. Искрах да поговорим, преди да си тръгнеш. Да излезем навън.

Той я хвана за ръка и я изведе на свеж въздух. Докато затваряше внимателно вратата на плевнята, Прис въздъхна.

Арон се обърна и я привлече в прегръдките си.

— Уморена ли си? — попита той.

Тя дръпна глава и се удари в брадичката му.

— Да, но щастлива.

— Предполагам, че всички се чувстват така. Нелт ще се радва ли, че си има брат?

Тя моментално се отдръпна от него.

— О, трябваше да проверя децата. Добре ли са?

— Да, да, не се притеснявай за тях.

— Знаеш ли, не беше необходимо да оставаш в плевнята. Мама искаше просто Нелт и Грейси да не са наоколо.

— И на мен ми беше по-удобно тук — отбеляза той. — Кора как се справи?

— О, знаеш каква е Кора... никога нищо не пропуска.

Прис се засмя, като си припомни отчаяните опити на Кора да помогне и неприкритото ѝ недоволство от звуците, които се разнасяха из къщата.

— Ами ти, Прис, какво мислиш за всичко това? — попита Арон, като прокара ръка по бузата ѝ, а спомените от плевнята бяха все още ярки в съзнанието му.

— Мисля си, че това е нещо много красиво. Спомням си, когато Нелт се роди — беше незабравим момент. Това е най-прекрасното нещо, което може да се случи. Трябваше да видиш как се държаха мама и татко след това. Според мен няма друг момент, в който двама души да се чувстват толкова близки. — Тя млъкна. Явно очакваше

някаква реакция от него, но той нищо не каза и тя продължи: — Благодаря ти, че остана, Арон. Признателна съм ти за това, че се погрижи за малките.

— Е, при всички положения не можех да си тръгна, преди да разбера дали е момче или момиче, нали? — Той се облегна назад и ѝ се усмихна.

— Ти какво дете би искал да имаш, Арон, момче или момиче? — попита Прис и за миг я обзе несигурност, защото знаеше, че не бива да го притиска. Усети как той сякаш се отдалечи от нея. Ръката му се отдръпна и тя почувства полъха на студения нощен въздух върху лицето си.

— Каква е разликата? — В тона му се прокрадна раздразнение.

— Тези неща имат значение за една жена — отвърна Прис — и тя би искала да знае, че са важни за нейния мъж.

Думите ѝ сякаш поставиха на врата му примка, която започна да се пристяга, и той просто трябваше да избяга. Имаше усещането, че се задушаваше.

— Аз ли съм твоят мъж? — рече той без капчица нежност.

— Не зная. Ти ли си, Арон?

Той дяволски добре осъзнаваше каква е посоката, в която тя се опитва да насочи разговора, и най-лошото бе, че имаше пълното право. За съжаление той все още не бе готов за това.

— Не ме притискай, Прис.

— Някога притискала ли съм те?

— Може би притискане не е точната дума. Може би е дърпане.

Тя не отвърна нищо и той се обърна, за да тръгне към алеята. Въпреки нежеланието му да говори за брак чувстваше, че ѝ е задължен. Усещаше, че тя таи надежда, а самият той бе изпълнен със състрадание, защото не изпитваше необходимост да създаде семейство.

Те се насочиха към пътя покрай помещението, в което се съхраняваше житото, но вървяха на разстояние един от друг. Луната осветяваше разрошената ѝ коса, стария раздърпан пуловер, който си бе сложила заради студа, и сведеното ѝ лице.

Арон я хвана за ръката и я привлече към себе си. Вървяха много бавно и при всяка стъпка телата им се докосваха. Накрая, сякаш по негласно споразумение спряха. Той знаеше, че се налага да поговорят

за това. Мълчанието му означаваше, че пренебрегва чувствата ѝ, а Прис заслужаваше нещо по-добро.

Той много нежно започна да гали ръката ѝ и усети, че тя трепери.

— Прис, зная какво искаш — тихо изрече.

Арон застана неподвижно до нея и продължи нежно да гали ръката ѝ. Тя очакваше да чуе още нещо, но той мълчеше.

— Какво искам, Арон?

Той се обърна да я погледне и стисна така силно ръцете ѝ, че тя усети болка. След това вдигна лице към небето, сякаш не се осмеляваше да я погледне.

— О, Господи, момиче... искаш да се ожения за теб и точно сега би трябвало да ти правя предложение.

— Но не го правиш, нали?

В този момент Арон сведе поглед към нея, но тя гледаше в земята.

— Не, Прис, не го правя. Просто все още не съм готов за тази стъпка, а това ме кара да се чувствам виновен.

— Да не би да е заради нещо, което съм сторила? — Тя имаше предвид това, че му се бе отдала, и сега съжаляваше за постъпката си.

— Вината не е в теб, Прис. Моля те, повярвай ми. Проблемът е в мен. Хората ни подтикваха един към друг. Някак си беше естествено да сме заедно заради това, че живеем толкова близко. На мен определено ми харесва да съм тук, имам предвид, че харесвам родителите ти... децата... и теб.

Той повдигна брадичката ѝ и я накара да го погледне, докато задаваше въпроса си:

— Знаеш ли за какво говоря?

— Не.

— Казвам ти, че бях непочтен с теб. Посещавам дома ти вече цяла година и си давам сметка за всички връзки, които ме притеглят към теб... и понякога имам усещането, че те ме душат, защото все още не съм готов да се обвържа. Точно това е нечестното. Хората виждат, че идвам често у вас, и решават, че съм твоя собственост. Никой не ни пита. Междувременно другите мъже, които биха могли да те ухахват, стоят настрана, защото си мислят, че всичко между нас вече е уговорено. Изглежда, не мога да изпитвам насладата от това да бъда с теб, преди да сме дали обет.

— Никога не съм казвала това, Арон.

— Не, не си, но въпреки всичко е истина. Знаеш ли какво правих тази нощ горе в плевнята, докато те чаках? Спомнях си как се любихме и ми се искаше това да се случва отново. Въпреки че все още не желая да се женя, а и добре зная какво... е, колко виновна се чувстваше след първия път. Ако не престана да идвам у вас, това ще се случи отново. Затова мисля, че е най-добре да си тръгна и да освободя място за някого, който ще си мисли първо за брак, а след това за сеното. Ако аз се оттегля, другите момчета може и да се почувстват добре дошли тук.

— Но те не са добре дошли, Арон. Ти си единственият, когото желая.

Той я придърпа към себе си.

— Зная това, Прис, аз също те желая. За един мъж обаче желанието и бракът са две различни неща. За жената те са едно и също.

От очите ѝ потекоха сълзи.

— Не плачи за мен, Прис, недей.

— Зная защо казваш всичко това — проплака тя, — заради онова, което ти позволих да направиш миналата зима. Ако не се бях държала като лесно момиче и ти нямаше да се държиш така с мен.

— Не е вярно — възрази той. Трябваше да я убеди, че това не е истина. — Аз съм виновен. Знаех че не мога... че не трябваше...

— Ако тогава не ти се бях отдала, в този момент щеше да ми искаш ръката — каза най-накрая тя.

— Двете неща нямат нищо общо.

— Не бях ли достатъчно добра?

Арон рязко я дръпна към себе си и обгърна треперещите ѝ рамене.

— За Бога, Прис, не си причинявай това.

В желанието си да я успокои той приближи устни до нейните. Както винаги тя накара тялото му да пламне от желание. Прис разтвори устни и той изгуби контрол над себе си. Тя обви ръце около врата му — страхуваше се да не го загуби.

Проврял пръстите си между дървените летви зад главата ѝ, Арон се притисна в нея и тя разбра какво е предизвикала целувката ѝ. Той отмести едната си ръка и потърси гърдите ѝ под вълнения пуловер, а от

устата му се изтръгна, гърлен звук, докато възбудата постепенно го завладяваше.

Прис се опита да го отблъсне, но той я бе притиснал към стената, а устата му не се откъсваше от нейната. Тя продължаваше да се бори, докато не се освободи и извика:

— Не, Арон, не отново! Ако се опитваше да докажеш, че можеш да ме накараш пак да те пожела, успя. Но няма да стане.

— Не се опитвах да ти докажа нищо и ти го знаеш! Просто не съм от камък, Присила. Не мога да включвам и изключвам тялото си като теб! — прекъсна я гневно той.

— Какво целиш, Арон? Заплашваш, че ще ме напуснеш, за да ти се отдам отново ли?

— Това е долно обвинение и ти го знаеш. Изобщо не ти прилича.

— Да не мислиш, че само защото искам да се омъжа за теб, имаш правото да се държиш така, сякаш вече сме женени?

— Не си правя списъци с нещата, които имам и нямам право да върша, и може би ако и ти не го беше правила, щеше да престанеш да ме притискаш с този брак и да дадеш на тялото си онова, от което се нуждае.

В този момент тя го зашлеви и това накара и двамата да се вцепенят. Арон пръв наруши тишината:

— Съжалявам, Прис. Мъжете имат физически нужди и бих казал, че се справих доста добре, като споменавах за моите възможно най-рядко.

— Тогава иди да ги споменаващ някъде другаде. Върви и си опитай късмета с някоя от евтините жени в Бохемиън Хол. В крайна сметка тяхната цена е по-ниска от моята. Те го правят само за пари, а аз изисквам брак в замяна на ласките си.

Арон изпита желание да я нарани, затова отстъпи крачка назад, поклони се леко и саркастично рече:

— О, разбира се, ако могат да се нарекат ласки.

Чу я как рязко си пое дъх от изненада и срам и изведнъж му се прииска да върне думите си назад, но тя вече тичаше по алеята към къщата и бе прекалено късно.

Присила го чу да я вика. Гласът му бе изпълнен с разкаяние, но тя бе прекалено унижена, за да му обърне внимание. В ушите ѝ звучаха само думите, които опорочаваха онова, което бяха сторили. Те ѝ

причиниха много повече болка, отколкото дългоочакваното, но никога неизказано предложение.

Мери лежеше будна, когато дочу стъпките на Арон по чакъла. Погледна към осветения от луната будилник. Минаваше полунощ. Джонатан леко похъркваше. След като погледна още веднъж към часовника, тя се почуди дали действително бе чула стъпки. Бяха изминали десет минути, а Арон все още не бе влязъл. Мери стана от леглото. Облече халата си и отиде в тъмния хол. Познатият парапет я отведе надолу по скърцащите стълби по-сигурно от която и да е лунна светлина.

Арон наистина се бе прибрал и седеше на стълбите пред задната врата. Изглеждаше изтощен. Бе подпрял лакти на коленете си и едната му ръка висеше свободно отпусната, докато с другата масажираше врата си. Ако не бе това движение, тя щеше да си помисли, че е заспал.

— Арон? Добре ли си? — прошепна Мери.

— Защо си станала?

— Не можех да заспя, защото се чудех какво е станало с Агнес. Наред ли е всичко?

— Да, всичко е както трябва. Бебето е момче.

— Момче... — повтори тя с копнеж. — Ти видя ли го?

— Все още не. — Знаеше, че тя иска да чуе много повече от онова, което можеше да ѝ разкаже. Потупа стъпалото до себе си и леко се отмести. — Седни до мен — покани я той, — има достатъчно място за двама ни, а и съм сигурен, че няма да се успокоиш, докато не споделя с теб всичко, което знам.

Тя седна на широкото стъпало над него.

— Продължи доста дълго, нали? — попита Мери, докато се настаняваше. Той не отговори. Като че бе забравил, че я е поканил при себе си.

— Арон?

При споменаването на името му той сякаш се събуди.

— По-дълго за Клем и Прис, отколкото за Агнес вероятно.

Тя се засмя.

— За Бога, Арон, какви ги говориш! Не проявяваш ли съчувствие към горката Агнес? Хайде, разказвай.

— Щях, ако знаех повече, но прекарах по-голямата част от деня в плевнята с децата, а след това ходих до града да доведе доктор Хаймс.

— О! — Тя бе разочарована.

— По-добре Агнес и Прис да ти разкажат, Мери. Те знаят повече от мен.

Тя искаше да научи нещо повече. Вълнуваше я всичко онова, което Арон не можеше да ѝ разкаже — цялата мистерия, която съпътстваше раждането, и никой друг освен една майка не можеше да познае. Мери се сви, а той потъна в мълчание, завладян от собствените си мисли.

Сякаш стигнал до някакво решение, Арон се изправи, облегна се на задното стъпало и тежко въздъхна.

— Мисля, че се държах като проклет глупак — промърмори повече на себе си, отколкото на нея.

— Кого се опитваш да убедиш, себе си или мен?

— Със сигурност не и себе си. Не се нуждаю от убеждения.

Тя нищо не отвърна, а го изчака да продължи, ако сметне за необходимо.

Той се извърна леко към нея и тя видя профила на озареното му от луната лице, а той съзря босите ѝ крака на бетонното стъпало. Обърна се, взе ги, положи ги на топлото си бедро и ги зави с неделното си сако. В този момент и двамата си дадоха сметка за близостта, която съществуваше помежду им и това нямаше нищо общо с действието му. Беше го направил без дори да се замисли, защото те винаги се държаха по този освободен начин един с друг. Чувстваха се щастливи от приятелството, което се бе установило между тях, и съзнаваха, че не Джонатан е причина за него. Щяха да си бъдат приятели дори ако Джонатан не бе нито съпруг на Мери, нито брат на Арон.

— Тази нощ нарочно нараних Прис, а никога не съм имал намерение да го правя. Спорихме и аз я обидих. Не трябваше да се държа така.

— Твоя ли е цялата вина? За спор са нужни двама, нали?

— Двама души са нужни за много неща. — Той замълча, а тишината говореше много повече от думите.

— Значи най-накрая се стигна и до това?

— Да, най-накрая. Тя не желае да бъде по друг начин. Дявол да ме вземе! Просто още не съм готов. Нито тя ме разбира, нито пък аз

нея.

— Дал си й достатъчно поводи, за да гледа на теб като на човека, за когото ще се омъжи, Арон, не можеш да го отречеш. Вече цяла година се срещате с нея. Може би тя има право да очаква нещо повече от разходки на лунна светлина.

— Може би аз също имам право да очаквам нещо повече.

В момента, в който изрече тези думи, той се почувства виновен от това, че се държи като грубиян, и предположи, че Мери също го смята за такъв.

— За това ли се карахте?

— Да — призна той, — казах ти, че се държах глупаво.

— Е, предполагам, че и много други мъже са се държали по подобен начин.

— Джонатан е човекът, с когото трябваше да споделям в момента.

— Джонатан обаче не е човек, с когото можеш да разговаряш, нали?

Това беше истина. На Арон винаги му бе по-лесно да приказва с Мери, отколкото с брат си.

— Нуждите на един мъж понякога могат да го накарат да загуби здравия си разум. На жените им е доста трудно да разберат това. Техните желаниа са различни.

— Това, от което се нуждаят жените, съвсем не е различно. Всички ние искаме почти едно и също — брак, любов, деца.

— В този ред ли?

— В повечето случаи.

— При мъжете невинаги е така.

— Зависи от темперамента на мъжа, Арон.

— В такъв случай в последно време моят темперамент ми погажда доста неприятни номера.

— Може би на Прис също не й е лесно.

— Ти на чия страна си?

— Знаеш, че не мога да взимам страна, Арон. Държа и на двамата и искам да ви видя щастливи. — Тя замълча за момент, после продължи: — Виждаш ли, Арон, трябва да разбереш нещо и то е какво се случва с една жена, когато друга жена роди дете. Природата сякаш й погажда номер, кара я да мисли за него като за свое. Когато чуе

новината, веднага се хваща за корема, все едно че бебето расте там и без значение кой е бащата, за известно време той изглежда изключителен и специален — сякаш самата тя е била докосната от него. Защо смяташ, че задава толкова много въпроси на бъдещата майка? Просто защото колкото повече слуша, толкова повече става част от радостите и болките. Когато ѝ кажат, че детето рита, за момент това е и нейно усещане. Разбира как сърчицето му бие и че то би могло също така да бие и вътре в нея. После раждането — тя участва и в него. А когато една жена види новородено бебе, пожелава да има свое, независимо дали вече има две или дванайсет. Това е номерът, който природата ѝ изиграва. Когато мислят за бебета, жените винаги ги свързват със себе си.

Арон усещаше под ръката си пръстите ѝ.

— Изглежда си прекалено наясно какъв е случая с Присила и явно тези усещания не вълнуват само нея. — Той погледна към краката ѝ и ги погали. След това вдигна очи към Мери, която се бе свила и трепереше. — Съжалявам, че бях такъв егоист и мислех само за себе си.

Тя загърна по-плътено халата си.

— Не, Арон, не е вярно. Ако ти си егоист, значи и аз съм, но не смятам, че нещата стоят по този начин. Мисля, че сме двама души, които имат нужда да разговарят за онова, което ги вълнува.

— Не се опитвай да ме оправдаваш. Трябваше да бъда по-разумен и да не продължавам да говоря за...

— По-разумен ли? — прекъсна го тя. — Да не разкриеш чувствата си, въпреки че имаше нужда от това? Нима правим нещо лошо?

Те наистина не правеха нищо нередно. Арон обаче си помисли колко неприемливо би изглеждало поведението им за всеки, който узнаеше как свободно разговарят. Тук, в Моран Тауншип, пуритански настроените хора не биха могли да разберат, че един толкова личен разговор може да е съвсем невинен. Развесели се, като си представи физиономии на сбръчканите стари вещици. Те постоянно клюкарстваха и това никак не му харесваше.

— Ако градските клюкари можеха да чуят за какво разговаряме, щяха да се задавят в съня си.

Това не ѝ бе хрумвало досега и тя се усмихна.

— О, Арон, сигурно ще се задавят!

И в мрака, който ги скриваше от хорските погледи, се понесе волният им смях.

ГЛАВА ВТОРА

Джонатан размишляваше най-добре насред полето. Тук откриваше емоции и изразителност, които, изглежда, му убягваха на всяко друго място. Сред природата можеше да се справи с всичките си проблеми. Двайсет и осем години бе живял на тази земя и тя никога не го бе предала. Понякога се чувстваше така, сякаш е създаден от нея — кърмен от нейните нектари, хранен от нейното жито и намерил удобство и уют сред вечното ѝ плодородие. Когато се колебаеше за нещо, земята винаги му помагаше. Отблагодаряваше му се за всичко, което бе вложил в нея. Затова той ѝ даваше най-доброто от себе си. Обработваше я с любов.

Докато се разхождаше в този пролетен следобед, той си мислеше колко лесно бе да пусне семе в нея и как без никакви усилия земята го възнаграждаваше за труда му. Далеч по-лесно му бе да помоли нея за ответ, отколкото Арон и Мери за онова, което възнамеряваше.

— Арон, какво мислиш за идеята да дариш мен и Мери с дете?

Изказани гласно, думите му прозвучаха добре. Да, беше идеално като начало. Не можеше да предположи какво щеше да се случи след това, но за него бе въпрос на живот и смърт да зададе този въпрос независимо от последствията. Щеше да подреди в съзнанието си всичките си аргументи и когато настъпеше моментът, щеше да знае точно по какъв начин да го направи.

През този ден обаче, докато думите все още бяха на езика му, моментът така и не дойде. Късно следобед той се върна от разходката си, но Арон все още не се бе прибрал у дома. Нямаше го и когато дойде ред на вечерните задължения. После, след като Джонатан приключи с доенето и се върна в къщата, Мери му каза, че го е видяла да пътува към града, и предполага, че е отишъл да повика доктор Хаймс за Агнес.

И така, тази нощ Джонатан си легна, без да зададе въпроса си, но през следващия ден непрестанно си го преповтаряше и той не излизаше от ума му. Привечер, когато и тримата седяха около голямата

и стара маса, чиито крака в основата си приличаха на лапи, той бе напрегнат от мисълта, която не преставаше да го гложди.

Едно събитие му се притече на помощ. Агнес Воленс бе родила предишната нощ и както винаги след новини, свързани с раждания, Мери изпитваше странната необходимост да разговаря за това.

— Трябва да им отидем на гости. Може би към края на седмицата. — Тя шиеше нещо в скута си и не вдигна поглед.

Арон тъкмо бе загребал пълна шепа сладки. Погледна към нея и незабавно разбра каква е целта ѝ.

— Нали нямаш намерение да се правиш на сватовница по време на посещението?

— Нищо подобно, Арон. Знаеш, че е израз на уважение да навестиш родителите.

— Не е, ако го направиш една седмица след раждането. Агнес най-вероятно ще е все още на легло.

— А има ли по-удобно време да им занесеш сладкиш?

Когато си наумеше нещо, тя не отстъпваше и той разбра, че колкото по-бързо се сдобри с Прис, толкова по-скоро Мери ще го остави на мира. Арон сви рамене и рече:

— Ще видим. Ти какво смяташ, Джонатан?

В този момент брат му реагира по възможно най-странния начин. Той се отдръпна, или по-скоро отскочи назад.

— Джонатан?

Мери не виждаше ръцете му, защото мушамата на масата ги скриваше от погледа ѝ. Въпреки това бе сигурна, че той бърше длани в панталоните си.

— Нещо не е ли наред, Джонатан?

— Наред? — В гърлото му бе заседнала буца и той трябваше да се изкашля, преди да продължи: — Само това, че всички освен нас си имат деца.

Той не погледна към нея.

— Извинете ме... — Арон се изправи.

— Не, искам да ме изслушаш. — Джонатан хвана брат си за ръката, за да го възпре. — Трябва да кажа нещо и то засяга и двамата ви.

Арон хвърли поглед към Мери, но тя продължаваше да се взира в ръкоделието си. Той седна отново на мястото си.

— Женени сме вече седем години, а все още нямаме деца.

— Мисля, че това е личен разговор и нямам право да се намесвам. — Арон отново понечи да се изправи, но брат му го спря:

— Остани.

Макар и неохотно, той се подчини и Джонатан продължи:

— Всички знаем какво се случи, когато бяхме деца. И двамата се разболяхме от заушки, Арон. Последствията при мен са... — той преглътна — искам да кажа, на всички ни е ясно, че не мога да имам деца.

— Не сме сигурни в това. Все още тая надежда — намеси се Мери.

— Е, аз вече не се надявам, а ти само се заблуждаваш — отвърна й той.

— Не е необходимо да я нараняваш — тихо изрече Арон, като си спомни за разговора им от предишната нощ.

— Това място се нуждае от деца, а аз не съм способен да ги създам. Но ти, Арон... ти би могъл да имаш деца. — Най-накрая го бе изрекъл. Преди да се е разколебал, Джонатан решително продължи: — Ти си единственият, Арон. Ти си ми брат. Виждаш, че имаме нужда от дете, нали? Никак не ми е лесно да те моля за това. — Той погледна към Мери. Ръцете й бяха неподвижни, а лицето й беше безизразно.

Арон загуби търпение:

— Вече наистина ми дотегна от това всички в околността да ме принуждават да се женя. Първо хората в града, след това Прис, след това Мери, а сега и ти Джонатан. И не стига това, че останалите настояват за брак, ами ти искаш да ти създам и наследник! Ако всички ни оставеха на мира, може би идеята повече щеше да ми се понрави, но все още не съм готов дори да се оженя за Прис, камо ли да имаме деца!

— Не говоря за теб и за Прис.

— За какво, по дяволите, говориш тогава?

Джонатан мъчително преглътна. Разговорът бе тръгнал зле от самото начало. Мери изглеждаше объркана. Той задаваше въпроса и заради нея. Искаше да направи това и за двама им, но как можеше да я накара да го проумее? Пот се стичаше по слепоочията му.

— Попитах те за какво говориш? — настоя Арон.

Трябваше да го каже — сега или никога.

— Говоря за теб и за Мери.

Тишината в кухнята се нарушаваше само от тиктакането на стенния часовник.

— Аз и Мери? — попита насмешливо Арон, сякаш не беше сигурен, че е чул добре. Не погледна към нея, но разбра, че не се е заблудил.

— Преди да кажете каквото и да е, трябва да ви обясня...

— Всемогъщи Боже! Да обясниш! Ако съм те разбрал добре, ще трябва да направиш нещо повече от това да дадеш обяснение. Ще трябва да се извиниш! — Арон бе скочил на крака. — Между мен и Мери няма нищо. Нищо! Чуваш ли ме, братле?

— Зная... — успя да промълви Джонатан, преди брат му да продължи:

— Мери ти е жена, човече! Твоя съпруга. По-добре я погледни и виж какво ѝ причини през последната минута. — Арон посочи към нея с трепереща ръка. Тя се бе втренчила в мъжа си с широко отворени очи, а устата ѝ конвулсивно потръпваше.

На Джонатан не му бе необходимо дълго да я наблюдава, за да разбере колко силно я е наранил.

— Защо, Джонатан? — най-сетне попита тя.

— Искам да имаме син, а вече не се надявам, че бих могъл да го създам. Сетих се, че двамата с теб заедно се разболяхме от заушки, Арон, но тъй като ти си четири години по-млад от мен, при тебе нямаше последствия и си помислих...

— О, не, няма да стане! — прекъсна го отново брат му. — Недей да хвърляш вината върху мен, Джонатан. Вярно е, че преболедувахме заедно и ти пострада повече от мен, но това не означава, че ти дължа онова, за което ме молиш.

— Не твърдя, че ми го дължиш. Знаеш, че не умея да се изразявам добре. Доста мислих върху това през цялата зима и тъй като видях, че с Присила много се сблизихте, реших, че преди да се ожените...

Той отново бе прекъснат, но този път от Мери:

— О, Джонатан, мислил си за това цялата зима? През всичкото време си планирал как да ни го кажеш? — В очите ѝ се четяха болка и объркване, които и двамата мъже не можеха да понесат и затова предпочетоха да сведат погледи. — Арон ти е брат. Аз съм ти жена.

Забрави за обидата, която ни нанасяш, но помисли ли си какъв грях ще бъде? Помисли ли си го изобщо?

— Да. Молих се за това и с удоволствие ще приема цялата вина върху себе си, ако изобщо има такава. Но между теб и Арон няма нищо. Ти го каза, Арон, а и аз го виждам. Според Божиите заповеди грешно е да пожелаеш нещо чуждо.

— Не можеш да преиначаваш думите! Значи си ги прочел и си ги перифразирал така, за да излезе всичко праведно?

— Казах, че ще приема вината, Арон.

— Ще приемеш дявола! Няма да приемаш нищо, защото няма да има какво да приемеш! Никаква вина! Никакъв грях! Никакво бебе! Става ми смешно само като си помисля как изобщо си се надявал, че ще се съгласим. Как смяташ, че ще реагират консервативните жени от Моран Тауншип, ако една от тях се появи в църквата с копелето си на ръце? Помислил ли си изобщо как ще се отнесат с Мери?

— Те никога няма да разберат, че детето не е мое, Арон. Погледни ни. Не виждаш ли колко много си приличаме?

Детето ще има същите черти, които сме наследили от родителите ни. Никой няма да разбере, че е твое, защото ако прилича на теб, значи ще прилича и на мен. А аз ще казвам, че е мое, и то няма да е копеле.

Арон все още наблюдаваше брат си.

— Мисля, че единственото копеле тук си ти! — изкрещя той.

Мери се пресегна към него, докосна го по ръката и тихо, но твърдо заяви:

— Седни, Арон. Вече си причинихме достатъчно болка. Да не добавяме още, като изричаме думи, за които всички по-късно ще съжбяляваме.

Арон седна, но гневът не го напусна.

— Джонатан — каза Мери, — никога не съм се оплаквала, че нямаме деца, и ако по някакъв начин съм те накарала да помислиш, че обвинявам теб, моля да ме извиниш. Това, което искаш от нас обаче, е грешно. Не е добро нито за мен и Арон, нито за теб. Как можеш да ни молиш за подобно нещо?

Джонатан преглътна. Искаше да й докаже, че го прави от любов.

— Мери — започна, като едва намираще думи. — Мери... аз... това е нещо, което исках да направя за теб, защото не можах да те даря с дете.

— За мен ли, Джонатан?

— Всяка жена трябва да има възможността... не виждах друг начин да ти дам това.

Очите ѝ се насълзиха, а стомахът ѝ се сви.

— Не бих помолил друг освен Арон — продължи Джонатан, — помислих си, че може да ме разбере и да го възприеме като добро дело, което да извърши за теб... и за мен.

— Но Джонатан, трябва да има любов преди... — Тя погледна към Арон и за пръв път се почувства неловко.

— Не е като да няма любов — възрази съпругът ѝ, — а аз виждам колко ти е необходимо това, Мери. Виждам, че се нуждаеш от онова, което природата иска от теб. Нередно ли ще е, ако Арон ти го даде?

Брат му мълчеше, здраво стиснал зъби. Внезапно нещата, които си бяха казали миналата нощ, чувствата, които си бяха доверили толкова невинно, придобиха ново значение, което нито Арон, нито Мери имаха намерение да им придават и тя бързо отмести поглед от лицето му, защото усети, че и той си мисли същото.

— Колкото до мен — продължаваше Джонатан, — ще виждам смисъл да обработвам земята, ако имам син, на когото един ден да я завеща. Той дори би могъл отново да направи това място едно цяло — всичко ще бъде негово, а не разделено на две, така както татко ни го завеща.

Арон намръщено погледна към Джонатан.

— Значи не си се шегувал, когато каза, че си обмислял това през цялата зима? Дяволски добре си планирал бъдещето ни, нали, Джонатан? Само че така и не ни уведоми как се очаква от нас да продължим да живеем, след като работата бъде свършена. Точно в това е проблемът! Ще бъде грях, който ще носим до края на дните си, не разбираш ли?

— Ще бъде, ако ние го приемем като такъв. Но също така в много отношения би могло да е благословия.

— Джонатан, държиш се като самодоволен лицемер, а никога не си бил такъв. Не мога да повярвам, че казваш всичко това. — Арон тръсна глава.

— Искам да ви помоля само да си помислите, ако... — гласът му секна.

Арон каза:

— Джонатан, осъзнаваш ли, че се намираш в моя дом, и това, което си мисля в момента, е как да те помоля да си тръгнеш? — В този момент той забеляза, че Мери се бе втренчила в скута си, а изразът на лицето ѝ го накара моментално да съжали за заплахата, която бе отправил. — По дяволите, не исках да кажа това. За добро или лошо живеем тук заедно и няма да ви изгоня. Въпреки това татко е разделил собствеността по отвратителен начин.

— Съжалявам — рече Мери и Арон разбра, че е уплашена.

— Мери, не исках да прозвучи по такъв начин. Ти си част от този дом също като майка ни и имаш пълното право да бъдеш тук. Това е твоята къща, без значение дали принадлежи на мен или на Джонатан. Има достатъчно време, преди да се ожения и нещата да се променят. — После в желанието си да пропъди тягостната атмосфера добави: — Нали така?

Те не му отговориха.

— Няма смисъл повече да размишляваш върху идеята си, Джонатан, независимо дали ще се ожения за Прис или не — каза Арон. — Представи си, че се ожения за нея? Тогава тя също ще стане част от всичко това. Съществува такова нещо като вяност и аз смятам да бъда верен, независимо дали съм женен или не.

— Когато отиде в града, си помислих, че е имало и други жени.

— Това, което съм вършил в града, не е твоя работа! Всички жени, които съм познавал там, нямат нищо общо нито с нас, нито пък с Прис.

— О, Джонатан, недей! — извика Мери и най-накрая се разплака. — Не казвай нищо повече. Ние не сме животни, които можеш просто да събереш, когато дойде времето за разплод!

— Зная, че не се изразих правилно.

— Достатъчно говори! — нападна го Арон, като отмести стола си и се изправи. — Не казвай нищо повече. Нито дори една дума. — Той излезе, като блъсна вратата. След миг се върна, застана на прага и погледна към Мери. — Съжалявам, Мери. Нямам нищо общо с това.

Тя разбра, че той изпитва нужда да се изясни с нея заради всичко, което ѝ бе доверил предишната нощ, но преди да успее да отвърне, че не се съмнява в него, той отново бе излязъл.

Мери не можеше повече да гледа Джонатан, така че взе едно яке от закачалката зад кухненската врата и също излезе. Щракването на бравата прокънтя в ушите на мъжа й също толкова силно, колкото и когато Арон блъсна вратата.

Арон отиде в плевнята и даде воля на гнева си. Там бе чисто и тихо. Нямаше никаква работа за вършене и никого, с когото да сподели мислите, които го вълнуваха. От отчаяние замахна и удари с длан една от дървените греди.

Той беше спокоен човек и рядко се гневеше. Винаги разговаряше непринудено и шеговито. Непривично му бе да изпитва гняв и се опита да се успокои.

Как бе възможно последните два дни да го изпълнят с толкова много отрицателни емоции? С бързината, с която гъбите израстваха благодарение на летните дъждове, неприятностите бяха дошли и следваха толкова бързо една след друга, че още малко и щяха да го смажат. Беше бесен, че всичко му се изплъзваше.

Споменът за онова, което бе споделил с Мери миналата нощ, не му помогна, защото сега в него сякаш се криеше някакъв подтекст, който не бе възнамерявал да влага в думите си.

„В последно време моят нрав ми погажда доста неприятни номера. За много неща са необходими двама души. Нуждите на един мъж понякога го карат да загуби здравия си разум.“

„Наистина ли казах всичко това?“ — помисли си той. Страхуваше се, че по някакъв начин Мери може да обърка намеренията му, особено след всичко, което току-що бе изречено.

Знаеше, че и тя, и Джонатан са разбрали причината, поради която преди две години бе напуснал фермата и бе отишъл в града. Замина, за да ги остави насаме, с надеждата, че в негово отсъствие ще успеят да направят онова, което не бяха успели, докато живееше с тях. Чувстваше се като натрапник в собствената си къща и само за да им предостави възможност да бъдат насаме, бе отишъл в онзи отворителен град. За жалост нищо не се получи и след година Джонатан му писа да се върне у дома. Фермата се нуждаеше от двама мъже и те се грижеха за нея заедно още от смъртта на баща им. Мери бе работила на мястото на Арон в негово отсъствие, но тя бе слаба жена, отгледана в града, и колкото и да обичаше провинцията, никога не се бе занимавала с полска работа. Всички разбираха, че й е тежко.

Джонатан му писа, че и двамата с Мери искат той да се прибере. Арон се върна с удоволствие, като остави зад гърба си омразния град и донесе със себе си само печалния спомен за онова време, което наричаше: „времето, когато бях в града“.

Сега се страхуваше, че може да се наложи отново да напусне фермата. Със сигурност вече нямаше да могат да живеят както досега. Той дори не искаше да спи в къщата тази нощ. Не и в стаята, която се намираше точно до спалнята на брат му и снаха му.

Поради тази причина се покачи върху копата сено. След зимните месеци, в които сеното бе стояло там обаче, то се бе сплъстило и Арон се чувстваше много неприятно в него. Беше изтощен след дългия ден при семейство Воленс, снощния разговор и бъркотията тази вечер. Когато гневът му се уталожил, той се почувства уморен и премръзнал в неудобната плевня и най-накрая се отказа. Върна се в собствената си стая и заспа като упоен, прекалено изтощен, за да се интересува от това кой се намира в съседната спалня.

Когато Мери се прибра, в къщата бе тъмно и тихо. Джонатан бе оставил фенер в нишата в основата на стълбите. Тя не искаше да взема фенера. Все още не можеше да погледне мъжа си, дори и в мъждивата светлина на свещта. Духна пламъчето и се изкачи по тъмното стълбище. Надяваше се, че той е заспал.

Джонатан обаче не спеше и на лунната светлина я видя как влиза и облича нощницата си. Тя дълго разресва и сплита косата си. Най-накрая се покатери в леглото и легна на мястото си.

Тук до Джонатан винаги се бе чувствала на сигурно място, но тази нощ сякаш бе хваната в капан. Знаеше, че той не спи, но се надяваше да не я заговори. Когато чу гласа му, тя подскочи и осъзна колко е напрегната.

— Мери?

Тя не отговори.

— Къде беше?

— Просто се разхождах.

— Уплаших се, че те няма толкова дълго.

— Не знаех, че ще ти липсвам, ако не се върна.

Не можа да не го каже, макар да знаеше, че не е права. Искаше той да разбере колко много я е наранил.

— Знаеш, че не е така, Мери. Мястото ти е тук.

— Да, в твоето легло, а не в това на Арон.

— Вече седем години си в моето легло, а все още нямаме деца.

— И се нуждаеш от дете толкова силно, че ме пращаш при Арон?

— Това беше една възможност, която ми хрумна.

— Не, това изобщо не е възможност.

Джонатан си пое дълбоко дъх.

— Зная, че не се изразих добре. Искях да го кажа по друг начин, така че да ме разберете.

— О, Джонатан, не биваше изобщо да го предлагаш. Няма подходящ начин, по който да поискаш подобно нещо.

— Не разбираш ли? То е нещо, което исках и заради теб. Виждам как минават годините и осъзнавам колко много се нуждаеш от дете.

— Но нямаше право да го искаш от Арон и мен — нетърпеливо продължи тя. — Не е като да вземеш на заем семе за тиква, Джонатан. Може да искаш да имаш същата тиква като тази в двора на съседа си, но семето за тиква е различно от човешкото.

Той лежеше и се взираше в тавана. След малко отново заговори:

— Имах големи планове. Искях да разработя това място, за да го предам на сина си.

— Аз също се чувствах горда от твоите идеи, Джонатан. Лятото, в което дойдох от Чикаго при леля Мейбъл, нямаш намерение да оставам. Бях тук само за да ѝ помогна за сезонната работа. Когато ти се присъедини към групата на чичо Гарнър за вършитба и започна да говориш за това място, можех да си го представя преди дори да съм го зърнала. Ти ме накара да се гордея с плановете, които имаше, и аз исках да ги споделя с теб. Но това, което исках сега — това не го споделям.

— Съжالياваш ли, че дойде тук с мен, Мери?

— Не съжالياвам за това, че дойдох, Джонатан, а само за тази... тази твоя мания за дете.

— Мания?

— Втълпил си си, че, ако нямаш син, значи си живял напразно. Но това не е вярно. Имаш... ние имаме... много. Аз наистина също искам дете, но не съм готова да продам душата си заради това. Няма да позволя нуждата да ме промени така, както промени теб.

— Да ме промени? — Той обърна глава и я погледна.

— А не те ли е променила, Джонатан?

Той не отговори.

— Как в такъв случай стигна дотам, че да поискаш от нас това, което ни каза тази нощ?

В този момент Мери обърна лице към стената и той разбра, че тя плаче.

— Сгрехих, Мери. — Посегна да я докосне, без да знае как да я успокои, защото никога по-рано не му се бе налагало да го прави.

— О, Джонатан, как ще погледнем Арон в очите утре сутринта?

— Ще се справим с това, Мери.

— Как? — Сега вече се чуваше как тя ридае.

Той я потупа по ръката и се надвеси над нея, подпрян на лакът.

— Ще се справим с това — повтори отново.

Ръката ѝ бе топла и отпусната върху гърдите ѝ и той усещаше как плавно се надигат и отпускат от дишането ѝ. Тя никога не плачеше и Джонатан осъзна колко я беше наранил. Мери беше като дете и той не искаше да я наранява. Как ли можеше да облекчи болката ѝ?

— Можем да опитаме отново. — Положи ръка върху гърдите ѝ и усети как тя се скова при докосването му.

— По този начин ли? И мислиш, че това ще ме накара да забравя случилото се днес?

Тя се освободи от ръката му. За пръв път го отблъскваше.

— Какво означава това?

Мери се ядоса, че той не иска да проумее колко дълбоко я е наранил и защо тя отказва да му прости толкова бързо.

— Означава, че не мога да забравя какво трябваше да направим двамата с Арон, ако се бяхме съгласили с плановете ти. Сега пък отново ме желаеш и искаш да направя същото и с теб. Какво в крайна сметка искаш, Джонатан?

— Говориш глупости. Исках само да те утеша.

— Това не е утеха. Онова, от което имам нужда, започва с „извинявай“.

— Не съм искал да те нараня.

— Но не съжаляваш, нали, Джонатан?

Той леко стисна ръката ѝ:

— Съжалявам за това, че те нараних, но не и за това, което поисках.

— Ако не смяташ, че си сгрешил, значи нещата между нас не са наред.

— Не са наред от години заради детето, което нямаме. Стигнала си дотам, че се вкопчваш в идеите, които доктор Хаймс ти втъпява. Аз също ги приемах, но дори те не помогнаха. Бяха просто още едно доказателство за това, че не мога да стана баща, това е.

— Но аз вярвам, че това, което той казва, е разумно, че жената е... че всеки месец има дни, в които жената е способна да зачене. Просто не сме опитвали достатъчно дълго.

— Ако наистина е толкова ефикасно, може би ще помогне при теб и Арон. Тогава ще се убедя, че Хаймс е бил прав.

— Така ли си го представяш? Ами след това? Нима си въобразяваш, че после отново ще мога да бъда твоя съпруга и да се преструвам, че никога нищо не се е случвало между мен и Арон?

— Не зная. Мислех си, че ако се ожени за Присила, всичко ще се нареди идеално.

— Двамата с теб трябва да се справим с това, без да намесваме Арон. — Той реши, че тя му прощава, но тя продължи: — Никога не съм ти отказвала, Джонатан, и зная, че това не е редно, но имам нужда от време, за да подредя мислите си. Нека и двамата да се опитаме да го направим.

Тя се обърна с лице към стената и макар че преди малко Джонатан искаше само да я успокои с ласките си, сега изпита копнеж, за който не подозираше, защото точно както тя каза, никога по-рано не му бе отказвала.

ГЛАВА ТРЕТА

Арон се събуди от шума, който Джонатан вдигаше, докато отваряше капаците на кухненската печка, за да запали огън. По негласно споразумение тази работа му бе отредена така, както задължение на Арон бе всяка вечер да пълни сандъка за дърва. Докато беше жив баща им, той палеше огъня. Това беше задача на мъжа в къщата и независимо че Арон бе собственикът и той трябваше да я поеме, четирите години разлика между него и брат му даваха на Джонатан правото да се заеме с нея.

Арон беше само на шестнайсет, а Джонатан на двайсет, когато товарът картофи се бе обърнал и бе погребал майка им и баща им на път за складовете в Брауървил. Естествено бе Джонатан да поеме ролята на глава на семейството.

Двамата обработваха земята заедно, но Джонатан решаваше кога е дошло времето за оран и за сеитба, преценяваше дали зърното е готово за жътва и вършитба, решаваше каква част от реколтата ще бъде продадена и каква запазена за семена, кои полета ще се използват за оран и кои за пасища, в кои участъци дърветата трябваше да се разреждат, коя свиня трябваше да се заколи, коя крава да се заплоди и кои телци да бъдат запазени или продадени.

Решенията му не изглеждаха като налагане от негова страна, защото бяха продиктувани от познанията му за земята и нейните нужди. Арон усещаше това и го приемаше, макар Джонатан да му бе писал „върни се у дома, Арон, защото фермата се нуждае от теб“. Тогаваше той се бе върнал от града, макар че всичко си бе почти същото както и преди да замине.

Този път обаче потракването на железните капаци на печката прозвуча така, сякаш Джонатан го викаше и дрънчеше нарочно, като учителка, която бие звънеца за закъснелите ученици. Арон за пръв път се подразни.

Когато слезе в кухнята, там нямаше никого. Джонатан вече бе отишъл в плевнята, а Мери все още не бе станала. Той взе якето си от

закачалката над вратата, облече го и излезе навън.

Арон изобщо не обърна внимание на априлската утрин. Зимата бе оставила по двора следи, които пролетта трябваше да заличи. Прелетните червеношийки все още не се бяха завърнали, но врабчетата подскачаха около курника и хамбара и търсеха зърна. На места се бяха показали първите смели стръкчета трева. Когато влезе в плевнята, кравите, станали тежки и мързеливи през зимата, обърнаха питащи погледи към него. Две котки се появиха на стъпалата пред голямата отворена източна врата в очакване да получат млякото си. Всичко си беше както винаги. Всичко, освен Арон и Джонатан.

Те мълчаливо работеха рамо до рамо — напълниха нощвите с фураж, седнаха на столчетата за доене, като подрънкваха с празните кофи, след това отместиха пълните настрани, напълниха купичките на котките и се преместиха към следващата крава. Не разговаряха, тъй като знаеха, че ако продължат да обсъждат ситуацията, само ще влошат нещата.

Мери ги видя да идват с пълните кофи с мляко. Тя твърдо бе решила да не позволи животът им да се промени. Доколкото ги познаваше, знаеше, че ще останат угрижени и мълчаливи, докато станеше невъзможно да се живее и с двама им. Те влязоха в кухнята без да продумат. Тя беше длъжна да оправи нещата между тях.

— Добро утро, Джонатан. Добро утро, Арон — каза тя, докато оставяха кофите.

Те ѝ отвърнаха едновременно. Мери взе чиста кърпа за съдове и отиде да я намокри на умивалника. Арон се обърна към резервоара едновременно с нея. Всеки друг ден той би започнал да помпа вода, докато тя намокри кърпата и я изцеди, но днес се поколеба, отдръпна се и я остави сама да свърши тази работа. Тя отнесе кофите в зимника под стълбите и както винаги ги покри с мократа кърпа. Преди да се върне в кухнята, приглади престилката си и се ядоса от това, че се чувства неудобно в присъствието на Арон. Знаеше, че от нея зависи да му помогне да се успокои.

— Мий се по-бързо — извика му, влизайки в кухнята откъм зимника, — закуската вече е готова.

Мъжете винаги събличаха ризите си и се миеха в кухнята, но никога преди да приключат със сутрешните си задължения. Печката и мивката бяха една до друга на северната стена. Обикновено докато

Мери приготвяше закуската, Арон се миеше до нея. Днес обаче той остана по риза и само леко я разкопча, внезапно смутен от присъствието ѝ.

— Днес ще ториш ли, Джонатан? — попита тя, като подаде на мъжа си чиния с пържени картофи.

Той бе принуден да говори:

— Да, вече е време.

— Вземи си от свинското, Арон. — Тя побутна подноса към него. — С кое поле ще започнете? — Погледна го право в очите, защото искаше да го принуди да ѝ отговори.

— Предполагам, че с десето южно. — Винаги започваха от него, но Арон знаеше каква е целта ѝ и за да я улесни, добави: — Нали така, Джонатан?

Брат му хвърли поглед към него:

— Да, с южното десето.

Това поне беше крачка напред.

— Преди да тръгнете, някой от вас ще ми извади ли големия казан от бараката? Ще ми трябва за свинското днес — каза Мери.

— Разбира се, Мери — едновременно отговориха двамата.

— Благодаря ти, Джонатан — отвърна младата жена.

След закуска мъжете излязоха на задната веранда, обуха си ботушите и тръгнаха през двора. Джонатан се върна с казана, който бе поискала, и отново излезе. През деня тя от време на време ги виждаше около обора, където се намираще купчината замразен тор, достатъчно омекнал, за да бъде използван. Докато ги наблюдаваше как го товарят и след това поемат към полето, Мери си мислеше, че и те се нуждаят от размразяване в отношенията си. Чудеше се какво ли ще си кажат, но когато изчезнаха от погледа ѝ, тя се зае с обработката на месото. Това поне за известно време щеше да отвлече вниманието ѝ от тях.

Свинското бе основната им прехрана. Прасетата се колежа наесен, когато времето застудееше. Замразените парчета се съхраняваха в дървен съд от северната страна на къщата, докато времето се затоплеше. Тогава останалото месо се пържеше, за да се запази през топлите месеци.

Мери се занимаваше със свинското през целия ден. Къщата се бе опушила и следобед тя отвори прозорците и задната врата, за да може пролетният вятър да освежи въздуха.

Чуваше се подсвиркването на Джонатан и тя разбра, че явно вече не му бе толкова тежко. Първите дни на полската работа обикновено му въздействаха по този начин и той се чувстваше по-енергичен, отколкото през което и да е друго време на годината. Тя и Арон понякога се шегуваха с него, като му казваха, че червеношийките няма да се завърнат, докато не го чуят.

През целия ден Мери се чувстваше притисната между Джонатан и Арон. Когато се върнаха за вечеря, казанът беше на пода, пълен с пържено свинско и мазнина. Щом се опита да го вдигне, и двамата ѝ предложиха помощта си. Този път бе ред на Арон. Защо тези малки услуги внезапно бяха започнали да приличат на рицарски подвизи? По-рано нямаше никакво значение кой ѝ помага.

На вечеря тя и Арон едновременно се пресегнаха за захарницата и той веднага отдръпна ръката си. Мери се престори, че не забелязва.

— Утре имам намерение да прочистя къщата от тази застояла миризма. Мисля, че вече можем да махнем печката за дърва. Ако вие двамата я изнесете, ще я измия и ще направя пролетно чистене на всекидневната.

— Вече чувстваш приближаването на пролетта, а? — попита Арон, като отново посегна към захарницата.

— Да, предполагам. Мисля, че и Джонатан я усеща. Днес май те чух да си подсвиркваш?

Усилията ѝ обаче останаха напразни, защото Арон не се включи в шегата. Последва неловко мълчание.

— Можем да изнесем печката след вечеря, за да не ти пречи утре сутринта — рече най-накрая Арон.

— Добре.

След вечеря тя започна да разтребва кухнята, а те разглобиха черния кюнец и го изнесоха заедно с печката на задната веранда. Работата бе мръсна и мъжете трябваше да се измият. Мери бе привършила в кухнята и им направи място. Непривичната свенливост на Арон, докато се миеше, вече я бе накарала да се почувства неудобно.

Джонатан се изми пръв и отстъпи място на брат си. Арон тъкмо изпомпваше топла вода от резервоара, когато Джонатан каза:

— Помниш ли бика, за който си говорихме тази зима?

— Да.

— Все още ли си на мнение, че е добре да го купя?

— Разбираш от това повече от мен. Ако смяташ, че е разумно, направи го.

— Мери също смята така.

— Тогава го направи. Нямах нужда от нашето одобрение, но въпреки това го получаваш. Какво друго те спира?

— Нищо, абсолютно нищо.

Арон се бе навел над умивалника и сапунисваше лицето и врата си, когато Джонатан продължи:

— Само че ще трябва да отида в Минеаполис, за да го купя.

— На Мери пътуването ще ѝ се понрави.

— Тя се съгласи да остане и да ти помогне със сеитбата.

— Знаеш, че Мери не може да се справи с полската работа — възпротиви се Арон, защото не можеше да каже на брат си, че жена му не трябва да остава сама с него.

— Ще бъде само за няколко дни.

— Кога тръгваш?

— Изложението на рогат добитък е през последната седмица на май. Искане ми се да замина тогава, за да имам възможност да избирам. Така ще мога да разговарям с продавачите и да науча малко повече за отглеждането на биковете.

— Можеш да го купиш от някое по-близко място и да си спестиш пътуването.

— Както казах и преди, никой по тези места не се е опитвал да отглежда породата Блек Ангъс. Хората мислят само за прасета. Имам намерение да поставя основите на търговията с говеждо в този район. В списанията пише, че скоро по целия свят ще се яде говеждо.

Бяха обсъждали темата през зимата и Джонатан както винаги говореше разумно.

— Действай, щом си решил. Може би ще успеем да засадим всичко дотогава.

— Сигурен ли си, че нямаш нищо против?

— Не — промърмори Арон, докато се бършеше с кърпата.

— Добре.

Джонатан излезе от кухнята и се заизкачва по стълбите към спалнята. Арон се подпря на мивката. Беше изтощен и напрегнат. Не можеше да повярва, че брат му е способен да иска от него подобно

нещо. Сега Джонатан си позволяваше да направи още една крачка, като им осигуряваше време да останат насаме с Мери. По дяволите! Ако всичко не беше толкова абсурдно, щеше да изглежда почти смешно. В дадената ситуация обаче нямаше нищо забавно. През целия ден се беше държал като ученик и се стряскаше всеки пък, когато Мери се доближеше до него. Осъзна, че на това трябва да се сложи край и той трябва да продължи да се държи с нея както преди. Също така сметна, че в момента бе най-разумно да оправи нещата с Прис. Колкото по-скоро, толкова по-добре.

На следващата утрин Арон се държеше почти както обикновено.

— Остави някои стени по местата им и не излющвай мазилката — подметна той, докато излизаше на двора с Джонатан.

— Това място е построено така, че не ми остава друга възможност — отвърна му Мери, — но обещавам, че довечера няма да мирише на пържено свинско. — Изпита облекчение, че той отново е същият като преди. Това ѝ подейства ободряващо и тя заработи леко и спокойно.

Мери прекара сутринта в търкане на стените с боракс. Изпра дантелените завеси и ги простря на дървената ограда да съхнат. Почисти кюнците. Тъкмо привършваше с работата, когато видя, че Арон идва по пътя към къщата за обяд.

Той се засмя, когато тя се изправи, за да влезе вътре заедно с него.

— Изглеждаш така, сякаш самата ти си минала през кюнеца — пошегува се той, като докосна изцапания ѝ със сажди нос. Тя инстинктивно се отдръпна. Смутено избърса носа си, раздразнена от реакцията си, след което се обърна и се запъти към кухнята.

— Обядът е стоплен — каза, когато Джонатан се зададе по пътеката и тримата заедно влязоха вътре.

Следобед изтърка канапето, изтупа чергите, изми прозорците с оцет и вода и изглади покривките. Обичаше тази стара къща и се чувстваше уютно в нея още от самото начало. Даряваше я и получаваше от нея също такава любов, каквато Джонатан даряваше и получаваше от земята. Това бе нейната територия. Бе построена от дядо му — първия от фамилията Грей. И Джонатан, и Арон ѝ бяха разказвали историята за това как дядо им я спечелил, като работил за други хора тук, в областта Дод. Най-голямо удоволствие да разказва

историята изпитваше Арон, може би защото сега същата тази къща бе негова. Фермата наистина му принадлежеше, но Мери се грижеше за нея вече седем години и щеше да ѝ бъде много трудно да я напусне, когато Арон се ожени.

Късно следобед Мери приключи подреждането на стаята. Приятният аромат на лавандула освежаваше въздуха, а високо на стената една стара декоративна чиния покриваше дупката за комина. Мери я разглеждаше, докато седеше на люлеещия се стол в кухнята. На чинията бе нарисувана стара мелница, до която тече поток, а край него се виждаха кадифена трева и високи дървета. Тя често я бе разглеждала и я познаваше така добре, както и всичко останало в този дом. Спокойната гледка я изпълваше със задоволство и усещане за уют.

Днес обаче не може да ѝ достави удоволствие. Мери бе изтощена. Докато беше заета с работа, забравяше тревогите и съмненията си, но сега те отново я връхлетяха. За момент сякаш старият дядо Грей се бе приближил до мелницата, учуден от това, че тя седи в неговата стая толкова отчаяна, и Мери отговори на незададения му въпрос:

— Изглежда, внуците ти се нуждаят от помощта ми, за да потушат огъня, който пламна между тях, но преди това и аз се опарих от него. Първо Джонатан започна с тази глупава история и обърка нещата, а сега и Арон се прави на срамежлив ученик. И двамата се държат като глупаци. Искане ми се да беше тук, за да влееш малко разум в главите им. Може би аз също бих могла да помогна по някакъв начин.

В този момент осъзна, че говори на глас, и се смути. Тропна с крак и стана от люлеещия се стол, за да приготви вечеря, като мърмореше:

— Големи, големи глупаци...

Цялата следваща седмица бе напрегната и не им останаха нито време, нито сили за ходене по гости, така че не навестиха Клем и Агнес Воленс, за да видят новороденото. Мъжете усилено се занимаваха с полската работа, а Мери беше заета с пролетното почистване.

Ставаха рано, работеха усилено и в края на деня се чувстваха напълно изтощени. Мери реши, че ще е най-добре да изчакат Агнес да се възстанови, и отложи гостуването за идната седмица.

Арон също не беше намерил време да оправи отношенията си с Прис. Всяка събота обаче те ходеха в Бохемиън Хол и той прецени, че там ще имат възможност да се изяснят.

В събота вечер се изкъпа, впрегна бъгито и тръгна надолу по хълма. Когато сви по пътя към имението на семейство Воленс, първото, което видя, бе помещението за съхранение на жито и споменът за разгневената Присила изплува така ярко в съзнанието му, сякаш всичко се бе случило вчера. Знаеше, че тази вечер тя ще е много резервирана и ще му се наложи да бъде изключително внимателен с нея, но след изтеклата седмица смяташе, че ще може да се справи.

Той остави конете и каруцата под бъзовите дървета и се изкачи на задната веранда. В къщата бе светло, а във всекидневната някой свиреше на пиано. Когато почука, той чу бързи стъпки, след което вратата се отвори, а Нелт и Грейси стояха на прага и се смееха.

— Как ще реагираш, ако ти кажа, че Прис няма да дойде с теб на танците? — попита Нелт без предисловие.

Арон го погъделичка под брадичката и отвърна:

— Е, надявам се, че ще дойде. Тук съм, за да я взема както винаги, нали така?

— Само че тя и Кора вече тръгнаха със семейство Кветек.

Семейство Кветек живееха на отсрещната страна на пътя.

— Казах й, че е най-добре да почака и първо да види дали ти няма да дойдеш да я вземеш — намеси се Грейси, — но тя беше сърдита и отговори, че повече няма намерение да чака.

Арон поразроши косата й и рече:

— Всичко е наред, скъпа. Така или иначе ще я видя в залата за танци. Как е бебето?

— Мама каза, че прилича на мен — отвърна Нелт.

— Скоро ще дойдем да го видим.

— Искаш ли да го видиш сега, Арон? — попита с надежда Нелт, като го дръпна за ръката.

— По-добре да тръгвам, преди Прис да си е намерила някой друг, но тези дни пак ще дойда, става ли?

— Добре, Арон.

Той тръгна към Бохемиън Хол. Присила никога по-рано не бе тръгвала на танци по този начин. Не му бе минало през ума, че тя може да не си е у дома — досега винаги го чакаше. Точно тази вечер, когато

бе решил да направи това, което тя искаше, тя бе решила да отиде на танците без него и да му го върне. Е, може би си го заслужаваше, но защо... защо! Защо ѝ трябваше да избере точно този момент?

В Бохемиън Хол имаше много хора и земята под него се тресеше като при земетресение. Арон спря конете и слезе от бѣгито. Дочуваше силната музика в изпълнение на братята Шимек. През прозорците се разнасяше ритмичната мелодия на пиано, съпровождано от цигулка и акордеон.

Голямата зала се използваше като чифлик, помещение за гласуване, място за сбирки на хората от града и театър за училищните постановки. В събота вечер тук бе и мястото за танци. Вътре дъсченият под ритмично се тресеше под стъпките на танцуващите полка.

В преддверието на залата имаше стаичка, която в зависимост от случая се използваше като кухня или като място за сервиране на алкохол. В централното помещение п-образно бяха наредени маси и пейки. Арон се заглежда за Прис. Първо видя Кора на масата на господин и госпожа Кветек заедно с двете им дъщери. Когато Кора видя Арон, тя бързо се наведе към сестра си. Той забеляза, че Присила леко обърна глава към него.

Значи все още му се сърдеше.

Засвириха валс и той започна да си пробива път през тълпата, за да я покани на танц. В този момент видя, че двама мъже се насочиха към нея. Тя отиде на дансинга с единия от тях. Арон бе стигнал вече твърде близо до масата на семейство Кветек, за да тръгне в друга посока.

— Здравей, Арон — извика му Кора с напевен глас и поглед, отправен към сестра ѝ. Това никак не му хареса.

„Нахална всезнайка“ — помисли си той.

Докато отиваше към помещението за алкохол, за да си купи бира, Арон я чу как се засмя заедно с едно от момичетата на семейство Кветек. Той остана до дървените кегове, за да си изпие питието и да обмисли положението.

Присила не си губеше времето, но в крайна сметка той ѝ беше казал, че желае именно това, нали така? Тя отново танцуваше с Уили Михалек и единственото, което Арон можеше да направи, бе да чака.

Когато музиката засвири отново, той прекоси помещението и застана зад стола ѝ.

— Ще танцуваш ли с мен, Прис?

— Разбира се, Арон — прие тя.

Този път двете хлапачки на масата не се усмихнаха самодоволно и не се засмяха, но отбягнаха погледа му, докато отвеждаше Прис на дансинга.

— Какво си казала на Кора за нас? Държи се така, сякаш съм хлебарка, която току-що е открила в сладоледа си.

— Нищо не съм ѝ казвала.

— Тя, изглежда, си мисли, че трябва да те защитава.

— Може би наистина имам нужда някой да ме защитава от теб.

Танцуваха, но Прис стоеше на разстояние от него и той не я притискаше към себе си както преди.

— Не съм дошъл, за да се караме.

— А за какво тогава, за да ме завоюваш ли?

— Не, за да се извиня. — Той наистина желаше това.

— Твърде късно е. Вече не ми е необходимо.

— Какво означава „вече“?

— Означава, че тази седмица имах време да помисля и реших, че си прав. Защо да слагам всичките си ябълки в една кошница, след като мога и да раздам някои от тях?

— Стига, Прис, нека те изпратя до вкъщи и ще имаме възможност да поговорим.

— Съжалявам, Арон, но вече казах на Уили Михалек, че той може да ме отведе у дома.

Той се подразни и язвително попита:

— Нима вече раздаваш ябълките си? Внимавай, Присила, ако прекалено много се раздаваш, може да се превърнеш в ябълково пюре.

Той усети силна и внезапна болка в десния си крак, когато Присила го настъпи с тока си. Стисна я силно през кръста с едната си ръка и я повдигна, така че пръстите ѝ вече не достигаха пода.

— Веднага ме пусни! Ако не го направиш, ще ти премажа нещо друго!

Той обаче я притискаше плътно към себе си. Тя се вкопчи в ризата му, за да не залитне.

— Ще направя всичко, което пожелаете, госпожице ябълково пюре — усмихна се той, като я пусна да стъпи на пода.

— Искаш да отведеш някого у дома, така ли? — просъска тя срещу него. — Чудесно! Защо не опиташ с някоя от тях? — Посочи към групата жени, които стояха на обичайното си място до вратата. — Те са подходящи за тебе!

Танцът бе свършил и тя забърза към масата си. Е, в крайна сметка той си знаеше, че ще му се наложи да я ухажва. Щеше да ѝ даде още малко време и след това да опита отново. Утре сутрин щяха да се видят в църквата. Може би тогава щеше да има по-голям късмет.

На следващата сутрин обаче, когато я доближи в двора на църквата, той разбра, че тя продължава да му се сърди.

— Здравей, Присила — опита се да я умилостиви той с пленителна усмивка.

Тя не му обърна внимание.

— Ще дойдеш ли днес на закуска с мен, Джонатан и Мери?

— Не мисля — студено му отвърна тя.

— Докога ще продължаваш да се държиш така? Нали се извиних, ще ми дадеш ли възможност да оправя нещата?

— Цяла година имаше време да го направиш.

— Ще ми е необходим още един ден, ако ми позволиш. — Той се опита да я хване за лакътя, но тя се отдръпна.

— Мисля, че повече нищо няма да получиш от мен.

— Толкова добре ли прекара снощи с Михалек?

— Той поне е джентълмен.

Арон се ядоса. Единственото му провинение бе, че я желаше и ѝ го беше показал — това бе всичко.

— Прис, не всеки ден те притискам до стената на хамбара. Не можеш ли да го забравиш?

— Арон Грей, стоиш на прага на Божия дом и разговаряш за това така, сякаш е нещо незначително!

— Смятам, че Господ има пръст в тази работа и не е необходимо да ме бие през ръцете за това, че ги поставям там, където самият той смята, че им е мястото.

Той се шегуваше, но тя светкавично се завъртя и избяга от него.

От този момент нататък Арон все повече се убеждаваше, че се налага да оправи нещата между тях. Имаше усещането, че трябва да накара Прис да го приеме обратно, преди Джонатан да тръгне на път.

Ако миналата зима знаеше, че купуването на бик ще го постави в тази ситуация, щеше да се възпротиви. Сега обаче бе невъзможно да спори с Джонатан за заминаването. Какво ли щеше да си помисли Мери, ако изразеше несъгласието си? Че се страхува от това, което може да се случи, ако двамата останат сами?

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Почти всички полета в градчето вече бяха черни. Оставаше съвсем малко работа, докато се почисти земята с браните, които достигаха и до най-дълбоко скритите камъни, изравяха ги и ги оставяха да се белеят на повърхността.

В петък сутринта Джонатан се изправи, протегна се и каза на Арон:

— Тази вечер ще ходим при семейство Воленс. Ще дойдеш ли с нас?

Джонатан се чудеше защо миналата неделя Присила не дойде на закуска. Бе забелязал също, че Арон не беше ходил в тях повече от седмица. Усещаше, че нещо не е наред.

— Да, предполагам — отвърна брат му и спря, за да вдигне поредния камък. — За всички ни ще е добре да се поразсеем малко.

Съгласно местния обичай Мери изпече кейк, за да го занесе при първото си гостуване на семейството с новородено бебе. Също според обичая Клем Воленс слезе в избата си и донесе четвърт златисто домашно вино от глухарчетата, за да почерпи гостите. Студенината между Арон и Прис остана незабелязана сред суетнята. В момента, в който седнаха около масата, Нелт се настани в скута на Арон. Непрестанното бърборене на детето бе добре дошло, защото запълваше празнината, която се отваряше между Арон и Присила всеки път, щом срещнеха очи. Тя го бе поздравила учтиво, но се постара, когато се настаняват, столът ѝ да не е до неговия. Мери видя, че Прис отбягва погледа на Арон, но с надежда търсеше някакъв знак, че са се помирили, защото осъзнаваше от какво значение е това за нея.

Кора влезе в кухнята с бебето и го отнесе право при Мери.

— Искаш ли да го подържиш, Мери?

Кора се наведе над рамото ѝ, за да покаже малкото съкровище.

— С удоволствие, ако майка ти няма нищо против.

— Разбира се — увери я Агнес, — след като родиш петото си дете, изпитваш само благодарност, когато някой друг иска да го подържи и да те отмени за малко.

Допирът до топлото малко създание ѝ бе непривичен. Бебето лежеше притихнало макар че бе будно.

— Как се казва?

— Джеймс — отвърна Нелт, — но като порасне малко, ще му казваме Джими. — Не е ли сладък?

Макар че не бе много убедена, Мери отвърна:

— Той е изключително красив, Нелт.

Тя не бе свикнала да говори на новородените и щеше да се почувства неловко, ако се бе опитала да го стори пред всички, но колкото по-дълго държеше Джими, толкова по-приятно се чувстваше. Той беше съвсем мъничък и лежеше спокойно в ръцете ѝ. Миризмата, която се носеше от него, беше непозната и приятна и нямаше нищо общо с тази на котките от плевнята, след като бяха пили прясно мляко. Той размърда крачетата под одеялото и я ритна лекичко в корема. От време на време върхът на езичето му се показваше през розовите устица и тя не можеше да повярва колко е мъничък и колко нежни са ушичките и ноктите му.

Както винаги мъжете говореха за времето и сеитбата — тези неща бяха на първо място в съзнанието им по това време на годината. До края на май трябваше да са привършили със сеитбата.

— Не зная дали тази година ще успее да приключи навреме — рече Джонатан, — но Мери каза, че ако не смогна, ще помогне на Арон да довърши сеитбата вместо мене. В края на месеца ще взема влака до Минеаполис за изложението на рогат добитък.

Мери го погледна и се уплаши, когато осъзна за какво говори той. Изложението на добитъка... бикът... но те бяха обсъждали това преди толкова време. Скоро не се бе сещала. Усети как през нея сякаш преминава ток.

Той имаше намерение да я остави сама с Арон. Защо Джонатан не бе поговорил отново с нея за пътуването? Защо разказваше на всички тук за плановете си и по този начин ги поставяше пред свършен факт?

Мери хвърли поглед към Арон и той осъзна, че откакто тримата бяха разисквали заминаването миналата зима, Джонатан повече не бе

разговарял с нея. По смръщените му вежди тя се досети, че той е наясно с плановете на Джонатан и те никак не му допадат.

Бебето бе заспало и Прие го отнесе в люлката му, но се върна от горния етаж във всекидневната и засвири на пианото. Ставаше късно и Арон знаеше, че скоро ще трябва да си тръгнат. Ако искаше да разговаря с нея, сега бе най-подходящият момент. Той стана и Нелт го последва, но Агнес прати сина си на горния етаж, за да се приготви за лягане. Арон изпита благодарност.

Когато влезе в гостната, Присила беше с гръб към него. Той застана зад нея и постави ръце на раменете ѝ, но тя продължи да свири, като натискаше педалите и пианото издаваше гръмки звуци, които заглушаваха гласа му.

— Трябва да поговорим — рече той.

— Аха — бе единственото, което произнесе тя.

— Докога ще продължаваш да се държиш така?

— Не желая да разговарям с теб, нито пък да те виждам.

— Обърни се и ме погледни, когато изричаш това.

— Все едно е дали те гледам, или не.

Арон я дръпна за раменете. Тя се обърна на въртящия се стол и го погледна. Гласовете в кухнята утихнаха. След това шумът от скърцането на столове подсказа на Арон, че се подготвят за тръгване. Той понижи глас:

— Ще излезеш ли навън, за да обсъдим това като двама зрели хора?

— Не. Трябва да помогна на мама да приготви децата за лягане.

— Добре, щом така искаш — отстъпи той, — но утре ще дойда да те взема за танците.

— Ще отида с Уили.

— Тогава следващата събота.

— Не си губи времето, Арон — сухо рече тя.

— Добре, нека засега бъде както ти искаш. — Той се присъедини към останалите на вратата, за да пожелае лека нощ на Клем и Агнес.

По пътя към къщи се чувстваха неудобно. Колата бе идеална за двама, но за трима беше прекалено тясна. Арон седеше на една страна в ъгъла, с ръка протегната върху облегалката, за да освободи място за Мери. Тя беше принудена да се притисне до него. Кракът му се

допираше в нейния. До днес винаги бяха пътували по този начин, без да им прави впечатление, но сега нещата се бяха променили.

Малко по-късно в леглото Мери се обърна към Джонатан:

— Не знаех, че имаш намерение да ходиш на изложението за добитък.

— Миналата зима си говорихме за бика — напомни ѝ той.

— Да, но това беше преди.

— Искаш да кажеш, че не желаш вече да го купувам ли?

— Не, разбира се, но трябва ли да отиваш чак до Минеаполис?

— Трябва, ако искам да взема чистокръвно животно.

— Виждам, че си твърдо решен да заминеш.

— Аха.

— Кога тръгваш?

— До пет седмици.

Тя разбираше колко силно е желанието му да купи първия си бик, но също така знаеше, че пътуването идеално съвпада и с другите му планове. Не можеше да допусне той да си въобразява, че докато го няма, всичко ще стане така, както го е намислил.

— Зная, че много силно искаш да притежаваш това животно, Джонатан и мнението ми все още е същото както миналата зима. Ще помогна на Арон, ако все още не сте приключили със сеитбата, така че можеш да тръгнеш, но не очаквай да се прибереш у дома и да ме завариш променена, защото няма да бъда.

— Добре, Мери, ще почакаме и ще видим.

Тя имаше усещането, че нещата се изплъзват от ръцете ѝ, също както когато беше малка и се опитваше да хване семенцата, които летяха от кленовите дървета. Бяха ѝ казали, че е на късмет да ги хванеш, преди да са достигнали земята, но точно преди да докоснат дланта ѝ и да ги стисне, те се изплъзваха и отлитаха настрана. Сега събитията пак се развиваха без нейно участие, а тя се чувстваше безпомощна и нещастна. Смяташе, че Джонатан се е примирил с отказа им, но той явно бе предприел този нов ход със заминаването, за да осъществи планове си. Тя бе сигурна, че пътуването му е свързано и с другата му цел. Предугаждайки това, Мери реши, че сега е моментът да се помири с него и да се опита да оправят отношенията си. Тя го бе отблъснала предишния път и следователно сега трябваше да направи първата стъпка.

— Джонатан, съжалявам, че бях студена с теб.

Нямаше нужда да казва нищо повече, защото от виното кръвта му бе кипнала. Той се обърна и я взе в прегръдките си. Точно преди да я целуне обаче, рече:

— Вярвам, че имаше причина.

Начинът, по който я любеше, ѝ даваше сигурност. Тя изпита онова познато усещане за близост, което се бе изграждало седем години. Обаче когато се отпусна изтощен до нея и двамата знаеха, че тази нощ между тях имаше и нещо друго.

Тя бе изпълнена с отчаяние и неистовото желание да намали напрежението между тримата, а в Джонатан наново се бе възродила надеждата.

Пътуването и закупуването на бика действаха като лек на Джонатан. Животното символизираше всичко, което се надяваше да постигне, и той прекарваше часове, представяйки си как стада от безроги говеда обикалят наоколо и всичко това само защото е бил много предвидлив.

Този бик наистина щеше да бъде нещо велико.

През следващите седмици, докато сееше жито, овес и ечемик, Джонатан бе доволен, защото съзнанието му бе изпълнено с мечтите за животното. Арон, който насипваше семената в изкопаните бразди, искаше брат му да престане да си подсвирква поне за един ден, но той продължаваше, погълнат от работата си. Двамата се трудеха заедно, докато приключиха с житото и се преместиха на овеса. Работеха по цял ден и оставаха на полето до залез-слънце, вечер ги очакваха домашните им задължения. Усилената работа сякаш не се отразяваше на Джонатан, но когато дояха кравите в края на деня, Арон усещаше болка в ръцете си, защото изнежената му през зимата кожа сякаш изгаряше от кожените юзди, които дърпаше по цял ден. Този факт също допринасяше за това да не бъде особено предразположен към брат си. Все още продължаваше да се дразни от самодоволния му вид.

Пролетта неусетно бе настъпила и бе разкрила цялата си прелест. Горчивите листа на глухарчетата се нуждаеха от още малко време, за да станат сладки и готови за вино, на масата вече се сервираше див аспарагус, покрай поточетата поникна крес, а лечебното зарасличе трябваше да се обере и да се прибере за чай през следващата зима. Дори канавките се обагриха в цветове, когато индианският тютюн,

полският джоджен и лютичетата цъфнаха отново. Вечнозелените дървета се отрупаха с плодове, дъбовете сякаш проговориха след дългото си мълчание, брястовете се обкичиха с цвят. В горите се появиха гълъбовите очички, трилиумите и калиите, след като вечнозелените дървета се отърсиха от снега.

Птиците стъкмяваха гнездата си. Катериците бързаха по своите дела. Лалугерите изчезваха под земята. В градината започнаха да се появяват крастави жаби и неотровни змии. Разделените по двойки мушитрънчета се завръщаха в гнездата си. Котките имаха котило някъде из хамбара и женската се появи отново отслабнала и отпусната. Кокошките кудкудякаха и упорито отказваха да стоят в полозите си, докато не усетеха пиленцата да мърдат под тях. Патиците лежаха по местата си и щяха да останат така, докато не вземеха яйцата им. Мери ги прибираще и внимателно ги пазеше, за да събере петдесетте, които ѝ трябваха за лятото, когато отново щеше да ги постави под патиците и да им позволи да се грижат за тях, но междувременно всеки ден преглеждаше яйцата и ги пръскаше с вода така, както щяха да направят с човка и майките им.

Природата сякаш се възраждаше, а тримата, които живееха и работеха толкова близо до нея, усещаха бързината, с която всичко се развиваше.

В средата на май започна цикълът на Мери. Тя взе от къщата чисти парцали, като не си позволяваше това да я притесни. По средата на деня се върна за още парцали, изпра тези от сутринта и ги простря в гората зад къщата върху храстите със смрадлика. Никога не ги окачваше в двора на простора между брезите, защото смяташе, че е неестетично да висят там, тъй като петната по тях не успяваха да се изчистят напълно. Парцалите останаха разстлани върху алените пъпки на храсталака, които скоро щяха да разцъфтят, а Мери упорито продължаваше да си повтаря:

— Не ме интересува и се надявам Джонатан да знае това!

Мисълта обаче връхлетя неканена в съзнанието ѝ: „След две седмици, когато той замине за Минеаполис, ще настъпи точно онзи момент от месеца, в който доктор Хаймс и аз вярваме, че... в който той вярва, че една жена може да забременее...“

Тя така и не успя да убеди Джонатан да се съгласи с онова, за което им говореше лекарят. Точно като при животните през този

период в нея настъпваха промени. Отделни части от тялото ѝ сякаш набъбваха и тя изпитваше прилив на нежност и чувственост, които ѝ липсваха през останалото време. Никога не би могла да каже на Джонатан: „Виж, почувствай, че сега съм различна“, защото той винаги отказваше да повярва в тази теория, но пък дяволски добре знаеше, че тя вярва в нея и Мери се почуди дали съпругът ѝ ще забележи парцалите, проснати върху храсталака и ще разбере какво предстои.

Смрадликата скоро щеше да се разлисти. Джонатан забеляза белите петна между червените пъпки и разбра какво се случва отново. Бе изслушвал съветите на Хаймс и бе живял с надеждите на Мери толкова дълго, че не му бе трудно да пресметне подходящите дни за зачеване и да ги съпостави с момента на заминаването си. Въпреки това не смееше дори пред себе си да признае значимостта на изчисленията си и затова промърмори:

— Глупости, стари глупако!

ГЛАВА ПЕТА

Следващата събота те отидоха в града с каруцата, за да купят картофи за посев. Седалката бе по-широка от тази на малката кола, така че пътуваха удобно, а Арон държеше юздите. Ръцете му бяха разранени и той усещаше болезнено всяко приплъзване на кожения ремък по дланите си.

Оставиха Мери в търговския център и тръгнаха да търсят картофи. Тя отдавна не бе идвала в града и започна да пазарува подред нещата от дългия списък, който бе направила. Подбираше консервирани храни и пресни бисквити. После навести Сам Мотс, който ѝ претегли кафето и семената, които бе избрала за градината, и ги изсипа в малки хартиени пликчета, а след това ѝ наточи оцет от една дървена бъчва в задната стаичка, от която се носеха различни аромати, и върна глинения съд, пълен догоре и запушен с коркова тапа. Тя с възхищение плъзна ръка по топовете платове. Помисли си, че може да си ушие рокля за предстоящата сватба на братовчедка си. Сам я попита дали не иска да купи няколко метра, но днес тя нямаше яйца за размяна и тъй като знаеше, че сметката вече е станала доста голяма, отказа.

Приятно ѝ беше да стои в магазина и да се наслаждава на ароматите му. В това време влязоха нейни познати от града и я поканиха на гости.

По-късно Мери застана под навеса на тротоара, за да изчака мъжете да се върнат и да я вземат, но когато каруцата спря, Арон бе сам в нея. Той каза, че веднага се връща, и влезе в магазина, за да плати сметката, след което започна да изнася кутиите с храна и да ги поставя върху картофите, които сега лежах на дъното. Когато се качи в каруцата и хвана юздите, тя седеше на високата седалка. В устата му имаше захарна пръчка и той подаде една и на нея.

Тя я прие, отново смутена от присъствието му до себе си.

— Къде е Джонатан? — знаеше, че вече са привършили работата си в магазините за храна и семена.

— Слезе на гарата.

— На гарата?

— Да, да провери цената на билетите до Минеаполис и разписанието.

— Значи наистина има намерение да замине?

— Така изглежда.

Лицето на Арон бе изопнато. Между очите му се бяха образували две дълбоки успоредни бръчки. Изглеждаше отслабнал и изтощен. Искаше ѝ се да го погали и да го успокои, но вече не се осмеляваше.

От гарата ги дяляха само две пресечки. Арон знаеше, че разполага само с три минути, за да ѝ каже това, което седмици наред бе обмислял.

— Мери, ако Джонатан замине, аз ще трябва да остана. Това място не може да се управлява само, но ти обещавам, че няма и с пръст да те докосна... знаеш това. Сигурно не преставаш да си мислиш за онова, което каза той и сега, когато се готви да ни остави сами точно както бе решил, просто не искам да се тревожиш, че може нещо да се случи. Всичко ще е наред, Мери, кълна ти се.

За пръв път, откакто Джонатан бе споделил плановете си, Арон се осмеляваше да говори за това. Тя се изчерви. Той я гледаше право в очите, забравил за захарната пръчка в ръката си.

— Мили Боже, Арон, нима мислиш, че се съмнявам в това? Нима предполагаше, че ти нямам доверие? — Тя видя, че и той се изчерви, и знаеше какво му е коствало да изрече думите, които току-що бе произнесъл.

— Просто трябваше да ти го кажа, Мери. Не бяхме обсъждали желанието на Джонатан, но не можем да позволим то да ни измъчва до края на живота ни. Сега, изглежда, наистина е решил да отиде до Минеаполис и нищо не можем да направим. Трябваше да ти кажа това, за да престанеш да се тревожиш. — Той отново съсредоточи вниманието си върху конете.

— Арон, благодаря ти, но трябва да знаеш, че ти имам доверие.

— Дори и след онова, което ти бях казал на задната веранда през онази нощ? — Споменът за признанията му все още го изгаряше.

— Бих могла да ти задам същия въпрос, като имам предвид собствените си признания.

— Не, ти си... е, ти си Мери — рече той, сякаш това означаваше, че е недостъпна и не може да бъде компрометирана.

Те замълчаха, но Арон все още чуваше последните си думи и изведнъж те прозвучаха така, сякаш той никога не би я приел като жена, сякаш тя не притежаваше качества, които да го привлекат. Нещата изобщо не стояха по този начин и той се надяваше тя да не го разбере погрешно. Джонатан вече достатъчно много я бе унижил, но как само се бе изправила тя и бе отказала да се държат с нея като с животно за разплод! Малко жени можеха да се похвалят с куража, който тя притежаваше. Вече приближаваха гарата и той се обърна към нея и простичко попита:

— Приятели?

Тя кимна с облекчение:

— Приятели.

Точно когато приближиха, Джонатан излезе от сградата и се покачи в каруцата. Докато пътуваха към дома, той наруши тишината:

— Влаковете тръгват всяка неделя по обяд. Ще замина следващата седмица.

— Имаме достатъчно време да се заемем с картофите — рече Арон и Джонатан забеляза, че брат му разговаря по обичайния си непринуден начин.

— Ако времето се задържи, ще трябва да ги засадим още тази седмица — започна да размишлява Джонатан.

— Сортирането на картофите никога не ми е било любимото занимание — намеси се Мери. — Ще се радвам, когато каруцата се изпразни.

— Може би ще дойде ден, в който няма да ти се налага да вършиш тази работа, особено ако се окаже, че този бик наистина е такъв, какъвто всички го описват. Предполагам, че едно от тези животни ще ни носи толкова пари, колкото десет акра картофи.

— Първо трябва да купиш телето, а след това да отгледаш и стадото, Джонатан — напомни му тя.

— Колко смяташ, че ще ти струва това животно? — попита Арон.

— Не мога да кажа, докато не проверя на място. Единствените цени, които съм виждал, са за парче месо.

Пътуването им мина в приятни разговори, които от дни наред за пръв път успяха да прогонят напрежението помежду им. Това, което Арон беше казал на Мери, най-сетне беше разсеяло тревогите им. Джонатан също усети между тях приятелското отношение, което им бе липсвало прекалено дълго време.

Когато пристигнаха у дома, Арон спря каруцата под брястовете. Нямахше нужда да я разтоварват.

— Ако нямаш нищо против, Джонатан, бих желал по-рано да започна с домашните задължения — рече Арон. — Мисля да навестя Прис и да видя дали тази вечер ще дойде с мен на танци.

— Разбира се.

Мери си помисли, че най-накрая той ще се върне при Присила. Ако тя го приемеше отново, всичко щеше да се уреди.

Мери също имаше желание да отиде на танците. Бе изминало толкова много време, откакто за последен път бе ходила там. Докато бяха младоженци, с Джонатан често посещаваха Бохемиън Хол. Тя все още бе млада и имаше нуждата да се среща с хора. На Джонатан също щеше да му се отрази добре поне за една вечер да се откъсне от фермата. Танците не му допадаха особено, но щеше да му достави удоволствие да изпие студена бира и да се срещне с приятели. Той вече разпрягаше конете и тя побърза да поговори с него, преди да е приключил с работата си.

— Скъпи, мисля, че всички можем да се поотпуснем малко. Работиш много усилено и ще е добре за теб да се отделиш за малко от фермата. Защо и ние да не отидем на танците?

Той не смяташе, че му е необходимо да ходи в Бохемиън Хол, за да се отпусне. Можеше да направи това и тук, в дома си, като просто седнеше на верандата и се загледаше в полето, но напоследък Мери не бе излизала много, като се изключат неделите в църквата и посещенията при семейство Воленс преди две седмици. Вероятно ѝ се искаше да се срещне с хора.

На Джонатан, изглежда, не му се ходеше. Мери продължи забързано:

— Нямам нищо против да отидем с каруцата, а Арон може да вземе бързото и кобилата. Картофите не ме притесняват. Никой няма да им обърне внимание — гласът ѝ бе умоляващ.

Той нямаше намерение да я кара да му се моли. В края на краищата съвсем естествено бе да ѝ се иска да излезе и да се позабавлява малко в събота вечер.

— Добре, Мери, но преди това ще нахраня и ще напоя конете и ще ги впрегна чак като тръгваме.

Тя вече тичаше към къщата, понесла кутия с бакалски стоки. „По-добре да побързам. Мери сигурно ще сервира вечерята със скоростта на светлината и ако не се поразмърдам, ще ям студена храна“ — помисли си Джонатан. Докато отвеждаше конете, за да ги напои, той бе доволен, че жена му се освобождава от напрежението, което я владееше през последните няколко седмици. През цялото време знаеше, че това ще стане. Също като светлината тя притежаваше прекалено силна искра, за да я крие твърде дълго.

На вратата Мери се размина с Арон.

— Какво каза той? — Отговорът вече му бе известен от начина, по който роклята ѝ се развяваше, докато прескачаше стъпалата по две.

— Каза, че можеш да вземеш кобилата и бьгито, а ние ще пътуваме с каруцата. — Тя бързо разпределяше и подреждаше продуктите по шкафовете. Докато обуваше работните си обувки, седнал на стълбите, той чуваше отсечените звуци, които достигаха до него. Много добре му бе известно, че тя е предложила той да вземе бьгито. Един мъж не можеше да отиде на среща с каруца пълна с картофи, но Джонатан никога не би се сетил за това.

Стана точно така, както очакваше Джонатан. Мери се бе погрижила за кокошките и гьските за рекордно кратко време и докато той и брат му все още бързаха през двора с кофите с мляко в ръце, тя вече ги викаше за вечеря. Въпреки това нямаше защо да се притеснява, че вечерята му ще изстине, тьй като жена му бе толкова неспокойна, че я бе претоплила. Въпреки цялата суетня наоколо Мери бе намерила време дори да наточи вода за къпане.

Вечерята премина много бързо.

Арон внесе ваната от верандата. Тази вечер нямаше нужда да питат кой ще се къпе прьв. Ако в най-скоро време не излезеха от кухнята, Мери щеше да скочи във водата с дрехите.

Арон реши, че е по-добре да вземе кофа с топла вода и да се изкъпе в стаята си, отколкото да чака кухнята да се освободи. Това би му спестило доста време. Вече ставаше късно и той трябваше да

тръгва. Прииска му се да бе намерил възможност да посети Прис през седмицата и да я покани предварително, но сега все още не бе късно да стигне до дома ѝ, да я вземе и да отидат в залата за танци навреме, за да запазят маса. Ами ако тя му заявеше, че ще ходи с Михалек? Той реши, че ако нещата се развият по този начин, ще я преследва на танците, независимо дали Михалек е наоколо или не.

След като взе вана в стаята си на горния етаж, Мери отвори гардероба и извади жълта рокля. Измъкна от едно чекмедже риза, облече я и загледа отражението си в огледалото. През седмицата носеше само обикновени домашни дрехи, но сватбената ѝ риза все още ѝ стоеше добре и прилягаше на младежката ѝ фигура. Тя закопча дългата фуста около кръста си. Извади фуркетите от косата си и тя се разпиля по гърба ѝ. Когато започна отново да я завива на кок, една мисъл премина през съзнанието ѝ и тя я разпусна.

Джонатан вече се бе съгласил да отидат на танци. Може би тя можеше да стори още нещо, за да възвърне предишната им близост. За пръв път ѝ мина през ума, че през седемте години на брака им тя бе обръщала изключително малко внимание на външния си вид. Беше чиста и спретната, а тялото ѝ бе стегнато като на младо момиче. Все пак можеше да направи още нещо, за да възвърне в очите на Джонатан блясъка, който постепенно бе избледнявал през изминалите години. Повечето фермерски жени имаха прекалено много работа, за да се занимават с прически и гримове. Тя по нищо не се различаваше от тях.

Мери разреса гъстата си коса. Пристегна я с шноли и запали керосиновата лампа върху тоалетното шкафче, след което започна да рови в най-долното чекмедже на гардероба, докато не откри това, което търсеше — машата. Загря я над лампата, после хвана кичур коса и го нави. Когато приключи с прическата си. И откри малко бурканче с вазелин, намаза устните си и те заблестяха. Най-накрая се обърна към избелелите тапети с червени шарки, с които бяха облепили стаята. Навлажни пръстите си, докосна стената и след като те се оцветиха в розово, ги потърка в бузите си. Помисли си каква късметлийка е, че в къщата има двама мъже, които да работят на полето, така че през повечето време не ѝ се налагаше да върши полска работа.

После Мери облече върху фустата си жълтата рокля. Деколтетото бе високо и квадратно, но разкриваше изящните ключици. Тя нямаше парфюм, но в едно от чекмеджетата на бюрото между бельото се намираше малка ароматизираща торбичка, пълна с лавандула. Тя я извади и я потърка между гърдите си върху ризата.

Мери се огледа за последен път, събра ръце и ги притисна към шията си. „Моля те, о, моля те, Джонатан“ — мислеше си тя.

Арон също отдели доста време, за да се подготви. Той дълго пригладва къдравата си коса. Облече неделното си сако и бяла риза с колосана яка. В момента се затрудняваше с черната вратовръзка, която се опитваше да завърже пред огледалото на стената над кухненската мивка. Най-накрая успя. Надяваше се Прис да разбере по външния му вид, че специално се е постарал за нея.

Зърна в огледалото Мери, която завиваше покрай стълбите, и замръзна. Той продължаваше да я следи в огледалото, докато тя не сви към ваната вдясно от него. Приблужи се зад него и се наведе, за да изстиска кърпата за баня на Джонатан. Арон се обърна и се загледа в наведената ѝ фигура и меднорусите ѝ къдрици. Трите най-горни копчета на роклята ѝ не бяха закопчани и се виждаше ризата ѝ. Тя дълго време стоя приведена над ваната, а той продължаваше все така втренчено да я наблюдава.

После тя се изправи и се обърна, за да го погледне, а миризмата на одеколона и лавандулата се смесиха и ароматът бе опияняващ като топло пролетно вино. Тя плъзна поглед по бялата му риза и загорялото лице. Червеникавокафявата му коса блестеше и само една непокорна къдрица бе паднала върху челото му. Изглеждаше зашеметяващо. Сините му очи поглъщаха блясъка на нейните устни и руменината по високите ѝ скули. Косата ѝ беше прибрана назад и разкриваше лицето ѝ.

И двамата се бяха издокарали за някой друг. Въпреки това, докато стояха, някакво смущаващо и непознато за тях чувство ги караше да изпитват удоволствие от възхищението, което виждаха в очите си.

— Не успях да достигна най-горните копчета. — Тя сведе поглед и се обърна с гръб към него. Той ги закопча, без да я докосва, но

въпреки това ръцете ѝ настръхнаха.

В този момент чуха подсвиркването на Джонатан, който се приближаваше по пътеката към къщата, и Арон бързо се обърна, за да постави шишето с одеколон обратно под умивалника. Мери отиде до малкия гардероб във всекидневната, за да потърси палтото си. Тя чу затръшването на вратата, след като Джонатан влезе, но остана на мястото си в притъмненото помещение, за да скрие вълнението си. После до нея достигна потракването на дръжките на ваната, когато двамата мъже я вдигнаха, за да я изнесат навън.

— Какво ти е на ръката Арон? — попита Джонатан и докато излизаха през вратата, Мери видя сгърченото от болка лице на девер си.

— Кожата е малко по-чувствителна. Изглежда през зимата доста съм се изнежил.

— Защо не помолиш Мери да те намаже с онзи мехлем, който взима от господин Рейли? За нула време ще те оправи.

— О, не, няма проблеми. Просто ще ми трябва известно време, за да си възвърна формата.

Докато влизаше обратно в кухнята, Джонатан все пак рече:

— Мери, донеси мехлема, който пазиш за... — В този момент думите му замряха. Тя бе излязла от всекидневната и стоеше под ярката светлина на кухненската лампа. Не помръдваше, докато Джонатан я наблюдаваше втренчено. Зад гърба му Арон също не откъсваше поглед от нея.

— О, Мери, нямах представа, че ще искаш да сме елегантни — обади се Джонатан. — Трябваше да ми кажеш. — Когато ходеше на танци, той винаги обличаше някоя от сините си батистени ризи, но тази вечер му се искаше да бе избрал нещо друго, защото тя наистина изглеждаше прекрасно.

Не ѝ каза, че изглежда добре, нито пък по някакъв начин ѝ показва, че оценява усилията, които е положила заради него. Безразличието му я накара да се почувства глупаво и Арон усети това по сянката, която премина през лицето ѝ. Той прехапа устни, за да не ѝ направи комплимента, който трябваше да бъде произнесен от съпруга ѝ.

— Всичко е наред, Джонатан. Изглеждаш много добре.

— Можеш ли да намажеш ръката на Арон с онзи мехлем? Впрегнах отново каруцата, но ще отида да изведа кобилата за бѣгито, докато ти се погрижиш за него. — Заобиколи Арон, като затръшна кухненската врата зад себе си.

Мери остави палтото си върху облегалката на стола. Откри мехлема в тенекиена кутийка под умивалника и го постави на масата. Арон все още стоеше до вратата. Тя загреба малко от мехлема и зачака. Той се приближи към нея. Можеше да се намаже и сам, но вместо това протегна ръката си. Отпусна пръсти и тя видя разранената кожа. Изпита желание да докосне с устни мястото и по този начин да облекчи болката му. Вместо това обаче започна нежно да втрива мехлема в дланта му.

Когато приключи с намазването, тя се пресегна към бурканчето, взе още мехлем и повтори същото и с дясната му ръка. Погледите и на двамата бяха насочени към разранената длан и всичко продължи може би малко по-дълго, отколкото бе необходимо. Той осъзна, че трябваше да са тръгнали преди доста време, и нежно, но решително сви ръката си около нейната, за да я спре. Прониза го остра болка, но Арон не ѝ обърна внимание. И двамата останаха на място, като все по-ясно си даваха сметка за значението на това докосване и нямаха сили да срещнат погледите си. Той разтвори пръсти, но ръката ѝ остана отпусната в неговата. Усещаше изгарящата топлина на плътта ѝ върху разранената си длан.

Внезапно тя вече не се чувстваше глупаво.

„Това е Мери, но тя ми е нещо повече от приятел“ — помисли си Арон. Тя се отдръпна от него, за да затвори кутийката и да я прибере. Когато я пхна под умивалника и изми ръцете си, се обърна и видя, че Арон държи палтото ѝ, за да ѝ помогне да го облече. Тя се пресегна да отмести къдриците си. При това движение около нея се разнесе уханието на лавандула, а той още веднъж успя да мерне нежната кожа на врата ѝ. Едва се сдържа да не погали раменете ѝ, докато ѝ помагаше да си облече палтото. Той придържаше внимателно дрехата, за да не я изцапа.

В този момент за него тя бе същество, което по никакъв начин не трябваше да омърсява.

Арон рязко се обърна и излезе от кухнята. Тя се наведе напред, за да намали фитила и да изгаси керосиновата лампа върху масата. После

се изправи и го последва навън, като постави ръце върху пламналите си страни. Когато излезе на двора, Арон вече бе тръгнал с бѣгито, а Джонатан я чакаше в каруцата.

ГЛАВА ШЕСТА

Докато изминаваше краткото разстояние до дома на Прис, Арон се опита да насочи мислите си към нея. Обаче не можеше да прогони от съзнанието си образа на жената в жълта рокля. Нима това наистина бе Мери? Мери, която бе живяла в къщата му цели седем години? Тази вечер тя изглеждаше толкова различна.

Той сви по алеята на семейство Воленс. Положи усилия да се поуспокои, преди да стигне до къщата. Вратата бе затворена, но вътре светеше. Все още имаше възможност, ако Прис изяви желание, да се преоблече и да стигнат навреме в залата за танци.

В гостната някой свиреше на пиано и звуците достигаха до него. Сигурно затова не бяха чули каруцата му да спира в двора. Когато почука, музиката спря и Кора му отвори вратата. Усмивката ѝ бе по-самодоволна от всякога.

— Добър вечер, Кора. Тук ли е Прис?

— Разбира се, че не. Отиде в Бохемиън Хол с Уили Михалек. Мислех, че си ги видял да минават покрай дома ти преди около двайсет минути.

Преди двайсет минути той стоеше в кухнята с Мери и не бе в състояние да обърне внимание на нищо друго. Защо ли Джонатан не бе забелязал каруцата и не му бе казал? Сигурно точно в този момент е впрягал конете.

— Кой е, Кора? — попита Агнес Воленс, като се приближи зад дъщеря си. — О, здравей, Арон! Не го оставяй да стои на прага, дете. Влез, Арон — покани го тя.

— Не, тази вечер не мога, госпожо, но ви благодаря. Дойдох да взема Прис, но както виждам, нея я няма, така че ще си ходя.

Забеляза разочарованието, изписано на лицето ѝ.

— Надявам се скоро пак да ни дойдеш на гости, Арон — извика тя след него.

„А сега накъде?“ — помисли си той, като се отправи отново на изток.

Не можеше ли нещата му да вървят според плана поне когато бе проявил достатъчно решителност и бе пристъпил към действие? Последното, което му трябваше тази вечер, бе да обикаля из залата за танци без момиче. Най-добре беше да свие по пътя към дома си.

Когато стигна до алеята, спря кобилата под брястовете и влезе в тъмната къща. Вътре бе тихо и пусто и той премина от кухнята във всекидневната. Остана за момент на прага, след което се отправи към вратата на килера. Килерът сякаш бе нейното място — тя прекарваше толкова много време там. Той пхна пръсти в колана си, пристъпи леко с единия си крак и отпусна тежестта си върху другия. Стоеше спокойно, като човек който с гордост разглежда собствеността си. От този оглед обаче се почувства самотен и потиснат. Арон седна до масата в тъмната кухня. Въздъхна и подпря лакът върху плота. Ръката му обаче се плзна и пръстите му докоснаха петънце от мехлема, останало върху покривката. В мрака около него сякаш проблесна пламъче. Той разтри пръсти. След това излезе отново навън и се върна при бързото, воден от светлината, която му сочеше пътя към Бохемиън Хол.

Въпреки че каруцата бе пълна с картофи, Мери и Джонатан стигнаха много бързо до Бохемиън Хол. Би трябвало да се смее над ситуацията: беше тръгнала на танците, облечена официално и возена в кола, пълна с картофи. Обаче не й беше до смях. Мислеше си за това, което се бе случило в кухнята. Представяше си колко ли глупаво е изглеждала в очите на Арон, издокарана за съпруга си, на когото не бе успяла да направи впечатление дори дотолкова, че да и изрече комплимент. Ако самият Арон не бе откликнал веднага, тя щеше да умре от унижение заради хладната забележка на Джонатан. В този момент обаче тя не бе искрена със себе си. Нима съзнанието й не бе толкова завладяно от Арон, че реакцията на съпруга й нямаше почти никакво значение за нея? О, за Бога! Какви бяха тези мисли? Трябваше веднага да престане с глупостите и да изхвърли всички подобни мисли от главата си, най-вече сега, когато Джонатан имаше намерение да ги остави насаме. Все пак Арон вече трябваше да се е събрал с Прис, а това бе добра предпазна мярка. В отсъствието на съпруга й девер й щеше да прекарва свободното си време с нея.

В залата бе много шумно. Миризмата на бира бе приятна, макар и тежка. На Мери ѝ се стори, че никога не е виждала толкова много хора. На дълга маса седяха техни познати, които им магнаха да отидат при тях. Джонатан я поведе през шумната тълпа. Докато минаваха покрай другите маси, тя зърна момиче с кестенява коса, което ѝ заприлича на Присила. Това беше невъзможно, защото Арон не би могъл да я доведе толкова бързо. В този момент обаче Мери видя как Уили Михалек застана зад Прис и постави пред нея бутилка със сода. Сърцето ѝ сякаш се изкачи в гърлото и лицето ѝ се изчерви. Въпреки всичко последва Джонатан и седна на мястото, което познатите им освободиха за тях, след като се поздравиха сърдечно и си стиснаха ръце. Дамите оживено обсъждаха общи познати и събития. Мъжете се отправиха към стаичката да вземат питиета за новодошлите, а Мери се включи в разговора.

Не измина много време, преди вниманието да се насочи към Присила, и Мери бе принудена да отговаря на въпросите им за отношенията между Прис и Арон. Какво ли можеше да каже? Съседките ѝ умираха от желание да научат колкото е възможно повече клюки. Това винаги я бе вбесявало.

Тя съдържаше раздражението си и тъкмо се чудеше какво да им отговори, когато и двете жени млъкнаха така рязко, както се затръшват учебниците при звука на училищния звънец, известяващ междучасие. Не беше необходимо да се обръща назад, за да разбере защо. Зад нея се разнесе гласът му, който поздравяваше дамите и питаше къде са отишли мъжете. В този момент обаче мъжете се завърнаха и съвсем естествено бе Арон да се присъедини към малката им групичка.

В Бохемиън Хол бе обичайно музиката да се свири на групи от по четири или пет изпълнения в един стил, така че когато оркестърът засвири полка и двете съседни двойки се запътиха към дансинга, Мери знаеше, че ще мине известно време, преди отново да се върнат на масата. Прието бе също и когато една двойка започне дадена серия, партньорите да не се сменят, докато тя не приключи, но понякога хората се освобождаваха от задръжките си и се случваше две двойки да разменят партньорите си и по време на танца.

Дансингът бе изпълнен с мъже и жени, които по чудо се обръщаха в една посока, като описваха правилен кръг, а танцьорите движеха глави вляво и вдясно, без да объркват посоката. Когато

започна полката, разговорите вече не бяха необходими и дори бяха невъзможни заради невъобразимия шум.

Мери беше благодарна за това. Двамата с Арон седяха сами на масата и усещаха как бутилките и чашите сякаш оживяват в ръцете на останалите зрители и потракваха по масите в ритъм с музиката и трополящите крака. Лимонадата на Мери подскачаше заедно с останалите бутилки и заслушана в този звук, тя усети, че напрежението започва да я напуска. Когато танцът свърши, изтощените танцьори се върнаха по масите си и чашите им бяха пресушени и напълнени отново. Оркестърът пак засвири и тя бе поканена на танц. Трополящите крака огласяваха вечерта чак до полунощ.

Тази вечер Арон пи ягодова сода вместо бира. Предпочиташе бира, но когато главата му се замаеше, веднага си пожелаваше жена и затова реши да се въздържи от алкохола.

Присила бе на дансинга по време на всичките танци, а в паузите беше заобиколена от тълпа мъже, много по-млади от самия него. Той танцува с някои от жените на неговата маса, които почти не познаваше, и през цялото време избягваше да покани Мери. Времето, в което не танцуваше, прекарваше в задното помещение и разговаряше с хората, които бяха там. На излизане от стаичката се размина с Уили Михалек, който тъкмо влизаше. Без да се замисля, го потупа по рамото и попита:

— Имаш ли нещо против да поканим на танц твоята дама?

— Не, стига да не е по време на последната серия — сви рамене той.

Арон се приближи към Присила и без предисловие рече:

— Искаш ли да танцуваме?

— Не и с теб, Арон. Съжалявам. — Тя дори не го погледна, докато му отговаряше.

Около тях имаше и други хора и по поведението ѝ той разбра, че се забавлява. Невъзможно му бе да остане там и да се опитва да я убеждава. Не можеше и да я отведе насила на дансинга. Затова се поклони галантно и се присъедини към група младежи.

Когато музиката спря, той тръгна след няколко души към мястото, където един от мъжете току-що бе поканил Мери за следващия танц. Джонатан не се виждаше наоколо. В този момент Джо Шимек изсвири няколко тона на хармониката си и обяви, че това ще е

последното изпълнение за вечерта. Партньорът на Мери се обърна за извинение към нея и обясни:

— Съжалявам, Мери, но жена ми ще ме търси, тъй като танците са към края си. — Не му се искаше да я оставя сама на дансинга, затова попита: — Къде е Джонатан?

— Не зная — отвърна Арон, чийто път бе препречен от танцьорите.

И така мъжът стана причина да се случи онова, което Мери и Арон отбягваха цяла вечер. Той ги побутна малко грубовато един към друг и рече:

— Е, все пак те предавам в същото толкова сигурни ръце, Мери.

— Имаш ли нещо против? — попита Арон.

— Не — успя да промълви тя.

Оркестърът засвири валс и те затанцуваха. Крачките му не бяха широки като на някои други мъже. Той я поведе с малки стъпки, а завъртанията бяха толкова грациозни, че полата ѝ дори не се полюшваше. Дватамата усещаха аромата, който се разнасяше около тях. Той ухаеше на одеколон, а тя — на лимон и лавандула. Доскоро танцуваха притиснати един към друг и изобщо не се замисляха за това, но този път полагаха усилия да не срещат погледите си. Когато приключи първият танц, те останаха смълчани в очакване да започне следващият. Музиката засвири отново, те се обърнаха един към друг. Докато танцуваха, разстоянието между тях намаляваше и накрая Арон я придърпа плътно в обятията си. Тя не смееше да затвори очите си, пред които се спускаха тъмните къдрици по врата му. Харесваше ѝ това, че е по-ниска от него и приляга така удобно в прегръдките му.

Тялото в ръцете му беше твърдо и гъвкаво. Гърдите ѝ, опрени в неговите, бяха стегнати. Той нямаше нужда да я притиска към себе си.

— Тази вечер си много красива, мъниче. — Тя усети топлия му дъх и думите му придобиха ново значение за нея.

— Благодаря ти, Арон — отвърна, останала почти без дъх.

Танцът свърши. Той я хвана над лакътя, насочи я към края на дансинга, където стоеше Джонатан, и му я предаде. Джонатан нямаше как да откаже последния танц за вечерта, независимо че не обичаше да танцува. Той излезе на дансинга и вече не му бе толкова неприятно. Мери без усилие следваше стъпките му и той си помисли колко е хубава и че трябваше да ѝ го каже по-рано.

— Наистина изглеждаш добре тази вечер, Мери.
За съжаление трябваше да изрече тези думи малко по-рано.

ГЛАВА СЕДМА

В неделя бе облачно и студено, но в кухнята бе топло и уютно. Джонатан, Арон и Мери седяха около масата и сортираха картофите от чувала, поставен върху масата, след което ги изсипваха в торби на пода.

Джонатан се надяваше дъждът да спре и на другия ден да се проясни. Трябваше да започнат засаждането още утре, ако имаха намерение да приключат до идната неделя. Не искаше да оставя голяма част от работата недовършена, тъй като не знаеше колко дни ще отсъства.

Арон си мислеше за заминаването на брат си и се чудеше по какъв начин да се измъкне от къщата следващата неделя. Ако Джонатан се качеше на обедния влак, щеше да се наложи двамата с Мери да прекарат свободния ден заедно. Вече не можеше да отиде при семейство Воленс както по-рано. Нямаше друго място, където бе естествено да се появи в неделния ден. Общо взето, това бе ден за семейството. Като имаше предвид случилото се между него и Мери предишната вечер, реши, че ще е най-добре двамата да не остават в къщата прекалено дълго време без работа.

Вече се бе изморил да се измъчва с този въпрос. Мисълта го тормозеше през целия ден и имаше чувството, че главата му ще се пръсне. Колко лесно се проваляха добрите намерения на човек. Също като вчера. „Приятели?“ — бе казал той на Мери, като някакъв ученик. Господи! Колко глупав можеше да бъде един мъж? Достатъчно глупав, за да бъде въввлечен в невинния план на Джонатан да замине и да ги остави насаме, сякаш това не означаваше абсолютно нищо. Ами останалото, което се бе случило и което той не можеше да контролира? Студенината на Присила и онзи глупак, който бе бутнал Мери в неговите „също толкова сигурни ръце“? Единственото, за което се сещаше в момента, бе, че не желае повече да разсъждава. Искаше да потъне в пухения дюшек и да не се събуди, докато Джонатан се върне у дома с проклетото животно.

В сивата светлина на неделната утрин Мери хиляди пъти се проклрнаше за глупавата си и неразумна постъпка. Косата ѝ отново бе разделена на път и прибрана на тила. Лицето ѝ бе измито и чисто. Макар да изглеждаше като всеки друг ден, тя се чувстваше като блудница. Бе допуснала грешка да се издокара като изрисувана кукла. Защо ли изобщо ѝ бе хрумнала подобна идея? Трябваше да се досети, че това няма да впечатли Джонатан. Сега се срамуваше, защото смяташе, че съпругът ѝ не бе разбрал правилно причината за нейното поведение. Може би си бе помислил, че се е натъкмила, за да завърти главата на Арон. Защо не се бе сетила за това още в самото начало? Сега се налагаше да живее с последствията от него. Най-добрият начин бе да се държи така, сякаш нищо не се е променило, но да бъде по-сдържана с Арон, нейния „приятел“. След две седмици всичко щеше да е забравено и тя щеше да се чуди защо изобщо се е притеснявала.

В понеделник сутринта слънцето отново грееше ярко. Джонатан и Арон вървяха из нивата с торби, праметнати през рамо. Старата омраза на Арон към брат му се бе възвърнала. Дразнеха го дори монотонните му движения. Той пускаше картоф в дългия цилиндричен уред за засаждане, след това се преместваше крачка встрани, пробиваше пръстта и натискаше уреда с крак. После отпускате лостчето, картофът се освобождаваше и той продължаваше напред. Никога не нарушаваше ритма на четирите последователни действия.

„Какво ли си мисли, докато работи като машина? — каза си Арон. — Докато го гледа как си подсвирква и се труди монотонно, човек би решил, че в главата му звучи някаква музика! Сигурно мисли за драгоценния си бик...“

Отсечените движения на Арон не убягнаха от вниманието на Джонатан, който не можеше да проумее защо през последните дни брат му ту се разпалваше, ту ставаше студен като камък. В събота когато се връщаха от града, той се държеше както винаги. От начина, по който днес тъпчеше по растенията, ставаше ясно, че е ядосан за нещо.

Картофите бяха основният им поминък. Засаждането продължи цялата седмица. Те пълнеха торбите си в края на лехите, а Мери

разпределяше картофите всеки път, когато привършеше домакинската работа.

Ръцете на Арон заздравяваха, тъй като най-тежката работа в момента се вършеше с крака. Джонатан се трудеше неуморно. Ръцете му сякаш бяха от непробиваема кожа, а раменете — от камък.

Топлите майски дни нарастваха, дивите сливи цъфнаха, а между Мери и Арон разцъфтяваше нещо почти неуловимо. Те бяха започнали да се възприемат по различен начин.

В понеделник сутрин, както се бе навела над коритото и търкаше дрехите на Арон, тя почувства, че трябва да отдръпне ръце от дъската, сякаш прането внезапно се бе превърнало в нещо толкова лично, колкото и това да изкъпе самия мъж.

Арон започна да забелязва всички неща, които тя правеше за него. Изпитваше необходимост да ѝ благодари. По обяд коритото все още бе пълно с вода, а тежките ведра стояха върху скамейките.

— Остави водата, ние ще ти помогнем да я изгребеш и излееш — рече той.

Щом отвори чекмеджетата на скрина си, той откри там току-що изпрани дрехи. Когато вечерта си легна, си каза, че тя е изпрала чаршафите. Тя приготвяше и сервираше храната на масата. Когато огледаше своята чиста и подредена къща, не можеше да се освободи от мисълта, че Мери я поддържаше заради него.

Един ден той завари Мери до кладенеца в двора. Тя се бе надвесила над кофа с вода и изучаваше три гъши яйца, които плуваха в нея.

— Виждаш ли как натежават, Арон? Оплодени са.

— Да, зная — отвърна той и остана да я наблюдава как внимателно ги отнася. Отново си спомни как бе говорила за бебета през онази нощ на стълбите.

— Тази година картофите доста бяха покълнали — каза той.

— Значи ще имаме добра реколта — отвърна тя и той тръгна, за да ги засади върху земята на брат си — тази на нейния съпруг.

— Имам нужда от повече дърва — рече тя, — ще пека хляб.

— Ще ти напълня кутията — отвърна той и използва дърва от земята на Джонатан, за да стъкми собствения си огън.

— Приключих със саденето в зеленчуковата градина — рече тя.

Отглеждаше зеленчуци върху земята на Джонатан, за да ги сервира на масата на Арон.

— Лека нощ — каза той, след като се бе изкачил по стълбите.

— Лека нощ — едновременно отвърнаха Мери и Джонатан и влязоха в спалнята в къщата на Арон — тази, която преди това бе на неговите родители, а той пресече площадката и влезе в собствената си стая — тази, която споделяше с Джонатан, когато бяха момчета.

С приближаването на деня, в който Джонатан трябваше да замине, Арон все по-често си спомняше фабриката, където огромните машини за избелване разпъваха и гладеха памучните материи. Отново усещаше непоносимия задух. Откри, че не бе оценявал фермата, преди да я напусне, и при мисълта, че можеше отново да му се наложи да замине, осъзна колко ужасно ще се чувства. Не, не искаше да заминава. За съжаление тази възможност бе съвсем реална. Това го сближаваше с дома и семейството му и го предупреждаваше, че връзките му с тях можеха скоро отново да бъдат прекъснати.

В събота вечер, след като бяха приключили с вечерята, те се наслаждаваха на кафето.

— Значи все пак утре заминаваш? — попита Арон.

— Да, след църква ще отида на гарата, за да изчакам влака. По този начин ще си спестим едно излишно ходене до града, а вие с Мери можете да върнете каруцата у дома.

— Сигурен ли си, че точно това искаш да направиш? — Обикновено Арон не задаваше подобни въпроси, но Джонатан се бе отказал от опитите си да разбере настроенията му.

— Също както, че тревата е зелена.

— Къде смяташ да отседнеш? — попита Мери.

— Мислех да отида в пансиона, в който се бе настанил Арон, но той вероятно не е близо до панаирното място. Предполагам, че няма да разбере, докато не стигна там.

В стаята отново се възцариха тишина и неудобство и Арон промълви:

— Може би ще имаш възможността да опиташ от онова полусурово биволско месо, за което чете, а?

— Не мисля. Вероятно ще си го поръчвам добре изпечено, така както Мери приготвя свинското.

Тя се опита да си го представи в изискан ресторант да яде розово месо от красива чиния със снежнобяла кърпичка на врата, но не успя.

— Във влака ще огладнееш. Ще ти приготвя сандвичи за из път.

— Влакът спира в Соук Сентър по обяд и мога да хапна там.

— Там ще намериш само студен боб и хляб — рече Арон.

— Ще ти приготвя от любимите ти сандвичи — настоя тя.

— Щом желаеш.

Отново настъпи тишина. Слънцето вече беше залязло и в сумрачната кухня скоро трябваше да се запали лампа. Часовникът тиктакаше.

— Ще имаш нужда от куфара ми — обади се Арон. — Ще ти го донеса от хамбара.

— Благодаря ти, Арон — кимна Джонатан и след това внезапно попита: — Тази вечер ще ходиш ли на танци?

Брат му изобщо не бе в настроение за суматохата, която цареше в Бохемиън Хол, но отвърна:

— Да, предполагам, но първо ще ти донеса куфара.

Докато Джонатан взимаше вана в кухнята, Мери внимателно сгъна ризите му и добави няколко чисти яки. Знаеше, че сутринта той ще облече неделния си костюм, защото преди да се качи на влака, щяха да отидат на църква. Тъй като нямаше представа колко дни ще отсъства, тя не бе съвсем сигурна какво точно да сложи в куфара. Пригответи му два чифта работни дрехи, като се чудеше дали би ги облякъл в града. Вероятно щяха да му потрябват, ако обикаля за добитък. Прибави също дочени панталони и синя батистена риза.

Дрехите лежаха на купчинки върху леглото, когато стълбите изскърцаха и на вратата се почука. Когато отвори, Арон стоеше неподвижно на площадката с черния си куфар в ръка. Мери погледна първо към куфара, а след това и към лицето му. Той постави куфара на пода между тях с думите:

— Избърсах го отвън, но може би трябва да погледнеш и вътре, преди да подредиш дрехите.

— Добре — отвърна тя, взе куфара и се върна в спалнята.

Останал сам на площадката, Арон си помисли: „Какво, по дяволите, ми става? От седем години живея с тази жена и тя е съпруга

на брат ми. Не мога ли просто да ѝ дам един куфар, без да правя проблем от това?“

ГЛАВА ОСМА

Макар че слънцето грееше, гарата беше мрачна. Под навеса на перона бе студено. Мери седна на една скамейка и потрепери, докато наблюдаваше кобилата, която развя опашка, за да прогони някаква муха.

Сандвичите, които Мери беше приготвила за мъжа си, лежаха в скута ѝ. Той бе влязъл в сградата, за да си купи билет. Арон крачеше напред-назад, а обувките му приглушено тропаха по дъсчения под. Мушнал палци в джобовете на жилетката си, той от време на време спираше, за да погледне дали от север не се задава влакът. Нямаше други пътници и мястото бе глухо и пусто. Вратата изскърца и Джонатан излезе от сградата. Мери остана да седи до стената, но Арон прекоси перона и приближи към него.

— Ще оставя кобилата при Ансън — рече той, — така ще можеш да се прибереш с нея вкъщи по което и време да пристигнеш. — От съществено значение бе брат му да знае, че когато и да се прибере, няма да открие нищо нередно.

— Идеално. Кажи на Ансън да ѝ дава допълнителна торба овес вечер, а аз ще му платя.

— Добре — съгласи се Арон.

Когато влакът приближи, Мери се изправи и подаде торбата със сандвичи на съпруга си.

— Изяж ги, докато са пресни.

— Така и ще направя. Ще изчезнат, преди да сме стигнали до Соук Сентър.

— Опитай заради нас онези стекове алангле. Ще искаме да ни разкажеш за тях, когато се върнеш.

Джонатан се усмихна. Влакът вече бе съвсем близо. И тримата изпитваха нужда да поговорят, да изрекат всички онова, което трябваше да си кажат през изтеклата седмица, но вместо това си разменяха банални реплики. Чувстваха се неловко, но все пак се страхуваха да се разделят.

Локомотивът профуча покрай тях и Мери отстъпи назад. Арон подаде ръка на брат си с думите:

— Не се притеснявай. — И двамата внезапно усетиха скрития смисъл на това, което той току-що бе изрекъл.

— Няма — отвърна Джонатан, след което се обърна към застаналата до скамейките Мери и колебливо пристъпи към нея. Тя също направи крачка към него и той я целуна по страната. Рядко показваха привързаността си, когато наоколо имаше хора. Арон вдигна черния куфар и се обърна, докато те се сбогуваха.

— Довиждане, Джонатан, пази се — рече тя.

— Ти също.

Джонатан се качи във влака, а двамата останаха на перона и го наблюдаваха през прозорците, докато вървеше към задната част на вагона. Той изчезна от погледите им, а когато влакът тръгна, го видяха да им маха, докато минаваше покрай тях. В отговор те също започнаха да махат и след малко огромната машина изчезна в далечината.

— Веднага се връщам — каза Арон, когато и последният вагон се скри от очите им. Той влезе в сградата. Тя го чу да пита продавача на билети по кое време всеки ден пристигат влаковете от Минеаполис. Не чу отговора, но после отново долетя гласът на Арон, който благодареше.

— Готова ли си? — попита той. Хвана я за ръка и я поведе към стълбите на перона. Конете се бяха изплашили от влака. Арон тъкмо се готвеше да ѝ помогне да се качи в каруцата, но рече:

— По-добре да хвана юздите. Не искам животните да хукнат.

Тя се качи сама, а след това и той се настани до нея, като подръпваше поводите, за да успокои конете:

— Ш-шшт. Спокойно.

Двамата отидоха до странноприемницата на съседната улица и се наложи да откъснат за малко Ансън от неделния му обяд, за да се уговорят с него за кобилата. Мъжете вкараха животното в конюшната и се върнаха на улицата, където Мери ги очакваше в каруцата.

— Конете са малко неспокойни след минаването на влака. Имаш ли нещо против да ги оставя тук за около час, Ансън?

— Не! Абсолютно нищо. Остави ги колкото си искаш.

— Благодаря ти — рече Арон.

Той провери юздите, увери се, че са завързани здраво, и заобиколи, за да помогне на Мери да слезе.

— Мисля, че е по-добре да ги оставим да се поуспокоят малко — рече той, като посочи конете. — Вече минава пладне и съм гладен. — Той я хвана за ръката и тя скочи. — Какво ще кажеш за един неделен обяд, приготвен от някой друг, просто за разнообразие?

— От кого? — смръщи се тя, защото слънцето блестеше в очите ѝ.

— Например от Ани Халек?

— В ресторанта ли? — Мери изглеждаше изненадана. — О, Арон, не е редно!

— А защо не? Не бихме могли да променим разписанието на влака, нали? Освен това ще стане ужасно късно, докато се приберем у дома. Дотогава ще сме умрели от глад. Пък и конете са доста неспокойни и не бих искал да тръгваме, докато не се успокоят.

— Добре, щом казваш. Аз също съм гладна.

Те извървяха пеша краткото разстояние до главната улица и свиха към кафенето, което се намираще по средата на пресечката. На фона на яркото дневно слънце отвън помещението бе тъмно и мрачно. Светлината, която идваше откъм прозорците, бе приглушена от саксиите с цветя, сложени за украса по первазите. Арон я отведе в предната част до едно сепаре с високи облегалки. След църковната служба работата в ресторанчето намаляваше, така че почти веднага ги доближи жена с дълга работна престилка.

— Здравейте, Арон, Мери — каза тя.

— Здравей, Ани. Какво приготвяш там отзад, та мирише така приятно?

— Сготвила съм за обяд най-вкусната шунка в целия град — похвали се Ани Халек с гърлен смях, — или поне това си повтарях цяла сутрин, докато се занимавах с нея.

— Чудесно. Донеси ни две порции. Съгласна ли си, Мери?

— Ухае приятно, Ани — съгласи се Мери.

— Днес ли изпратихте Джон на гарата? Дочух, че възнамерявал да си купи някакъв голям и хубав бик и да го доведе тук.

— Е, не зная колко ще е голям. Отива чак до Минеаполис, за да намери чистокръвен Блек Ангъс.

— Синът на възрастния Михалек беше тук преди няколко дни и ни разказа.

— Новините в градчето определено се разпространяват бързо — отбеляза Арон, но Ани, изглежда, бе решила, че е изгубила достатъчно време в приказки, защото внезапно си тръгна с думите:

— Двата обяда пристигат!

— След танците в събота вечер всички вече знаят за плановете на Джонатан — отбеляза Мери, щом жената се отдалечи.

Думите ѝ възвърнаха спомена и за други неща — такива, които съпругът ѝ бе планирал, и други, които се бяха случили по време на танците в Бохемиън Хол. Мислите им се насочиха в една посока и извикаха в съзнанието им спомена за жълтата рокля, разранената длан, разнасящия се аромат на лавандула и докосването на телата. И двамата едновременно се пресегнаха към чашите си с вода, вдигнаха ги и срещнаха погледите си. Това сякаш развали магията и Арон осъзна колко смешно трябва да са изглеждали с поведението си на юноши.

— Какво според теб щеше да си помисли Джонатан, ако знаеше, че сме го изпратили да купува бик и след това сме дошли да обядваме със свинско?

— Предполагам, че би ни завидял, защото точно в този момент сигурно предъвква сухия си сандвич. — Тя си спомни как той им махаше от влака.

— Джонатан да завижда? Това се казва изненада. Той е толкова погълнат от плановете си, че не би се усетил дори да ядеше камъчета.

— Той само се държи така. В действителност въобще не е толкова суров, колкото изглежда.

— Живял съм с него по-дълго от теб и зная всичко за неговото „държание“, както го наричаш ти, а то понякога е непростимо.

Ани се приближи, за да постави пред тях чинии с гъста супа. Когато се отдалечи отново, Мери потопи лъжицата си в течността и започна да я разглежда.

— Някои неща и аз не мога да простя — рече.

Арон облегна ръце на ръба на масата, загледан в нея.

— Мери, играем си на котка и мишка, а това изобщо не е необходимо. Не можем ли просто да се престорим, че сме си същите Арон и Мери, които винаги сме били, и да забравим за Джонатан и всичко останало?

Тя вдигна очи към лицето му и веднага ги отмести.

— Това не се забравя лесно.

Беше права.

Продължиха да се хранят, без да разговарят. Накрая Арон наруши мълчанието:

— Мери, ако се притесняваме да останем насаме за един обяд, как ще издържим заедно две или три ноци?

Тя не очакваше от него подобна прямота и се скова. Благодарение на това, че устата ѝ бе пълна, имаше време да помисли за някакъв отговор, но не успя да намери такъв. Нямаше представа как щяха да се справят. Започна да преглъща с широко отворени очи.

— Не зная, Арон.

Седяха, гледаха се един друг и се чудеха какъв ли бе отговорът.

— Искаш ли десерт, Мери?

— Не, благодаря. Смятам, че е най-добре вече да тръгваме.

— Изчакай само минутка да платя и веднага идвам. — Той стана, за да потърси Ани и да оправи сметката.

Ани Халек беше градската клюкарка. Щом веднъж ѝ се дадеше възможност да приказва, тя не млъкваше. В момента Арон се притесняваше да не би тя да е намерила в поведението им нещо съмнително, за което да каже и на други хора. Реши да бъде много любезен с нея.

— Това беше най-вкусният обяд в целия град, Ани.

— Ако моят ресторант не беше единственият в Брауървил, можеше и да се възгордея от думите ти — засмя се дебелият жена. Тя не бе видяла нищо през високите облегалки на сепарето, а дори и да беше, за нея щеше да е комплимент към готварските ѝ умения това, че хората можеха да бъдат толкова погълнати от гозбата ѝ, че почти да не си проговорят, докато се хранят.

На Мери не ѝ се бе случвало да обядва в ресторант и независимо от напрежението между нея и Арон денят внезапно ѝ се стори приятно отпускателен и спокоен. Когато излязоха под ослепителните слънчеви лъчи, усещането за това дори се засили. До вечерта не ги очакваше никаква полска работа, никакво готвене и изобщо никакви задължения. Те тръгнаха по тротоара. Когато стигнаха до ъгъла, той я хвана за ръка, за да ѝ помогне да слезе от бордюра. После я пусна, но при дома на Ансън отново ѝ подаде ръка, за да се качи в бързото. Неговата

любезност я изпълваше с топлина и с чувството, че е закриляна. Арон се настани до нея и попита:

— Искаш ли да вдигна покривалото, преди да тръгнем?

— За Бога не, Арон. Обичам слънцето да огрява лицето ми.

— Чудесно, аз също.

Докато напускаха града, тя се наслаждаваше на магията на този прекрасен ден. Когато наблюдаваше околността от високата седалка на бъгито, имаше чувството, че се носи на облак покрай ароматите, гледките и звуците на провинцията. Първите разцъфнали рози бяха твърде нетърпеливи да изчакат настъпването на юни. Те подмамващо разпръсваха своя аромат от канавки и ливади в съревнование с дивите сливи, ябълките и люляка. Розовите им листенца сякаш се обръщаха след преминаващата каруца, а иззад храстите покрай пътя се подаваха пищни бели цветове. Огромните скакалци подскачаха заедно с жабите, които издаваха дрезгави звуци откъм блатата, където косовете с обагрени в червено крила подскачаха или се люлееха, кацнали по върховете на миналогодишните тръстики. Гарваните дразнеха конете, като колебливо оставаха на пътя пред тях до последния възможен момент, преди да отлетят, пляскайки с тежките си криле. Пойните птици чуруликаха неподражаемите си звънливи мелодии и хората затаяваха дъх, докато не ги чуят отново. Съпровождана от насекоми, птици и цветя, каруцата продължаваше по пътя си, а магията, с която бе изпълнен денят, завладя и двамата ѝ пътници.

— Представяш ли си да прекараш целия си живот в града и да изпуснеш всичко това? — рече Мери.

— На мен и една година там ми бе достатъчна, камо ли цял живот.

— Големи късметлии сте, че сте израсли с цялата тази прелест около себе си. Понякога в дни като днешния ми е трудно да повярвам, че самата аз не съм била родена тук. Чувствам се така, сякаш съм израснала сред природата и тя е дълбоко в сърцето ми.

— Никога ли не ти липсва Чикаго?

— На човек не му липсва самото място, а хората, с които го свързва, а откакто татко почина, там нямам близък човек. Леля Мейбъл и чичо Гарнър са единствените ми роднини и са тук. Понякога обаче се чувствам виновна, че през онова лято дойдох в дома им. Може би ако бях останала в Чикаго, татко все още щеше да е жив.

— Той почина при злополука и дори да беше там, ти не би могла да я предотвратиш. Подобни инциденти постоянно се случват във фабриките, но в града изглежда на никого не му пука. Това е най-лошото там — никой от нищо не се интересува. — Арон се замисли, спомняйки си за времето, което самият той бе прекарал там в самота. Денят обаче бе прекалено красив за тъжни спомени. — На твое място бих се постарал възможно най-бързо да забравя за това и мисля, че и ти трябва да постъпиш така — рече той.

Арон не говореше много за живота си в града и тя често се чудеше защо.

— Не намери ли приятели, докато беше там? — попита го.

— Приятели ли? Не точно.

— Ако не приятели, тогава какво?

— Просто... познати. Никой, с когото да ми е мъчно, че се разделям, когато се върнах обратно тук — отговори той, като си припомни студените жени, студените началници и студените лица по улиците.

— Сред тях имаше ли и жени? — осмели се да попита тя.

Той погледна към нея и леко се усмихна.

— Какво значение има?

Тя вдигна ръце, за да подчертае, че това изобщо не я вълнува.

— Абсолютно никакво.

После Мери внезапно изправи рамене, за да наподоби поведението на градска дама, стиснала в едната си ръка дръжката на въображаем чадър, а с другата хванала под ръка въображаем кавалер.

— Обзалагам се, че е имало жени. Дори се хващам на бас, че са те държали под ръка, докато пресичате улиците, и са казвали: „Арон Грей, къде сте се научили на подобни изискани обноски?“

Той я хвана под ръка, за да изиграе ролята на нейния придружител.

— В Моран Тауншип, госпожо — рече, — но нямах представа, че сте забелязали.

— Да забележа! Естествено, те биха направили впечатление и на сляпа жена!

— Това е крайно интересно, госпожо — пошегува се той, — защото вие градските дами ме оставихте с впечатлението, че последното, което очаквате от един мъж, са добрите обноски.

— Не ставайте смешен, господин Грей — отвърна Мери, — ние не се различаваме от провинциалистките по вашите места. Кавалерското отношение допада и на нас.

В този момент и двамата се засмяха. Тъкмо преминаваха през малка горичка, в която сойките ги заглушаваха със своя дрезгав смях, и играта някак си загуби своята непринуденост. Тя отдръпна ръката си. Той отново се загледа в пътя пред себе си, но промълви:

— Моля да ме извините, госпожо, но трябва да изразя несъгласието си. И дума не може да става за сравнение между градските жени и момичетата по родното ми място.

Той вече беше абсолютно сериозен и Мери също изостави закачливия си тон:

— Нямах намерение да ги сравнявам.

— Тогава наистина се извинявам за поведението си.

— В него няма нищо лошо, то е точно такова, каквото би очаквала всяка жена.

Арон се замисли, преди многозначително да попита:

— Така ли мислеше и миналата събота вечер?

При споменаването на въпросния ден Мери усети, че в нея се надига паника.

— Не говорех за тогава, говорех за днес. Имах предвид, че е приятно някой мъж отново да ми подава ръка и да ми помага да се качвам в каруцата или да сядам в ресторанта. Понякога съпрузите забравят да правят тези неща.

— Добре, значи днес съм много галантен, но какво ще кажеш за миналата събота? Обноските ми бяха ли на ниво и тогава?

Сърцето ѝ биеше силно.

— Не зная какво имаш предвид, Арон — измъкна се тя.

— Напротив. Попитах дали поведението ми беше благовъзпитано, докато държах за ръка съпругата на брат си по начин, който не подхожда на един девер?

— Беше само заради мехлема, това е всичко.

— Дяволски права си, Мери — рече той много спокойно, но именно благият му тон подчертаваше още повече смисъла на думите. — По време на танците също ли всичко беше заради мехлема? Къде бяха обноските ми тогава?

— Вината не беше твоя, Арон. Ти беше принуден да танцуваш с мен.

— Престани да се самозалъгваш, Мери. Знаеш, че тогава те желяех, но и двамата разбираме, че това не е редно. Намеренията ми бяха добри и благородни колкото на лисица, която отива на посещение в кокошарник.

— Не е вярно, Арон. Нищо лошо не сме направили. Ако смяташ, че имаш вина за нещо, значи може би и аз съм виновна. Не трябваше да оставам с теб по време на втория танц: — По този начин тя също му бе показала, че го желяе.

— Чувстваме се гузни само заради онази идея на Джонатан.

Докато изричаше тези думи, ръката на Арон се допираше до нейната. Тя знаеше, че не трябва да си мисли за неговата близост. О, господи, защо бе пуснала Джонатан да се качи на влака?

— Не трябваше да позволяваме на Джон да заминава — каза Арон.

Той сякаш гласно изрази нейните мисли и това бе като да гаси огън с бензин.

— След онази нощ се опитвах повече да не мисля за теб.

— Не трябва да говориш за това, Арон — предупреди тя. Искаше да го накара да замълчи, преди да е станало прекалено късно.

— Не, не трябваше... — Той замълча и известно време пътуваха, без да продумват, но накрая той, изглежда, се претраши да изрече мисълта, която го мъчеше: — Ако спра, ще бъде все едно да те лъжа.

Беше нечестно спрямо него да не дава воля на чувствата си, но осъзнаваше, че още по-нечестно щеше да е да говори открито за тях. Отново си спомни за това как Джонатан не й бе обърнал почти никакво внимание преди и по време на танците в събота.

— Лошо ли ще е, ако просто ти кажа колко красива беше с жълтата си рокля през онази нощ? — попита я той. Очите му не се отделяха от пътя пред тях. Усещаше как от време на време ръката й се допира до неговата и му беше приятно.

— Не и ако просто ти благодаря и с това сложим край на разговора.

— В такъв случай преставам да говоря. — Надяваше се да успее да удържи на думата си.

И те отново започнаха да се отпускат благодарение на плавното клатушкане на каруцата, която сякаш се полюшваше в синхрон с дърветата, растящи по протежение на Търтъл Крийк. Конете бяха забавили темпото си, почувствали, че господарят им не бърза. Топлото слънце, пролетният ветрец и бавното движение сякаш хипнотизираха двамата пътници. Те се носеха сред цъфналите дървета и цветя, наоколо ухаеше на нектар и ръцете им се докосваха. Съзнанието им започна да се успокоява и замъглява и приятелството им постепенно премина в страст, след като някаква магическа сила, някаква невидима ръка погали и успокои лицата им и ги обърна едно към друго. Не си спомняха да са се поглеждали по своя воля. Та нали само преди минута бяха вперили поглед в пътя и поляните, покрай които минаваха?

Лицето на Мери бе повдигнато към неговото, а той сведе очи към нея. И на двамата им олекна след изминалите дни, през които полагаха усилия да избягват дори най-незначителния контакт. Конете ги водеха по пътя, каруцата полюшваше телата им, а очите им, в които сякаш блестеше яркото слънце, не се откъсваха едни от други.

После и двамата отместиха поглед и продължиха да се изучават. Той се вгледа в гъстата ѝ светла коса, видя как тя отразява слънчевите лъчи и се почуди какво ли е усещането да прокара пръсти през нея. Гледаше как слънцето озарява челото ѝ и по него блестят ситни капчици пот. Помисли си, че би искал да ги докосне с език и да усети вкуса им. Следвайки линията на високите ѝ скули, той спусна поглед към устата ѝ.

Мери го наблюдаваше така, сякаш го виждаше за пръв път. В този приказен ден тя съзря нещо, което никога преди това не бе виждала. Веждите му вече не бяха смръщени. Тя плъзна поглед надолу по правата линия на носа му и сянката, която той хвърляше върху красивите му устни. Той дишаше дълбоко. Тя си припомни миризмата му на ягоди и одеколон, дъха му, който през онази нощ галеше кожата ѝ, и отново ѝ се прииска да го усети. Разглеждаше бакенбардите му и искаше да ги докосне. В този момент се сети за Джонатан и се почуди дали някога е познавала лицето му така добре, както внезапно ѝ се стори, че познава лицето на Арон, но дори не можеше да извика в съзнанието си образа на съпруга си, не можеше да си спомни някога да го е изучавала по този начин.

След това те отново станаха Мери и Арон, разделени, вперили поглед в пътя и поляните, гледащи се един друг като непознати, които сякаш никога по-рано не са се виждали.

Конете откараха каруцата в двора и спряха под брястовете, както бяха свикнали да правят. Колкото и странно да бе, Арон не подаде на Мери ръка, за да слезе. Двамата скочиха на земята и тя влезе в къщата, докато той отвеждаше конете, за да махне юздите им и да ги пусне да пасат.

Арон имаше достатъчно време да се отдаде на размисъл, докато вършеше разни дребни неща, за да запълни часовете до вечеря. Откри няколко чувала със семена в плевнята, вдигна ги и ги отнесе до стоянката за конете, за да ги остави там до сутринта. Мери не се виждаше наоколо, но очите ѝ сякаш го следваха. Той отиде да провери подобния на гребло уред, който разравяше земята и оставяше след себе си четири успоредни и на еднакво разстояние бразди. Откри, че през зимата се е отпуснал и трябва да се затегне. Взе чук и пирони и го подготви за следващата утрин. През цялото време медният цвят на косата ѝ бе пред очите му и почти го заслепяваше.

Мери смени роклята си с обикновена работна престилка и отиде да провери гъшите яйца. Те все още се мътеха и тя всеки ден ходеше до кладенеца в двора и пълнеше за тях кана с вода. Видя неделното сако на Арон да виси на един от прътовете на оградата близо до плевнята и се почуди с какво ли се занимава той. Представи си очите му, които сякаш я наблюдаваха. Тя отнесе водата в кокошарника и започна да пръска яйцата от всички страни, като ги въртеше. Напълни коритата с храна и вода и погледна във всяко едно отделение за кокоши яйца, които обаче бяха рядкост по това време на годината. Когато излезе отново навън, видя, че сакото на Арон вече не е върху оградата. Той се бе прибрал, за да обуе дочените си панталони.

Двамата се срещнаха на прага. Той излезе на верандата, като ѝ придържаше вратата, за да влезе в кухнята. Мери се обърна към него и рече:

— Ще ти помогна с доенето на кравите или нещо друго, ако имаш нужда.

Той стоеше на стъпалото под нея. Кафявите му очи сякаш се усмихваха.

— Нямам нужда от помощ, но ще ми е приятно да ми правиш компания в хамбара.

— Ще дойда — обеща тя.

Кутията за дърва беше пълна, така че Мери запали огън, след това взе празните кофи от зимника и се запъти към хамбара. Срещнаха се до кладенеца и продължиха заедно. Кравите ги улесниха, защото до момента се бяха разхождали около сградата и бе необходимо съвсем леко подвикване, за да влязат вътре, след като бе отворена голямата източна врата. Помещението се изпълни с шума от потракването на огромните кофи и стъпките им по циментовия под. Хамбарът винаги изглеждаше огромен, когато беше празен, и прекалено малък, когато кравите влизаха вътре.

Арон взе кофа и столче за доене и като избягна размахващата се опашка на едно от животните, се приготви за работа. Мери също седна до една крава. Когато чу шума от стичащо се мляко в нейната кофа, той рече:

— Няма нужда да ми помагаш, Мери.

— Не бъди глупав, Арон. Не съм чак толкова безпомощна. — Той обаче работеше почти два пъти по-бързо от нея и вече се беше преместил на втората крава, докато тя все още се бореше с първата. Младата жена бързо се умори, ръцете я заболяха и тя опря чело в топлия корем на животното, за да си почине. Той заобиколи кравата и завари Мери в това положение.

— Остави ме аз да я довърша.

Тя извъртя лицето си към него и каза:

— Май не съм ти от голяма полза, а?

— Казах ти, че единственото, което искам, е да ми правиш компания. По-добре се махни от там, преди горкото добиче да реши, че е готово, и да се юрне към вратата.

Тя послуша съвета му и докато чакаше Арон да приключи с работата, откри празните купички и му ги занесе, за да може той да налее в тях мляко за нетърпеливите котки. Застанала до него, тя наблюдаваше приведената му глава. Бе готова да протегне ръка и да погали гъстите му червеникавокафяви къдрици, но в този момент той приключи с работата и ѝ подаде купичките. След това тя остана на разстояние от него и прекара времето с котките. Те не бяха домашни

животни и това ги правеше недоверчиви. Приближаваха се единствено за да получат топлата си храна, после се разбягваха.

— Става хладно. По-добре се връщай в къщата, а аз ще дойда след минута — рече той.

— Добре, но си мислех да ти помогна да пренесем млякото.

— Аз ще го донеса. Ти върви и се погрижи за вечерята.

Когато Арон влезе в кухнята с кофите мляко, Мери приготвяше вечерята. Преди да успее да се откъсне от печката, за да донесе чисти кърпи и да покрие кофите, той вече ги вадеше от чекмеджето. Това бе нещо, което никога не бе правил. След заминаването на Джонатан се държеше различно — сякаш бе поел ролята на господар на къщата. Арон се обърна, за да напома вода и да намокри кърпите, и видя, че тя го наблюдава. Доставяше ѝ удоволствие, че той се бе заел с това, което беше нейно задължение.

— Какво готвиш? — попита той и тя се стресна, като че ли бе хваната да прави нещо неприлично. После се усмихна и се обърна обратно към печката.

— Яйца. Тази вечер имаше пет.

Той също се усмихна. Арон обичаше пържени яйца и реши, че това е нейният начин да му се отблагодари.

Арон отнесе кофите в зимника, отиде навън до кладенеца и свали ризата си. Наведе се под струята течаща вода, като помпаше с една ръка. Няколко пъти му се наложи да помпа и да спира през определени интервали, преди да успее да измие ръцете, лицето, врата и гърдите си. Водата беше ледена. Кожата му настръхна.

Беше забравил да си вземе кърпа, така че изтича нагоре по стълбите на верандата и влетя през кухненската врата като премръзнало кученце, а от устните му се разхвърчаха студени капчици вода, когато извика:

— Бррр!

Мери се извърна от печката и грабна кърпа от закачалката до умивалника.

— Можеше да се измиеш и тук с топла вода — рече тя, като му я подаде.

Искаше ѝ се да го изтърка, за да го стопли, но яйцата бяха почти готови и трябваше веднага да ги махне от огъня. Тя се върна до печката.

— Помислих си, че от това може да се почувстваш неудобно. — Наблюдаваше я, за да види реакцията ѝ, докато се бършеше.

Тя остана с гръб към него.

Той облече ризата си, като я остави разкопчана, и седна на мястото си. Щом се приближи към стола си, Мери видя, че платът е прилепнал към гърдите му на местата, на които не беше успял да се подсуши добре. Започнаха да се хранят. От време на време се споглеждаха, но, изглежда, вече бяха стигнали до момента, в който всеки по-настойчив поглед можеше да скъса нишката на задръжките им. Тя изяде едно от двете яйца в чинията си и каза:

— Не мога повече, Арон.

Той се подсмихна, погледна я и отговори:

— Аз също. — Но взе второто яйце от чинията ѝ и бързо го изяде. Тя му наля чай, като използваше малка цедка заради листенцата.

— Защо направи чай тази вечер? — попита той. Знаеше отговора, но искаше да го чуе от нея.

— Защото го обичаш. — Тя също знаеше, че отговорът му е добре известен.

Арон запали лампата, затвори задната врата, за да не изстива къщата, и се върна при чая си и при нея.

— Известни са ти доста неща за мен, нали? — попита той.

— Какво например?

— Например това, че... обичам чай повече от кафе... харесвам пържени яйца и други подобни неща.

Тя сви рамене, сякаш внезапно се бе засрамила.

— Живеем в една и съща къща близо седем години. Естествено е да знам много неща за теб.

— Да, но, изглежда, си научила за мен повече, отколкото аз за теб. По някакъв начин успяваш да разбереш от какво се нуждае един мъж.

— Работата на жената е да знае от какво има нужда мъжът. Между другото, потребностите му се свеждат до храна, дрехи и подслон. Не е необходимо кой знае какво прозрение, за да успееш да ги удовлетвориш.

— Затова ли дойде тук? За да се грижиш за мене и за Джонатан?

Тя повдигна рамене, сложи ръце в скута си и ги стисна между краката си.

— Дойдох, защото... защото в момента, в който видях това място, го обикнах и исках да живея тук... с Джонатан. — Тя огледа кухнята, украсена със синьо-бели памучни ленти, саксиите с цветя по первазите на прозорците и колосаните завеси пред тях и около шкафа с мивката — всичко това бе доказателство за уюта, който бе създала. — Вие очевидно не можехте да се справите сами с къщата и предполагам, че наистина ми допадна идеята да се заема с нея. Освен това и двамата имахте нужда от жена, която да се погрижи за вас. — Тя се поколеба, но продължи: — Но най-вече дойдох тук горда от това, че съм съпруга на Джонатан.

Арон не откъсваше поглед от нея.

— Един брак трябва да е изграден върху нещо повече от гордост. Храната, дрехите и подслонът също не са достатъчни. Ами любовта?

Той се облегна на стола си, който бе леко отдалечен от масата. Поднесе чашата към устните си, като изучаваше Мери.

— Ние се обичаме, просто...

Той я изчака да продължи, но тя не го стори и той каза:

— Вие с Джонатан сте много различни. Поразява ме фактът, че ако трябваше да си избирате приятел, не бихте се спрели един на друг. Въпреки това се оженихте.

— Не е необходимо да срещнеш приятел или съмишленик, за да се влюбиш — възрази тя, като все още стискаше ръце между коленете си.

— Не, но това понякога прави нещата по-забавни.

— Забавни ли? Нямах нужда от забавление. Необходима ми бе сигурност. Когато татко почина... е, не можех да остана да живея при леля Мейбъл завинаги. Джонатан също имаше нужда от някого тук. Може би това не са достатъчно основателни причини за брак, но навремето ни изглеждаше точно така, а след това дойде и любовта. Не съм мислила, че съпругът ми трябва да бъде мой приятел, и все още не мисля така.

— Разбира се, защото винаги си имала мен за това.

Очите им се срещнаха и тя устоя на погледа му, тъй като това бе самата истина, но после сведе очи. Той го бе изрекъл без никакъв гняв и тя тихо призна:

— Да, така е.

— Но Джонатан успя да сложи край на това, нали?

— Надявам се, че не. — Тя го гледаше право в очите и отново усети колко много ѝ бе липсвало приятелството му през последните седмици. Погледът му сякаш потъмня, а веждите му се свиха.

— Мери, скъпа — рече той и се наведе напред, за да погали ръката ѝ. Докосна я съвсем леко и прошепна: — Става ми все по-трудно да ти бъда само приятел.

Тя погледна към ръцете им, а сърцето ѝ блъскаше като чук в гърдите ѝ. Пръстът му се плъзна по нейния, след което той се изправи, като взе чашата и захарницата.

— Хайде да измием чиниите. Ще ти помогна.

Тя също стана и двамата събраха съдовете и ги отнесоха до печката. Тя напълни легена за миене с топла вода от резервоара и наточи студена, за да я разхлади. После остави съда отстрани до печката, за да може водата да остане топла, докато работи. За втори път тази вечер той извади кърпа от чекмеджето и двамата се заеха със съдовете.

ГЛАВА ДЕВЕТА

Когато приключиха работа, слънцето се бе спуснало ниско над земята и небето беше пурпурно. Арон излезе да донесе дърва за кутията. Внесе два големи наръча и каза, че ще отиде да затвори вратите на кокошарника и че май бил забравил отворена вратата на плевнята. Тръгна, а пред очите ѝ все още бяха драскотините, останали по гърдите му от дървата, защото не бе закопчал ризата си.

След пътуването към къщи под жаркото слънце и работата с кокошките тя се чувстваше мръсна, така че взе корито с вода и го отнесе в стаята си на горния етаж. Изкъпа се с домашен сапун, без да пали лампата. Когато приключи, извади чиста нощница от гардероба, облече я, закопча я и завърза синята панделка, която я пристягаше под гърдите. После наметна памучния си халат и слезе долу, за да излее водата в задния двор. Тревата бе студена под босите ѝ крака и тя побърза да се прибере. Сложи коритото под умивалника и намали пламъка на лампата върху масата, а после се качи в стаята си.

Арон стоеше на двора и размишляваше върху необичайната ситуация, в която се намираха, когато видя светлината на кухненската лампа да намалява и миг по-късно друга светлинка да озарява прозореца на горния етаж, където беше спалнята на Мери и на Джонатан.

Той влезе в кухнята и заключи вратата. Това не бе се случвало в тази къща. Намали фитила на лампата. Тя запраця и угасна.

Мери разресваше косата си пред огледалото, когато дочу познатото проскърцване на стълбите, по които се изкачваше Арон. Тя си пое дълбоко дъх. Докато той минаваше покрай затворената ѝ врата, на нея ѝ се стори, че отново усеща уханието на лавандула. Арон продължи по коридора до своята стая и тя долови шума от отварянето на чекмедже в гардероба му. Не спираше да плъзга гребена през косите си и се опитваше да преброи сто разресвания, но постоянно забравяше точния брой, така че раздели косата си на път, след което се облегна на

възглавниците подпрени на дъската на леглото, за да я сплете на плитки.

От стаята на Арон не се чуваше никакъв шум. Когато на вратата ѝ се почука, тя подскочи така, сякаш в тишината бе изгърмяла пушка. Не знаеше какво да каже, затова просто остана да седи. Вратата бавно се отвори и той застана на прага.

— Може ли да вляза, Мери? — Тя все още не бе в състояние да изрече нито дума, така че той влезе и застана до леглото ѝ, като я наблюдаваше как доплита косата си с треперещи ръце.

Бе облечен в светла памучна пижама, която тя никога не му беше прала. Откъде ли я бе взел? До този момент не беше виждала мъж по пижама.

— Защо не разпуснеш косата си, Мери? Никога не съм те виждал с разпусната коса.

Тя започна да разплита плитката, сякаш думите му бяха силата, която контролираше движенията ѝ. Той я наблюдаваше как разделя къдриците си, а след това се опитва да прокара пръсти между тях, за да ги разреши. През цялото време очите ѝ не се отделяха от него. Арон погледна през рамо, видя четката, която тя бе оставила върху тоалетната масичка, вдигна я и се приближи. Мери го проследи с поглед, като все още оправяше косата си. Той я хвана за раменете, обърна я с гръб към себе си и бавно започна да разресва косата ѝ. Прокарваше четката по цялата дължина на косата, чак до средата на гърба ѝ. Не докосваше никоя друга част от тялото ѝ. Мери усещаше единствено лекото подръпване по главата си и ударите на сърцето си. После той постави ръка върху челото ѝ, придърпа главата ѝ назад и я облегна на гърдите си. Очите ѝ бяха затворени. Той продължи заниманието си доста дълго време и накрая опъна косата ѝ силно назад по начина, по който тя я беше вързала в нощта на танците.

На приглушената светлина от лампата той видя снежнобялата ѝ кожа и сърцето му заби лудо. После бавно прокара ръце по врата ѝ и леко побутна главата ѝ напред. Тя се изправи и усети топлината на тялото му, опряно в гърба ѝ, а той я целуна нежно по косата.

— Мислех, че ще мога да се възпра и да не дойда при теб. — Никога не бе чувала гласът му да звучи толкова напрегнато.

— Това не е редно, Арон.

— Все още нищо лошо не се е случило. Каж ми само една-единствена дума и ще си тръгна, но трябва да я кажеш.

Трудно ѝ беше да диша.

— Не мога да я изрека, Арон.

— Сигурна ли си? — Знаеше, че не е честен спрямо Мери. Застанал зад нея, той виждаше как гърдите ѝ се повдигат учестено и знаеше, че тя също го желае, а той оставя на нея да вземе решението, което засягаше и двамата.

— Не мога да бъда сигурна.

В този момент тя усети как ръцете му се плъзнаха от врата ѝ надолу и вече не чувстваше топлината му зад гърба си. Ръцете му се спряха върху гърдите ѝ. Той много бавно ги галеше, като следваше извивките им и още по-нежно докосваше възбудените зърна, които накрая стисна между пръстите си. Тя изпита приятна болка. Усещането бе сладостно, мъчително и разтърсващо. Знаеше, че трябва да го възпре, но нямаше сили да го направи.

После той се изправи, заобиколи я и седна на ръба на леглото, за да я погледне. Хвана я за раменете и плъзна ръце надолу. Двамата преплетоха пръстите си и ги стиснаха почти до болка. Докато свеждаше глава на една страна, светлината на лампата озаряваше червеникавокафявите му къдрици, но тя почти не видя това негово движение, защото очите ѝ се затваряха. Преди да пусне ръцете ѝ и да я придърпа към себе си, той я целуна много нежно и леко, с предпазливостта на човек, който за първи път опитва нещо. Езикът му бавно описа кръг върху затворените ѝ устни.

Когато усети, че ръцете ѝ се обвиха плътно около него, движенията на езика му станаха по-настойчиви и агресивни, а тя започна да отвърща на милувките му. Целувките им бяха пламенни и страстни, а после постепенно станаха по-бавни и изучаващи. Тя отговаряше на ласките му, но малко колебливо, затова той отново я дари с целия си жар, докато тя му се отдаде напълно.

Отделиха се един от друг, за да се погледнат в очите. Тя вдигна ръце и започна да го милва, а той затвори очи. Пръстите ѝ се плъзнаха от челото към слепоочията и притворените му очи, преди да продължат надолу към носа, скулите и устата му и накрая да се насочат към мустаците му.

— Искан да направя това още днес на обяд — прошепна тя.

— Да, зная. — Не бе изненадан, защото още тогава бе прочел желанието ѝ. Очите му останаха затворени. Накрая тя докосна красивите му плътни устни. Той бавно започна да повдига клепачи и тя изпита нужда да произнесе името му:

— Арон... — Леко наклони глава. Той разбра, че името му внезапно бе придобило ново значение за нея.

— Здравей, Мери — усмихна се той, сякаш току-що се бяха запознали.

— Вече те познавам много по-добре.

— Все още не си започнала да ме опознаваш, Мери.

— Искам да науча всичко за теб.

Арон внезапно се промени, сякаш сладостта от техния първи допир вече не му бе достатъчна. Грабна я в обятията си и настойчиво впи устни в нейните. Притискаше я толкова силно към гърдите си, че тя не можеше да разбере чие сърце усеща да бие между тях — неговото или своето. Най-накрая я пусна, а дишането му бе толкова учестено, че едва успя да простене:

— О, Мери, Мери... — Отново я прегърна и лекичко я залюля.

Никога през живота ѝ Джонатан не се бе държал по този начин. Чувствата, които бушуваха в нея, правеха отминалите копнежи да изглеждат като бледи обещания, които така и не са били изпълнени. Топлината, която изпълваше тялото ѝ, бе неудържима и почти я плашеше. Никога по-рано не бе усещала кръвта си да пулсира така настойчиво и не знаеше какво да стори.

Но Арон знаеше.

Той се отдръпна от нея, положи я в скута си и развърза синята панделка, която опасваше нощницата ѝ. Започна да разкопчава едно по едно копчетата, но когато стигна до онова, което се намираще точно под панделката, тя хвана ръцете му, за да го спре.

— Арон, моля те изгаси светлината.

Той сбърчи вежди, а след това отново се отпусна.

— Нека я оставя, Мери.

— Не, моля те. — Сърцето ѝ почти бе спряло да бие. Независимо че копнееше за него, тя все още се подчиняваше на строгите забрани и благоприличието, от които се ръководеше дори в най-интимните си моменти.

— Да не би да се страхуваш от нея?

— Да — с разтреперан глас промълви тя, а широко отворените ѝ очи бяха доказателство за това.

— Тялото ти е красиво. От какво се срамуваш?

— Моля те, Арон, не мога. Никога преди не съм правила това на светло.

Той се изправи, отиде до лампата и започна да намалява фитила. После се върна до леглото, където седеше тя, и коленичи на пода пред нея. Постави ръце на раменете ѝ, но този път нощницата ѝ се свлече, а тя хвана краищата ѝ и я уви около кръста си въпреки нежността, с която той докосваше голата ѝ кожа.

Никога не бе допускала, че един мъж може да отдели толкова много време за милувки. Той плъзгаше ръцете си по гърба и корема ѝ и повдигна ръцете ѝ, за да ги сложи върху раменете си и да може да достига гърдите ѝ. Докато я милваше, тя наклони глава назад и простена:

— Арон, какво правиш с мен?

В отговор усети топлия му, влажен език върху едната си гърда. Той харесваше сладката миризма, която се разнасяше от нея, и когато плъзна езика си към другата ѝ гърда, почувства чистотата на свежата ѝ плът. Стегнатото ѝ тяло бе прекрасно и той проклинаше тъмнината, която му пречеше да види онова, което само можеше да почувства.

В стаята цареше непрогледен мрак, затова имаше възможност само да я докосва и да я вкусва. Усети малките ѝ юмручета, стиснали нощницата и опрени в гърдите му. В този момент престана да я целува и постави ръце върху нейните, но при докосването му тя се стегна още повече.

— Не се страхувай, Мери — прошепна той.

— Страхувам се.

— Ще те науча да се отпускат.

— Но Джонатан никога... — Замълча, защото осъзна какво е изрекла току-що, и ѝ се прииска да можеше да върне думите си назад.

— Какво Джонатан никога? — В гласа му не се долавяше укор, но тя нямаше сили да довърши изречението си. Този вид откровение бе абсолютно ново за нея. Със съпруга си никога не говореше за тези неща.

— Какво Джонатан никога? — повтори Арон. — Кажете го, без да се срамуваш.

Тя затвори очи и продължи да стиска нощницата си.

— Джонатан никога не е събличал всичките ми дрехи... и никога не е разговарял за... това.

— Значи Джонатан е глупак.

Той я хвана за китките и се изправи, като я дръпна със себе си, а нощницата ѝ се плъзна на пода в краката ѝ.

Стояха неподвижно. Очите му вече свикваха с мрака. Той я пусна и се дръпна крачка встрани от нея. Тя чу как памучната му пижама падна на пода и видя очертанията на раменете му. Отново я придърпа към себе си, а тялото му бе горещо и стегнато. Започна пак да я милва, но този път ръцете му я обхождаха цялата.

— Правя с теб това, за което си създадена. — Продължи да я докосва по онзи магически начин, с който бе събудил в нея тлеещия до този момент пламък.

— Моля те престани, Арон. Не издържам повече.

Той я положи по гръб на леглото. Мери усети как тялото ѝ започна да се стяга, докато ръцете му неспирно се движеха по него. Накрая възбудата завладя всяка нейна клетка и ръцете ѝ замахаха във въздуха и се вкопчиха в металните тръби на леглото. Тя се изви в неудържим екстаз и дочу собствения си глас да произнесе името му.

След това се отпусна неподвижно. До този момент никога не бе изпитвала подобно чувство. Арон все още дори не бе направил с нея това, което тя очакваше. В тъмнината виждаше надвесеното му над нея тяло, а напрежението и учестеното му дишане ѝ подсказаха, че той не се е освободил от възбудата си.

Арон целуваше нежната кожа по слепоочията ѝ и продължи надолу по лицето ѝ, сякаш търсеше идеалното място, на което да се спре. Той усети вкуса на солените следи от сълзите ѝ, но в момента не можеше да им обърне внимание, защото тялото му жадуваше освобождаването.

Отпусна се върху нея, а пулсиращата му мъжественост се притисна към нежната извивка под корема ѝ. Откъсна ненаситната си уста от нейната и насечените от учестеното му дишане думи прозвучаха силно в ухото ѝ:

— Мери, сигурна ли си?

Тя бе заровила пръсти в косата му. Притисна коляното си в бедрото му, а след това го премести встрани и му се отдаде изцяло.

— Искам да позная всичко в теб — прошепна тя с разтреперан глас, — затова съм създадена.

Той почувства готовността ѝ с всяка клетка от тялото си. Премести се, усети нейната топлина и влага и започна да се движи ритмично, а тя се вкопчи в раменете му и стоновете им се смесиха в мрака, докато накрая той стигна до върха и пълното отпускане.

ГЛАВА ДЕСЕТА

В стаята цареше мрак, но те бяха изпълнени с някаква светлина. Главата ѝ бе отпусната върху рамото му, а той я бе обгърнал с ръка. Лежаха така от дълго време.

— Защо се разплака, Мери?

— Не съм — отрече тя, защото изобщо не беше разбрала.

— По лицето ти имаше сълзи. — Той нежно я целуна.

— Така ли?

— Да, усетих вкуса им.

— Кога?

— Точно след като те накарах да се почувстваш добре.

Тя го прегърна, притисна го към себе си и отвърна:

— О, Арон, ти наистина ме накара да се почувствам превъзходно... така че сигурно са били сълзи на щастие.

— Никога по-рано не ти се беше случвало, нали?

— Кое, да се разплача ли?

— Не, имам предвид другото.

— Не, Арон, никога по-рано.

Сърцето ѝ отново се разгуптя, когато осъзна, че говорят открито за акта, който винаги ѝ бе изглеждал ако не като нещо тайно, то поне като нещо, което не можеше да се опише с думи. Арон лежеше, галеше нежно ръката ѝ, която тя бе отпуснала на гърдите му, и си мислеше за тялото ѝ, което през седемте години брачен живот бе лишавано от най-скъпото и неповторимо изживяване и отново си помисли, че Джонатан е глупак.

— Какво се случи с мен, Арон?

Той я съжали заради невежеството ѝ, но то го и трогна, защото знаеше, че е първият, който ѝ разкрива това непознато за нея тайнство. Притисна я към себе си.

— Същото, което се случи и с мен малко по-късно. Скъпа, не знаеше ли, че при жената чувството може да е също толкова силно и всепоглъщащо като при мъжа?

— Откъде можех да зная, Арон? — попита тя, като отмести глава и погледна лицето му. — Известно ми е само онова, на което ме е научил един-единствен мъж. Не предполагах, че съществува и още нещо.

Той я обърна по гръб, легна върху нея, подпря лакти на възглавницата ѝ и отмести косата ѝ от лицето.

— Моята красива Мери. Дойде при мен невинна като младоженка в първата си брачна нощ и аз нямам думи, с които да благодаря на Джонатан за това. Мога само да го съжалявам за невежеството му и за онова, което е пропуснал да открие в теб.

Започна да обсипва лицето ѝ с целувки, като задържа устни върху затворените ѝ очи, за да почувства лекото им потрепване. Щом стигна до устата ѝ, тя понечи да му отвърне, но с нежно докосване той ѝ даде знак да стои неподвижна. Когато се наведе отново към нея, тя отново бе готова да го целуне и той за втори път се отдръпна и постави пръст върху устата ѝ. Мери объркано отвори очи, но една паднала на челото му къдрица я погъделичка и тя отново ги затвори. В този момент почувства топлия му, влажен език върху горната си устна. Отпусна се, а той повтори същото и с долната ѝ устна. След това плъзна език към веждите ѝ и надолу в ухото ѝ. Усещането беше почти като това да долепиш раковина към ухото си и да слушаш в нея океана. Тя се извъртя и се засмя.

Той се отдръпна леко и с престорена строгост рече:

— О, нима дамата се присмива на моите пламенни милувки?

— Не можах да се въздържа, Арон. Освен това се зачудих кой ли те е научил на всички тези неприлични номера.

— Неприлични номера? Значи досега те караха да се чувстваш хубаво, а сега внезапно са станали неприлични?

— Добре, де, значи не са точно неприлични... но как се научи на тях?

Той се замисли за времето, което бе прекарал в града, и тамошните жени, които не очакваха от мъжете кавалерство и добри обноски. Тази, която сега държеше в обятията си, бе различна и много по-ценна от всички останали.

— Има ли значение?

— Не — прошепна тя, макар че след онова, което се бе случило между тях тази нощ, тя искаше да знае всичко за предишния му живот.

Изпитваше известно съжаление, че не е първата му жена, а и той самият чувстваше същото.

— Не позволявай това да има значение за теб — рече той.

И Арон отново започна да я целува, за да пропъди тези мисли от главата ѝ. Устните му се плъзнаха по лицето ѝ, но този път тя отвърщаше на милувките му и ролите им неусетно се смениха. Без дори да си дава сметка за това, Мери го целуваше по начина, по който той току-що я бе научил. Тялото му започна да отвърща на милувките ѝ и тя разбра, че той все още има какво ново да ѝ разкрие. Младият мъж я повдигна и претърколи върху себе си, а ръцете му я насочваха, докато се изправи и седне върху него.

— Арон... — прошепна тя, като се почувства странно развеселена и засрамена едновременно.

— Ш-тт... всичко е наред. Остави ме да ти покажа.

И за пръв път през живота си Мери наблюдаваше отгоре мъжа, с когото се любеше. С всяка клетка от тялото си усещаше тази невероятна и непозната свобода, с която бе дарена, но нямаше опит, за да следва промените, които той налагаше в ритъма, и ръцете му бяха обгърнали бедрата ѝ, за да я насочват. Косата ѝ ту бе отметната върху гърба ѝ, ту се плъзваше по лицето и гърдите му. Той изви глава назад и усети копринените ѝ къдрици в устата си, а тя разбра, че може да го дари с онова, на което той я бе научил, и това я направи всеотдайна.

Отново лежаха смълчани и само ръцете им се докосваха. В този момент внезапно се чу къркоренето на червата му и Арон силно се плесна с длан по корема. После се обърна и скочи от леглото. Потърси опипом дрехите им на пода и когато ги откри, рече:

— Хайде, палавнице, ставай, за да те превърна отново в почтена жена. — Пресегна се в тъмното, хвана я за ръка и я дръпна, за да застане на колене на ръба на леглото пред него. — Вдигни ръце — нареди той и тя му се подчини. Арон нахлузи нощницата през главата ѝ, закопча я до врата и продължи: — Този път ти се размина, но те предупреждавам, че няма да е за дълго. — Той също се облече и попита: — Мога ли вече да запаля лампата?

— Както пожелаете, милорд.

Арон драсна клечка кибрит и стаята се озари от светлина.

— Милордът е гладен като дракон.

— Всъщност само преди минута чух как драконът в корема му изръмжа — засмя се тя.

Той също се засмя, взе лампата и ѝ подаде ръка. Преди да тръгнат по стълбите, Арон вдигна високо лампата и я целуна.

— Хайде, палавнице!

Тя го последва усмихнала.

Отрязаха си дебели филии хляб, намазаха ги с масло и сладко от грозде и пиха от пряското мляко, което бяха издоили тази вечер и чийто каймак все още не се беше отделил на повърхността. Арон облиза сладкото, останало по върховете на пръстите ѝ, а тя колебливо го целуна по горната устна, по която имаше следа от млякото. Когато той за втори път стана да си вземе хляб, тя сви пръстите на босите си крака, а той мина зад нея, подпря брадичка на рамото ѝ и каза, че никой не би могъл да избяга от дракон с така свити пръсти. После се опита да плъзне ръце надолу по тялото ѝ, а тя шеговито го заплаши с ножа и той я предупреди да внимава, за да не нарани онова, което се намира под скръстените му ръце. След това ядоха още филии със сладко и накрая седнаха щастливи, хванали ръце през масата, а ръкавите им бяха целите в трохи.

— Вече трябва да си лягаме, не мислиш ли? — попита тя.

— Да, драконите и девойките също се нуждаят от сън.

— И когато не искат ли?

— Дори тогава. Особено ако на следващата сутрин трябва да сеят жито.

Те се изправиха, изтупаха ръкавите си и оставиха масата посипана с трохи, което само по себе си бе вълнуващо и различно, защото Мери винаги педантично поддържаше кухнята в ред. Качиха се по стълбите прегърнати, а Арон държеше лампата в свободната си ръка. Пред вратата на спалнята спряха и той постави лампата на пода в краката им. Светлината озаряваше лицата им под такъв ъгъл, че устните им бяха осветени, а очите им оставаха в сянка. Той се пресегна и докосна устните ѝ с върховете на пръстите си.

— Ако си до мен през нощта, няма да мога да спя, а и теб няма да оставя на мира. В случай, че не ни чакаше работа на полето, това не би ни попречило, но май сега ще е по-добре да те оставя тук.

После удължените им сенки се сляха в една до стената на стълбищната площадка, преди Арон да се наведе, за да вдигне лампата и да ѝ я подаде. Той тръгна по коридора към своята стая, но преди да отвори вратата, се обърна и я погледна. Дълго време останаха така, загледани един в друг.

След това и двамата рязко отвориха вратите на спалните си и влязоха вътре, но не ги затвориха зад себе си, сякаш по този начин нямаше да са разделени и щяха да усещат взаимното си присъствие, което да направи съня им спокоен.

Призори Арон внезапно се събуди, сякаш до него нещо бе звъннало. Бе спал дълбоко и непробудно след изтощението и освобождаването. Докато се измъкваше тихо от леглото, си мислеше за случилото се през нощта. Преди да се преоблече, той се промъкна до прага на спалнята в другия край на коридора.

Мери все още спеше легнала по гръб, вдигнала ръце върху възглавницата си като малко дете. Косата ѝ бе разпиляна около главата ѝ, а завивките я покриваха чак до брадичката. От нощницата ѝ се виждаха единствено къдричките по яката и маншетите. Арон пристъпи навътре в стаята, за да види по-ясно чертите на лицето ѝ, озарено от слабата утринна светлина. Миловидното ѝ лице изглеждаше открито дори в съня, точно както в нощта на танците. Прииска му се тя да се събуди и да протегне ръце към него, но това не стана, така че той продължи да я наблюдава.

През деня ги очакваше много работа. Арон се върна в стаята си, преоблече се и възможно най-тихо се спусна по скърцащите стълби, за да се захване със сутрешните си задължения.

Мери много бавно започна да се разсънва. Когато най-накрая реши, че е време да става, тя отвори очи и първото, което си помисли, бе, че нещо не е наред. Слънцето грееше ярко високо над хоризонта, а Джонатан все още не бе затропал с капациите на печката, за да разбуди къщата. Тя погледна бързо към часовника и видя, че стрелките са спрели на три без петнайсет. После си спомни защо.

Арон.

Всички спомени от предишната нощ последваха името му.

Как е могла да спи до толкова късно? Вече сигурно приближаваше обяд! През ума ѝ като светкавица премина мисълта, че предната вечер е забравила да наточи вода, която да се загрее до сутринта... а и бе обещала на Джонатан да помогне на Арон със сеитбата. За бога, как щеше да се справи с всичко това, след като се събуждаше толкова късно?

Бързо се облече, вдигна завивките от леглото, метна ги върху парапета в коридора и веднага започна да раздига и завивките от леглото на Арон. Косата ѝ все още бе разпусната, но нямаше време да я върже. Грабна четката от нощното шкафче, където Арон я бе оставил предишната нощ, и се затича по стълбите. Можеше да се срещне и след като напълнеше съда за греене на вода.

Влезе в кухнята и се спря.

Медният съд стоеше върху печката, пълен с вряла вода. Устните ѝ се разтеглиха в усмивка, а тя притисна чаршафите плътно към себе си, отметна глава и се завъртя в кръг. Косата и се развя, а завивките се оплетоха около краката ѝ.

Любимият ѝ бе напопал вода вместо нея. Той винаги ѝ бе помагал и я бе отменял в различни дребни неща, но сега всичко придобиваше ново и неизразимо значение в нейните очи. Тя отправи поглед към врящата вода и гледката я стопли.

Мери среса косата си и отиде в килера, където върху рафтовете имаше чисти кърпи. Тя привърза косата си на тила и се зае със сутрешните си задължения.

През топлите месеци переше на циментовата веранда, където държаха дървеното корито. Горещата вода трябваше да се прелее от съда, в който се загряваше, и да се изнесе навън. Върху дървена скамейка до коритото стояха две туби със студена вода, наточена от цистерната. При всяко пране белите дрехи трябваше първо да се преварят в съд върху печката, преди да се изнесат на верандата. Днес обаче Мери бе станала прекалено късно и въпреки помощта на Арон нямаше време за това, така че без чувство за вина отложи преваряването за следващата седмица. Ако изобщо имаше намерение в днешния ден да помогне на Арон с полската работа, трябваше да пренебрегне част от задълженията си, за да спести време.

Застанала на слънце на верандата, тя натисна дръжката, за да задвижи буталото, което разбъркваше дрехите в съда за пране. Погледът ѝ се отправи към източното поле, но знаеше, че Арон не е там. Той вероятно се намираше на южното десето, което бе скрито зад дърветата. Мери се загледа на юг, помисли си за младия мъж и ускори темпото си на работа. Бързаше да привърши с прането, за да може да отиде и да му помогне. Спря само да извади малко пържено свинско, което да стопли за обяд.

Вятърът караше чаршафите да плющят, а ризите и панталоните изпълняваха някакъв бърз танц под свой собствен ритъм. Когато приближи до горичката в края на полето, Арон потърси Мери на верандата, но видя в двора преобърнатия кош и той му подсказа, че с прането е приключено и тя най-вероятно е вътре и приготвя обяда. Той беше оставил уреда за маркиране в края на полето. Разпрегна конете и ги закара чак до граничната линия, като вървеше зад тях. Щом приближи двора, започна с викове „дий, дий“ да насочва животните да завият надясно. Мери го чу как приятелски им говорни, докато ги заобикаля и минава пред тях, за да се насочи към кладенеца. Без да се приближава до мрежестата врата на кухнята, тя го наблюдаваше как откача тенекиената чаша от дългата метална кука, поставена върху помпата. Знаеше, че Арон не може да я види, но потрепери в очакване, когато той отметна глава назад, за да пие вода, загледа към къщата. После той закачи обратно чашата, натисна отново няколко пъти дръжката на помпата и събра шепа под струящата вода, изми лицето си и прокара пръсти през гъстата си коса. Мери си припомни какво бе усещането, когато самата тя бе заровила пръсти в нея. Арон се обърна и се запъти към къщата. Тя приглади косата си и се обърна към печката, преструвайки се на заета с работа.

— Господи, момиче, изглеждаш прекрасно застанала тук — каза Арон и тя разбра какво всъщност има предвид той.

— Тук ми е мястото.

Мери го прегърна и почувства капчиците влага по лицето му. Той притисна мократа си буза към нейната. Когато я пусна, тя вдигна престилката си и избърса лицето му, а после и своето.

— Добре ли спа? — попита той, като се отдръпна леко назад, но продължи да я държи през кръста.

— Да, при това доста. Ами ти?

— Като котка, след като е изяла каймака.

Арон видя, че тя леко се изчерви, измъкна се от прегръдката му и насочи вниманието си към обяда им.

— Благодаря ти, че си стоплил вода.

— Това е най-малкото, което можеш да направя за дамата, която държах будна през нощта. — Тръгна след нея, докато тя отнасяше една купа към масата, и лекичко подръпна косата ѝ, вързана на врата.

— Харесва ми, когато носиш косата си по този начин.

Тя се отдръпна.

— Никога не съм забравяла да приготвя водата за прането. Не знам какво ми се случи снощи.

— Аз знам — изрече той със закачлива усмивка. — Аз!

Този път тя силно се изчерви. Това го забавляваше. Мери бе очарователна като ученичка. Предишната нощ закачките му не я смуцаваха, но на дневна светлина изглеждаше невероятно срамежлива.

— Мери, шегувам се с теб, защото съм щастлив, разбираш ли?

Тя бе тръгнала от масата към печката, но спря и го погледна.

— Да, Арон, просто всичко това е ново за мен.

— Много неща се промениха за теб от снощи насам, но всяко едно от тях е хубаво и добро.

— Да, и аз мисля така.

— Добре тогава — рече той и двамата се усмихнаха.

После седнаха да обядват, но едва бяха започнали, когато Арон забеляза, че тя не е сложила на печката чайника с водата.

— Забравила си чайника — рече той и двамата се изправиха едновременно. — Аз ще го сложа. — Но когато го повдигна, Арон установи, че е празен, и излезе навън, за да го напълни. Щом се върна отново до масата, застана зад Мери и прошепна на ухото ѝ: — Отново ли ти се случва нещо, Мери? Никога не си била толкова разсеяна. Целуна я нежно по врата и тя се изчерви.

След обяда тръгнаха с конете към полето. Арон имаше още работа, така че докато приключи с отбелязването и на последната леха, Мери започна да сее с ръчната сеялка. Преди да се присъедини към нея с втората сеялка, той разпрегна конете и ги пусна да пасат в края на

полето. Обиколиха цялата отбелязана територия, като се спираха да пускат семена при всеки знак под формата на буквата „X“.

Спряха само веднъж, за да напълнят отново кутиите си със семена и по-късно още веднъж, за да пият вода от буркана, завит в парче зебло, който Мери бе оставила върху тревата в сянката на един камък. Арон го отвори и го подаде първо на нея, а тя отпи и веднага му го върна. Той го пое от нея и пи точно от мястото, където устните ѝ се бяха докоснали до ръба — жест, който кавалерите правеха за своите дами. Мери се изчерви, когато Арон ѝ върна буркана, но щом се приближи до нея, тя стана по-дръзка и го целуна по устата, като по този начин изненада и двамата им.

Трудиха се през целия следобед, като си мислеха за вечерта. Работата не им се стори скучна и монотонна, защото скуката завладява само хората, които нямат за какво да мислят.

Когато дневната светлина започна да отслабва, те се запътиха към къщи. Конете теглеха уреда за маркиране, а Мери се бе качила върху него и се возеше. У дома също ги очакваха задължения, но този път, след като приключи със своите, Мери не се присъедини към Арон в плевнята. Зае се да приготвя вечерята и да прибира прането.

По въжетата останаха единствено чаршафите, обагрени в сенки от залязващото слънце. Докато минаваше между сградите в двора, Арон видя как Мери сгъва чаршафите с високо вдигнати ръце, за да не се опрат в земята. Отново си помисли колко сръчна и слаба е тя — също като издължените сенки около нея — и колко много и двамата подхождаха на това място.

Като свали чистите чаршафи от въжетата, Мери отиде да постели леглата. Докато беше в стаята на Арон, се замисли за това колко нощи е прекарал там, дали някога ги е чувал, докато се любят с Джонатан, и какво ли ще е, когато отново започне да го прави с мъжа си.

Мери се върна към действителността и отиде в кухнята, за да се заеме с вечерята. Беше заета, когато Арон влезе. Стоеше до печката, а той отиде до мивката и поде:

— С твоя помощ днес свършихме много работа. Благодаря ти, Мери.

— Няма нужда да ми благодариш, Арон, не за това го направих.

— Сигурно си уморена. Не си свикнала да вършиш и домашната, и полската работа.

— Денят мина толкова бързо, че почти не почувствах умора. Така и така по време на жътва отново ще бъда на полето. Днешната работа е нищо в сравнение с тази, която ме очаква тогава.

— Моят ден също мина бързо, защото ти беше до мен.

Той бе свалил ризата си и сапунисваше гърдите и ръцете си.

— Липсваше ми, докато бях в хамбара. Котките питаха къде си — пошегува се той, а после тонът му се промени: — Казах им, че си тук и застилаш леглото с чисти чаршафи за тази вечер.

Тя взе мръсната му синя памучна риза от облегалката на стола и се канеше да я изнесе на задната веранда, за да я хвърли в коша за дрехи, но той я спря:

— Ела тук, Мери! — Тя усети, че лицето ѝ пламна. — Вече не мога да чакам. — Арон бе праметнал бялата кърпа през врата си и държеше краищата ѝ с ръце.

Младата жена пусна ризата на облегалката и бавно се обърна. Приблужи се и застана пред него, погледна към лицето му, а след това отново към голите му гърди, обсипани със златисточервени косъмчета. Той дръпна кърпата от врата си и я праметна през гърба ѝ, като я придърпа към себе си. Тя нежно постави длан върху гърдите му и почувства ударите на сърцето му.

— Не се страхувай да ме докоснеш, Мери.

Ръката ѝ леко се отдръпна.

— Не е редно да го правим на дневна светлина.

— Вече е вечер... наречи го вечерна светлина.

— Не ми изглежда правилно — повтори тя.

— Искаш ли да ме докоснеш, Мери? Желает ли го толкова силно, колкото и аз?

Ръката ѝ все още несигурно стоеше между тях и ги разделяше. В отговор Мери само кимна.

Той пое ръката ѝ, придърпа я отново върху гърдите си и започна да я движи плавно нагоре-надолу.

— Щом ти го искаш и аз го искам, значи е правилно, нали? — продължаваше да плъзга ръката ѝ по корема, врата, устата и отново към гърдите си.

— Не зная.

— Искам да ме докосваш навсякъде, така както снощи галеше лицето ми. — В тъмнокафявите му очи се четеше възбуда.

— О, Арон, колко си красив — пое дълбоко дъх тя.

— Наистина ли, Мери? Може би защото ме гледаш със сърцето, а не с очите си.

Тя се пресегна и прокара пръсти по устните му.

— Мисля, че гледам и с двете.

Той я обгърна с ръце. Когато впи устни в нейните, тя почувства, че не притежава онази сила, от която се нуждаеше, за да го притисне към себе си тъй плътно, както копнееше. Започна да плъзга пръсти по гърба му, като сама се изненада от движенията, които ръцете ѝ извършваха.

Тялото ѝ бе толкова крехко и слабо, че когато той я прегърна плътно, ръцете му достигнаха до подмишниците ѝ. Той разпери пръсти, за да погали гърдите ѝ и се отдръпна малко от нея, за да я помилва отпред, но тя откъсна устни от неговите и рече:

— Вечерята ни гори, Арон.

— Да върви по дяволите — дрезгаво промълви той, придърпа я отново към себе си и започна да я целува и да я гали. — Да върви по дяволите и светлината, Мери, не се страхувай от нея. Желая те.

За момент бе готова да му се отдаде, независимо от това че навън все още бе светло.

— Моля те, не ме карай да готвя повторно, Арон. Ще ми се наложи, ако не ме пуснеш.

Той внезапно долови миризмата на загоряло свинско. Освободи я от прегръдките си, като проклинаше неподходящото време, но знаеше, че е права за вечерята. Мери успя да спаси храната. Наложил им се да ядат попрепеченото месо, но това не им правеше впечатление. Арон бе седнал на масата без да си облече чиста риза и докато вечеряха, Мери не можеше да откъсне очи от гърдите му.

След като се нахраниха, започнаха да разтребват кухнята и когато привършиха, Арон взе мръсната си риза от облегалката на стола, вдигна съда за миене на чинии и излезе навън, за да го излее в края на двора. После го подпря на касата на вратата, пхна ризата си в коша за дрехи и тръгна към плевнята.

„Знае за какво ме оставя сама и е сигурен, че ще го направя“ — помисли си Мери. Вътре в плевнята той чу как съдят издрънча, когато тя отвори мрежестата врата на кухнята и го събори. Мери го спря с ръка, вдигна го и го внесе вътре, за да го напълни и отнесе на горния

етаж и да се изкъпе. Искаше ѝ се да използва мивката в кухнята, където беше по-удобно, но какво щеше да прави, ако той се върнеше?

Както се оказа, Арон направи точно това, и то съвсем умишлено. Тя го чу да се изкачва по старите скърцащи стъпала и бързо метна мократа кърпа върху все още насапунисаните си крака, защото знаеше, че ако той влезе, няма да успее да го прогони от стаята. После се закова на място и затаи дъх, за да дочуе нещо. Сърцето ѝ заби учестено, когато видя бравата на вратата да се помръдва. Арон влезе в стаята.

Тя стоеше огряна от светлината на лампата, стъпила с единия крак във ваната, а с другия на пода. Господи, наистина бе красива. Кожата ѝ блестеше като позлатена, а там, където върху нея падаше сянка, беше розова. Той видя част от едната ѝ гърда, преди тя да се обърне свенливо и да се прикрие с ръце.

— Моля те, Арон, излез и ме остави.

Той видя, че погледът ѝ е отправен към кърпата, която лежеше на пода до коритото. За да я вземе, трябваше първо да се обърне към него, така че Мери я остави на мястото ѝ и продължи да се крие с ръце. Щом обаче погледна отново към Арон, разбра, че той наблюдава отражението ѝ в огледалото.

— Моля те, Арон — изрече отново.

— Ще си тръгна, защото ти ме молиш, а не защото е нередно да остана.

Той излезе и затвори вратата.

Мери го чу как отиде в стаята си, а след това слезе забързано по стълбите. Когато приключи с банята си, до нея достигна потракването на отварящите се капаци на резервоара, последвано от звука на движещата се ръчка за помпане на вода. Реши, че той вероятно довършва тоалета си, който бе започнал преди вечеря. Усмихна се. Помисли си, че откакто живееше в тази къща, никой никога не се бе къпал толкова много за три дни.

Мери се подсуши, облече се, изнесе коритото в коридора и седна до прозореца, за да срещне косата си под светлината на залязващото слънце.

Арон вдигаше шум на долния етаж и тя на два пъти го чу как излиза на верандата под прозореца ѝ, но навесът ѝ пречеше да го види и да разбере какво прави. Отново се разнесе шумът от помпата и след

малко Арон се качи в стаята си, а после пак слезе долу и излезе навън. На двора се изля водата от коритото, в което се бе къпала. Беше забравила, че го е оставила в коридора. Усмихна се и се почуди дали той по някакъв начин би могъл да долови чувствата ѝ.

Когато приключи с работата си, Арон за последен път се изкачи по стълбите и почука. Тя стоеше до отворения прозорец, който стигаше почти до земята.

— Влез, вече е удобно. — Той приближи, а тя се обърна и протегна ръка към него. — Ела и помириши нощния въздух. Мисля, че дори усещам аромата на първия цъфнал люляк.

Той седна до нея, подпря лакти на коленете си и двамата останаха така известно време, хванати за ръце и вдишващи дълбоко въздуха на късната пролет.

— Хей — каза той, — не бях честен... но чувството ми за приличие е различно от твоето. Ти наистина си красива. — След известна пауза добави: — Ще дойдеш ли тази нощ в моята стая?

Тя го погледна и кимна. Арон се изправи, духна свещта върху нощното ѝ шкафче, протегна ръце към нея и ѝ помогна да се изправи. Тръгна пред нея по коридора, за да може с широките си рамене да ѝ попречи да надникне в стаята му. Вътре проблесна пламъкът на газена лампа и преди да успее да види каквото и да е, тя усети миризмата на люляк. Когато най-сетне влезе, съзря два люлякови клона в голям стъклен буркан, оставен до леглото.

— Арон, откъде знаеш, че обичам люляк? — Тя пристъпи напред и зарови лице във виолетовите цветчета.

— Аз също живея с теб от седем години — отвърна той, доволен от това, че я бе зарадвал. — Знам някои неща, които харесваш. Виждаш ли тук? — Посочи към шкафчето. — Вино от диви черешки. — До бутилката с искрящото питие имаше две малки чаши.

— Още едно от любимите ми неща! — възкликна Мери. — О, Арон... — Погледна към него, гъстата ѝ медноруса коса блестеше на светлината, детското ѝ личице сияеше от удоволствие. — По какъв невероятен начин успяваш да доставиш удоволствие на хората! Страхувам се, че ще ме разглезиш.

— Бих се радвал да имам възможността поне да опитам. Ако можех, щях да ти купя вино в най-хубавия хотел в града, но хората вероятно ще започнат да говорят, така че ще трябва да го пием тук, става ли?

— Никога не съм пила вино в спалня — засмя се тя.

— Нито пък аз — отбеляза той.

Тя отиде до шкафчето и напълни двете чаши. Подаде му едната и каза:

— Виното от диви черешки наистина е едно от нещата, които обичам.

Прав беше за това.

Тя не знаеше кое ѝ бе по-сладко — гъстото червено вино или това да го пие тук с Арон. Седнаха на ръба на леглото му и когато изпразниха чашите, той отново ги напълни. Този път отпиваха застанали един срещу друг върху леглото. Само преди два дни това бе нещо, което и през ум не би ѝ минало да направи, а сега бе тук и чувстваше топлината на виното и на мъжа срещу себе си.

— Тази нощ ще ми позволиш ли да оставя лампата запалена, докато се любим?

Страните ѝ порозовяха от свян.

— Моля те, не ми задавай този въпрос.

— Защо?

— Защото ми се струва неприлично.

— Като самото любене ли?

— Не съм казала това, Арон. Дори не съм си го помисляла. — Тя отпи от чашата си, преди да продължи: — Снощи ти ме научи, че в това няма нищо неприлично дори между нас двамата, на които ни е забранено. Докато ти ме любеше, нередно ми изглеждаше това, което сме правили двамата с Джонатан. Как е възможно, при положение че Джонатан е мой съпруг, Арон?

— Скъпа, не зная какво точно сте правили с Джонатан, но зная какво не беше изпитвала ти до снощи... а без това цялото любене изглежда като една голяма лъжа.

Тя изпита удоволствие заради гальовното обръщение, което бе използвал така непринудено. Не бе привикнала да чува подобни думи.

— Но аз винаги съм обичала Джонатан, а зная, че и той ме обича. Това би трябвало да прави любенето ни хубаво и приятно, но то

никога не е било като това с теб снощи. Защо Джонатан не е знаел всичко това?

— Не мога да ти отговоря на този въпрос, Мери. Джонатан никога не е бил бохем. Вероятно ти си неговата първа и единствена жена. И все пак природата би трябвало по някакъв начин да му подсказва тези неща.

Мери отново бе поразена от невероятния факт, че двамата с Арон седят един срещу друг върху леглото, пият вино и разговарят по тази тема. Знаеше, че причината за това, което и двамата бяха изпитали предишната нощ, бе не само дългогодишното им приятелство, но и нещо друго, което Арон бе научил в града. Мери искаше да намери потвърждение за това, но не можеше да го попита. Тя погледна в чашата си с вино, за да събере кураж.

— Не само природата ти е подсказала какво да правиш... нали, Арон?

— Мери, ако ти отговоря, трябва да обещаеш, че няма да позволиш това да ти повлияе, защото то няма никакво значение за мен.

Тя кимна.

— Знаеш защо заминах в града, нали? — Не дочака отговора ѝ, защото нямаше нужда от него. — Усетих какво става тук. Помислих си, че ако ви оставя насаме в къщата, бихте могли да имате повече успех със... повече уединение. Винаги съм знаел колко важно е и за двама ви да създадете семейство и реших, че моето присъствие тук никак не ви помага. Така че си тръгнах, но градът е много коварно място, Мери. Понякога мъжът има нужда да зърне нечие приятелско лице, но измежду стотиците около себе си не среща нито едно, поне никое, което да му е близко. Там се чувстваш така, сякаш си попаднал в друг свят. Фабриците не са нищо друго освен помещения за експлоатация на хора и машини, а към хората се отнасят така, сякаш между тях и машините няма разлика. През цялото време, докато си на работа, около теб се разнася миризмата на пот, няма никакво слънце, нито зеленина. Никой не се интересува дали на следващия ден до машината ще види теб или някой друг. Ако забавиш ритъма си на работа, шефът ти подвиква „не спирай“. Там не е като в Моран Тауншип, Мери. — Замълча за момент. — Това бе най-дългата година в живота ми и единственото, което го правеше малко по-поносим, бе от време на време да получавам топлината на някое друго човешко

същество. Жените във фабриката бяха свикнали да гледат около себе си преbledнели и отпуснати мъже, които изглеждаха така, сякаш са изпълзели изпод някоя скала. Предполагам, че им е било приятно да бъдат с мен от време на време, защото поне имах цвят на лицето си и бях изпълнен със сили благодарение на фермата. Именно тези жени ме научиха на това от какво се нуждае една жена. Но за мен те бяха просто топли и меки тела, които ми напомнях, че все още съм жив. За тях мога да кажа само, че знаеха как да се справят с мъжете, но нито една от тях не струва дори колкото един косъм от скъпоценната ти глава, Мери. — Протегна ръка и повдигна брадичката ѝ, за да срещне очите ѝ.

Всичко, което ѝ бе разказал, бе породило в нея болка заради самотата му и заради това, че самата тя вероятно си бе позволила да се държи като една от онези жени.

— Аз не съм по-добра от тях, Арон, аз...

— Никога повече не казвай това.

Тя извърна глава.

— Омъжена съм за един, а спя с друг и откривам, че това дори не ме кара да се чувствам виновна. Лъжа и двама ви, а не изпитвам вина.

— Мен не си излъгала, Мери. Това, което споделяме, е прекалено хубаво и правилно, за да го наречеш грешно.

— Ами Джонатан?

— Да, ами Джонатан? Какво мога да кажа за брат си, който сякаш те изхвърли в краката ми и те продаде, за да получи наследника, който желае?

— Това не оправдава нито мен, нито несправедливостта, която извърших спрямо него.

— Несправедливост? Мери, след онова, което поиска от теб, той заслужава всичко, което си му причинила, и цялото лицемерно празнословие, което ни пробутва, по никакъв начин не го оправдава.

— Ами ние, Арон? Нима това не важи и за нас?

— Не се оправдавам, Мери. Не изпитвам подобна нужда. Също така не използвам това, което Джонатан пожела, за да се защитя. Случилото се между нас е нещо голямо, сериозно и прекалено хубаво, за да се извинявам. Нямам нужда от оправдания.

Тя го погледна, а очите ѝ отразиха светлината от лампата. Трябваше да признае, че не мислеше това, което правеха, за нередно.

След като прочете в погледа ѝ, че го смята за прав, той рече:

— Снощи каза, че не е необходимо двама души да са приятели, за да се влюбят, помниш ли?

Тя кимна.

— А пък аз ти казах, че това понякога прави нещата много по-приятни.

— О, Арон, никога не съм знаела.

— Мери, до снощи и аз не го знаех.

Той я докосна по бузата и я придърпа към себе си, за да я целуне. Взе чашата от ръката ѝ, пресегна се през леглото и я постави заедно със своята на пода. После я погледна и отново протегна ръка към нея. Тя я хвана и се остави да бъде придърпана до Арон — нейния приятел, нейния учител, нейния любовник — Арон, който сега бе всичко за нея.

Той започна да я милва по онзи вълшебен начин, който ѝ бе разкрил предишната нощ, но преди да успее да съблече нощницата ѝ, тя се изправи и загаси лампата. Отново се любиха в пълен мрак.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

Гръмотевицата събуди Арон в сивата утрин. Заваля силен дъжд. Той лежеше неподвижно, с надеждата че Мери няма да се събуди. Тя бе обърната с лице към него, а юрганът бе подпъхнат под мишницата ѝ. Арон внимателно започна да се отмества, за да не я събуди. Когато се отдалечи достатъчно, бавно повдигна завивката и я отметна от гърдите ѝ. Ръката ѝ, хванала завивката, му пречеше, но той продължи бавно да я приплъзва, като отви самия себе си и усети хладния сутрешен въздух върху гърба си. Успя да отметне юргана изцяло върху ръката ѝ и най-накрая я разгледа цялата, свита в спокойния си и дълбок сън. Беше точно толкова красива, колкото си бе представял. Кожата ѝ отначало бе гладка, но след малко от студения и влажен въздух настръхна. Той наблюдаваше гърдите ѝ. Боеше се, че студът може да я събуди, така че отново я зави. Тя леко се размърда, понадигна се и се обърна с гръб към него. Той също се изви, прилепи се плътно към нея и я прегърна. После отново заспа.

Мери смътно почувства топлината на тялото, плътно притиснато до нейното. Щом се събуди, тя отвори очи, без да помръдва. Усети ръката му върху гърдите си и топлия му дъх на врата си и отново затвори очи, за да може напълно да се наслади на това усещане. Искаше ѝ се лицето му да бе пред нея, за да може да го разгледа в съня, но беше доволна и на прегръдката му. Когато ръката му започна да я милва нежно и възбуждащо, тя разбра, че той също е буден. Първите му думи бяха:

— Скъпа, навън вали.

— Тъхъ — промърмори мързеливо тя.

— Не можем да сеем в дъжда. — Ръката му продължаваше да я гали.

— Аха.

— Имаме много време.

— Хммм.

Зърната на гърдите ѝ настръхнаха и се втвърдиха.

— Мери?

— Ахъ.

— Дай ръката си насам.

Не последва отговор.

Ръката ѝ бе отпусната пред нея, близо до лицето ѝ — прекалено далеч от него. Той плъзна своята към стегнатия ѝ плосък корем и почувства как мускулите ѝ се стегнаха. Тя дишаше учестено. Усети я как плавно започна да движи ръка, но когато стигна до бедрото си, спря. Той отмести ръката си от корема ѝ и хвана нейната. Разтвори пръсти, провря ги между нейните и силно я стисна. После бавно дръпна ръката ѝ назад и я постави върху тялото си. В този момент и двамата бяха затаили дъх. Когато почувства как пръстите ѝ плахо се плъзнаха по мъжествеността му и след това я обхванаха, той въздъхна тежко и простена. Дълго време след това в стаята бе тихо, а двамата лежаха със затворени очи.

Арон обхвана с ръце раменете ѝ и я обърна към себе си. Когато погледите им се срещнаха, той сграбчи завивките, смъкна ги бавно до кръста им, а след това ги изрита с крак в края на леглото.

— Погледни ни, Мери — рече той, но очите ѝ останаха приковани към лицето му. — Виж, Мери, ние сме красиви. Не би трябвало да пропускаш тази гледка. — Клепките ѝ потрепнаха съвсем леко, но тя не сведе поглед.

— Просто си мисли за това колко правилно постъпваме и колко добре се чувстваме — това ни прави красиви. Ти си красива, Мери. Гледах те преди да се събудиш и се кълна в бога, че никога не съм виждал нищо толкова прекрасно като теб. По-хубаво е единствено когато сме двамата заедно.

Той я целуна, а тя затвори очи и нежно започна да движи ръката си върху тялото му. Ароматът на дъжд, люляк и лавандула се преплитаха изкусително и двамата се потопиха в опияняващата миризма.

По едно време Арон спря да я целува и се отдръпна от нея. Тя отвори очи, но той гледаше надолу с усмивка на уста. Мери инстинктивно също сведе поглед. Гледката на преплетените им тела я заплени. Започнаха да се изучават — отначало колебливо, след това по-

дръзко. Той седна на колене до нея, положи я по гръб и нежно започна да я гали, като я изпиваше с поглед.

— На света няма нищо по-меко от това — каза Арон, като я докосна, — мисля, че никога няма да мога да ти се наситя. — Той целуна мястото, което милваше.

Какво ли я накара да си помисли за Джонатан точно в този момент? Беше виждала очертанятията на тялото му в тъмнината, когато заставаще над нея. Спомни си как лежеше под него, без да помръдва, и осъзна, че за два дни с Арон бяха опознали телата си много повече, отколкото тя някога бе познала тялото на съпруга си.

— Как е възможно да не съм знаела всичко това по-рано? През цялото време ми е била известна съвсем малка част от...

Арон се повдигна на лакът, погледна я в очите и изрече:

— Нека ти разкрия всичко, Мери, дори това да е последният ни ден.

И той го направи.

Въпреки че валеше и не можеха да сеят, и двамата имаха много друга работа, с която да запълнят сутринта си. Запалиха печката и от топлината кухнята стана най-уютното място в цялата къща. След закуска Арон каза, че ще се погрижи за всички задължения извън къщата, за да не ѝ се налага да ходи в дъжда. Той навлече голямо и широко лочено яке, прегърна я през кръста, целуна я и излезе. Тя си тананикаше, докато приготвяше дъската за гладене. Трите ютии се грееха на печката и тя се захвана за работа. Бе заета през цялата сутрин. Поддържаше огъня, за да топли ютиите. В задния край на печката сложи тава, пълна с кисело зеле, а по края ѝ подреди свинско и го поръси с кимион. Откъм къкрещото ядене започна да се разнася апетитен аромат, примесен със свежото благоухание на ризите, които гладеше. След като приключеше с всяка следваща дреха, тя я изнасяше от кухнята, за да не поеме миризмата на храна. По-късно Мери омеси тесто и го пуна във врящ бульон, а на обяд тя и Арон магнаха дъската за гладене от масата и ядоха кнедли и месо с кисело зеле.

Дъждът все още продължаваше да вали и тъй като имаха много свободно време, Арон донесе две големи якета, навлече едното и ѝ помогна да облече другото с думите:

— Ела, искам да ти покажа нещо. — Дръпна я за ръка и я поведе между локвите и под стичащата се от покрива на хамбара вода. Въведе я вътре и излезе отново, за да донесе стълбата, която след това подпря в хоризонталните греди над главата на Мери, и започна да се изкачва нагоре.

— Какво има там? — попита тя.

— Ще видиш. — Той седна върху една от гредите, като се опитваше да прецени колко е тежък старият масивен сандък, който бе открил тук преди два дни, докато търсеше куфара. — Вземи въжето, което виси до вратата, и ми го подай.

Тя го взе, праметна го през едната си ръка и като придържаше с другата полата си, се заизкачва нагоре по стълбата. Над нея Арон изглеждаше като великан.

— Внимавай — предупреди я той.

— Ти внимавай, защото си човек, а не маймуна!

— Добре, моя непоколебима палавнице — усмихна ѝ се той, докато поемаше въжето.

Започна да омотава с него тежкия сандък, като сумтеше, докато го повдигаше, за да прокара въжето под него и около дръжките. Тя все още стоеше на стълбата и го наблюдаваше. Щом привърши с работата си, той попита:

— Можеш ли да връзваш здрав възел?

— Аха! — отвърна тя и се пресегна към него за въжето.

Той ѝ го метна, а тя слезе надолу по стълбата, омота го около една подпора и го остави леко разхлабено, преди да завърже края му за друга подпора. После се върна при първия възел, сграбчи въжето и каза:

— Готово е, Арон.

Той я наблюдаваше отгоре с усмивка. Застанала под него и стиснала въжето, Мери създаваше впечатлението, че тежестта на сандъка ще я повдигне във въздуха и тя ще увисне на гредата като риба, хванала се на въдица. Арон все пак се наклони напред и започна да отпуска товара надолу. Точно преди да го освободи във въздуха, той я предупреди:

— Спускам го!

После бързо се наведе, хвана се за гредата, увисна и скочи в овеса. Само секунда след като Мери бе усетила тежестта на сандъка,

той вече бе до нея. Бързо освободи възела на въжето около подпората и плавно започна да го отпуска, докато товарът не се намери на сигурно място върху овеса.

— Дано всичко това да си е заслужавало, Арон Мартин Грей! — смъмри го тя.

— Да отидем и да видим, Мери Елън Грей!

Те коленичиха до сандъка и започнаха да го освобождават от въжето. Арон отвори капака, отмести някакъв бял памучен плат и показа на Мери черен костюм от мека и плътна материя.

— Какво е това, Арон? — попита тя, като надникна любопитно вътре.

— Дрехи на майка ми и баща ми.

Той извади белия плат, разстла го върху овеса и положи върху него черния костюм и останалите дрехи, като преди това повдигаше и разпъваше всяка една от тях във въздуха. Всичките бяха избелели, измачкани и прашни. Най-накрая стигнаха до едно тъмно връхно палто, което бе в комплект с жилетка и панталони. Отдолу имаше обикновени ежедневни женски рокли, но на дъното, увита в отделно парче плат, лежеше сатенена рокля с цвят на слонова кост. Арон я вдигна и я разпъна, а Мери възкликна тихичко и я погледна с възхищение.

— Вероятно е била шита за някакъв специален случай — рече тя.

— Това е булчинската рокля на майка ми.

Смачканият плат все още бе лъскав въпреки дългите години, през които бе стоял затворен в сандъка. Роклята беше с буфан ръкави със ситни перли по края. Цялата горна предна част също бе обсипана с перли и украсена с красива и сложна бродерия чак до стеснената талия, от която започваха воланите. Високата права яка бе обшита с дантела, която все още стоеше твърде изправена. По горната предна част бяха защити многобройни сатенени илици, предназначени за перлените копчета. Отпред полата бе гладка и Мери каза:

— Обърни я. — Арон изпълни молбата ѝ. — О, Арон, майка ти сигурно се е чувствала много горда, когато я е носела.

Той се наведе, положи роклята върху отворения капак на сандъка и започна да разкопчава копчетата.

— Веднъж като бях малък, ми я беше показала, но бях забравил за нея до онзи ден, когато видях тук стария сандък.

Мери вдигна сивия костюм и попита:

— Да не бе това да е сватбена дреха на баща ти?

— Не зная, но вероятно си права, защото е най-хубавата тук. Въпреки това не мога да си я представя на него. Когато почина, беше доста по-едър.

— Искан ми се да съм ги познавала — рече Мери.

— Щеше да ги обикнеш. Усмивката на татко не слизаше от лицето му и той постоянно се закачаше с мама, докато не започнеш да го заплашва, че ще го изхвърли от къщата. Накрая винаги се смееха. Той винаги успяваше да я развесели.

— Смятам, че ти много приличаш на баща си.

— Бих се радвал, ако е така. Все пак поне и двамата са решили да ми дадат това име. Не зная откъде са измислили това „Арон“, но името на мама е било Мартинек. Когато семейството ѝ се е преселило тук от стария континент, са го съкратили на Мартин. Фамилното име на татко било Седиви, но на английски това означава сив и затова са го променили на Грей^[1]. Мама винаги се е гордяла, че са ме кръстили така, и каза, че това било едно достойно име.

— Каква беше тя? — попита Мери, като гледаше към ръцете му, поставени върху старата сватбена рокля на майка му. Арон започна да си спомня:

— Беше дребна като теб, винаги бързаше и беше дяволски добра къщовница. Всяка пролет караше мен и Джонатан да ѝ помагаме и обръщаме къщата с главата надолу, а тя самата подскачаше наоколо като кокошка и раздаваше заповеди.

При този спомен той се засмя, а Мери рече:

— Никога по-рано не съм знаела историята на името ти, Арон. Късметлийка съм, че нося поне част от него. Мисля, че родителите ти много биха ми допаднали.

— Зная, че и те щяха да те харесат, Мери. Щяха да са щастливи от избора, който е направил Джонатан.

При споменаването на името му тя сякаш изтрезня, но Арон се изправи, повдигна роклята с цвят на слонова кост и каза:

— Искан да видя как ти стои.

— На мен ли? — От изненада тя постави длан върху гърдите си и се ококори срещу него. — Арон, мисля, че не е редно. Не трябва да обличам чужда булчинска рокля.

— Мисля, че майка ми не би имала нищо против. Освен това дрехата е направена за слабо и изящно същество като теб. Нека тя отново заблести след всичките години, прекарани в този стар и мухлясал сандък.

Мери погледна роклята с възхищение и докосна фината бродерия.

— Ще го направиш ли заради мен? — попита той.

— Добре, Арон, но само при едно условие — ако ти облечеш костюма на баща си.

— Дадено — съгласи се той.

Все още се намираха в отделението за овеса. Съблякоха големите си якета и ги хвърлиха в зърното на земята. Дъждът продължаваше да вали и барабанеше по покрива така, сякаш заедно с тях се забавляваше от малката им прищявка. Голямата врата бе отворена, но мъждивата сива светлина им бе достатъчна, за да виждат около себе си. Когато съблякоха връхните си дрехи, студеният въздух ги накара да потреперят. На Арон му бе трудно да стои на един крак върху хлъзгащото се зърно, така че седна в него. Преди да нахлузи сините панталони, му се наложи да изтупа няколко зрънца, останали по бельото му.

Вътре в панталоните бе сгъната и напъхана и една пожълтяла риза с волани отпред, която за времето си трябва да е била много елегантна. Той я облече под сакото и след като вече бе готов, застана и започна да наблюдава Мери, която се бореше с безбройните перлени копчета на роклята си. Бе започнала да я закопчава от кръста нагоре, а той приближи към нея, за да ѝ помогне.

Щом закопча и последното, Арон отстъпи назад, за да се поклони ниско, хвана я и ѝ целуна ръка.

— Изглеждате великолепно, милейди.

Мери направи грациозен реверанс, но леко се олюля, защото изгуби равновесие.

— Вие също, милорд — засмя се тя. После се изправи отново, а той хвана и другата ѝ ръка, задържа я и каза:

— Обичам те. Знаеш това, нали?

Внезапно в очите ѝ бликнаха сълзи и без да се опитва да ги скрие от него, тя го погледна прямо и отговори:

— Да, Арон, зная го.

— Ти обичаш ли ме?

— Да, Арон. Обичам те толкова много.

Той стисна ръцете ѝ още по-силно и погледна към крехкото ѝ красиво тяло в булчинската рокля.

— Ти винаги ще бъдеш моята красива невеста. Ако можех, щях да те облека в тази дреха за нашата сватба и да ти дам и останалата част от името си.

Мери вече плачеше неудържимо и когато той я притисна в обятията си, тя зарови лице в старите пожълтели волани на ризата му. Арон започна лекичко да се поклаща с нея.

Дъждът намаляваше и бе започнал да се превръща във влажна мъгла. Арон и Мери сгънаха отново красивите стари дрехи и ги върнаха на мястото им. Стояха тъжни и смълчани. Сандъкът бе прекалено тежък, за да го върнат обратно върху гредите, така че Арон го избута в един ъгъл на отделението за овес с думите:

— Мишките няма да успеят да влязат в него. Някой ден ще помоля Джонатан да ми помогне да го върнем на мястото му.

Тръгнаха към изхода и застанаха пред отворената врата. Арон я прегърна и тя склони глава върху рамото му. Дълго време останаха така, загледани навън. След малко на изток се забелязаха смътните очертания на ездач, който се намираще точно на възвишението на пътя, но след като се спусна надолу, плевнята го скри от погледите им.

— Човекът на гарата по кое време ти каза, че пристига влакът?

— В три и петнайсет следобед — рече Арон.

Нямаше нужда да ѝ го казва, защото и двамата знаеха, че това е Джонатан. След известно време отново го видяха как минава през едно от по-близките възвишения, а Арон бутна Мери обратно в сянката на хамбара, за да я прегърне за последен път. Целуна я толкова силно, че тя усети как зъбите му се забиват в горната ѝ устна. Бе обвила ръце около врата му и притискаше тялото си към неговото, но не усещаше нищо освен обемистите работни якета помежду им. Още преди да им се е наложило да се разделят, той вече чувстваше самотата.

— Помни, че те обичам, макар че няма да мога да ти го казвам или показвам. — Арон бе поставил ръка зад главата ѝ и я притискаше до себе си.

— Арон... — задави се тя.

Той нежно я отблъсна и рече:

— Върви да нахраниш гъските.

После сграбчи един чувал със зърно, обърна го и напълни една кофа, оставена близо до вратата. Преди да излезе навън и да се отпрати към кладенеца в двора, той повдигна яката си.

---

[1] Gray — сив (англ.) — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА

Пътуването на Джонатан от града към къщи беше ужасно. Отначало бе решил да изчака времето да се пооправи, но тъй като нямаше такива изгледи, той облече най-старото си яке, качи се на кобилата и се отправи към дома. Почти бе стигнал до фермата, когато видя Арон до кладенеца. Вдигна ръка и му помахаша, а брат му отвърна на поздрава. След малко животното спря до Арон.

— Доста си се намокрил, Джонатан.

— Да. Най-добре ще е веднага да отведе кобилата в плевнята. — Той цъкна с език и тя сама се отправи към вратата. Щом влязоха вътре, Джонатан започна да се занимава с животното, без да обръща внимание на себе си. Подсуши го, изчетка го и метна върху гърба му топло вълнено одеяло точно в момента, в който Арон влизаше вътре с кофите за мляко.

— Как мина пътуването ти? — попита той.

— Успешно.

— Намери ли бик по твой вкус?

— Не само намерих, но и купих — докато изричаше тези думи, лицето на Джонатан светна от вълнение. Той тъкмо подсушаваше седлото, застанал на едно коляно на пода.

Арон бе започнал да дои.

— Доста бързо свърши работа. Къде е животното?

— В края на седмицата ще го качат на влака. Той е едно малко съкровище.

Арон се почуди колко ли време щеше мине, преди Джонатан да се сети за жена си, която не бе виждал от три дни. Той вече почти протъркваше коженото седло, което отдавна бе изсъхнало.

— Да, истинско съкровище — повтори замечтано Джонатан, удари по седлото и се изправи.

— Може би ще е по-добре да съблечеш мокрите дрехи, преди да си умрял от студ. Тази вечер сам ще се справя със задълженията — рече Арон.

— Благодаря ти. Наистина ме втриса.

Вместо да отнася в дъжда седлото до мястото му за закачане, Джонатан го остави в плевнята. В кухнята светеше и той реши, че Мери сигурно е там и приготвя вечерята. Помисли си, че наистина би било добре да си облече сухи дрехи. Щом влезе, тя се обърна към вратата и каза:

— Здравей, Джонатан. Как мина пътуването ти? — Същите думи бе изрекъл и Арон.

— Добре — отвърна Джонатан, — само че бих искал да се преоблека, преди да ти разкажа.

— Чудесно, аз пък ще стопля вода. — Тя се обърна отново към печката.

На горния етаж той с удоволствие свали мокрите дрехи, с които бе пътувал до дома. Беше му приятно, че отново си е вкъщи. Около него се носеше слабата миризма на кисело зеле, която обаче изобщо не бе неприятна. Почуди се дали това са вечеряли предишния ден. Докато отнасяше мокрите си дрехи на долния етаж, си мислеше дали през целия ден е валяло.

— За растенията е добре, че вали. Цял ден ли е така? — попита той, щом влезе отново в кухнята.

— Да, от сутринта — отвърна Мери. Радваше се, че Арон все още има работа навън. Така ѝ бе по-лесно да погледне отново съпруга си. Той беше стоварил мокрите си дрехи на купчина в умивалника и това я подразни, защото все още бе заета с приготвянето на вечерята. Арон не би постъпил по този начин.

— Би ли могъл да придърпаш някой стол към печката и да метнеш върху него нещата си, за да се изсушат?

Джонатан бе леко озадачен, не защото имаше нещо против да направи това, а защото тя никога по-рано не бе искала подобно нещо от него. Мери винаги сама се грижеше за всичко. Той все пак изпълни молбата ѝ, след което застана близо до печката, за да се стопли.

— Купих бик — рече той, а тя бе благодарна, че не се приближи да я целуне. — Много е красив. Със сигурност ще постави началото на едно хубаво стадо.

Думите му ѝ прозвучаха странно и неразбираемо и тя трябваше да се съсредоточи, за да си припомни, че в крайна сметка това бе

причината за пътуването му. За момент изпита чувство за вина, но бързо го преодоля и отвърна:

— Нали затова замина. Радвам се, че си открил това, което искаше, Джонатан. — Гласът ѝ не издаде истинските ѝ мисли.

— Само почакай да го видиш, Мери.

Тя отново се залови с готвенето, докато той оживено ѝ разказваше за всичко, което бе видял и направил на изложението за добитък. Описваше ѝ животното, което бе купил, и плановете, които имаше за него, толкова живописно, че изобщо не забеляза нейната липса на интерес.

Докато Мери слагаше масата, Арон влезе с млякото и отиде в килера, за да вземе чисти кърпи, които да намокри, за да покрие с тях кофите и да ги отнесе в зимника да се изстудяват. Джонатан се учуди защо Мери не свърши сама тази работа, както правеше по-рано, но в този момент вечерята бе сервирана и той забрави за случая.

Докато се хранеха, разговорът им се въртеше единствено около пътуването и бика. Всъщност за пътуването бе споменато съвсем малко, защото Джонатан не спираше да говори за красивите бикове, които бе видял, за техните качества и това какво бъдеще ги очакваше. Мери мълчеше, но Арон окуражаваше брат си с въпроси за животното. Обсъждаха това къде ще пасе и какво допълнително количество фураж ще им трябва за през зимата.

Като разговаряха за това колко кротък и благ е нравът му, те решиха, че няма да е необходимо да поставят халка на носа му, както се правеше с повечето бикове. Джонатан спомена, че Американската асоциация за разплод настоява регистрираните животни от тази порода да бъдат кръщавани, за да могат да се идентифицират по-лесно.

— Тъй като предишният собственик на нашето биче го е регистрирал при раждането му, той го е кръстил с името Виндикейтър — изрече с гордост Джонатан. — Нямам търпение да го видиш, Арон. В петък ще отидем на гарата с двойната каруца, за да го посрещнем.

В този момент той силно кихна два пъти и потрепери.

— Мисля, че си настинал — рече Мери.

— Вероятно. Може би ще е най-добре да се кача горе и да си легна с топла тухла! — Той отново кихна.

Мери стана, за да вземе тухлата, с която подпираха вратата на килера. Тя я постави върху най-горещата част на печката, за да я сгрее

възможно най-бързо. Повдигна капака и разрови жарта с ръжена, за да разпали огъня, а после взе бутилка камфоров спирт, но когато предложи на Джонатан да разтрие гърдите му с него, той взе бутилката от ръцете ѝ и каза, че сам ще се справи. Помоли я само да му намери кърпа, която да увие около врата си. Тя извади една от килера. Джонатан вяло им пожела лека нощ и тръгна към спалнята със спирта и парцала.

— Ще донеса тухлата веднага щом се сгорещи — извика Мери след него. — Липите вече цъфнаха. Ще ти направя и чай, за да не започнеш да кашляш.

Когато се обърна да разчисти масата, тя видя, че Арон вече се е заел с тази работа.

Джонатан запали лампата. Малко след като завърза кърпата около врата си и се зае с намазването, той чу, че някой се изкачва по стълбите. Арон влезе в спалнята, понесъл горещата тухла, увита във вестници и кърпа.

— Благодаря ти, Арон — рече Джонатан.

— Мери е заета с миенето на чиниите, така че реших аз да ти я донеса.

Джонатан отметна завивките от леглото, за да може да постави тухлата на мястото за краката. Чаршафите ухаеха на свежест и той се почувства щастлив, че отново ще легне в собственото си легло. Арон изглеждаше смутен, докато наблюдаваше как брат му поставя тухлата. Преди да излезе от стаята, угаси лампата.

Щом Джонатан отпусна умореното си тяло в мекото легло, той си спомни израза, изписан върху лицето на Арон. Придърпа одеялото върху себе си и го приглади с ръце. В този момент осъзна, че завивките току-що са изпрани. Нима никой не бе спал в тях? Но нали Мери каза, че валяло от сутринта? В такъв случай тя ги е изпрала още вчера и освен това понеделник беше денят за пране. Ухаеха прекалено силно на чисто, така че нямаше начин да ги е извадила от някое чекмедже.

Имаше само един възможен отговор. Бяха изпрани предишния ден, но предната нощ никой не е спал в тях. Мисълта, която се бе таила дълбоко в съзнанието му още откакто замина, сега го завладя. Предната нощ Мери не бе спала в това легло.

Джонатан бавно и дълбоко си пое дъх. Единственото друго легло в къщата бе това на Арон. Погледът на брат му, неизползваните завивки — да, дори малката промяна на задълженията в кухнята. Внезапно Джонатан Грей осъзна какво се е случило и то го изпълни с пустота. Докато лежеше, пустотата започна да се разпростира и да провокира други мисли, за които вече бе прекалено късно.

Когато малко по-късно Мери се изкачваше по стълбите, съзнанието ѝ беше заето с това, което Арон току-що ѝ бе казал. От една страна, вероятно трябваше да си помисли за неизползваните чаршафи, но, от друга — той беше прав: стореното бе сторено и вече бе прекалено късно, за да го променят. Това да си намачка чаршафите бе долна и подла постъпка, на която тя не бе способна.

Почуди се дали Джонатан вече е разбрал истината, след което осъзна, че е глупаво от нейна страна да смята, че може да го заблуди. Каквото и да се бе случило, той вече си беше тук и тя трябваше да направи всичко по силите си, за да продължи нормалното си съжителство с него. Животът ѝ до този момент бе добър и пак щеше да бъде. Какво щеше да се случи за в бъдеще с нея и Арон, бе въпрос, който не искаше да си задава.

Докато лежеше до заспалия си съпруг, тя превъртя някакъв невидим ключ в сърцето си, с който заключи завинаги красивия спомен за това, което бяха преживели с Арон, и възможността то отново да се повтори. Джонатан се бе завърнал, а заедно с него и здравият ѝ разум. Това бе човекът, с когото трябваше да продължи напред, и колкото по-скоро се върнеше към предишния си начин на живот, толкова по-малко болка щеше да причини на всички засегнати от случилото се. И дума не можеше да става да напусне единия брат заради другия.

Арон седеше в кухнята на долния етаж и се опитваше да не мисли. Мери отново бе в леглото до мъжа си. Самият той отново бе останал навън. Трябваше да реши какво да предприеме за себе си и Мери, но беше по-добре да изчака няколко дни. Засега щеше да се задоволи с факта, че двамата се обичат.

Същата нощ дъждът спря и на следващата утрин Моран Тауншип се събуди под ослепителното и топло майско слънце. Животът тръгна в обичайните си релси и през следващите топли дни Джонатан и Арон завършиха със сеитбата. Мери се навърташе главно около къщата и кокошарника. Пиленцата скоро щяха да започнат да се люпят. Ако всичко вървеше добре, след около седмица щяха да ги последват и патиците, чиито полози наброяваха по петдесет яйца. Наесен, когато ги заколеха, щяха да им донесат голяма печалба.

Мери не избягваше Арон и не го търсеше. Държеше се с него както преди. Знаеше, че той постоянно мисли за нея, и това стопляше сърцето ѝ.

Въпреки мислите, които го терзаеха, Джонатан нямаше смелост да зададе въпросите си на нито един от двамата. Трепетът, с който очакваше съботния ден, в който бикът щеше да пристигне, го правеше щастлив и изместваше всичко друго от съзнанието му. Седмицата се точеше неимоверно бавно, докато най-накрая дойде и дългоочакваният следобед. Арон се съгласи да го съпроводи до града, но Мери отказа. Заяви, че е уморена и иска да си измие косата с дъждовната вода, събрана във варела. Щом мъжете тръгнаха, тя им даде списъка с покупки, който бе направила.

Докато пътуваха, братята изобщо не подхванаха темата за Мери, защото през цялото време разговаряха за възможността да оградят част от горичката в близост до широкото и просторно пасище и да направят врати към алеята, която водеше до хамбара. Оградата щяха да сковат от самите дървета, които отсечаха от мястото, а веднага след като в началото на юли окосяха близката ливада, бикът безпроблемно щеше да пасе там. През юни щяха да имат достатъчно време да сковат оградата, защото единственото им задължение тогава бяха отглеждането на житото и картофите.

Навлязоха в града много преди уречения час, в който трябваше да пристигне влакът. Направиха покупки от списъка на Мери, влязоха в железарския магазин да попитат за бодлива тел и стигнаха на гарата точно навреме, за да дочуят шума от пристигащия влак, който вятърът довя от юг. Съзряха облаците дим, преди да успеят да зърнат самата машина. В главите им нахлуха спомени от последния път, когато стояха на същия този перон, но и двамата предпочетоха да ги пропъдят и да мислят само за скорошната среща с животното.

Вратата на вагона за добитък се отвори и веднага поставиха рампа. В отвора се появи главата на един черен бик. Той видя посрещаните си и се отдръпна отново назад, като измуча сърдито. Тогава Джонатан се изкачи по рампата, а животното спря да се дърпа и покорно го последва надолу. Джонатан го заведе до каруцата и завърза за нея края на въжето, което бе омотано около врата му, за да може да се разходи около животното и да му се възхити.

— Не е ли красавец, Арон? — попита той, като галеше бика.

— Разбира се — съгласи се брат му.

— Ти си моето малко съкровище, нали, Виндикейтър?

Това име е прекалено голямо и помпозно за малък приятел като теб. Ще имаш ли нещо против да те наричам Вини? Харесва ли ти? — Той се наведе към ухото на животното, но то се уплаши и наведе глава, докато въжето не се опъна до краен предел.

Арон и Джонатан се засмяха на смелостта на добичето, което се опитваше да изглежда зло, но приличаше повече на миловидно бебе.

— Хайде, Вини — рече през смях Арон, — да те качваме на каруцата и да те водим у дома. Дамите ни чакат.

Когато пристигнаха, Мери седеше на стълбите на верандата. Ако използваша каруцата за малки товари, мъжете я ограждаха с един ред дъски и я наричаха единичната каруца. Този път, оградена и с втори ред, двойната каруца изцяло скриваше бика от погледа на Мери. За пръв път тя успя да го зърне, когато Джонатан махаше задните плоскости. Бе неизразимо горд от животното. Мери не виждаше какво чак толкова специално имаше в него, но Джонатан бе превъзбуден до краен предел. Вече наричаше животното Вини, сякаш бе дете. Той го потупваше и чешеше, като се възхищаваше от формата на тялото му. Докато Джонатан и Арон отвеждаха Вини в плевнята, Мери чу съпруга си да го обсипва с много повече нежни думи, отколкото някога бе казал на нея. Животното явно бе способно да пробуди у него и по-дълбоки чувства.

През юни, когато за Мери имаше съвсем малко полска работа, а слънцето стопляше целия град, мъжът ѝ и Арон работеха върху оградата и все още никой не подхващаше темата за случилото се по време на отсъствието на Джонатан. Двамата братя сечаха по-ниските

дървета, подкастриха ги, подрязваха ги, за да ги направят еднакво дълги, и ги трупаха на купчина. Колкото по-голяма ставаше тя, толкова повече се увеличаваше и броят на плевелите около картофите. Наложиха се Арон да започне да плеви. Скоро Джонатан също се присъедини към него и лехите с картофите бяха почистени.

Мери беше напрегната. Лесно ѝ беше да си каже, че трябва да се върне отново към предишния си живот с Джонатан, но прекалено често си спомняше за Арон. Тя работеше усилено, за да не ѝ остава време да мисли. Окопаваше градината и привързваше тънките стъбла на зеленчуците и цветята. От неспирната работа палецът ѝ се бе боядисал в зелено, но точно този зелен палец караше всичко да процъфтява. Тази година обаче градинарството не ѝ доставяше удоволствие. Ягодите вече бяха узрели и тя започна да затваря първите буркани зимнина, като отдели няколко, които да подари на братовчедка си Катрин за сватбата. Дори мисълта за предстоящото празненство не я ободряваше. През повечето дни трудът и горещината я изтощаваха до такава степен, че тя оставаше без сили дълго преди края на деня. Понякога затварянето на буркани изглеждаше като задача, която изобщо не е по силите ѝ.

Бе прекарала под жаркото слънце изтощителна утрин сред ягодите и постоянно приклякаше и се навеждаше, докато накрая от горещината ѝ се зави свят. Като приключи с брането, отиде да измие плодовете на кладенеца и щом потопа ръцете си под студената и чиста вода, изпита приятно облекчение. После отнесе плодовете в къщата и седна на кухненската маса, за да ги почисти от дръжките в оставащото до обяд време. Вътре бе тихо, а звуците, които се носеха навън, бяха успокояващи. Ягодите падаха на дъното на тенджерата с приглушено тупване.

Когато беше по-свободна, тя се отпускате и мислите ѝ се насочваха към Арон. Те сякаш изскачаха една след друга в съзнанието ѝ едновременно с тупването на всяка ягодка. Знаеш, че между нас повече нищо не може да има, Арон — помисли си тя. — Защо тогава не ходиш вече събота вечер в залата за танци? Ако отидеш, както смятам, че трябва да направиш, знаеш ли, че това би разбило сърцето ми? Аз нямам права над теб, нито ти над мен, така че защо продължаваме бавно да лекуваме тази дълбока рана, след като и двамата знаем, че това, от което се нуждае тя, е бързо да я обгорим?

Знаеш ли, че напоследък бръчките между очите ти са дълбоки като белези? Усмивката, наследена от баща ти, и шегите ти вече са си отишли от теб, а аз не мога да протегна ръка и да те погая, за да пропъдя напрежението от лицето ти както някога.

Сутринта на Арон и Джонатан беше безкрайно изтощителна, защото през цялото време копаеха дупки под парещото слънце. С нетърпение очакваха обяда и кратката почивка след това, които щяха да възвърнат силите им. Когато приближиха до кухненската врата, видяха Мери, отпуснала глава върху масата. Двамата се изплашиха и едновременно извикаха:

— О, Господи...

— Мери...

Втурнаха се през вратата и се озоваха до стола ѝ. Арон застана откъм лицето ѝ и видя спокойно отпуснатата ѝ глава върху масата и леко разтворената ѝ уста. Дясната ѝ ръка бе в купата с ягоди, а лявата беше до тенджерата, която се намираше близо до главата ѝ.

— Тя спи, Джонатан — промълви Арон, щом осъзна този факт. Докато я гледаше в тази поза, в главата му нахлуха красиви спомени от времето, когато тя спеше по същия този начин в леглото му. Прекалено красиви! Той отстъпи назад, за да остави съпругът ѝ да я събуди и отиде да се измие, за да не му се налага да ги гледа заедно.

За негово огромно удивление първата дума, която излезе от устата ѝ, щом се събуди, беше:

— Арон.

Той започна да помпа ръчката за водата, за да пропъди тишината и да не чуе отговора на брат си.

Този ден обядят им премина в непривично за тях мълчание, като единственият човек, който говореше, бе Мери, и то само за да се извинява, че не е успяла да им сготви. Накрая обеща да им приготви топла вечеря, но и за тримата това не бе нещото, което ги вълнуваше в момента. Мъжете все още чуваха името, която тя бе произнесла, когато отвори очи. Това бяха най-прекрасните думи, които Арон чуваше, след онзи дъждовен ден в плевнята, когато му бе казала, че го обича. За Джонатан пък това бе доказателство, че можеше да се окаже прав в предположенията си. Мери си спомняше, че тъкмо сънуваше Арон,

когато Джонатан я събуди, и бе доволна, че никой не можеше да надниква в чуждите сънища. Не помнеше обаче, че е протегнала ръка, за да помилва лицето на Джонатан, докато произнасяше името на Арон.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

Приближаваше края на юни. Това бяха последните дни от сравнително по-леката работа, преди да дойде време за безкрайната и изнурителна жътва. През този период бе удобно да се вдигат сватби. Цялото градче очакваше сватбата на Катрин Гарнър и Майкъл Гарек, защото всички бяха поканени. Мери също я очакваше, защото тя щеше да ѝ донесе почивката, от която отчаяно се нуждаеше.

Представяше си колко заети са всички в къщата на семейство Гарнър през седмицата, предхождаща великия ден, и предложи на леля си Мейбъл да ѝ помогне. Обаче червендалестата жена поклати глава и гръмогласно рече:

— Достатъчно си направила за мен през изминалите години момиче, а вкъщи си имам цяла рота, над която да размахам камшика и да раздам нареждания. Стой си у дома, грижи се за своите мъже и не ми се мяркай пред очите, преди да е настъпил дългоочакваният момент!

Мери нямаше нужда да се обръща и към братовчедка си Катрин, защото Мейбъл Гарнър командваше парада.

Дни наред всички от семейство Гарнър бяха включени в работата. Докато леля Мейбъл и момичетата се занимаваха с готвенето, чичо Гарнър и момчетата приготвяха импровизирани маси и скамейки, на които щяха да настанят гостите в двора на фермата. Бяха измайсторили дървена платформа, която да служи за дансинг. Тези, които в деня на сватбата бяха прекалено заети да помагат в кухнята, често се връщаха на следващата вечер, за да се позабавляват. Ако завалеше, гостите щяха да танцуват или в наполовина изпразнения хамбар, или в гостната. Мейбъл Гарнър нареди на цялото си домочадие да се заеме с чистене на къщата, макар че тя вече блестеше от чистота. Никой от тях не възропта, защото макар майка им да бе прекалено взискателна, чувството ѝ за хумор никога не я напускаше.

Мъжете от градчето бързаха да привършат с работата си, за да се изкъпят и преоблекат преди дългоочакваното събитие. Някои дори се

бяха погрижили за това да бъдат отменени във вечерните си задължения и бяха уредили съседските хлапета да ги свършат вместо тях. Доста се бяха провалили обаче, защото повечето деца също щяха да присъстват на забавата и те се надяваха привечер да успеят да убедят някой младеж да се оттегли за известно време от тържеството, за да свърши работата им. В края на деня мъжете щяха да станат щедри от изпитата бира. Доста хлапаци щяха да завършат вечерта с пълни джобове, в замяна на това, че се бяха погрижили за нечий чужди домашни задължения.

Мери отново облече жълтата си рокля и пристегна косата си в обичайния кок. Остави Джонатан да затвори прозорците и вратата на кухнята и се отправи към каруцата. Арон скочи на земята, за да ѝ помогне да се качи в нея. Тя бе сложила само лявата си ръкавица. Той се пресегна да хване дясната ѝ ръка и при това движение се обърна с гръб към къщата. По този начин я скриваше от погледа на Джонатан. Докосна ръката ѝ с устни и усмихнато рече:

— Изглеждаш красива, мъниче.

Тя отдръпна ръката си, сякаш се бе опарила, и бързо нахлузи ръкавицата си. „Толкова добре се справях през изминалите седмици — помисли си тя. — Няма да допусна самообладанието да ме напусне точно сега.“ В поведението на Арон все пак се прокрадваше старото му приятелско отношение към нея, така че му отвърна по същия шеговит начин:

— Точно като вас, сър. Дори самият младоженец може да се почувства засенчен. — И скочи в каруцата. Всичко отново изглеждаше наред.

Щом приближи до тях, Джонатан ги чу как се шегуват.

— Зная какво има в бурканите с компот, които изнесох, но какво криеш в пакета под седалката, Мери?

— Гърнето, което ти и Джонатан купихте миналата седмица, докато бяхте в града.

— Типично женска постъпка. Очаквах да видя този съд на масата ни, но вместо това откривам, че си го приготвила, за да бъде поставен на масата на някой друг мъж.

— А не е ли типично мъжка постъпка това да купуваш сватбен подарък и да очакваш, че ще можеш да го изпробваш, преди да го подариш? — отвърна му тя.

Смехът им бе непринуден и Джонатан се присъедини към тях, като си мислеше колко е хубаво, че и тримата отново бяха в добро настроение. През последните няколко седмици в дома им рядко се чуваше смях. Той се страхуваше да мисли за вероятната причина, поради която между тях бе започнало да се поражда напрежение. Днес всичко изглеждаше наред. Със сигурност щеше да бъде велик ден.

Дворът на църквата бе препълнен от превъзбудените и шумни членове на семейство Гарнър. Мейбъл помахала към пристигащото семейство Грей и извика:

— Да не би днес да е някакъв специален ден? Някой ми каза, че тук щяло да има сватба, така че дойдох, но проклета да съм, ако зная кой ще се жени. Не може да е никой от моето семейство, защото със сигурност не се чувствам толкова стара, че да ставам тъща!

Чичо Гарнър целият сияеше и с гордост държеше под ръка енергичната си жена.

— Майко, изобщо не изглеждаш стара — рече той и в този момент тя притихна. Очите ѝ заблестяха от удоволствие, когато мъжът ѝ я поведе към входа на църквата.

Обетите бяха дадени. Катрин сияеше, Майкъл беше нервен. А Мери се разплака. В църквата бе задушно и пълно с хора. Жените си вееха с ръкавиците си или с молитвениците си. Към края на службата Мери почувства, че ѝ се вие свят. В този момент обаче службата привърши, а задните врати бяха отворени и влезе свеж въздух. Булката и младоженецът излязоха навън, последвани от родителите си и останалите хора, а гласът на Мейбъл Гарнър заглушаваше всички.

Всички отново започнаха да се качват по каруците и каретите си и вдигаха прах по целия път от църквата чак до дома на семейство Гарнър. Когато пристигнаха и последните гости, дворът вече бе препълнен с коли. Конете бяха отведени до близкото оградено пасище, защото щяха да прекарат целия ден тук. Тяхната сватбена гощавка бе сочната юнска трева. Днес децата щяха да получат по едно или две пенита от всеки гост, на когото доведяха конете от ливадата, щом

решеше да си тръгне. На подобни събирания хлапетата бяха доста повече от възрастните и сега те обикаляха из двора. Дамите бяха заети с разреждане на лимонада и нектар до кладенеца, за да бъдат щастливи малките жадни палавници. В края на деня на някои от тях сигурно щеше да им прилошее от сладките, които щяха да изядат, а други щяха да са замаяни от бирата, която успееша да си пийнат тайничко от чашите, оставени по масите.

Чичо Гарнър беше стоварил кеговете с бира в сянката на едно дърво. В друга част на двора имаше сладолед и там също стоеше човек, който да удовлетворява капризите на децата. Те тичаха покрай коритото, пълно с лед, и отмъкваха всяко парченце, което успееша да докопат, сякаш за тях то бе толкова ценно, колкото и самият сладолед. През юни ледът наистина беше лукс. Още през март чичо Гарнър го бе натрошил от едно замразено езеро, беше го превозил до помещението си за съхранение и беше успял да го задържи замразен през изминалите седмици.

Приемната на Мейбъл Гарнър бе превърната в стая за подаръци и всички пакети бяха оставени там. Повечето бяха завити в кафява хартия или вестник, но много от тях изобщо нямаха опаковка. На булката нищо не се подаряваше предварително, така че сега купчината в стаята бе доста внушителна. Голяма част от даровете бяха домашно производство: шарени юргани, кърпи за чинии, покривки, възглавници и дребни предмети. Имаше също и най-различни кухненски съдове и прибори, необходими на всяко ново домакинство. Чинии, глинени съдове, порцелан, железни съдове, прибори, поставки, буркани за консервиране (повечето от тях пълни с домашно приготвена храна), сребърни прибори и още купища кухненски приспособления, от които Катрин щеше да се нуждае.

При влизането си в стаята тя възкликна, развълнувана от щедростта на хората от градчето.

Най-разгорещената дейност обаче кипеше в кухнята, където много жени работеха на смени, за да нахранят гостите, като започнеха първо от нетърпеливите деца. По традиция в този ден майката на булката бе освободена от домакинската работа, но Мейбъл Гарнър отново се възпротиви:

— Няма да е това денят, в който младите ще ме изхвърлят от собствената ми къща! — И тя започна да помага при сервирането на

храната, която цяла седмица бе приготвяла заедно с дъщерите си.

Имаше подноси с козунаци, кифли с пълнеж от плодове, зелени сарми с кайма и, разбира се, кнедли в пилешки бульон, поръсени с кимион. Към масите в двора се пренасяха цели планини от картофено пюре. В два огромни чайника се вареше прясно смляното кафе, което бе предварително омесено със сурови яйца заедно с черупките, защото Мейбъл Гарнър смяташе, че те го пречистват.

След като децата се нахраниха и първите възрастни седнаха около масите, кафето бе вече готово. Съдовете и приборите, оставени от децата, веднага бяха измити, за да сервират в тях на възрастните. Храната продължаваше да се поднася в огромни количества.

Шумът от хорските гласове в двора бе примесен с тропането на конски копита. Децата си правеха стрелички от царевични кочани, в единия край на които забиваха кокоши пера, и ги мятаха силно в състезание за най-голяма точност и изминато разстояние. Сред гостите имаше разказвачи на приказки и комедианти. В края на двора се появиха двама клоуни — единият от тях се бе свил до земята и ходеше на ръце и колене, като имитираше кон, впрегнат в повода на чичо Гарнър, и дърпаше след себе си плуг, управляван от неговия приятел. Хората се скупчиха около тях и изпълнението им бе възнаградено със смях, подсвиркване и пляскане по бедрата.

Гласът на Мейбъл Гарнър отново се извиси над всички и бе насочен към мъжа, хванал поводите:

— Сет Адамс, с тази кранта, която си впрегнал, можеш да изореш полето си по-бързо, отколкото с онези две стари плашила, които наричаш коне!

За всеобща изненада чичо Гарнър също извика шеговито:

— Не й обръщай внимание, Сет. Намерил се кой да го каже.

Мейбъл избухна в смях и замахна с юмрук по посока на съпруга си.

В разгара на това забавление Арон, който се веселеше заедно с всички останали, усети подръпване за ръката си и като сведе поглед, видя, че до него седи Нелт Воленс.

— Здравей Арон — каза Нелт.

Арон инстинктивно прегърна детето и го вдигна на ръце, а то силно се притисна, като долепи лепкавото си лице към неговото.

— Как е моето момче? — попита Арон, зарадван от срещата си с малкия немирник.

— Май ме боли коремът — довери дяволчето.

— Мисля, че зная защо — пошегува се той. — Ако в него има дори наполовина толкова храна с колкото е омазано личицето ти, със сигурност трябва да те боли!

Нелт продължи да търка с ръчичката си бузата и остави върху нея черна следа на мястото, на което преди това бяха полепнали няколко трохи.

— Защо вече не идваш да ме виждаш, Арон?

Въпреки че му харесваше да държи хлапето, младият мъж се боеше, че сакото му може да пострада, така че пусна дребосъчето на земята и клекна до него.

— Бях много зает. Трябваше да помогна на брат си да засадим всичко.

— Глупости, сеитбата отдавна приключи. Защо не дойде след това?

— Искях да го направя, но просто не ми остана време. Как се справяте с бебето?

— О, то никак не е забавно. Не може да си играе с мен, а всички ми крещат да не се приближавам до него и изобщо не мога да вдигам шум в къщата — довери детето. — Защо вече не идваш у дома, Арон? Теб те харесвам повече от бебето.

— Просто бях много зает. Знаеш, че Джонатан замина с влака за Минеаполис и доведе от там едно много специално малко животно. Бяхме заети с това да строим ограда, с която да му отделим място.

— Стига глупости, Арон, на малкия бик не му трябва кой знае колко голяма ограда.

Детето беше много дръзко. Арон се засмя и отвърна:

— Пълни глупости наистина! Мисля, че с Джонатан трябваше да се замислим за това по-рано.

В този момент се приближи Присила и се скара на Нелт:

— Мама се чудеше къде си. Каза да ти предам, че те е видяла да отпиваш бира и абсолютно ти забранява повече да правиш така, чу ли ме?

— Чух — отвърна Нелт, като наведе глава и започна да рови с крак в земята.

Прис вдигна поглед към Арон и примижа от слънцето.

— Здравей, Прис, как си?

— Добре съм, Арон. По-заета от всякога, защото помагам вкъщи на мама.

— Казах на Арон, че пак трябва да ни дойде на гости — вметна момчето, като погледна нагоре към двамата. — А, Прис? — попита той, когато тя не отвърна.

— Да, разбира се. На всички би ни било много приятно — думите ѝ обаче не прозвучаха убедително.

Арон се вгледа в хубавото ѝ лице и усети някаква тъга по онова, което двамата бяха пропуснали, онова, което за тях бе безвъзвратно загубено.

— Някой ден отново ще дойда. — Съжаляваше, че Нелт чу думите му, защото хлапето щеше да ги приеме насериозно и без съмнение щеше да очаква посещението му, което никога нямаше да се осъществи.

Прис побутна брат си.

— Хайде, мама каза, че иска да говори с теб, а не може да остави бебето само. — И като поведе момчето пред себе си, тя се обърна и вяло помахна на Арон.

Докато Нелт бързаше покрай сестра си, вперил поглед в нея, младият мъж го чу да казва:

— Хей, какво става с теб и Арон?

Но не чу последвалия отговор.

Когато двамата комедианти предизвикаха всеобщия смях, Мери седеше на тревата под една липа в единия край на сенчестия двор. Тя видя срещата на Арон и Прис и макар да се опита, не можа да преодолее ревността, която я жегна право в сърцето, но нямаше време да се замисля над това, защото леля Мейбъл седна до нея.

— Подай ми чаша бира, синко! — извика тя повелително на едно хлапе, което стоеше наблизко. — Изпотих се от смях! Как си, момиче? Добре ли си прекарваш?

— Да, лельо Мейбъл. Не си спомням кога за последно съм била толкова спокойна. Естествено, в твоята къща ми е лесно да се чувствам така. Знаеш, че тя е като роден дом за мен.

— Приятно ми е да чуя това, момиче, а и така трябва да бъде. Никоя от собствените ми дъщери не е толкова важна за мен, колкото си

ти.

— В такъв случай тази седмица трябваше да ми позволиш да дойда да ти помогна, както направиха собствените ти деца. Вярвам, че помощта ми нямаше да е излишна.

— Пфу! — изсумтя Мейбъл Гарнър. — След като им възложих работата, хлапетата направо преобърнаха къщата.

Мери не можа да сдържи смеха си. Момчето се върна с чаша бира за Мейбъл и издайническа следа от пяна над горната си устна.

— Престани да си пийваш тайно, момче, защото ще ти призлее и ще завършиш деня проснат на някоя ливада! — Посъветва го тя, след което надигна чашата. После се обърна към Мери: — Предполагам, че тази седмица си имала достатъчно работа и без да идваш тук да ми помагаш. Видях компотите от ягоди, които си донесла за Катрин, и бих казала, че са приготвени така добре, сякаш самата аз съм ги правила.

— Затворих ги тази седмица! Лельо Мейбъл, знаеш ли какво ми се случи? Заспах, докато чистех ягодите. Изобщо не зная как стана, но както седях на масата, страшно много се изморих. Знаех, че е време да приготвям обяда, защото мъжете скоро щяха да дойдат, но изведнъж се оказа, че съм заспала, а Джонатан ме будеше. Никога по-рано не ми се е случвало подобно нещо. Не успях да приготвя обяда. Чувствах се толкова глупаво!

Мейбъл Гарнър откъсна стръкче трева, отхапа сладкия ѝ край, отпи голяма глътка от бирата и ѝ рече:

— По време на първата ми бременност това ми се случваше постоянно.

Тя наблюдаваше клоуните в другия край на двора.

— По време на първата ти бременност? — Мери говореше много тихо. — Защо?

— Това е най-обикновеното нещо на света. Тялото на жената има нужда от почивка заради всички промени, които стават вътре в него. По принцип се случва в самото начало или в края на бременността.

Мейбъл Гарнър знаеше колко отчаяно племенницата ѝ иска да има дете и не желаше да буди напразни надежди в нея, но въпреки това чувстваше за свой дълг да я подпита, защото Мери нямаше майка. Знаеше, че тя вероятно е единственият човек, който би могъл до известна степен да замести майка ѝ.

— Нещо друго направило ли ти е впечатление, Мери?

— Не. — Тя се поколеба, после добави: — Не съм съвсем сигурна на какво точно би трябвало да обърна внимание.

— Цикълът ти редовен ли е?

— Не съвсем. Закъснява с около две седмици, но не съм се замисляла за това.

— Добре тогава, не бих казала, че... би могло да бъде всичко, но напоследък да си се чувствала зле? Да си губила съзнание или нещо подобно?

— Не.

— Често ли ожадняваш?

— Не.

— Вие ли ти се свят?

— Не.

В момента, в който отговори, Мери си спомни деня, в който береше ягоди и бе помислила, че ѝ се вие свят от жегата. Преди беше прекарвала много по-дълго време в градината под жаркото слънце, без това да ѝ се отрази.

— Понякога, когато ми се налага да се навеждам, като при брането на ягоди, усещам, че ми прималява, но мислех, че е от горещината.

— Друг път случвало ли ти се е? — Мейбъл се опитваше да говори непринудено, а Мери трепереше и сърцето ѝ биеше лудо. Тя се понадигна и обхвана коленете си с ръце като някакъв вид защита, която я караше да се чувства по-сигурна в себе си.

— Тази сутрин в църквата. Просто леко ми прималя. Но там бе толкова задушно.

— Друг път да ти е прилошавало в църквата?

— Не.

— Мисля, че имаш симптоми като на бременна жена. Ами храната... напоследък огладняваш ли често? След като се нахраниш, имаш ли чувството, че храната сякаш присяда в гърлото ти?

— Не мисля. Не помня подобно нещо.

— Обърни внимание. Това е сигурен знак, че си бременна. Докато си млада, тялото ти е здраво и можеш да ядеш всичко, но когато забременееш, храната сякаш преобръща целите ти вътрешности. Дори да не ти прилошава, имаш усещането, че нещо гори в гърлото ти.

Мери седеше и гледаше към Мейбъл така, сякаш точно в този момент изпитваше неприятното усещане в гърлото си.

— Все още е рано да се каже, момиче. Все пак се грижи за себе си и почивай по-често, преди да знаеш отговора със сигурност. Ако цикълът ти не се възстанови до две седмици, можеш да си абсолютно сигурна.

— Моля те, все още не казвай на никого, лельо Мейбъл.

— Не ставай смешна. Не бих те лишила от удоволствието да го сториш сама след всичките тези години.

— Благодаря ти... благодаря, лельо Мейбъл. — Мери се наведе, за да я целуне. — Имам нужда да помисля за това известно време. — Изправи се и се отдалечи.

Мейбъл Гарнър не се засегна от внезапното тръгване на Мери. Знаеше, че е посяла в сърцето ѝ семето на надеждата.

— Милостивият бог прекалено дълго не те даряваше с това дете — каза си тя, докато наблюдаваше отдалечаващата се жена. — Крайно време беше да отговори на молитвите ти!

В препълнения с хора двор Мери нямаше достатъчно възможност да остане сама. Тя се разхождаше сред тях, отговаряше на поздравите им, спираше да разговаря с познатите. Невъзможно бе да се въздържи и да не докосне корема си. Тя кръстоса ръце и ги притисна към мястото, където мислеше, че се е зародил новият живот, сякаш това, което леля Мейбъл бе казала, бе абсолютно сигурно. Знаеше, че ако е вярно, то животът там е създаден от Арон, защото Джонатан не се бе докосвал до нея, откакто се бе върнал от града. Този факт не я притесняваше, защото съпругът ѝ рядко я желал. Спомняше си как в отминалите дни ѝ се налагаше тя първа да го потърси заради календара, който ѝ бе дал доктор Хаймс. Бе свикнала на много по-дълги периоди от време в сравнение с този, през които той не я докосваше — особено по това време на годината, в което полската работа сякаш го обсебваше.

В момента тя го наблюдаваше и си спомни как той бе пожелал тя да има връзка с Арон, но това я дари със съвсем слаба утеха. Дали този факт щеше да отвори пропаст между двамата братя? По-късно Джонатан я потърси и ѝ каза, че се прибира у дома, за да свърши

задълженията си и че ще се върне навреме за танците. Тя му се усмихна и леко се сепна, защото ѝ се прииска да се прибере заедно с него, тъй като отново се почувства страшно уморена и си спомни наставленията на леля Мейбъл да почива често. Щеше да изглежда странно обаче, ако пропуснеше танците, така че остана. Видя как Арон спря Джонатан, но той му даде знак да остане. Тази гледка прониза сърцето ѝ. Представи си как той е предложил да помогне на Джонатан, а брат му е отказал.

След като Джонатан тръгна, Арон се обърна и като видя, че тя го наблюдава, се усмихна и я поздрави безгрижно. Тя отново скръсти ръце на корема си.

Стана тъмно и из целия двор запалиха фенери, които да осветяват дъсчения дансинг. От време на време под приглушената светлина се виждаше развиването на кърпи за чинии, когато нетърпеливи танцьори измъкваха по някоя от жените, работещи в кухнята. Мери също беше в кухнята, но никой не дойде да я изведе на танците и тя бе благодарна за това заради настроението, в което се намираше.

Мери нямаше търпение да се прибере у дома, но по едно време Арон се приближи до нея и настоя да танцуват. Държеше се учтиво и спазваше дистанция. Тя бе доволна, когато танцът свърши. Той забеляза колко е мълчалива. Не я заговори, защото си мислеше, че е изтощена от забавленията.

Дългият ден привърши много след полунощ, а леля Мейбъл изпращаше гостите с думите на следващия ден да се върнат отново, за да им помогнат в привършването на останалата храна и да потанцуват, преди дъсченият дансинг да бъде разглобен. Конете потеглиха, водени от лунната светлина, за да отведат по домовете им изтощените си собственици. Някой от хората се събудиха чак в собствените си дворове и откриваха, че животните са ги прибрали без чужда помощ.

По пътя към къщи Мери отново бе притисната между Арон и Джонатан.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

Морето от житни класове бе започнало да сменя зелената си украса със златистия цвят на зрелостта. Джонатан знаеше, че им остава съвсем малко време до жътва. Застанал в единия край на полето, той се вслушваше в полюшваните от вятъра растения. Докато бе все още зелено, откъм житото се долавяше нещо подобно на съскане, но щом то се притъпеше и заприличаше на шъткане, щеше да е готово за жътва. В момента звукът беше нещо средно между двете. Джонатан откъсна едно стръкче, стри го между пръстите си и откри, че все още не е узряло. Ако времето се задържеше сухо, до седмица можеше да извика хората и да започнат работа. Ако завалеше, богатата на торф почва щеше да задържи влагата като гъба. Конете щяха да затъват в нея и да се спъват.

Той смирено отправи молитва за добро време, а щом погледна към новата ограда на близкото пасище, отново поблагодари на бог. Отделената територия изпълваше Джонатан с гордост. Тя му напомняше за Вини и за целта, към която се стремеше още със закупуването му. През седмиците откакто бе тук, бикът значително бе наедрял благодарение на изобилната и буйна трева. След окосяване на полето за него щеше да има още много фураж.

В компанията на Вини Джонатан се чувстваше по-щастлив от всякога.

Той се приближи към оградата, зад която пасеше животното, извика му и силно подсвирна. После се наведе, раздалечи бодливата тел, мина през направения отвор и като продължаваше да подсвирква, се доближи до лъскавото черно животно. Джонатан застана до него, спря да подсвирква и нежно заговори:

— Не след дълго всичкото сено ще бъде само за теб. Скоро ще знам и истината за Мери... и Арон. Аз предизвиках това, което се случи между тях, така че нямам причина да се оплаквам, нали? — Грубата му ръка милваше животното. — Чух, че твоята порода понякога не обръща необходимото внимание на дамите. В момента и аз

се чувствам по същия начин. Сигурно ще кажеш, че трябва да изчакам, докато не узная всичко със сигурност. Не мисля, че бих могъл да прекарам живота си в търсене на отговора кой е бащата на това дете — ако изобщо има дете — а по този начин ще зная. Някои мъже вероятно биха предпочели да живеят в неизвестност, вместо да признаят собствените си недостатъци. Аз обаче не съм такъв. Трябва да узна истината, Вини. Ако се окаже, че тя чака бебе и то не е мое, все пак ми оставате ти и твоето семе. Ти само продължавай да растеш здрав и силен и между нас всичко ще е наред.

Джонатан за последен път погали животното зад ухото и си тръгна. Щом приближи двора, той погледна към храстите със смрадлика зад къщата. Те бяха разцъфтели и нямаше начин да разбере дали дрехите на Мери се сушаха там скрити в листата или не. Във всеки случай бяха минали вече близо два месеца и ако тя беше бременна, скоро щеше да ѝ се наложи да му каже. Ако обаче не беше, той не знаеше колко време трябваше да мине, за да е сигурен в това.

Междувременно животът му бе изпълнен със смисъл заради Вини, полето и зреещото жито. Липсата на сексуално удовлетворение не го притесняваше нито физически, нито психически.

С всеки изминал ден неразположението на Мери нарастваше. Усещаше, че храната засяда в гърлото ѝ, както предсказа леля Мейбъл. Най-лошото обаче бе, че ядеше непрекъснато с настървението на прегладнял човек. Непрекъснато се чувстваше изморена. Не можеше да се наспи спокойно, защото през нощта по няколко пъти ставаше до тоалетната, която се намираще извън къщата. Сутрин се събуждаше и едва се измъкваше от леглото. Разплакваше се и при най-дребния повод. Това я караше да се чувства глупаво, но не можеше да възпре сълзите.

През юли ѝ се наложи да прекара цял ден в изтребване на вредителите по картофените насаждения — възможно най-неприятната, но и важна работа. Те бяха едно от най-големите бедствия за всички фермери.

Цял ден Мери вървеше напред-назад из насажденията, удряше по тях с пръчката и събираше падащите насекоми в кофата. По-късно щяха да ги залейт с вряла вода, преди да ги заровят в горичката зад къщата.

В края на деня Мери се чувстваше изтощена и мръсна. Дори ваната, която взе късно следобед, не успя да отмие от нея усещането, че все още я лезят буболечки.

След това тя се захвана с вечерните си задължения. Трябваше да нахрани и напои гъските и пиленцата, които сега щъкаха из целия двор. Напълни плиткия съд с вода, остави го в кокошарника и отиде в хамбара за храна. Когато се върна, видя, че по-едрите и тромави птици бяха изблъскали останалите и изпили цялата вода. Тя се спря на място. Погледна към празния съд и очите ѝ плувнаха в сълзи. Не знаеха ли тези глупави птици каква болка в корема ѝ причиняваше напоследък помпането на вода?

— Вижте какво сте направили! — проплака тя към глупавите създания. — Изяждате и изпивате всичко, което ви давам, а след това цапате из целия двор и трябва да рина след вас! Тъпи, крякащи, безмозъчни...

Тя плачеше и подсмърчаше, докато проклинаше наум животните. Грабна съда и тръгна към помпата през осеяния с курешки двор. Сълзите ѝ се лееха по-бързо от водата, която изпомпваше.

В този момент някой свали ръката ѝ от ръчката, обърна я към себе си и я дари с това, от което тя имаше най-голяма нужда — топла и успокояваща прегръдка и рамо, на което да се облегне и да поплаче.

— Какво има, Мери? — дочу гласа на Арон.

Тя се отдръпна и бръкна в джоба на престилката си за кърпичка, но не намери, така че вдигна престилката и избърса с нея носа и лицето си.

— Не е ррредно да ме ппрегръщаш по този начин в дддвора — задави се тя. Той я пусна.

— Ти също не трябва да плачеш, така че и двамата правим забранени неща.

— Не можех да се ссспра. Глупавите ппилета отново изпиха ввводата си.

Той взе съда и започна да помпа вода.

— Това, че са изпили водата, не е причина да плачеш по този начин. Какво всъщност не е наред?

Тя гледаше в краката му.

— Н-нищо не е наред! — Надяваше се той да остане на разстояние и да не я докосва отново. Усещането бе прекалено хубаво.

— Зная. Вината е моя. Виждам, че се чувстваш притисната между мен и Джонатан. Съжалявам, Мери. Възнамерявам да разговарям с него и по някакъв начин да оправя тази объркана ситуация. Отлагах го, защото след разговора може да се наложи да замина, а по това време на годината това би означавало големи загуби за фермата.

— Не, Арон. Изобщо не трябва да говориш с Джонатан. — Тя го погледна с подпухналите си от плач очи, а загрижеността му ѝ подежда успокоително. — Забрави за това. Няма друг начин. — По израза на лицето му личеше, че нямаше намерение да остави нещата така.

Вече бе сигурна, че чака дете, и то от Арон, но се страхуваше, че ако разкрие това, може да го принуди да замине. Тази мисъл ѝ бе непоносима, макар да знаеше, че бременността я свързваше още по-силно с Джонатан, защото ако в този момент напуснеше съпруга си, това щеше да я опозори. Всички щяха да се досетят, че детето е на брат му.

Такива мисли се въртяха из главата ѝ, докато го наблюдаваше. Мисълта да живее с детето му, но без него я изпълваше с отчаяние и тя отново се разплака.

— Недей, Мери... недей — безпомощно рече Арон, когато видя сълзите ѝ. Чувстваше се като кукла, която е направила необмислено движение и се е оплела в собствените си конци. — Ако не спреш, заклевавам се, че отново ще те прегърна и ще те целуна пред очите на брат си и на Господа.

Тя знаеше, че ако не се овладее, той ще изпълни закана си, така че отново избърса сълзите си с ръка, но все още изглеждаше тъжна. Усещаше, че не е справедливо да крие от Арон съкровената си тайна. Каквото и да ѝ костваше, трябваше да му се довери, и то преди да е разговаряла с Джонатан. Това бе единствената утеха, която можеше да му предложи.

Мери бързо хвърли поглед към плевнята, но там бе тихо, а котките седяха пред вратата. „О, моля те, господи! Дано Джонатан да не излезе“ — помисли си тя, преди да вдигне очи към Арон, с надеждата че лицето ѝ ще разкрие дълбоките чувства, които изпитваше към него.

— Това, което трябва да ти кажа, е най-важното нещо на света за нас, но и най-болезненото.

Той също се обърна и погледна към плевнята, преди да се втренчи объркано и въпросително в нея. Тя си пое дълбоко дъх.

— Арон, очаквам дете.

Той я погледна изненадано и в същия момент Джонатан се появи на вратата на плевнята с две кофи мляко в ръце. Арон изглеждаше като ударен от гръм, но се помъчи да възвърне нормалното си изражение, защото брат му приближаваше. Обаче Джонатан се беше досетил, че нещо не е наред. Мери взе съда с вода и забърза към кокошарника. Даваше си сметка, че бяга като страхливка, но не можеше да се възпре. Арон остана и каза на брат си:

— Възнамерявах да се върна при теб, но Мери имаше нужда от помощ. Извинявай.

— Вече приключих с работата. — Джонатан се отправи към къщата. Арон проклинаше това, че отново е разделен от Мери, и то в най-неподходящия момент.

През следващите няколко дни нямаше възможност да разговаря с нея. Това не бе тема, която можеха да обсъждат пред други хора.

Двамата братя през повечето време бяха заедно. Сеното бе окосено и оставено да съхне. Докато го връзваше на снопове под жаркото слънце, Арон отново си спомняше думите на Мери: „Арон, очаквам дете“.

Не „детето на Джонатан“... нито пък „твоео дете“. Просто „дете“. Дали знаеше от кого е? Негово ли беше, или на брат му? Ако отговорът не ѝ бе известен, това щеше да е мъчение и за тримата.

Мери имаше преимуществото да знае кой е бащата, но това никак не я успокояваше, защото усещаше огромното объркване на Арон и нямаше търпение да отговори на незададения му въпрос. Нетърпението ѝ се дължеше и на желанието ѝ да сподели с него, че откакто се е завърнал, Джонатан не се е докосвал до нея. Нямаше представа защо все още не я бе пожелал, но знаеше, че това скоро ще стане.

Чувстваше се длъжна да разкрие на Арон цялата истина, преди да разговаря за това със съпруга си. Ако не намереше подобна възможност, щеше да се чувства така, сякаш го е предала. Това я объркваше, защото знаеше, че Арон никога не би могъл да предяви

бащинството си към детето. Джонатан щеше да го направи, дори да знаеше, че не е негово. Защо тогава имаше чувството, че е предала Арон? Не трябваше ли да изпитва това към съпруга си?

Джонатан бе спокоен и доволен. Жътвата винаги го изпълваше с чувство на задоволство, а тази година освен всичко останало тя означаваше и храна за Вини.

Вини.

Да, Вини внасяше светлина в живота му. Не минаваше нито ден, без той да спре на поляната, за да се радва на животното и да си представя цялото поле пълно с неговото потомство, което се угоява, за да бъде продадено на пазара. Щом животното доловеше и най-слабото трепване около себе си, то заставаше нащрек, вдигаше глава и проследяваше всяко движение с червените си очи. Бдителната му поза бе още по-внушителна заради огромното му и силно тяло, което наедряваше изключително бързо. Вини не променяше стойката си, докато Джонатан не доближеше. Тогава вроденото му любопитство надделяваше и той пристъпваше към оградата и без да мига започваше да изучава познатия мъж. Човекът и животното се чувстваха приятно в компанията си.

— Хей, приятел, изглеждаш много добре. Ела насам. — Джонатан подканващо протягаше стръкче трева към Вини.

Бикът обаче не бързаше, а го наблюдаваше, заслушан в тихия му нежен глас.

— Хайде, при положение, че аз идвам чак дотук, за да те видя, най-малкото, което можеш да направиш за мен, е да се приближиш до оградата.

Бикът склоняваше, измучаваше приглушено, разтваряше ноздри и пристъпваше с безразличие към предложената трева. Джонатан го галеше и се наслаждаваше на звуците, които издаваше животното.

— Харесва ли ти, а? Добре. Яж колкото ти душа иска, защото трябва да пораснеш. Ти си единственият, който може да създаде поколение. Мен не ме бива за тази работа. Но това няма значение, Вини...

След дълга пауза бикът изправяше леко глава, сякаш се чудеше защо мъжът е притихнал. Джонатан изглежда чуваше безмълвните му въпроси.

— Това не ме притеснява. Тя все още не ми е казала, но вече съм съвсем сигурен.

Вини протягаше глава напред, а после я разтърсваше.

— Хей, казах, че няма проблеми, не чу ли? Разбира се, надявам се да е момче. Ако е така, тогава ние двамата ще имаме почти всичко, което искаме, нали?

Отговаряше му тежко потропване с копито по земята.

— Ти само трябва да пораснеш още малко и следващата пролет ще започнем със създаването на стадо за моя син, става ли?

Понякога бикът изпръхтяваше, докато Джонатан стоеше дълбоко замислен.

— Да... всичко, което би могъл да иска човек...

По този начин двамата станаха приятели, а Джонатан споделяше с Вини чувствата и очакванията си. С него младият мъж можеше да разговаря свободно и с лекота и винаги се чувстваше разбран.

Бе доволен и усещаше смисъла на живота. Откриваше го в наедряващия бик и узряващите растения. Долавяше го и в Мери, но отбягваше мисълта за участието на Арон и вярваше, че по някакъв начин всичко ще се оправи.

Една вечер, докато двамата мъже бяха в плевнята, в двора спря някаква каруца. Мери излезе на верандата, за да посрещне госта. Щом той слезе от колата, тя реши, че лицето му ѝ е познато.

— Здравейте — извика тя от верандата.

— Здравейте, госпожо Грей — поздрави я мъжът, като се запъти към къщата. Щом стигна до нея, той протегна ръка. — Аз съм Алойзиъс Дюзак от Търтъл Крийк.

— О, разбира се! — Сега вече тя си го спомни. — Как сте? Какво ви води насам?

— Ще ви кажа, госпожо Грей. Чух, че мъжът ви е купил много ценен бик, и дойдох да питам дали мога да го видя.

— Той толкова се гордее с него, че би се радвал да го покаже на всеки. — Мери слезе от верандата и тръгна към плевнята, като продължи да говори: — Джонатан все още дои кравите. Елате да поговорите с него.

— Много съм ви благодарен. Толкова съм слушал за това животно, че исках да го видя с очите си. От породата Блек Ангъс е, нали?

— Да, и е гордостта на Джонатан. Ходи чак до Минеаполис, за да го купи.

— Така чух и аз — рече Дюзак.

Щом стигнаха до плевнята, Мери представи госта, но Джонатан и Арон изглежда го познаваха, защото и двамата се изправиха да се здрависат с него. Поздравиха се и Джонатан попита:

— Какво те води насам?

— Любопитен съм да видя новия ти бик. Мога ли да му хвърля едно око. — Докато задаваше въпроса си, Дюзак се залюля на пети, а Джонатан го потупа по рамото и отговори:

— Разбира се, тъкмо привършвам тук.

— Върви, Джонатан. Аз ще довърша работата. И без това остава съвсем малко — прекъсна го Арон и приседна отново до кравата, която доеше при влизането на госта.

В плевнята нямаше подпори, защото никога не връзваха животните, и когато Джонатан се обърна да излезе, неговата крава усети намеренията му и го последва навън. Той започна да пляска с ръце пред нея и я потупа с думите:

— Чакай малко, все още не сме готови с теб. — После извика към Мери, която вече бе излязла: — Можеш ли да дойдеш и да хванеш животното?

Мери влезе отново вътре, седна на столчето и започна да дои кравата. Успяваше да изцеди съвсем малко мляко, но добичето поне щеше да стои мирно, докато Арон се освободеше. Гласовете на Дюзак и Джонатан се отдалечиха от плевнята.

Двете крави преживяха и този звук действаше успокоително на Мери. Тя имаше усещането, че отново се връщат към началото, когато двамата с Арон седяха по същия начин в плевнята и дояха кравите в първата вечер след заминаването на Джонатан. Както тогава, така и сега тя не бе от голяма полза. Плевнята я изпълваше с усещането за уединение и уют точно като през пролетта. Във въздуха отново тегнеше някакво напрегнато очакване.

На Арон му оставаше съвсем малко, за да привърши с работата, но това време му се стори като цяла вечност, защото ценните минути

насаме с Мери изтичаха. Пресметна, че имат около половин час, докато Джонатан отиде и се върне от поляната с Вини. Ръцете му действаха бързо, а сърцето му биеше учестено. Трябваше да издои проклетите крави, преди да поговори с Мери. Темата бе прекалено сериозна и не можеше да си позволи да бъде разсейван дори от животните, така че той бързаше.

В моментите, в които оставаха насаме с Мери, усещането винаги бе по-специално и различно от друг път — сякаш отсъствието на Джонатан му даваше права над нея. Докато я наблюдаваше седнала на столчето, той също си припомни първата им вечер заедно, която много наподобяваше на сегашния момент. Младата жена безмълвно вдигна очи към него и двамата размениха местата си.

Застанала до него, тя кръстоса ръце върху корема си, за да не се изкуши да го погали. Той започна да дои кравата, след което вдигна очи към Мери. Останаха така, вперили погледи един в друг.

— Арон, не съм достатъчно твърда и сигурна в себе си — призна тя.

— Това е, защото ме обичаш, Мери.

Тя вдигна ръце, притисна юмруци към слепоочията си и рече:

— Не казвай това, Арон. — Отстъпи назад, сякаш като се отдалечеше от него, можеше да се пребори с чувствата си. — Налага се да го преодоляя.

— Разкажи ми за бебето, Мери. Трябва да знам.

Той се изправи и вдигна кофата, за да не бъде бутната от кравата, която се насочи към вратата и за момент ги раздели. После те останаха сами един срещу друг и Мери простичко рече:

— Детето е твое, Арон.

Думите прозвучаха в главата му стотици пъти, макар тя да ги бе изрекла само веднъж. Стените на плевнята сякаш преповтаряха думите като ехо и колкото повече ги чуваше, толкова повече му прималяваше, докато накрая усети, че ще изпусне кофата, така че се наведе и я остави на пода. След това като боец, останал без дъх, Арон едвам прошепна:

— Исусе Христе!

С един скок той се озова до нея и я грабна в обятията си. Държеше я във въздуха и лекичко се олюляваше с нея, докато накрая тя усети болка в слабините си.

— Пусни ме долу, Арон. Боли ме.

Той бързо и виновно я остави да стъпи на крака и се отдръпна от нея.

— О, Мери, съжалявам. Добре ли си? — Изглеждаше така, сякаш болката бе пронизала него, а не нея. Той протегна голямата си ръка и покри с нея ръцете ѝ, които тя притискаше към корема си.

— Да, всичко е наред. Просто трябва да се движа малко по-бавно, за да не ме заболи пак.

Преди той да успее да я доближи отново, тя се отдръпна и заговори:

— Арон, исках ти да научиш пръв... преди Джонатан. Той все още не знае, но сега вече ще му кажа. От днес нататък повече никога няма да разговарям с теб на тази тема.

— Но Мери, това е моето...

Тя го прекъсна:

— Остави ме да довърша, Арон, защото иначе никога няма да успея. Има само един възможен начин, по който да разрешим нещата. Джонатан не ме е докосвал, откакто се е върнал у дома, така че ще разбере, че бебето не е негово, без да ми се налага да му го казвам, но ще му обещавам, че това между мен и теб повече никога няма да се повтори, и ще положа всички усилия, за да спазя обещанието си.

— Не говориш сериозно, Мери — рече той, но тя отново го прекъсна:

— Налага се, Арон. Ако разкрием на хората, че бебето е твое, това ще ни опозори и за нас повече няма да има живот.

— Можем да напуснем Тод Каунти, има толкова много други места.

— Няма друго място.

— Има, по дяволите — възропта Арон едновременно тъжен и разгневен.

— Знаехме го още в началото.

— В началото не знаех, че това ще се случи. То променя всичко.

— То не променя факта, че съм съпруга на Джонатан.

— Но детето е мое.

— По негова молба — заяви тя, като се мразеше за това, че се налага да произнесе тези думи.

— Да не искаш да кажеш, че съм му го дължал след всичките лицемерни глупости, които надрънка? Или може би спа с мен само защото той те помоли за това? — Гневът му й причиняваше болка.

— Не, Арон. Не се ядосвай. Не съм казала, че си бил длъжен да го дариш с дете. Аз... бременна съм, защото те обичам, а не заради желанието на Джонатан, но трябва да преодоля всичко това и да изградя наново живота си с него.

— Ами моето дете? — попита той.

Тя нямаше смелост да го погледне, нито да отговори.

— Питам за моето бебе — повтори той. — Можеш ли да ме погледнеш и да ми кажеш, че искаш да дадеш детето ми на друг мъж?

Очите й се изпълниха със сълзи.

— Недей, Арон! — умолително рече тя.

Той повдигна брадичката й и тя бе принудена да срещне пълните му с болка очи.

— Недей, Арон? — тихичко попита той. — Да не се боря за живота си ли? Защото ти носиш в себе си моя живот и казваш, че ще го дадеш на друг мъж.

— Това не е просто друг мъж. Това е брат ти. Как бихме могли да живеем спокойно, като знаем...

Младият мъж рязко я прекъсна:

— Да върви по дяволите брат ми! Така поне ще живеем. Разделени ще умрем.

— А какво ще кажем на детето, когато порасне?

— Истината — отвърна той, — че е наше, защото се обичаме.

— И това е станало, докато съм била омъжена за брат ти?

Те стояха вперили погледи един в друг.

— Можем да заминем за друг щат. Страната е голяма. Можем да живеем навсякъде.

— Как?

— Имам малко пари и къщата.

— Мислиш ли, че Джонатан ще ти плати за къщата, за да можеш да избягаш с мен?

Настъпи напрегната тишина и те бавно започнаха да осъзнават, че тя е права.

— Веднъж вече си опитвал да живееш в града, Арон, но ми каза колко го мразиш. Свикнал си да се занимаваш със земеделие. Как би

могъл да си тръгнеш от фермата? Твоят живот е тук.

Той отново се приближи до нея и нежно постави ръка на корема ѝ.

— Моят живот е тук. Как бих могъл да остана в къщата без теб и детето?

В този момент тя бе по-силната от двама им. Отблъсна го лекичко и каза:

— Дори да се науча отново да обичам Джонатан, това не означава, че ще обичам теб по-малко. Тази вечер ще му кажа за бебето и след това всичко ще се промени.

Тя мина през вратата на плевнята и си тръгна. Той остана сам с болката, която разкъсваше тялото му.

Когато Джонатан се качи в спалнята, вече бе тъмно. Мери го чакаше, но не беше запалила лампа. Той се изкачи в мрака по познатите стълби и се съблече. Щом легна до нея, нещо му подсказа, че тя все още е будна. След като въздъхна по обичайния си начин и се настани по гръб, тя лекичко се прокашля в тъмнината.

— Джонатан?

— Аха — изсумтя той.

Мери лежеше със свито гърло, дланите ѝ бяха влажни, а кръвта пулсираше в ушите ѝ. Той дочуваше бързото ѝ и насечено дишане и преди тя да проговори, вече знаеше какво се готви да му каже. Тя не продължи, така че той обърна глава към нея в тъмнината.

— Какво?

— Ще имам дете.

Внезапно изпита разочарование, а гласът ѝ секна. След всичките години, през които бе копняла да изрече тези думи пред съпруга си, сега те звучаха празно и горчиво.

— Трябва да си призная, че вече зная за това — рече той, а тя си отдъхна с облекчение.

Чудеше се какво ли си мисли той за нея и Арон, но в действителност не искаше да знае отговора.

— Нали това исках — каза Джонатан.

— Да.

— Ще бъда... — той преглътна — ще бъде наше. Искам да кажа, че хората няма да питат дали аз съм бащата — по този начин той разкри, че му е известно кой е баща на детето.

Тя мълчеше и се чувстваше виновна.

— Всичко е наред — увери я той, но не успя да убеди себе си, защото почувства как истината започна да изгаря вътрешностите му, а сърцето му сякаш бе стегнато в менгеме. — Всичко ще бъде наред — повтори.

Но Мери лежеше до него и си мислеше, че вече нищо нямаше да бъде наред. Тя бе предала съпруга си, бе компрометирала себе си и бе отказала на Арон правото на бащинство. Как можеше всичко да бъде наред при появата на едно дете сред толкова лъжи?

Тази вечер Мери най-накрая заспа спокойно, но през цялото време сънуваше Арон. Той ѝ се усмихваше и протягаше ръце към нея, за да я прегърне. Тя се затича към него, но в този момент се появи Джонатан, възседнал голям черен бик. Бикът застана между нея и Арон и тя знаеше, че ако направи крачка напред, ще бъде наранена.

— Внимавай, Мери — предупреди я Джонатан, — пази детето ми.

— Бебето е мое — долетя иззад бика приглушеният глас на Арон.

Животното и ездачът скриха Арон от погледа ѝ, но тя продължаваше да чува виковете му и скоро те се смесиха с нейния плач и смеха на Джонатан, възседнал бика. Шумовете прераснаха в страхотна врява, а животното сякаш подивя и затича устремено към някаква зелена ливада, като отнесе Джонатан със себе си. Арон беше далече от нея, а тя тичаше ли тичаше, наедрелият ѝ корем я болеше, но тя знаеше, че когато го достигне, болката ще си отиде...

— Идвам, Арон...

Мери държеше корема си с ръка, за да намали болката... ръцете на Арон бяха толкова близо... но точно преди да го достигне, бе нападната от цяла армия буболечки и когато те доближиха до глезените ѝ, започна да маха лудо с ръце.

В съня си беше започнала да размахва ръце и движенията ѝ стреснаха Джонатан. Той я събуди, не ѝ зададе въпроса каква е причината за странното ѝ поведение, така че тя отново остана сама със себе си в тъмната стая.

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТ

Скоро настъпи горещият и сух август, който бе един от любимите месеци на фермерите, но безпощаден за бременните жени. Дълги и изтощителни часове Мери се трудеше над връщците казани, в които приготвяше зимнината, а мъжете работеха неуморно на полето. Джонатан и Арон се прибираха в къщата само за обяда и в края на деня и рядко виждаха Мери приведена над безкрайните зеленчукови лехи в градината, но вечер им правеха впечатление зачервеното и от слънцето лице и прилежно подредените върху масата редици с буркани, които чакаха да бъдат отнесени в зимника. Понякога на верандата заварваха тенджери с краставици или кофи, пълни с фасул. Тогава сядоха заедно, за да ги почистят и подготвят за туршията, която щеше да се прави на следващия ден. Тримата вече почти не разговаряха, но това лесно можеше да се обясни с факта, че бяха безкрайно изтощени.

Ако вечер нямаше зеленчуци, за които да помага, Арон винаги си намираще работа, която да го държи далеч от къщата. Никой от тях не споменаваха вечерта, в която Ал Дюзак им бе дошъл на гости и в която Арон бе отнесъл със себе си бутилка вино в хамбара и се бе напил така, че два дни трябваше да се оправя от махмурлука.

В края на август коремът на Мери бе започнал значително да нараства и понякога тя откопчаваше най-горното копче на полата и фустата си, за да може да диша по-спокойно и да се навежда. Скоро хората щяха да започнат да задават въпроси за променения ѝ външен вид. Повечето жени нямаше да се поколебаят да дойдат и да я попитат дали не е бременна. Тя се чудеше дали нямаше да ѝ стане неприятно, когато ѝ зададяха въпроса. Някакво желание за уединение я караше да иска да задържи вестта още известно време.

Единственият външен човек, който знаеше, бе леля Мейбъл. Една неделя след църква Мери ѝ бе казала:

— Права беше. Ще имам бебе. — След това бързо я бе предупредила, че още на никого не е казала.

— О, Боже! Сигурно си много щастлива, момичето ми. Аз самата не мога да повярвам. Помни какво ти казах за това, че трябва по-често да си почиваш и да не работиш много, чуваш ли? По време на вършитбата ще дойда да ти помогна, защото ще се наложи да приготвяш храна за момчетата от групата. Ходи ли вече при доктор Хаймс?

— Не.

— Е, аз родих моите без доктори, които да ми се бъркат в работата и да ме изследват, но Хаймс е добър човек. Иди при него и следвай съветите му — не искаме да родиш това дете преждевременно.

— Разбира се, скъпа — успокой я Мери през смях.

— И не се претоварвай, когато пристигне групата с вършачката. Аз ще дойда, за да свърша по-тежката работа!

— Добре — съгласи се младата жена, като си мислеше, че леля Мейбъл е прекалено загрижена, но това ѝ харесваше.

Чичо Гарнър притежаваше парна машина и вършачка, които кръстосваха страната по време на жътва. Екипът му изяждаше толкова храна, колкото дърва бяха необходими за самите машини. Поради дългото отсъствие на чичо Гарнър леля Мейбъл възнамеряваше да прекара ден или два в компанията на Мери и в същото време да ѝ помага.

Овесът, ечемикът и житото бяха узрели и ги очакваха. Всички фермери работеха от зори до здрач и направляваха конете, които дърпаха машината за връзване на снопите.

По време на горещите августовски следобеди Мери също помагаше зад машината, като едновременно обичаше и ненавиждаше работата: обичаше я, защото така бе близо до Арон, и я ненавиждаше, защото се изтощаваше до смърт. Арон и Джонатан периодично сменяха местата си и докато единият управляваше животните, другият връзваше сноповете. Макар да се притесняваха за нея, мъжете знаеха, че помощта ѝ им е нужна, ако искаха житните класове да бъдат готови до пристигането на екипа от вършари.

Когато бе ред на Арон да управлява конете, през по-голямата част от времето той гледаше назад и следеше дали е пълна кутията с връв. Тя наистина трябваше да се наблюдава, но не бе необходимо да ѝ се отделя толкова внимание, с каквото я удостояваше Арон. Той

непрестанно се опитваше да зърне Мери и му се искаше да не ѝ се налага постоянно да пропъжда скакалците и паяците от краката си.

Джонатан работеше без почивка и не спираше да си подсвирква. Вратът на Арон се схващаше от неудобната поза и той си отдъхваше с облекчение, когато дойде негов ред да връзва снопове.

Слагаха по шест изправени снопа един до друг, а седмият поставяха върху тях, за да ги държи изправени. Ожънатата площ се увеличаваше с всеки изминал ден, а броят на сноповете нарастваше.

Щом приключеха с тази част от работата, сноповете трябваше да се натоварят в каруцата, а тримата работници я пълнеха и после я разтоварваха пред хамбара. Там те трябваше да бъдат готови за овършаване.

Мери изпрати писмо на леля Мейбъл с новината, че всеки момент очакват екипът да дойде при тях. Нямаше начин да се определи кога точно ще дойдат хората с вършачката, пъплеца в далечината като гигантско праисторическо животно. Те обикаляха от ферма на ферма. Леля Мейбъл ги изпревари само с един ден.

Тя почти влетя в двора, а Мери погледна през кухненската врата към закръглената фигура, която слизаше от каруцата и се затича навън, за да я прегърне.

— Лельо Мейбъл! — Нямаше думи да опише колко щастлива се чувства от присъствието ѝ тук. Очакваше силната прегръдка на леля си с такова нетърпение, с каквото очакваха и екипа за вършитба.

— Изглежда съм изпреварила чичо ти Гарнър — бяха първите думи на гостенката.

— Щастлива съм, че успя. — Мери се отдръпна, а в очите ѝ заблестяха сълзи, които отразяваха следобедното слънце.

В другия край на двора мъжете подготвяха дърва за парната машина, но явно бяха видели леля Мейбъл, защото я поздравиха с викове, а тя им помаха в отговор. Двамата братя спряха за момент работата си и се спогледаха. Единият си мислеше: „Най-накрая на Мери ще има кой да ѝ помогне“, а другият „Сигурно скоро ще пристигне и екипът“.

Заколените кокошки бяха потопени във вряла вода и неприятната миризма, която се разнасяше от мократа им перушина, се смесваше с уханието на печаш се хляб. Щом влязоха в кухнята, Мейбъл Гарнър рече:

— Изглежда си била доста заета, момичето ми.

Присъствието ѝ правеше кухнята уютна. Преди Мери да успее да прекоси помещението, тя вече се бе захванала със скубането на перушината. Близостта ѝ с младата жена ѝ даваше правото да задава въпроси, от които Мери би се възмутила, ако бяха поставени от друг човек. Мейбъл не чака дълго, преди да подхване разговора:

— Изглеждаш чудесно, но по-добре се погрижи за изгорялата си кожа.

— Довечера ще се намажа с мехлем. — Мери се присъедини към леля си, за да ѝ помогне с работата.

— Дрън-дрън, довечера! — скара ѝ се по-възрастната жена. — Направи го още сега и остави тази работа на мен. Била си навън, за да връзваш сноповете, нали?

— Мъжете имаха нужда от помощ, за да свършим навреме.

Спомняйки си съвета на леля си да се грижи за себе си, Мери се обърна настрана и се престори, че тежкия труд не ѝ се беше отразил чак толкова зле.

— Тези мъже от какво си мислят, че си направена? В твоето положение нямаш работа навън.

— Не ми тежеше. — Мери се почувства приятно от загрижеността на леля си. Харесваше ѝ да я гледят, защото рядко ѝ се случваше.

— Толкова трудно ти беше да забременееш. Не искаме работата на полето да развали онова, което отне на теб и Джонатан седем години, за да го създадете.

Мери бе извадила изпод умивалника кутийка с мехлем и Мейбъл забеляза, че племенницата ѝ я държи и я гледа по много странен начин. Помисли си, че нещо я тревожи, но когато попита какво се е случило, Мери се усмихна:

— Не, всичко е наред, особено след като ти си тук?

Възрастната жена бе силно загрижена за крехката и загоряла от слънцето Мери, която носеше нов живот в себе си, и затова сърдито рече:

— Ще влея малко здрав разум в главата на Джонатан. Как може да те кара да работиш на полето! Пфу! Дявол да ги вземе тези мъже!

Преди обяд на следващата сутрин вършачката се появи откъм източния хълм. Мейбъл Гарнър бе в двора заедно с тримата от семейство Грей и беше трудно да се каже кой очакваше пристигането ѝ с най-голямо нетърпение. Джонатан посочи към купчината дървета, които бяха приготвили, а чичо Гарнър се усмихна и помаха на жена си отдалече. След малко групата най-сетне пристигна при тях и спря. Без никакъв свян Мейбъл отиде при мъжа си и го прегърна. Той я целуна нежно по бузата, потупа я отзад и каза:

— Трябва да вършим работа, жено!

— Това поне е сигурно! — засмя се тя. И двамата се усмихваха щастливо един на друг, което говореше за дълбоките им чувства, които вероятно ставаха все по-силни с възрастта и изминалите години. Арон веднага забеляза това. Мери също.

Екипът от вършачи се състоеше от девет души и когато дългият гладък ремък бе опънат върху макарата, мъжете в двора се превърнаха в част от машината. Огнярят пълнеше с дърва пещта, която сгръваше големия казан. Арон пускаше сноповете жито във вършачката. Единият от новопристигналите следеше за правилното ѝ функциониране, а друг наблюдаваше готовото зърно, което падаше в една каруца. Друга каруца стоеше до първата. Щом едната се напълнеше, я откарваха към хамбара, където един мъж изстребваше зърното, а Джонатан го складираше в най-отдалечения ъгъл на помещението.

Купчината слама от едната страна на машината нарастваше пропорционално с намаляването на житните снопове. Мъжете се потяха на двора, а жените — в кухнята. Изгорялото от слънцето лице на Мери сега бе още по-червено от топлината, която се разнасяше от печката.

На обяд прегладнелите работници, изглежда, можеха да погълнат планини от картофи, килограми със сос, буркани с туршия, няколко дузини хляб и няколко дузини пилета на скара. Въпреки това рано следобед отново бяха гладни и пред очите на двете жени отново изчезнаха цели камари сандвичи, кексове, сладкиши и горещо кафе, а голямата машина продължаваше да пуфти с пълна пара. До вечерта плявата покриваше целия двор, беше полепнала и по кожата на мъжете и предизвикваше сърбеж. Нито една част от тялото им не бе защитена.

— На тези мъже няма да им останат нито подмишници, нито слабини, ако продължават да се драцят по този начин — изкоментира

Мейбъл Гарнър и това накара Мери да избухне в смях. — Виж го този. Какво прави? — Двете жени стояха до кухненската врата, а мъжете бяха при кладенеца и се миеха за вечеря. — Вероятно се е побъркал — разсмя се Мейбъл, докато Тони Вренсик танцуваше някакъв странен бърз танц, като се търкаше и чешеше на невероятно смешни места. Внезапно той сякаш прелетя до коритото за водопой и цамбурна в него, като уплаши една крава, която отстъпи назад и замуча сърдито. Той излезе от там с полепнал зелен мъх по косата, а мъжете се смееха и се шегуваха с него.

— Какво ли ги кара да полудяват, когато приключат с вършитбата? — леля Мейбъл не зададе този въпрос конкретно на никого, а просто се наслаждаваше на смеха на Мери. — Хайде, момичето ми, по-добре да приготвим подносите. Отново ще са ненаситни. Особено Тони, след като поплува!

Когато приключиха с вечерята, вече беше тъмно, което означаваше, че екипът ще тръгне към следващата ферма сутринта. В хамбара се разнесе похъркването и сумтенето на изтощените мъже.

На следващия ден още преди да се зазори, мъжете закусиха и продължиха по пътя си. Приключването на жътвата оставяше чувството за празнина след добре свършената работа и приближаването на зимата слагаше край на полската работа. Дори Мейбъл усещаше това и когато преди тръгване седна да изпие чаша кафе с Мери, тя не бе шумна и весела както обикновено.

— Така и нямах възможност да поговоря с Джонатан. Ти обаче се грижи за себе си, Мери, и внимавай повече.

Настъпи тишина, а отвън се чу шумът от точило, защото единият от мъжете точеше брадвата. Този звук също напомни за предстоящата зима, за това, че трябва да се подготвят и да складират дърва, както и за приближаващата раздяла.

— Тази зима Джонатан и Арон отново ще заминат за Дакота — тихо рече Мери.

— Притесняваш ли се да останеш сама в твоето положение?

— Не, не е точно притеснение. Просто самотата ме плаши.

— Така е, не е лесно да си без мъжа си.

„Само ако знаеше“ — помисли си Мери, но отвърна:

— Все пак това е последната година, през която ще трябва да съм съвсем сама.

— Точно това е прекрасното, скъпа. Очаквах да говориш повече за бебето, но откакто съм тук, си казала само една-две думи за него. Притеснява ли те нещо, момичето ми?

Мери искаше да разкаже на леля си цялата история, но подобна откровеност само би причинила на жената ненужни тревоги. Мейбъл щеше да се притесни до смърт, така че тя се пресегна и погали загрубялата ѝ от работа ръка, която лежеше върху масата.

— Вероятно просто съм изморена. Откакто си тук, разговаряме толкова много, а сега ще трябва да си тръгваш. Тъжно ми е, че си отиваш.

— Предполагам, че не говориш за бебето, защото си уплашена като всяка жена, на която това ѝ се случва за пръв път.

— Не точно уплашена — отвърна Мери.

— Какво има тогава? Не ми изглеждаш щастлива. — Мейбъл винаги подходеше директно към нещата.

— Все още не съм свикнала с промяната. Нужно ми е малко време.

— Е, ще имаш достатъчно време, когато мъжете заминат. Междувременно се поразвесели малко и мисли за това, че си била благословена и че скоро ще настъпи краят на дългите ти и самотни дни. Нормално е да си малко потисната, но това няма да продължи дълго. — Мейбъл знаеше това със сигурност. Усещането ѝ бе познато, защото много пъти самата тя го бе преживяла и се тревожеше, че Мери щеше да остане сама, когато мъжете заминеха.

— Арон и Джонатан на същото място като миналата година ли отиват?

— Да. Джонатан вече писа до фермата Ендерланд и сега очаква отговор. Ще тръгнат, когато житото там узрее.

Този път Мейбъл я потупа по ръката и загрижено рече:

— По-бодро, момичето ми, времето ще мине неусетно.

Сутринта, в която Марта Къли най-накрая не издържа и реши да разпита Мери, Арон за жалост се намираше в близост до нея. Беше краят на септември и всички отново се бяха събрали в църковния двор след неделната служба. Жените се бяха скупчили близо до мъжете, така че Арон чу всяка дума.

— Малко си напълняла, Мери.

Той наостри уши.

— Да, малко.

— Възможно ли е най-накрая да си забременяла?

„Най-накрая!“ — помисли си Арон. Как можеше това отвратително чучело да произнесе подобни думи. В този момент и на самата Мери ѝ се прииска да я заплюе в лицето. Арон дочу хладния ѝ отговор:

— Предполагам, че е възможно, Марта.

После като ято превъзбудени гъски жените запърхаха, закряхаха и се скупчиха около Мери, след което се втурнаха към гъсоците си, за да им разкажат пикантната новина. Арон си мислеше, че поздравленията никога няма да свършат, след като първият писклив глас обяви на всеослушание:

— Мери и Джонатан ще си имат дете.

Той стоеше наред доброжелателните мъже и жени, скърцаше със зъби зад фалшивата усмивка, а в стомаха му сякаш имаше буца. Някой каза:

— Отне ти доста време, Джонатан, но по-добре късно, отколкото никога. — Той кимна като наперен петел.

Мери се усмихваше смутено, скръстила ръце пред себе си, сякаш за да предпази нероденото си дете от развълнуваната тълпа.

— Предполагам, че искаш да е момче, нали, Джонатан? — каза някой, а Арон чу как брат му отговори:

— Разбира се.

Тогава се разнесе смях и някой потупа Арон по гърба с думите:

— Ще ставаш чичо, Арон! Знаеше ли за това?

Той продължаваше да се усмихва широко, като си мислеше: „Знам много повече, отколкото ти някога ще научиш“, но отвърна:

— Дълго чакаха това да се случи. — Думи, които бяха верни и в същото време достатъчно неангажиращи. Когато очите му срещнаха тези на Мери и двамата се усмихнаха леко, но никой не би допуснал, че го правят насила. За да разкрие пред всички братската си привързаност към Мери, Арон леко я прегърна през раменете и стисна ръката ѝ.

— От нея ще стане чудесна майка. — После се отдръпна, усмихна се убедително и добави: — Поздравления, Джонатан.

Брат му кимна.

Джонатан се чувстваше добре. Лежеше до Мери под пухената завивка и студът, който постепенно изпълваше въздуха с настъпването на есента, не можеше да го достигне. Имаше много планове. Никога не му бе минавало през ума, че бебето можеше и да е момиче. Каквито и съмнения да бе изпитвал относно детето, което беше на път, сега всички те бяха заменени с надежда. Знаеше, че Мери все още е будна.

— Мери? — нежно рече той, но въпреки това тя подскочи. Той се учуди на реакцията ѝ и попита: — Добре ли си?

— Да, Джонатан. Какво искаше да кажеш?

— Мисля, че с парите, които спечеля по време на жътвата в Дакота, ще мога да купя и крава от породата Блек Ангъс и напролет да се заема със създаването на стадото.

Това бе последното нещо на света, което очакваше да чуе от него. След сцената в църквата през целия ден тя усещаше, че нещо го вълнува, и предполагаше, че това е гордост. Беше объркана. Той нито веднъж не я обвини, нито показа, че е наранен или че ревнува. Как изобщо можеше да пробуди някакви чувства в него, ако той така лесно приемаше измяната ѝ? Имаше нужда да бъде обичана и да предизвиква в него усещанията, които би изпитвал всеки нормален съпруг. През последните седмици се опитваше да се държи така, че Джонатан да е доволен от нея и по този начин да предизвика привързаността му. Той обаче беше студен и сдържан. Бе подготвена да чуе от него почти всичко, но не и това.

— Да купиш крава ли? — повтори объркано тя, но после каза нещо много необичайно за нея: — Можем ли поне веднъж да говорим за нещо наистина важно, Джонатан?

Той усети раздразнението ѝ и се почуди какво ли го е предизвикало.

— Това е важно, Мери, за бебето.

— О, бебето! — Гласът ѝ потрепери: — Ето това е една наистина сериозна тема.

— Какво искаш да ти кажа?

— Каквото пожелаеш. Просто кажи нещо.

— Добре — той замълча, в търсене на точните думи, — щастлив съм заради бебето.

— Как можеш да бъдеш щастлив, Джонатан?

— Предполагам, че съм щастлив, защото Господ се смили...

— Господ! Ами ти, Джонатан? — Тя се изправи в леглото и удари с юмруци по пухената завивка.

Той бе абсолютно неподготвен за внезапния ѝ изблик на гняв и не знаеше как да реагира. Нямахте представа какво очаква тя от него и затова объркано повтори въпроса ѝ:

— Какво ами аз?

— Нямах ли нужда от обяснение или извинение?

— Мисля, че е най-добре да не говорим за това — промърмори той.

— Джонатан, онова, което сторих, бе грешно. Предадох те. Защо не ме обвиняваш?

— Аз сам поех вината и сега просто ще трябва да отговарям пред Господа.

— Стига с този Господ, Джонатан! Става въпрос за човешки същества и техните чувства — твоите и моите.

— Добре, Мери, но прекалено много се разстройваш.

— Естествено, че се разстройвам. Разстройвам се, защото мъжът ми не ревнува.

— Ревността е грях, Мери.

— Също и прелюбодеянието.

В съзнанието му изплува един стих от Библията, но той реши наистина да не намесва повече Господ. Мери беше прекалено превъзбудена, а това го объркваше и той реши да запази мълчание. Тя настоятелно изискваше неговия отговор.

— Казах, че прелюбодеянието също е грях, Джонатан.

Той не разбираше причината за гнева ѝ.

— Чух те, Мери, но не зная какво искаш от мен.

— Искам да ревнуваш, да реагираш, да покажеш с нещо, че това те вълнува. Искам да разговаряме.

— Времето за разговор отдавна отмина. Сега е време да се правят планове.

Тя седеше неподвижна, мълчалива и ядосана и не знаеше как да предизвика в него чувствата, които той очевидно не изпитваше.

— Знаеш ли, Джонатан, нашият проблем винаги е бил в това. Ние никога за нищо не разговаряме — или поне за нищо съществено. Например какво си изпитвал и колко силно си искал да имаш дете. Знаех го, но защо ти сам не ми го каза? Толкова пъти исках да обсъдим

съветите на доктор Хаймс, но щом заговорех, ти веднага млъкваше и се затваряше в себе си. Това не е правилно. За да се опознаят двама души, те трябва да говорят и за нещата, които не могат да се видят и пипнат, а не само за тези, които могат — като бикове, насаждения, огради и нови плевни! Не разбираш ли?

— Не, не разбирам. Искаш да говоря за това колко ревнувам, при положение, че не е вярно, и за това колко силно искам да имам дете, при положение, че скоро ще имаме. В това няма никакъв смисъл. Освен това аз не съм много по разговорите. За тази цел имаш Арон.

Тя не можеше да повярва, че в такъв момент той е способен да изрече подобни неща. Вместо да се опита да прояви разбиране, Джонатан предпочиташе да се държи така, сякаш нищо не се е променило.

— Ти си този, с когото трябва да разговарям. Ти си ми съпруг.

— Е, нали вече разговаряхме?

— Да, въртим се в кръг.

— Мисля, че тази вечер не приличаш на себе си. Може би бременността ти влияе по този начин.

Тя не можа да се въздържи и избухна в смях. Но смехът ѝ не бе радостен, а груб, болезнен и жесток. Джонатан обаче, изглежда, отново не я разбра. Той се пресегна, хвана я за рамото и рече:

— Хайде, легни си и да забравим за това.

И тя се остави да бъде придърпана в прегръдките му върху възглавницата. Гневът ѝ се бе изпарил и сега се чудеше какво да направи с огромната и болезнена празнота.

Дори ръката му, положена върху гърдите ѝ, не я запълни. Мери лежеше неподвижно и очакваше от ласките му в нея да се надигне някаква приятна и сладка възбуда, но това не стана. Милувките му пробудиха единствено отвращение и тя преглътна сковано и леко изскимтя иззад стиснатите си устни, но той взе това за израз на възбуда.

Тя лежеше в очакване. Искаше да открие дали според нея Джонатан е направил прекалено много, или недостатъчно. Вече не ѝ стигаше само да легне върху нея, но в момента не можеше да понесе дори това. Докато тялото му се движеше над нейното, тя направи нещо, което се бе зарекла никога да не си позволява — представи си, че той е Арон. Припомни си разтърсващото и сладко освобождаване с

Арон, но щом съпругът ѝ се отдели от нея, ѝ останаха единствено споменът за това и всепоглъщащата празнота. Страхуваше се да си зададе въпроса, дали копнее да изпита същата страст и с Джонатан. Отговорът можеше да е, че това е наслада, с която искаше да я дарява само Арон и никой друг.

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТ

Тази сутрин Арон можеше да види дъха си, а от хладния октомврийски въздух дръжката на секирата в ръката му бе студена. Есента бе любимият му сезон и той ненавиждаше мисълта да напусне тези обаятелни в цветове лъкатушещи хълмове и да ги замени с равните и безцветни прерии на Северна Дакота. Сега, точно в средата на есента, Минесота бе като палитра, в която множеството цветове непрекъснато се променяха. По това време на годината дори въздухът ухаеше по-приятно. Цареше трескава подготовка за зимата. Всички се приготвяха. Мери приготвяше дрехите им, той и Джонатан събираха дърва за зимата... „А аз се приготвям да напусна Мери“ — помисли си Арон.

Тя тъкмо излизаше от къщата, подпряла на хълбок кошницата с дрехи. Беше наедряла. Той се чудеше дали бебето вече рита и се движи вътре в нея и какво ли е усещането, когато това се случва. Искаше му се да може да я попита. Наложеното му ограничение го караше да си търси възможно най-тежката физическа работа, но и тя не му помагаше.

Мери носеше прекалено широко яке на шотландско каре и докато сечеше дърва, той я наблюдаваше как простира. Чудеше се какво ли би било усещането да плъзне ръце под якето ѝ, да я прегърне и да усеща бебето между тях. Тя закачи и последната мокра риза и потърка ръцете си, за да ги стопли. Арон продължи да се занимава с работата си, но му се искаше да отиде при нея, да разтвори ризата си и да стопли ръцете ѝ върху гърдите си. Тя остави кошницата до пътеката и тръгна към тоалетната. Докато вървеше, цветовете на якето ѝ се смесиха с тези на алената смрадлика и тя сякаш стана част от есенния пейзаж. Понякога нощно време той я чуваше как става и отива навън и му се искаше и той да стане и просто да я съпроводи дотам, да я изчака, а после да я изпрати обратно до къщата. Да я попита дали бебето ѝ създаваше неудобства. Не че се притесняваше тя да не е болна, просто знаеше, че

бременността причинява доста неприятни усещания. Когато тя се върна отново на пътеката, той извика към нея:

— Не вдигай водата от прането!

— Няма, Арон!

Мери се бе освободила от депресията от първите месеци на бременността, но тази сутрин в гърлото ѝ отново заседна буца. Вчера по обяд бе пристигнало писмото с марка от Ендерланд, северна Дакота. Мъжете бяха отложили заминаването си до днес, за да ѝ дадат възможност да приготви нещата им, а също и за да насекат в двора достатъчно дърва за студените дни. Дали дървата щяха да ѝ стигнат, зависеше от това колко дълго щяха да останат в Северна Дакота, но ако привършеше, тя можеше да помоли някой съсед да ѝ насече. Арон мислено благодари на Бога за това, че имат съседи. Мери щеше да му липсва, но нямаше причина да се тревожи за нея.

Няколко часа след изгрев-слънце започна да се затопля. Денят обещавахе да бъде хубав. Джонатан поведе конете с последния товар от дървен материал и спря до близкото пасище, където щеше да остане Вини, преди да завали първият сняг и да го приберат в плевнята. Бикът приближи оградата и спря пред него.

— Как си, голямо момче?

Животното бе значително наедряло и скоро щеше да е готово за разплод. Гладката му черна козина блестеше на слънцето. Червените му очи сякаш озаряваха лицето му. Докато наблюдаваше красивото създание, което въплъщаваше голяма част от надеждите му за бъдещето, Джонатан все повече се убеждаваше, че си заслужава да напусне фермата и да поработи на чужда земя.

— Ще се върна с пари, за да ти купя жена. Какво ще кажеш?

Червените очи примигнаха.

— Не, засега не е нужно да ми благодариш. Ще го направиш идната пролет, когато и ти самият усетиш нуждата от нея.

Този път очите на животното останаха широко отворени.

— Разбира се, че ми е неприятно да се разделям с теб, Вини, но ти ще се справиш. Преди да е настъпила зимата, ще имаш още много време да пасеш на воля.

Човекът и животното сякаш отново разговаряха на един и същи език. Вини изсумтя.

— И ти ще ми липсваш. Мисли си само за това, че трябва да растеш, и когато се върна ще бъдеш доста по-едър. Мери също.

В мечтите си за бъдещето той виждаше как неговите синове и тези на Вини израстват заедно по земите му. Това правеше заминаването му по-лесно. Надяваше се, че тази година снегът няма да завали прекалено рано. Докато бяха далеч от къщи, нямаше кой да прибере Вини в плевнята. Джонатан погледна към чистото октомврийско небе и почувства, че времето ще бъде на негова страна. „Вини ще се справи“ — помисли си той, като вървеше по пътя към двора.

Къщата бе необичайно тиха — спокойна като есенния въздух, в който димът от комина се носеше право нагоре. По принцип в такъв прекрасен ден човек се чувстваше изпълнен с енергия, но днес той имаше обратен ефект върху тримата, които очакваха да чуят шума от каруца. Почти нищо не хапнаха на обяд. Освен това и не разговаряха. Дадоха си само последните необходими инструкции преди тръгване. Един дънер се преобърна в печката и наоколо се разхвърчаха искри. Арон слезе тежко по стълбите и Джонатан каза:

— Тук са.

Една голяма каруца, пълна с мъже, спря на алеята и двамата братя започнаха да товарят в нея вързопите, якетата и завивките си, като избягваха да поглеждат към Мери. В последната минута всичко, което искаха да кажат, им изглеждаше безсмислено. И на двамата не им харесваше това, че я оставят сама в къщата. Мери излезе на верандата с прекалено ведра усмивка. Арон пръв се приближи към нея, целуна я по бузата и рече:

— Времето ще мине бързо. Ще видиш.

След това се приближи и Джонатан, който също носеше тежка торба. Той леко целуна разтрепераните ѝ устни и двамата едновременно казаха:

— Пази се.

Джонатан се отправи към каруцата, а Арон вече се качваше в нея. Останалите мъже бяха в приповдигнато настроение. Когато напуснаха двора, гласовете им се смесиха с шума от колелата на каруцата.

После настъпи тишина. Мери стоеше на верандата, а по бузите ѝ се стичаха сълзи. Тя започна да мига, за да проясни погледа си. Накрая вдигна престилката си, избърса очи и видя Джонатан и Арон, които се подрусваха в каруцата и примижваха към слънцето. Тя се досети, че не могат да я видят на сенчестата веранда, така че слезе по стълбите наскоро от огрението от слънцето двор и започна да маха, докато каруцата се скри зад кръстопътя на първия хълм. След доста време се появи отново, докато се изкачваше по втория хълм, и най-накрая изчезна окончателно.

Мери стоеше, а сълзите се стичаха по страните ѝ. Тя безмълвно разтвори устни към небето и се отпусна на колене в средата на смълчания двор, като прегърна с ръце наедриялото си тяло. Тогава за пръв път осъзна, че носи живо, растящо същество, което щеше да ѝ прави компания в самотата. Клекнала на земята, обвила с ръце корема си, тя се поклащаше лекичко и плачеше, докато накрая притихна.

— Хей, буден ли си там вътре? Имам нужда от компанията ти. Досега не съм те дарявала с хубави мисли, нали? Може би това време, което ще прекараме сами, ще ни помогне да се опознаем по-добре. Извинявай, че плаках. Предполагам, че нямам право да се самосъжалявам.

Фермите в Северна Дакота бяха големи, а полетата равни и толкова обширни, че трябваша седмици, за да се ожънат. След като се прибереше житото в по-малките ферми в Тод Каунти, мъжете заминаваха на запад, за да помагат и за тамошната реколта. Обичайна практика бе да се хващат на платена работа по големите ферми в Дакота. Днес групата се състоеше от седем души. Неприятно им беше, че напускат дома си, но след едномесечен труд щяха да се приберат с близо двеста долара в джоба. Фермерите им осигуряваха храна и подслон и единственият им разход бе билет за влака, но те обикновено го ползваха само до Фарго, а оттам се качваха в някоя от минаващите по пътя каруци, която да ги отведе до мястото на бъдещата им работа.

Джонатан и Арон работеха в една и съща ферма години наред. За Арон изключение правеше само годината, в която бе в града. По тази причина и двамата очакваха писмото от Ендерланд.

Фермата на Уолъс Гечнър не бе по-лоша от останалите, дори бе по-хубава от някои други. Братята си спомняха години, в които ги бяха наемали на места, където всичко тънеше в мръсотия, а в кухните

имаше мухи и нечистотии и бяха също толкова неподдържани, колкото и самите ферми. Условиата за спане не бяха от голямо значение — и копа сено вършеше идеална работа — но обилната и добра храна беше важна, защото дните бяха дълги, а работата — тежка. Гечнър плащаше добре, а жена му умееше да готви. На един мъж, напуснал дома, вкусното ядене му даваше много голямо усещане за уют. По тази причина хората всяка година се връщаха на работа при Гечнър.

Пътуваха с влак и каруца и привечер пристигнаха във фермата Ендерланд. Този път Гечнър бе наел шестима души за жътвата. Трима от тях вече бяха дошли, когато пристигна каруцата с другите трима. Оставиха завивките и малките торби с багаж в сеното. Измиха се на кладенеца в двора с хладка вода, затоплена в чайника, който госпожа Гечнър бе изпратила, и после всички се настаниха за вечеря около кухненската маса.

На следващата сутрин започнаха работа. Тук фермите бяха толкова обширни, че не ги измерваха в акри, а в секции, като всяка секция се простираше наред широката прерия, докдето стигаше погледът. За разлика от Минесота, където житото се вършееше в дворовете близо до плевните и хамбарите, тук то се овършаваше на полето. Вършачката минаваше през отделните секции, като поглъщаше житните класове по пътя си и пълнеше със зърно каруца след каруца. Изтощителните дни следваха един след друг. Единственото, което повдигаше духовете на хората, бе мисълта за печалбата и писмата от къщи.

Джонатан бе изпратил на Мери кратко известие за това, че са пристигнали без проблеми, че времето е добро и че тази година Гечнър е наел шестима души, като завършваше с: „Арон ти изпраща поздрав“ и го бе подписал с: „Твой любящ съпруг, Джонатан“. Всеки път писмата му бяха сходни по съдържание и той винаги й пращаше едно точно след като пристигнеше и едно малко преди да си замине обратно. Джонатан не бе много словоохотлив както в разговорите, така и когато трябваше да излага мислите си на лист хартия. Само по заключителните му думи си личеше, че това са лични писма. Мери винаги се радваше на тези последни думи, защото те бяха единственото писмено доказателство за любов, което някога бе получавала от него.

Пощата се придвижваше бързо, защото всеки ден през Брауървил минаваха по два и дори повече влакове и в двете посоки. По тази причина тя получи известието от съпруга си в деня, след като го бе изпратил. Мери седеше на стъпалата на верандата под следобедното слънце и чупеше лешници.

Денят бе хубав като този, в който бяха заминали Джонатан и Арон. Слънцето огряваше лицето и ръцете на Мери, докато работеше. Тя хвърляше поредния лешник в големия буркан, когато една любопитна катерица прошумоля в листата и спря на безопасно разстояние.

— Хей, ти — извика младата жена, но щом дочу думите ѝ, животното подскочи и се отдалечи. — Обзалагам се, че ти се яде, нали? — Тя метна една ядка към катерицата, чиято сива опашка се размърда и проблесна под яркото слънце. — Само заради теб ни се налага да сушим лешниците чак горе на покрива, а сега ми се преструваш на срамежлива, за да дойдеш и да си вземеш! — После тя заговори на бебето, както често бе започнала да прави: — Знаеш ли, мъниче, Джонатан и Арон щяха да припаднат, ако знаеха, че съм се качвала по стълбата заради тези лешници. Нали няма да им кажеш? — Лапна една ядка. — Харесват ли ти? — попита тя нероденото си дете. Катерицата отново се завърна и Мери се обърна към нея: — Хей, ти на кого си мислиш, че говоря? Всичките ти деца вече са пораснали, но ти не си единствената, която може да има бебе. Аз също ще ставам майка. — Тя хвърли още една ядка на катерицата. — И не ме гледай така, сякаш съм полудяла. Имам нужда да разговарям с някого.

Без съмнение беше самотна. Обаче след заминаването на мъжете бе открила необичайна утеха в детето. Колкото по-дълго ги нямаше, толкова по-лесно ѝ бе да се разграничи от емоциите, които я измъчваха всеки път, когато и двамата бяха около нея. Имаше възможността да обмисли това, което бе сторила, да прецени какво е правилното решение за бъдещето и все по-малко се съмняваше в това, че е предала мъжа си. Макар той сам да го бе поискал, тя нямаше право да се обръща към Арон и сега осъзна, че така и не бе помолила Джонатан за прошка.

Не се опитваше да се заблуждава, че не обича Арон. Обичаше го, но също така бе убедена, че може отново да открие и да възвърне старата любов, която споделяше със съпруга си. Чудеше се дали Арон

някога щеше да ѝ прости за избора, който ѝ се налагаше да направи, или щеше да си помисли, че тя просто го е използвала, за да се сдобие с дете. Ако се случеше второто, значи това бе цената, която трябваше да заплати. Цялата ситуация струваше и на трима им прекалено много. Мери не само бе твърдо решена да оправи отношенията си със съпруга си, но и бе сигурна, че трябва да го накара и той да направи същото с брат си. В този ден тя писа на Джонатан.

Скъпи Джонатан,

Днес получих писмото ти и много се радвам, че при вас всичко е наред. Тук също сме добре. Еймъс и Тони се справят с работата. Не ми позволяват да им приготвям обяд, макар че когато приключат със задълженията, е почти пладне. Готвенето вече ми липсва, но, разбира се, те си имат своя работа и не могат да остават и да ми правят компания само защото ми е скучно сама на масата. Идват след вечеря и си тръгват по тъмно.

Скоро ще мине една седмица от заминаването ви. Откакто ви няма, имах време да помисля. Не е хубаво, че не успяхме да се разберем и да се помирим. Трябва да приемеш това, което имам да ти кажа сега, макар да зная, че отдавна трябваше да съм го изрекла. Нашата раздяла може би ще излекува раните ни. Зная, че ти си на мнение, че няма проблеми, но това не е вярно. Джонатан, съжалявам, че ти причиних мъка. Наистина дълбоко съжалявам. Онова, което се случи между мен и Арон, никога повече няма да се повтори. С него успяхме да се разберем, но сега трябва да направя същото и с теб. Освен това смятам, че и вие трябва да си поговорите. Знаеш, че ако оставите нещата помежду ви да се развиват по този начин, скоро ще станете врагове, а аз не мога да позволя това да се случи. Джонатан, вие сте братя. Трябва отново да станете такива. Може би времето, прекарано в Дакота, е именно за това — за да можете да отделите плявата от зърното в своя живот, докато правите същото и на полето. Когато съм при вас, винаги успявам да ви събера, но сега

защо да не използваме раздялата в наша полза? Нека тя да премахне разногласията ви и отново да ви направи братя.

Казах на Арон, че вече ще ти бъда вярна. Освен това той знае, че детето ще бъде твое и че няма друг начин.

Всички ние сме длъжни да намерим покой заради бебето. Между теб и Арон това няма да се случи, преди да поговорите. После той отново ще може да построи своя живот, а ние нашия.

Но засега заради всички нас искам да постъпиш както те моля, Джонатан. Най-вече заради теб и Арон. Не прибавяй към греха ми и вината, че съм ви разделила завинаги.

Поздрави Арон от мен.

С най-дълбока привързаност,

Мери

Когато господин Гечнър подаде писмото на Джонатан, той го пхна в джоба на дрехата си, за да изчака и да го прочете, щом остане сам.

Когато приключиха с вечерята, вече бе тъмно и мъжете се насочиха към плевнята. Джонатан помоли за лампата и седна настрани от останалите. Джонатан коленичи на земята, хванал писмото срещу светлината с високо вдигнати ръце. Усмихна се, като си представи как Мери кани Еймъс и Тони на кафе. Помисли си, че никой не може да приготвя такова кафе като нейното.

Продължи нататък и след малко лицето му се изопна. Когато прочете писмото докрай, той леко го подпря на коляното си, като го държеше с два пръста. Повдигна другото си коляно, прегърна го и остана неподвижен и замислен. Представи си я как е изглеждала, докато му е пишела. След това отправи поглед към мъжете. Арон се усмихваше, докато слушаше Джо, който разказваше някаква история за това как хлапето му впрегнало кокошка. Разнесе се силен смях, а Арон хвърли поглед към Джонатан и видя, че той го наблюдава. Лицето му бе сериозно. Арон също се напрегна. Стана и приближи към брат си.

— Всичко наред ли е у дома? — Знаеше, че писмото е от Мери.

— Да — отвърна Джонатан. — Мери ти изпраща поздрави.

Мъжете започнаха да се настаняват в спалните си чували, като сумтяха, мърмореха и се въртяха неспокойно, за да се наместят по-удобно. Някой изгаси лампата и Джонатан отново се замисли над думите на жена си. Тя беше права, но той се нуждаеше от време. Следващият ден бе неделя. Щяха да работят като всеки друг ден, защото реколтата беше по-важна от религията, но вероятно нямаше да са заети до късно. Тогава двамата с Арон можеха да намерят възможност да разговарят.

Стана така, както очакваше Джонатан. На следващия ден мъжете се прибраха от полето няколко часа преди залез и бяха поканени да прекарат вечерта в кухнята, а госпожа Гечнър извади специалната си тенекиена тенджерка и направи пуканки. Всички се настаниха около печката и се наслаждаваха на пуканките и топлината.

Джонатан тъкмо мислеше да предложи на Арон да тръгнат заедно към плевнята, когато брат му се протегна и каза, че ще си легне по-рано. Това спести на Джонатан ненужните извинения за оттеглянето им. Отидоха заедно в плевнята и както всяка вечер се заеха да оправят леглата си.

Около тях бе тихо, а сладката миризма на сеното им бе приятна и добре позната. Отвън достигаха само приглушени звуци, но Джонатан съвсем ясно дочуваше дишането на брат си и ударите на сърцето си. Искаше да намери правилния начин, по който да каже нещата, защото знаеше, че ако се провали, ще предизвика още по-голям разрыв между себе си и Арон.

— Арон, буден ли си? — попита.

— Да — изсумтя той.

— Има някои неща, за които трябва да се разберем.

— Предчувствах това.

— Наистина ли? — несигурният глас на Джонатан подсказваше на Арон колко усилия му бе коствало да подхване този разговор.

— Защо ти отне толкова време да решиш да заговориш за това?

— Мислех, че всичко само ще се подреди...

Арон се чудеше какво ли искаше Джонатан от него и какво в крайна сметка го бе накарало да говори.

— Да не би Мери да ти е писала нещо?

— Тя... — Джонатан прочисти гърлото си, — аа... тя смята, че е по-добре да поговорим и така да се каже, да пооправим отношенията си... — Той отново направи кратка пауза. — Смятам, че е права.

Джонатан все още не бе споменал за детето. Дали искаше от Арон да признае, че той е бащата, или не? Арон знаеше колко трудно и неловко се чувстваше брат му и рече:

— Заради бебето ли?

— Да. — Джонатан обаче не каза нищо повече. Не можеше.

Двамата лежаха един до друг в тъмнината, дочуваха дишането си, помръдваха и мислеха за Мери. Разсъждаваха също и за връзката помежду си — за пукнатината, която се бе появила и накрая се бе превърнала в пропаст. Арон напразно чакаше Джонатан да продължи. След известно време той си пое дълбоко дъх и едновременно с облекчение и тревога рече:

— Мери каза, че бебето е мое.

— Да, зная. — Сърцето на Джонатан щеше да изскочи от гърдите му.

— Не сме имали намерение да го правим. Това просто се случи.

Отново настана тишина, докато и двамата мъже се опитваха да проявят разбиране.

— Съжалявам, Джонатан — промълви Арон.

— Аз също. Мислех, че няма да е така, но съм грешал.

Тревогата на Арон започна да преминава и той попита:

— Какво те накара да поискаш това от нас?

— За момента то ми се струваше единственото разрешение. Предполагам, че съм успял да убедя сам себе си, че е било правилно.

— Имаш ли представа каква болка причини на Мери... и на мен? Ние не възприехме нещата по твоя начин, Джонатан.

— Сега вече го зная. Дори след като поисках това от вас, никога не съм мислил, че ще го направите. Ти беше толкова вбесен. Смешно е все пак как всичко се подреди точно така, както аз бях пожелал. Не мога да кажа, че не съм щастлив заради детето. Мисля, че дори ще съм ти благодарен за това.

— На твоето място аз не бих ти благодарил. Ако тя беше моя съпруга, щях да убия човека, осмелил се да посегне на нея.

Джонатан едва сега осъзна колко дълбоки чувства е пробудил. Беше абсолютно сигурен, че преди да започне цялата тази история,

между Арон и Мери нямаше нищо. Какъв глупак беше само — да си мисли, че подобно нещо можеше да се случи и след това хората да си останат същите.

— Значи ти я обичаш? — попита той, като се страхуваше от отговора.

Трябваше ли да излъже и с това да добави още към злините, които вече бяха сторени? Или може би истината щеше да навреди повече? Арон реши да бъде честен.

— Обичам я, Джонатан. Не мога да го отрека. Смятам, че тя е жената, която винаги съм търсил, само че не го знаех преди всичко това да се случи. Винаги е била прекалено близо до мен, за да я видя.

Джонатан внезапно изпита силна болка и страх — страхът, че възможността да загуби Мери бе съвсем реална.

— Ами ти и Присила? — попита с надежда той.

— Опитвахме, но нищо не се получи. — Арон замълча и след малко добави: — Ние никога не сме се обичали истински. Предполагам, че просто ни е било приятно да бъдем заедно.

— За известно време изглеждаше, че двамата се разбирате много добре. — Джонатан изрече това само защото му се искаше да бъде така.

— Не е трудно да се разбираш добре с някого, когато половината град смята, че ще се ожените, преди ти самият да си разбрал какво става. Докато всички ни притискаха, сигурно съм решил, че тя наистина е най-подходящата за мен. О, по дяволите, не зная, Джонатан. Понякога си мислех, че я обичам, но в крайна сметка не можем да си избираме кого да обичаме. Ако беше така, с Прис вече щяхме да сме женени.

— Значи не възнамеряваш да се събереш отново с нея?

— Не, Присила вече не ме интересува. Мери е твоя съпруга, би трябвало да знаеш, че тя не е жена, която... — Но Арон прецени, че каквото и да каже, ще разкрие истинските си чувства. — По дяволите, Джонатан. Просто ми трябва време, за да преодоля всичко това. В момента мога да се събера с Прис толкова, колкото ти можеш да кажеш на почтените граждани на Моран Тауншип, че бебето е мое.

Тези думи нараниха Джонатан, но той реши, че си го е заслужил. Разбра, че връзката между Арон и Мери е много по-дълбока, отколкото бе подозирал, или поне за Арон това бе сигурно. Искеше да разбере

какви са чувствата на Мери, макар да знаеше, че истината може дълбоко да го нарани.

— Ами Мери? — Не успя да се въздържа той. — И тя ли те обича?

Арон нямаше сили да отговори на брат си, защото знаеше, че това ще го съсипе.

— Както казах, тя е твоя съпруга. Ти сам трябва да я попиташ. Какво ти е писала в писмото си?

— Че между вас повече няма да има нищо и бебето ще бъде мое, а също и че ти ще разбереш, че така е най-добре за всички.

„Разбира се, че така е написала“ — помисли си Арон. Нима онази вечер в плевнята не бе изрекла пред него същите думи? Естествено, тя беше права, но това не правеше нещата по-лесни. Все пак от него зависеше да даде потвърждение на Джонатан.

— Тогава така и ще бъде, Джонатан. Заклевам ти се.

Двамата дочуха гласове близо до плевнята и разбраха, че останалите скоро ще започнат да се изкачват по стълбата. Имаше само още едно нещо, в което Арон искаше да се убеди. Щеше ли Джонатан да разбере това, че макар да се отказва от детето, той все пак е загрижен за неговото щастие и благополучие?

— За бебето... — започна, но се поколеба.

Джонатан интуитивно разбра мислите и чувствата, които мъчеха брат му.

— Не се страхувай, аз ще го обичам и то никога няма да разбере истината от мен.

— Господи, ще бъде трудно! — рече Арон с пресипнал глас. Мислеше си за живота, който бе създал и от който трябваше да се откаже, и добави: — Ще бъде дяволски трудно, Джонатан.

В този момент мъжете пристигнаха и прекъснаха разговора им. Часове наред братята останаха будни.

Мери постоянно се стараше да бъде заета с нещо. Бе отложила слагането на кисело зеле до този момент, защото изчакваше мъжете да заминат. Беше запазила най-големите и твърди зелки в зимника и сега ги нарязва, добави им сол и кимион и ги сложи в буркани.

На двора се сушеше боб. Мери прекара цял един ден в пресяването му.

Изскубна от градината далиите и гладиолите, като запази луковиците им за следващата пролет. Студовете бяха унищожили всички цветя, освен хризантемите, които тя набра и отнесе в къщата. Късно един следобед изгори в градината купчината сухи листа и стъбла. Усещаше се как с всеки изминал ден времето застудява, зимата приближава, а слънцето на запад залязва все по-рано.

Мери почисти кокошарника и отиде в плевнята, за да се види с Тони и Еймъс, които бяха дошли за домашните задължения. Те никога не приемаха поканата ѝ да изпият по чаша кафе. Имаха си достатъчно работа и нямаха време за развлечения, така че къщата винаги бе прекалено тиха, по кухненската маса не оставаха трохи, а огънят, който се палеше рано сутрин, бе прекалено разточителство за сам човек. Мери разговаряше с бебето, като често говореше за себе си като за „мама“, но никога не споменаваше „татко“, защото чувстваше, че все още не може да нарече по този начин нито Джонатан, нито Арон.

Вечерите бяха най-тежки, защото по това време всички семейства се събираха вкъщи, но когато започнеше да се отчайва, тя бързо си казваше: „Нямам право да се самосъжалявам!“

Мери изчака до момента, в който мислеше, че мъжете скоро ще си дойдат, за да изпере чаршафите и юрганите и да ги освежи за последен път преди настъпването на зимата. В един късен следобед тя отнесе тежките завивки нагоре по стълбите и оправи първо своето и на Джонатан легло, а след това отиде в стаята на Арон, където слънчевите лъчи влизаха през западния прозорец. Докато подпъхваше чаршафите и приглаждаше чистото одеяло, тя отново си помисли за онази нощ, която бе прекарала тук с него, последствията от нея и всичко, което им бе струвала. Постави възглавниците на мястото им, тръсна глава и пропъди Арон от мислите си.

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА

Когато рано през ноември Гечнър се приближи към Арон, той сякаш даде разрешението на всичките им проблеми с думите:

— Жътвата ще приключи в края на тази седмица, но ако искаш можеш да останеш, защото до Коледа ще имам нужда от помощ.

Всички останали мъже бяха женени, само Арон беше свободен.

— Съпругата ми иска да посетим дъщеря ни във Фарго и да напазарува за празниците. Ако тръгнем, ще ми трябва някой, който да прибере машините след жътва и да се грижи за стоката. Разбира се, ще спиш в къщата. Става прекалено студено и не мога да те оставя в плевнята. — Гечнър нямаше откъде да знае, че точно в този момент Арон би останал да спи и насред полето за такова предложение. — Ще ти плащам същата надница както за жътвата — добави.

Арон се усмихна, протегна ръка и рече:

— Намерихте си човек до Коледа, сър.

— Гечнър предложи да ме задържи още няколко седмици като момче за всичко.

Беше нощта преди тръгването им. Мъжете бяха обзети от празнично настроение, а нетърпението им, свързано с утрешния ден, ги сближаваше.

— Казах му, че ще остана — довърши Арон, докато наблюдаваше как Джонатан навива и сгъва дрехите си, за да ги приготви за сутринта. Действията му се забавиха след подреждане на нещата, но все пак изпита тъга, докато отговаряше:

— Заплащането е добро. Гечнър е мъж на място.

— Така е. По Коледа ще бъда с пълни джобове.

Джонатан продължи ненужно да оправя дрехите, като се стараеше ръцете му да бъдат заети с нещо, за да прикрие обърканите си чувства. След разговора си двамата с брат си се бяха променили. Може би не бяха успели напълно да се помирят, но бяха започнали да

проявяват някакво ново разбиране към чувствата си и то бе заздравило връзката им. В момента Джонатан усещаше тази близост. Беше сигурен, че Арон ще му липсва у дома. Въпреки новооткритото разбирателство помежду им обаче той отново не знаеше как да изрази чувствата си и вълнението, което го изпълваше. Най-близките до усещанията му думи бяха:

— Да не би да те пропъдих от собствения ти дом, Арон?

— Не, Джонатан — рязко отвърна той, — не, по дяволите, защо! Това са само няколко седмици.

— Значи ще си дойдеш за Коледа?

— Зависи от това колко време Гечнър ще има нужда от мен. — В главата му изплува споменът за гостната им стая, но той го пропъди.

— Мери ще те очаква — рече Джонатан, като с тези думи искаше да каже, че същото важи и за него, но просто не бе в състояние.

Арон се засмя и уклончиво отвърна:

— Ще видим, ще видим. Междувременно ще ми трябват още малко зимни дрехи. Можеш ли да я помолиш да ми ги опакова и да ми ги изпрати?

— Разбира се, Арон.

Утрото сякаш знаеше, че мъжете са привършили с жътвата, и отбеляза края на работата им с първите снежинки. Седнал в каруцата, Гечнър повдигна високо яката около червения си врат. Мъжете товареха багажа си и се закачаха. Джонатан метна своя вързоп с думите:

— Джо, моля те намери му място. — След което също повдигна яката си и се обърна към Арон. От устата му излизаше пара, когато грубо напомни: — Грижи се за себе си, чуваш ли? Ще те очакваме за Коледа.

Арон протегна ръка към Джонатан, който я стисна силно и рече:

— Ти ще трябва да се грижиш за много повече неща от мен. Заеми се с тях, братко.

— Не се притеснявай, Арон, ще го направя.

След като изрече тези думи, двамата се прегърнаха и се потупаха по гърба. После Джонатан се отдръпна и скочи в каруцата. Гечнър пришпори конете и те потеглиха. Арон стоеше с отпуснати рамене и

ръце в джобовете. Северозападният вятър задуха по посока на заминаващата каруца, безразличен към самотата на мъжа, който я наблюдаваше.

Нямаше ги от двайсет и шест дни, които обаче изглеждаха като година. Най-накрая пристигна писмото на Джонатан, което известяваше, че ще се приберат със следобедния влак. Тази сутрин Еймъс и Тони бяха дошли да свършат домашните задължения за последен път. Клем Воленс откара каруцата в града и я остави при Ансън.

Денят отмина. Мери изчисти вече чистата къща, опече хляб и закла една дебела кокошка за супа. Радваше се, че отново готви за мъжете. Самата ферма сякаш бе притихнала в очакване.

Последният час се влачеше. Мери постоянно поглеждаше към източния прозорец в очакване на каруцата. През нощта внезапно беше застудяло и тя се притесняваше за Арон и Джонатан, сякаш бяха деца.

За стотен път приглади престилката си и погледна навън. Зърна един кон, който се изкачваше по хълма. Внезапно Мери сякаш се учуди, че е с престилка, и изтича към килера, като по пътя я развързваше. Щом се върна до прозореца, каруцата вече изкачваше по-близкия хълм, но гюрукът бе вдигнат и тя не можеше да различи фигурите вътре. Къде ли беше шалът ѝ? В гардероба в гостната! Тя отиде да го вземе, наметна го на раменете си и изтича надолу по стълбите на верандата точно когато каруцата спираше под брястовете.

Джонатан слезе, а тя затича през двора и извика името му. Големите му ръце обгърнаха крехките ѝ рамене, а студеното му лице се опря в топлата ѝ буза, но устата му бе гореща, когато я целуна. После той я пусна и ѝ се скара:

— Ще настинеш, жено. Влизай вътре. — Джонатан се обърна да вземе вещите си от каруцата. Тя погледна празната кола и попита:

— Къде е Арон?

Той се обърна и рече:

— Гечнър го помоли да остане още известно време.

Наблюдаваше лицето ѝ, но изражението ѝ не се промени. Една къдрица падна на бузата ѝ и това отново му напомни, че тя е наметната само с лек шал.

— Връщай се обратно в къщата — нареди той. — Ще дойда веднага след като прибера кобилата.

Когато влезе в кухнята, Мери бе коленичила до разопакованата му спална постелка и я почистваше от останалата по нея слама. Дрехите му стояха на купчинка до нея. Тя го погледна и му се усмихна, а той видя това, което не бе забелязал отвън — колко е наедряла тя. Коремът ѝ се бе закръглил и както бе коленичила, бедрата ѝ сякаш оформяха люлка за него.

— Донесъл си у дома половината реколта — усмихна се тя, стиснала в ръка няколко сламки.

Той се обърна да закачи якето си на куката зад вратата и се засмя тихичко, докато прекосяваше кухнята.

— Може би — протегна ѝ ръка той, — но не е нужно да я прибиращ точно сега. — Подръпна ръката ѝ, за да я изправи.

Мери вдигна капака на печката и пусна в нея сламките, обзета от смесени чувства. За петте минути, в които беше у дома, Джонатан бе проявил към нея загриженост, която не бе типична за него. Сдържаността му, изглежда, го бе напуснала. Дали това се дължеше на факта, че тя му бе липсвала, или на това, че Арон не се бе прибрал? Той седна в люлеещия се стол до печката и въздъхна:

— О, най-сетне отново у дома.

Тя сложи спалната постелка на пода до стълбите и докато влизаше отново в кухнята, забеляза, че той гледа към корема ѝ. Смути се и плъзна ръце по него, сякаш бе разбрала погледа му. Джонатан прочисти гърлото си.

— Мери — започна той и тя знаеше, че както обикновено му е трудно да изрече на глас мислите си.

— Да, Джонатан?

Той се наведе напред, подпря лакти на коленете си и започна да търка дланите си една в друга.

— Между мен и Арон всичко е наред — замълча, след което колебливо продължи: — Разговаряхме... разговаряхме както ти искаше и беше добре, че го направихме.

— Тогава той защо не е тук? — попита тя и въпросът ѝ прониза сърцето му. Потрепването на веничката на слепоочието му ѝ подсказа, че не е разбрал правилно думите ѝ, и тя побърза да продължи: — О, Джонатан, не гледай встрани от мен. Не ти ли обещах в писмото си, че между мен и Арон няма да има нищо повече? Всеки път, щом спомена

името му, ли ще ме поглеждаш така? Той ти е брат, Джонатан. Ние живеем в неговата къща, затова трябва да зная.

— Гечнър го помоли да остане там до Коледа. Всъщност не знаеше точно за колко време. Въпреки това ние премахнахме разногласията си и Арон скоро ще се върне.

— А ще остане ли тук?

— Не зная, фермата се нуждае от двама мъже, Мери.

Това ѝ бе ясно и вместо да отговори, тя се отправи към килера и извади кафемелачката.

— Ще приготвя вечерята, а след това можеш да ми разкажеш всичко за Дакота.

Мери се отправи отново към печката, но в този момент Джонатан бавно се изправи, а на лицето му бе изписана тъга, граничеща с агония.

— В Дакота беше самотно — промълви той. Думите му я спряха по средата на пътя ѝ, тя се обърна и протегна ръце към него.

— О, Джонатан! — Тя го прегърна. Той притисна Мери до себе си и промълви името ѝ. Кафемелачката падна на пода с оглушителен шум, но двамата останаха прегърнати, открили някаква нова връзка помежду си.

— Обичам те, Джонатан — прошепна тя и разбра, че действително изпитва това чувство. Беше ѝ по-лесно да обича този нов, мил и нежен Джонатан и да си мисли, че и той я обича.

Думите ѝ го изпълниха с желание. „Иска ми се да можех да я отнеса в леглото още сега“ — помисли си, докато я галеше по гърба, но си наложи да се успокои и да пропъди мисълта, която след като отвори очи в светлата кухня, изведнъж му се стори похотлива. Докато се отдръпваше от нея, той усети, че тя вероятно също щеше да отвърне на чувствата му, независимо че все още бе ден. Джонатан неохотно я пусна, като се обвини за това, че дори бе допуснал да си помисли подобно нещо в нейното положение.

Мери продължи да приготвя вечерята, за да скрие огорчението си. Тя внезапно охладня, смутена от това, че бе тъй грубо пренебрегната. Беше се предложила на Джонатан, а той я бе отблъснал. Винаги ли щеше да бъде така? Преди Арон тя имаше нужда от толкова малко неща. Копнееше отново да се върне към предишното си състояние и да потуши поривите, които внезапно я обземаха, но това, което толкова дълго време бе тляло в нея, сега бе събудено.

Решението на Арон да остане в Дакота наложи някои промени във фермата с настъпването на зимата. Още не бяха паднали големите снегове, но температурата през ноември падна под нулата, следователно месото вече можеше да се съхранява и поради това се налагаше да започне клането на животни. Джонатан и Клем Воленс се разбраха да си помогнат, защото работата изискваше двама мъже. През един студен ден в края на ноември те се захванаха с клането във фермата на Джонатан. Намираха се от южната страна на хамбара, а до тях от голям чугунен казан се издигаше пара. Въпреки сковаващия студ огънят под казана стопляше ръцете на Джонатан, докато пускаше пепел във врящата вода. Както винаги на масивния дъб бяха прикачили въже и макара. Джонатан и Клем заклаха прасето и го вдигаха на дървото с помощта на макарата. Отдолу имаше дървен варел, който оформяше нещо подобно на улей към казана, по който започнаха да плъзгат животното и щом потопиха предната му част, от водата заизлизаха мехури. Мъжете продължиха да го движат нагоре-надолу, като по този начин едновременно го попарваха и остъргваха четината му в дъските на варела. После повториха същото и със задната част на прасето, след което го положиха на една маса за рязане на дъски и дървета.

— По това време на годината ми се иска да имах момче, което да ми помага — довери Клем.

— Да, едно момче на възрастта на Присила би ти било от голяма полза — съгласи се Джонатан.

— Разбира се, за нищо на света не бих заменил Присила. Откакто бебето се роди, тя много помага на майка си. По едно време си мислехме, че Арон може да ни я отнеме, но той напоследък изобщо не идва — докато говореше, Клем наблюдаваше с периферното си зрение Джонатан, който невъзмутимо продължаваше да остъргва четината.

— Мисля, че в този момент Арон не знае какво точно иска.

— Младият Михалек напоследък се навърта доста често. Агнес не го одобрява много, предпочита Арон. Това обаче изобщо не вълнува Присила, която само повтаря на майка си да престане да се притеснява. Във всеки случай на нас Арон ни липсва.

— На Мери също ѝ липсва Присила. Събираха се доста често в неделните дни. — Джонатан спря работата си и погледна към Клем изпод смръщените си вежди. — Все пак смятам, че не е нито моя, нито твоя работа да им казваме какво да правят. — После продължи: — Хайде да вдигнем прасето. Време е да го разрежем. — И темата за Арон и Присила бе отклонена.

Мери се появи на двора с палто, шал и ръкавици, понесла съд със солена вода.

— Дойдох да взема сърцето и черния дроб, за да ги накисна — извика тя. Трябваше веднага да се заеме с тях, ако възнамеряваха да ги ядат.

— Извадихме ги — отвърна Джонатан, като посочи към кофата в краката си.

През първите шест месеца от бременността ѝ на Мери рядко ѝ се повдигаше, но от гледката на вътрешностите в кофата стомахът ѝ се обърна. Тя взе това, за което бе дошла, и забърза обратно към къщата. Червата обаче също трябваше да се почистят и нарежат и в края на деня вече наистина имаше опасност да повърне. Нямахше апетит, но за сметка на това Джонатан се хранеше с удоволствие.

— Защо не се храниш? — попита той, като погледна към чинията ѝ.

Тя неволно сложи ръце на корема си.

— Когато приключите с коленето, мисля, че ще имам по-голямо желание да се храня.

Той се изненада. На нея никога не ѝ се гадеше. Това бе нещо ново и Джонатан осъзна, че дребните неразположения, съпровождащи бременността, са нещо, което никога не бяха споделяли. Почуди се дали я тревожеха и други неща.

— След вечеря мога аз да довърша червата за наденицата — предложи той. Въпреки че се чувстваше зле, Мери се усмихна. Това не бе типично за него и тя напълно разбра намеренията му. Загрижеността му бе точно това, от което се нуждаеше в момента.

— Всичко вече е готово, но въпреки това ти благодаря.

Той продължи да реже месото в чинията си, леко объркан от топлотата, която го изпълни.

На следващия ден Джонатан внесе прасето в кухнята, сложи го на масата и го разфасова на порции. После подреди парчетата върху

дъски, покри ги с кърпи и ги изнесе на верандата, за да замръзнат през нощта. За щастие дивите животни нямаше да се осмелят да дойдат толкова наблизко дори и заради безплатната вечеря.

Мери сложи бутовете и сланината в глинени съдове със саламура. Рибиците и маста също бяха замразени. Дни наред къщата бе пропита с тежката миризма на пържено. Джонатан бе складираше замразеното месо във варел от северната страна дълго преди жена му да приключи с работата си, и свари главата на прасето в котел на двора, за да ѝ спести неприятните усещания. Приготвянето на надениците бе по-поносима работа за Мери, а след като сготви месото с подправки, къщата се изпълни с острата миризма на чесън, която напомни на Джонатан за приближаващите празници.

— Мирише така, както когато мама готвеше за Коледа — рече той.

— Ще го запазя. Няма да вкусим от свинското преди празниците, точно както когато сте били момчета.

— Откъде знаеш, че сме го пазили до Коледа? Никога не съм ти казвал, нали?

— Не, Арон ми спомена веднъж.

— О... разбира се. — Той погледна към чайника на печката, а след това отново към Мери.

— Мислиш ли, че той ще се върне за Коледа? — попита тя.

— Надявам се — отвърна Джонатан и това бе самата истина.

— Аз също.

За пръв път от много време насам съпругът ѝ не се притесни от думите ѝ. Всичко вече беше готово за празника, а от Арон все още нямаше вест.

Във фермата на Гечнър времето минаваше спокойно и без напрежение. Арон бе зает, но работата бе по-лека, а дните — по-кратки. След безкрайното натоварване и суматоха по време на жътвата той се чувстваше самотен.

Семейство Гечнър заминаха за Фарго и той остана сам в чуждата къща, която можеше да го очарова и да го накара да се чувства уютно, защото бе удобна, но това не бе неговият дом и той изпитваше носталгия и копнеж по своята ферма.

Седмица преди Денят на благодарността Арон си представи кухнята у дома и масата, отрупана с патици, готови за продажба. Ноздрите му сякаш долавяха миризмата на мокра перушина и топящ се парафин. Как само мразеше скубането на перушината! Но в момента с удоволствие би вършил тази работа; стига да можеше да си бъде вкъщи.

Дните бавно се точеха и накрая дойде Денят на благодарността. Арон го прекара сам, а мислите му бяха на километри разстояние. След като се бяха разбрали с Джонатан, сега двамата с Мери му липсваха. Арон откри, че отново ги приема като двойка и колкото по-дълго бе далеч от дома, толкова по-рядко мислеше само за единия, или само за другия.

През декември семейство Гечнър се завърнаха, а вятърът вилнееше над обширните и голи полета на Дакота. Наближаваше Коледа и Арон чакаше Гечнър да му каже, че вече не се нуждае от него. Нямахше търпение да чуе тези думи. Беше се наситил на равния пейзаж и самотата.

Понякога Джонатан и Мери пътуваха до Осакис, за да продадат охранените патици. Тази година обаче той продаде всичките в Брауървил, а тя задържа за тях само две — едната за коледния обяд, а другата за средата на зимата, когато щеше да е като деликатес след месеците на свинска диета.

Нямаха известие от Арон и тъй като Коледа бе само след седмица, и двамата бяха неспокойни. Мейбъл Гарнър ги покани да се присъединят към голямото ѝ и шумно семейство в коледния ден, но състоянието на Мери ги принуди да откажат. Освен това не знаеха дали Арон ще успее да се прибере у дома, така че решиха все пак да останат и да го почакаат.

В зимния здрач по улиците на Фарго блещукаха светлинки. Моторни коли и коне се движеха из улиците. Гюруците на автомобилите бяха побелели, а гърбовете на конете лъщяха от топящия се сняг.

Арон имаше два свободни часа преди заминаването на нощния влак. Той опита бифтека в хотел „Комсток“ и с изненада откри, че е ароматен и сочен точно както Джонатан бе чел за него. „Трябва само да му кажа“ — помисли си той. В момента всяка негова мисъл бе свързана с дома. Наоколо се разхождаха жени с прекалено тесни и неудобни рокли, а той се опита да си представи Мери да шета с подобна дреха в кухнята и това го развесели. Как ли щеше да прескача стълбите на верандата, облечена в подобно нещо? Дочу детски гласове и си припомни лицето на Нелт Воленс с липсващия му зъб. През прозореца на една хлебарница видя различни неща и почти усещаше миризмата на кухнята вкъщи. „Мери сигурно ще пече коледен хляб“ — помисли си той. Една врата се отвори и до него долетя коледна песничка. Поколеба се и влезе в магазина, където от грамофон се разнасяше музика. Застана пред него и се заслуша, а в този момент го приближи мустакат мъж, който се движеше като северноамериканска катерица.

— Мога ли да ви помогна, сър? — изцвърча той.

— Колко струва този грамофон?

— Това сър, е най-новият грамофон на Едисън. — Дребният мъж подчертаваше всяка съгласна и закръгляше „р“-тата като възмутен педагог.

— Колко струва този грамофон на Едисън? — повтори Арон, като също преувеличено закръгляше звуците, но на устните му заигра усмивка.

— Уредът се продава само за девет долара.

В момента, в който изрече тези думи, музиката се провлачи. Продавачът побутна ръчката и за известно време гласовете също зазвучаха бързо като катеричи, преди да се върнат отново към нормалните си обороти. Като видя изумлението на Арон, дребният човек се намръщи, но се успокои, щом чу думите:

— Ще взема един, а също и няколко плочи с него.

Той се разбърза, за да открие картонена кутия за покупката, и още повече заприлича на катерица с кафявия си костюм на райета.

Арон купи също ръкавици от ярешка кожа за Джонатан и една дължина бял плат за Мери. За себе си взе дебело и топло яке от овча кожа. Бе похарчил доста от спестяванията си, но това му доставяше удоволствие.

Когато най-накрая се качи на влака, носеше кутии и пакети като много от останалите пътници, които се прибираха у дома за празниците. Седна и се замисли за хората, които го очакваха у дома. Докато си представяше покритите със сняг хълмове, дворът, къщата, плевнята, неусетно заспа.

Следващият ден беше Бъдни вечер, а от Арон все още нямаше вест. Всеки път, когато пощальонът се появяваше без писмо, им бе трудно да прикриват разочарованието си. Мери приготвяше сушени плодове за коледната си хоска, когато чу по хълма трополенето на пощенската кола. Донаряза последните няколко череша и отиде да си вземе яке. Тъкмо се пресягаше към вратата, когато тя се отвори и на прага ѝ застана Арон. Лицето му бе почервеняло от студ, но на него бе изписана широка усмивка. Той влезе, прегърна и вдигна Мери във въздуха с думите:

— Весела Коледа!

Тя бе толкова удивена, че едва успя да промърмори:

— Арон, откъде се взе?

— Идвам от Дакота! — засмя се той, като се въртеше с нея, а тя се опитваше да се измъкне и да го погледне.

— Но как дойде?

Най-накрая я пусна и докато се навеждаше, за да внесе от верандата една картонена кутия, ѝ отвърна:

— Качих се на влака, който превозва млякото, а след това на пощенската кола и ето ме тук! — Затвори вратата.

— Влака за млякото ли? Пощенската кола? — Тя все още не можеше да повярва. — Защо не писа на Джонатан да дойде и да те посрещне?

— И да разваля изненадата? — Веселото му и приповдигнато настроение бе заразително. Тя все още го гледаше изненадано с отворена уста, а той протегна пръст и бутна брадичката ѝ нагоре с думите: — Добре, че не е лято, защото иначе някоя муха щеше да влезе тук вътре.

Мери най-сетне затвори уста, погледна го строго и му се закани с пръст, сякаш беше непослушен ученик, но не можа нито да го заблуди,

нито да запази сериозното си изражение. Двамата се спогледаха и избухнаха в неудържим смях. Арон бе доволен, че отново си е у дома.

Когато се поуспокоиха, започнаха да се разглеждат един друг и забелязаха промените, които са станали с тях през изминалите два месеца.

Арон повдигна вежди и с абсолютно спокойно изражение огледа закръглените ѝ форми.

— Брей... виж се само.

Тя обгърна корема си с ръце, сякаш измерваше големината му, сви рамене и се усмихна.

— Станала съм много дебела, нали?

— Да, но си хубава както винаги — кимна той.

— О, тромава и бавна да, но вече не съм достатъчно хубава — поправи го тя.

Той се засмя, докато събличаше якето ѝ. Тя посегна към него, за да го сложи настрана, и забеляза, че е ново. Арон отмести ръката ѝ.

— Не е нужно да се суетиш наоколо и да се грижиш за мен, Мери. — Закачи якето си на куката зад вратата. — Това е коледният подарък, който си направих.

Арон огледа кухнята и видя масата, върху която тя бе работила. Една кърпа покриваше някаква купчинка над затоплящата се фурна.

— Хоска ли правиш?

Всичко беше както винаги и той се изпълни със задоволство.

— Аха — отвърна тя.

— Къде е Джонатан?

— Навън. Вероятно е с Вини. Защо не отидеш да го потърсиш?

— Веднага след като поема достатъчно от атмосферата на кухнята.

Мери го наблюдаваше как се разхожда наоколо и докосва разни неща, а след това как отива да стопли ръцете си над печката. Държеше се така, сякаш не можеше да се насити на помещението.

— Не мислехме, че ще дойдеш. — Тя се зае да меси хляба.

— Гечнър имаше доста работа за мен. Самият аз не знаех кога ще си тръгна.

— Какво има в кутията? — попита тя, докато той я отнасяше в преддверието.

Вместо да ѝ отговори, Арон възмутено възкликна:

— Какво, няма коледно дърво!

— Все още е рано. Бъдни вечер е утре, но Джонатан каза, че вече е избрал едно много красиво.

— Щом украсим дървото, ще разбереш какво има в кутията — рече той и се върна в кухнята със закачлива усмивка.

— Подарък ли е? — попита тя и се обърна към него с набрашнени ръце, неспособна да скрие любопитството и нетърпението си.

— Знаеш ли какво — рече той с изражението на човек, който се готви да направи сериозно предложение, — ако ми позволиш да мушна пръста си в това тесто, ще си помисля дали да ти кажа.

Еластичната бяла маса се надигаше над ръба на глинения съд.

— Какво? — удиви се Мери.

— Веднъж като бях малък, мама ми позволи да го направя и беше много забавно. Следващия път, когато я помолих обаче, тя каза, че от това хлябът ставал жилав, и повече не ми разреши.

— Някога казвали ли са ти, че ти изобщо не си пораснал, Арон Грей? — подразни го тя и отстъпи встрани. — Ако по този начин ще задоволя детинските ти прищевки... тогава заповядай. — Тя направи жест към тестото.

— О, Боже! — Потри длани той, след което забодя пръста си в пухкавото тесто. То започна да спада, а Арон не откъсваше очи от него. Детинската му постъпка ги развесели.

— А сега се махай и ме остави да го оправя, преди целият ми труд да е отишъл на вятъра — скара му се Мери, като все още се смееше. После се зае отново да меси тестото, като прибави към него череша и орехи, а Арон излезе, за да намери Джонатан.

Когато двамата братя се запътиха към къщата, закуската бе готова. Мери дочу гласовете им, избърса запотения прозорец и се загледа в тях. Джонатан се смееше на нещо, което Арон разказваше. Докато се приближаваха към верандата, Арон прегърна брат си през раменете. „Изглежда, наистина всичко е наред, точно както каза Джонатан“ — помисли си Мери. Щастлива да чуе отново смеха им, тя им отвори вратата.

Веселото и безгрижно настроение, в което Арон се завърна, повлия и на тримата. През първата му вечер у дома къщата изглеждаше преобразена от гласовете, коледните приготовления и жизнерадостното му настроение. Мери започна да ниже пуканки, а мъжете ядяха от купата ѝ и тя шеговито им се караше. Говореха за това, че сутринта могат да отидат да ловят зайци, за поканата на леля Мейбъл, за работата, която Арон бе вършил при Гечнър в Дакота, за печалбата от жътвата, за крава от породата Блек Ангъс напролет и, разбира се, за бифтека алангле, който Арон бе опитал за пръв път през живота си.

На другия ден, докато проверяваше примките си, поставени в гората, Джонатан откри голям северноамерикански заек, така че в крайна сметка не им се наложи да ходят на лов. Заешкото беше традиционната им коледна вечеря и това бе коствало на Мери много провалени опити, преди да се научи как да го готви така, че да бъде същото както си го спомняха двамата братя от майка им и баба им. То трябваше известно време да къкри в голям съд заедно с лук, дафинов лист и сушени сини сливи, след което да му се прибави джинджифил за аромат. Когато следобед мъжете донесоха и приятно ухаещия бор, в къщата се разнасяха най-различни миризми.

Кутията, която Арон бе донесъл, остана скрита и това предизвика огромно забавление, защото Мери не преставаше да разпитва за нея.

— Обеща да ми кажеш какво има вътре, ако ти позволя да мушнеш пръст в тестото — казваше тя.

— Не съм обещавал — подразни я Арон. — Джонатан, не ти ли казах, че в тази кутия донесох мръсните си дрехи? Кажи на жена си, че това са мръсните ми дрехи.

Джонатан се засмя:

— Внимавай какво говориш, братко. Знаеш, че в тази къща само тя пере.

Същата вечер мъжете набързо издоиха кравите и когато се върнаха в къщата, Арон видя, че едното ъгълче на кутията е повдигнато, макар че нищо от съдържанието ѝ не можеше да се види.

— Охо! — извика той. — Някой много любопитен човек се е опитвал да наднича в личните ми вещи!

— Любопитен ли! — долетя глас от кухнята. — Ти самият каза, че там държиш мръсните си дрехи, така че просто ги сложих да се накиснат.

Мери дочу смях от преддверието. Не бе надниквала в кутията, но я бе повдигнала леко от пода и бе открила, че е изключително тежка. Вече нямаше търпение да започнат с раздаването на подаръците. На вечеря едва се докосна до храната, но мъжете сякаш нарочно си поръчаха втора порция и накрая я подлудиха, защото поискаха и трета. Друг път това би ѝ доставило удоволствие, но тази вечер то само ги забавяше.

Дори Джонатан забеляза огромното ѝ нетърпение и се присъедини към закачките на Арон, като погледна в супника и рече:

— Трябва да довършим тази храна, братко, знаеш, че Мери винаги иска да изяждаме всичко докрай.

В този момент тя скочи и измъкна лъжицата от ръцете на Арон с думите:

— Само посмей, Арон Грей, и ще ти дам да се разбереш!

Мери изми набързо чиниите, докато мъжете изправяха дървото в кофа с вода. Накрая, освободена от кухненските си задължения, тя се присъедини към тях.

Украсиха елхата с миниатюрни свещи. Закачиха също и пуканките, които Мери бе нанизала, и останалите от детството на Джонатан и Арон малки дървени фигурки. На върха сложиха нарисувания картонен ангел с ореол, направен от конски косми. Нямаше да палят свещите преди настъпването на коледния ден, но светлината на керосиновата лампа озаряваше стаята. Под дървото тайнствено се бяха появили малки пакети, но сега, когато най-накрая бе настъпил моментът за тяхното отваряне, Мери се отдръпна и рече:

— Все още не искам да ги разопаковаме.

— Само жените могат да си променят мнението така често, нали, Джонатан? — рече Арон.

— Мразя всичко да приключва толкова бързо — рече Мери, — беше прекрасен ден! — Тя изрази на глас онова, което всички изпитваха, като по този начин ги сближи, но и накара мъжете да се смутят от чувствата си. Моментът отмина и тримата седнаха да отворят пакетите. По-малките бяха от Мери и съдържаха необходими вещи, които тя бе купила с парите от продажбата на патиците — в тях имаше чорапи и фланелени блузи. Като видя луксозните си ръкавици от ярешка кожа, Джонатан рече:

— Прекалено екстравагантни са за Моран Тауншип. — Но личеше, че е доволен.

Щом съзря белия плат, Мери възкликна:

— О, толкова е хубав и мек.

След което го наметна върху раменете си. От Джонатан Арон получи ново шише с одеколон, а Мери — вълнен шал.

Лея Мейбъл бе изпратила пакет, в който имаше ръчно шити камизолки, ританки и лигавничета. Докато Мери ги разглеждаше и дори ги доближаваше до носа си, за да ги помирише, Джонатан тихо напусна стаята. Погледите на Мери и Арон се срещнаха и за момент в очите им се четеше онова, което не можеха да изрекат с думи. Арон тъкмо се канеше да тръгне след брат си, когато чуха вратата на къщата да се затваря. Джонатан влезе при тях с дървена люлка в ръце. Застана смутено на прага и по страните му се разля лека руменина.

— Аз... а... ами... — колебливо започна той — намерих талпи и го боядисах.

Докато говореше, той гледаше към Мери, по чието лице се изписа удивление. Тя скочи на крака и възкликна:

— Джонатан, твоята стара люлка! Колко хубава е станала!

Той я сложи на земята, а тя започна да я полюшва.

— Идеална е. Ще трябва да направя дюшек за нея. Кога я боядиса? Как успя да го направиш, без да разбере? Ще можем да я местим във всяка стая, в която пожелаем. Имам и плат, от който да направя чаршафчета. О, Джонатан! Завърши тя с широко отворени от удивление очи.

Арон не я бе виждал по-рано в такова настроение. Той седна на канапето, подпря лакти на коленете си и се загледа в Мери, защото не можеше да сподели този момент с нея. Усмиваше се, слушаше я и я наблюдаваше, но в душата му се надигна някакъв смътен копнеж. Знаеше, че това щеше да се случва в подобни моменти, но сега се случваше за пръв път и той не очакваше чувствата да го връхлетят с такава сила. Тя бе превъзбудена и грееше от щастие, довольна и горда от Джонатан. Докато я слушаше как възкликва, Арон погледна към люлката и си помисли, че той също е спал в нея като бебе. Това трябваше донякъде да го утеши, но не успя.

Джонатан сияеше, докато Мери се въртеше наоколо. Нейната жизненост бе пропъдила неудобството, което бе изпитал в първия

момент. Не беше сигурен дали е разумно да ѝ дава люлката пред Арон, но щом видя усмивката на брат си, се зарадва, че го е сторил. Сякаш още една бариера бе прекрачена успешно.

— Хайде, стига, Мери — спря я той и посочи към картонената кутия. — Може би Арон ще ти позволи вече да видиш какво има вътре.

Арон се изправи от канапето, като прикри тъгата си зад усмивка и придърпа кутията в средата на пода.

— Кой ще има честта?

В същия момент Мери вече бе коленичила до него, усмихната и нетърпелива. Арон намигна на Джонатан, докато я гледаха как разопакова.

— О, Арон, какво си донесъл? — възбудено изрече тя.

Когато най-накрая успя да свали опаковката и да махне капака, Мери пое дълбоко дъх, покри устата си с ръце и изненадано възкликна:

— Грамофон! Арон е донесъл грамофон!

— Не точно — поправи я той. — Беше ми казано, че това е грамофонът на Едисън! — Започна да закръгля звуците, като имитираше продавача. — Купих го от един човек катерица, а той ясно ми даде да разбере, че само идиот би го нарекъл по друг начин.

Арон им описа невротичния господин с кафявия костюм на райета и надменното му държание. И тримата се засмяха и започнаха да повтарят думата „грамофон“, докато разглеждаха плочите и различните копчета и дръжки на машината. Изслушаха всичките мелодии. Имаше два валса на Щраус, коледната песен, която Арон бе чул, и един марш. Изредиха се един след друг да пускат грамофона и се смееха силно, когато той забавяше темпото си до ръмжене. Музиката започваше да вие, а след това отново навлизаше в ритъм. Мери искаше да танцува.

— Танцувай с Арон — отклони предложението ѝ Джонатан. — Знаеш, че не ме бива много за тази работа.

Мери и Арон се завъртяха няколко пъти в кръг из стаята, като преувеличено се кланяха, сякаш се намираха в някоя виенска бална зала, а Джонатан поклащаше глава и се наслаждаваше на забавлението им. В края на танца Арон се поклони, а тя направи реверанс, като хвана с ръце роклята си.

— Благодаря ви, госпожо Грей — рече той.

— Удоволствието бе мое, господин Грей — засмя се тя, след което въздъхна и се отпусна на един стол. — Какъв прекрасен подарък си донесъл, Арон, но той напълно ме изтощи.

— Мисля, че всички се нуждаем от почивка. Утре ще можем отново да празнуваме — рече съпругът ѝ.

— Защо вие двамата не се качите горе, а аз ще събера въглищата и ще напълня кутията с дърва — предложи Арон и остана да наблюдава как Джонатан отвежда Мери към стълбите.

Щом стигнаха до стъпалата, тя се обърна отново към Арон:

— Весела Коледа, Арон.

— И на теб — отвърна той.

Докато се изкачваха, Мери каза на Джонатан:

— Мисля, че това бе най-хубавата Коледа, която някога съм имала.

— Радваш ли се, че Арон се върна у дома?

— О, да — отвърна тя и се пресегна зад себе си, за да хване съпруга си за ръка.

На долния етаж вратата се затвори зад Арон.

ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА

В последните седмици преди раждането Мери трябваше да се погрижи за редица дребни неща. Тя уши пеленки от памучен плат, направи малки одеялца и завивки, подготви дюшече за люлката и допълни комплекта от бебешки дрешки с такива, които смяташе, че ще са ѝ необходими.

Тъй като се стъмваше рано и нощите бяха дълги, всички сядаха около кухненската маса с торби с изпрани гъши пера до столовете си. Почистването им беше отегчителна работа, но тя им носеше добри пари, когато изпрацаха перушината на един купувач в Чикаго. С пофините и хубави пера се справяха лесно, но по-големите и с по-лошо качество трябваше да прокарат между палеца и показалеца си, за да махнат от тях мекия пух и да изхвърлят останалата част. Мери често ставаше от стола си, хващаше се за кръста и се извиваше, за да отпусне схванатите си мускули. Бременността ѝ доста беше напреднала и мъжете никога не я оставяха за дълго сама. Когато се налагаше да ходят до града, Арон тръгваше сам, а Джонатан си стоеше у дома с нея.

Единственото разногласие между братята се появи, когато Арон се върна от града един ден в края на януари. По време на пътуването си бе имал време да размишлява. Напоследък, докато седяха около масата, той често поглеждаше към Мери. До момента не я бе чувал да поиска нещо, свързано с предстоящото раждане или с бебето, и не знаеше какви планове са правили с Джонатан. Беше сигурен, че леля Мейбъл не можеше да остави огромното си семейство и да дойде да се грижи за Мери през времето, когато тя щеше да бъде на легло. Повечето жени имаха майки или сестри, които да им помагат, но Мери си нямаше никого.

Арон се боеше да попита, защото не искаше да наруши идеалните взаимоотношения, които имаха напоследък, но въпреки това въпросите не му даваха мира и когато се върна у дома през този ден,

той потърси Джонатан в хамбара и като гледаше към зърното, което брат му сипваше в една кофа, го попита:

— Кой ще помогне на Мери при раждането?

— Ще извикаме акушерката — отвърна Джонатан и Арон се ядоса.

— Не, Джонатан — рече той тихо, но настойчиво, — никаква акушерка. Ще повикаме доктор Хаймс.

Брат му спря работата си и го погледна в очите:

— Хаймс е един стар глупак.

— Мери не смята така. Знаеш, че с него ще й бъде полесно. И двамата ще бъдем тук, така че аз спокойно ще мога да отида и да го доведа.

Джонатан очевидно не бе съгласен с това, но Арон също нямаше намерение да отстъпи.

— Не съм поставял никакви изисквания. Не съм молил за нищо, но сега не те моля, а ти казвам, Джонатан, че така ще стане. За раждането ще й помага Хаймс и никой друг.

Лопатата се зари отново в зърното и Арон разбра, че е спечелил. Тогава тонът му се смекчи и той предложи:

— Ако проблемът е в парите, аз мога да му платя.

Джонатан се засегна.

— Знаеш, че не става въпрос за пари, Арон.

Арон знаеше, че това е самата истина. Знаеше също, че Джонатан е против, защото не харесваше доктор Хаймс.

— Да, зная — призна той, — но ако ми позволиш да платя аз, бих искал да го направя.

— Това е моя работа — твърдо рече Джонатан и брат му трябваше да се примири.

И двамата бяха отстояли по нещо и направили компромис с друго. Този разговор предизвика първото им спречкване след завръщането на Арон и те решиха, да не отдават голямо значение, защото през следващите дни Мери щеше да се нуждае и от двама им.

Денят, в който започна раждането, не се отличаваше по нищо от останалите. Нямаше никакъв знак, че ще се разрази страхотната снежна буря, която Арон си бе представял в кошмарите си. Небето бе кристално синьо, а пътят бе затрупан със сняг. Докато пътуваше към града, Арон си мислеше колко хубаво щеше да е, ако имаха телефон,

но по тези места никой все още нямаше. Най-близкият апарат бе почти в града, така че нямаше смисъл да го използва, защото можеше направо да отиде в кабинета на доктор Хаймс. Ами ако лекарят беше извикан на посещение някъде из околността? „Просто ще отида дотам и ще го доведа“ — реши Арон. Обаче доктор Хаймс беше в кабинета си и се държеше съвсем спокойно за разлика от превъзбудения Арон.

— Първото раждане трае доста дълго време — напомни докторът, докато пъхаше в чантата си разни странно изглеждащи инструменти, а младият мъж се дразнеше от мудността му. Най-накрая той облече палтото си, потупа Арон по рамото и го побутна към вратата.

— Обикновено бащите са така трескави и притеснени. Успокой се, чичо Арон — и той се засмя добродушно, докато вървяха към каруцата.

Периодично усилващите се и намаляващи болки сякаш никога нямаше да престанат. Мери се разхождаше из стаята, докато не я прониза един изключително силен спазъм, който я накара да се хване за корема и тя най-накрая легна. Джонатан се суетеше около нея, а после за пореден път излезе на пътя, за да види дали се задава каруцата. Арон пристигна с доктора и го остави да слезе с думите:

— Може да ти потрябва помощ. Ще отида да доведа Агнес Воленс.

Присъствието на жена можеше да бъде от полза за Мери, независимо дали лекарят имаше нужда от нея или не. Арон не бе обсъдил това с Джонатан и дори не се замисляше какво прави — просто действаше по инстинкт.

Щом Агнес Воленс му отвори вратата и разбра за какво е дошъл, тя не изгуби нито миг да дава разпореждания на семейството си. Рече единствено:

— Погрижи се за всичко тук, Прис. — Арон последва ниската и набита жена в каруцата.

Когато Мери видя спокойното и познато лице до леглото си, тя въздъхна:

— Агнес.

Доктор Хаймс даваше разпореждания, а Агнес ги изпълняваше и така двамата поеха нещата в свои ръце. Те приготвиха леглото, като го застлаха с вестници, а върху тях опънаха мек и топъл плат. Лекарят завърза ремъци за страничните пръчки на леглото и при вида им Мери внезапно бе обзета от страх и отвращение. Агнес отметна косата ѝ от челото и с тих глас се опита да пропъди ужаса от широко отворените ѝ очи:

— Не се тревожи, момичето ми, ще се радваш, че ги има, когато настъпи моментът. Почини си сега, докато все още можеш.

Мери покорно затвори очи, щастлива от това, че Агнес е до нея. Малко по-късно болките намаляха и тя се отпусна. Агнес я остави за момент, за да види как се справят мъжете на долния етаж. Лицето на Джонатан бе пребледняло и тя му направи кафе. Изглежда, щеше да мине доста време, преди да започне раждането, и нямаше смисъл той да се върти наоколо с вид на бито куче.

— Можеш ли за известно време да си намериш някаква работа извън къщата, Джонатан? Ще ти се отрази добре да се махнеш за малко оттук.

— Точно в този момент никъде няма да ходя — остро възрази той.

— Сега тя си почива. Защо не излезеш да глътнеш малко въздух, а Арон може да дойде и да те повика, ако нещо се случи — обясни му тя.

Арон се съгласи, а Джонатан реши, че няма смисъл да спори и с двамата, така че грабна якето си, излезе от къщата и тръгна към Вини, за да поговори с него. Вини винаги го изслушваше.

Той дълго време остана в плевнята и разговаря с бика. Каза му, че ако имаше навика да пие, в момента щеше да бъде пиян. Не бе предполагал, че раждането е свързано с толкова чакане. Това беше истински ад! На Вини можеше да каже всичко. Никога по-рано не бе изпитвал подобна благодарност, че го има и може да разговаря с него.

Арон седеше в кухнята и наблюдаваше заснежения двор. Мислеше си за бебето, което в този момент се опитваше да излезе на бял свят, за Джонатан, който бе нервен като всеки бъдещ баща, и за Мери и огромната болка, на която скоро щеше да бъде подложена. Не си позволяваше обаче да мисли за себе си. Бе спотаил чувствата си някъде надълбоко, а едно мускулче играеше на лицето му.

Джонатан почистваше яслите на Вини, когато чу Арон да влиза в плевнята с кофите за мляко. Щом видя въпросителния му поглед, Арон рече:

— Няма промяна. Горе все още е тихо.

Те се захванаха заедно с вечерните си задължения.

Мери се събуди от внезапна и силна болка. Беше спала без да сънува и с отварянето на очите си видя доктор Хаймс близо до леглото. Не знаеше колко време е лежала спокойно, но тялото ѝ сякаш бе достатъчно отпочинало и в момента се подготвяше за битка. Контракциите зачестиха и пронизваха корема ѝ. Тя почувства някаква влага и осъзна, че краката ѝ са завързани.

— Какво е това? — уплашено попита тя.

Агнес стоеше до нея и държеше ръцете ѝ.

— Водите ти изтекоха.

Как се бе озовала Агнес тук? Нали трябваше да дойде доктор Хаймс. После Мери почувства и други ръце и осъзна, че той също е тук, но в този момент разкъсваща болка я накара да стисне силно ръцете, които държеше. Някой постави нейните ръце зад главата ѝ върху студените железни пръчки на леглото. Тя се вкопчи в тях и силно започна да дърпа.

Осъзна, че викаше поред имената на Джонатан и Арон, докато контракциите се усилваха и намаляваха, но скоро започнаха родилните напъни и сетивата ѝ се замъглиха. Някой ѝ каза, че спокойно може да крещи, и тя дочу собствения си пронизителен глас. Краката ѝ се опънаха, ръцете ѝ се вкопчиха още по-силно в пръчките зад главата и сякаш някаква топла вълна изкара бебето от нея. Тя усети ритациите му краченца в бедрата си, преди да потъне в безсъзнание от етера.

Джонатан стоеше в кухнята, пребледнял като порцелановата кана за кафе, поставена върху масата пред него. Арон седеше до него с чаша в ръка. Тъкмо я бе вдигнал към устните си, когато от стаята на горния етаж се разнесе приглушен вик. Той скочи от стола си и застана до прозореца, пъхнал палци в джобовете си. Виковете ставаха все по-

силни, а самият той едва дишаше, докато слушаше виенето на горния етаж, което сякаш нямаше край.

Арон не мислеше за бебето, а само за Мери. Не можеше да си представи силата на болките, които изпитваше тя, и единствено отчаяно искаше да ги сподели с нея и по някакъв начин да я облекчи. В този момент той ѝ принадлежеше така изцяло и всеотдайно, сякаш се бяха вrekli един на друг. Маската и поведението, които си бе наложил през последните седмици, бяха толкова сполучливи, че бе успял да убеди самия себе си, че почти се бе освободил от нея, но в този момент, докато даряваше живот на детето им, любовта му към нея отново пламна.

Той бе толкова напрегнат, че се бе втренчил навън, без да мига. Гласът на Мери внезапно заглъхна и той отпусна рамене и наведе глава. Пое си въздух и внезапно осъзна, че е сдържал дъха си. Щом дочу бебешкия плач, почувства такова изтощение, че почти се строполи на стола. Коленете му се разтрепериха.

Джонатан стоеше в основата на стълбището, когато Агнес показа глава над перилата на горния етаж.

— Момиче е, Джонатан.

— Момиче. — Той си пое дълбоко дъх, застанал с ръка върху парапета и един крак на стъпалата.

— Да се кача ли, Агнес? — прошепна.

— Не, по-късно. В момента Мери спи.

— Тя дали... всъщност те... искам да кажа добре ли са?

— Всичко е наред и с двете.

Джонатан вече знаеше това, защото на лицето на Агнес бе изписана доволна усмивка.

— Добре — рече той повече на себе си, отколкото на нея, — добре.

Върна се отново в кухнята и двамата мъже видяха измъчените си лица.

— Момиче е.

Изражението на Арон не се промени. Помисли си, че това изобщо не го интересува и единственото важно нещо бе, че с Мери всичко е наред.

— Как е тя?

— И двете са добре.

В този момент, когато братята дълбоко си поемаха дъх и не откъсваха очите си един от друг, те откриха, че връзката между тях е станала още по-силна. Арон си спомни как Присила му бе казала, че няма друг момент, в който двама души да се чувстват толкова близки, както след раждане и сега знаеше, че това е самата истина. Той бързо потисна чувствата си, защото не искаше да ги разкрива пред Джонатан.

— Ти май предпочиташе момче.

— Това няма значение — отвърна брат му и отиде до мивката, за да си напълни чаша вода, защото бе смутен от това, което и двамата бяха изпитали за момент.

— Ще отведа Агнес у дома, когато реши да си тръгне — предложи Арон.

— Чудесно — съгласи се Джонатан.

Беше почти полунощ, когато доктор Хаймс си тръгна и Арон върна Агнес Воленс в дома ѝ. След като си бе признал, че все още обича Мери, той се бе подложил на още по-голямо мъчение. Сега към това щеше да бъде прибавено и бебето. „Момиченце“ — помисли си той. Агнес бе казала, че има къдрава косичка. „Наследила е моите къдрици“ — реши Арон, но побърза да пропъди мисълта.

— Изглеждаш така, сякаш си бил подложен на същото напрежение като Джонатан — рече Агнес.

— Предполагам, че никой мъж не е спокоен по време на раждане.

Тя се засмя уморено.

— Не, разбира се, но за теб най-трудният момент все още предстои — когато се ражда твоето първо дете. Тогава тревогите от тази вечер ще ти се сторят като детинска игра.

Думите ѝ пронизаха сърцето му, но той отвърна:

— Мисля, че дотогава ще мине доста време.

В този момент и двамата, разбира се, си мислеха за Прис.

— Знаеш ли, Арон, винаги съм те харесвала за Присила. Съжалявах, когато престана да идваш у дома. Не се опитвам да те убеждавам в нещо. Не зная какво се случи между вас, но мисля, че тя загуби един наистина добър мъж, когато се раздели с теб, и просто исках да знаеш това. Искан ми се... — Тя замълча и вдъхна дълбоко студения нощен въздух. — Майките понякога говорят прекалено много

— завърши Агнес. В този момент Арон я почувства много близка и му се искаше нещата да не стояха по този начин.

Когато стигнаха до дома ѝ, той я хвана за ръка и макар да бяха с ръкавици, и двамата почувстваха близостта си.

— Нямам думи да ти се отблагодаря за това, че дойде, Агнес. Това означава много за мен... за нас.

— Не е необходимо, Арон — отвърна жената и отново дълбоко съжали, че този мъж се бе разделил с дъщеря ѝ.

— Сигурна ли си, че Мери е добре? — попита той за последен път.

— Не се тревожи за нея. Може да е слабичка, но е много силна. Огъна две от пръчките на леглото. Не се тревожи.

— Добре, благодаря ти — повтори той.

— Лека нощ, Арон.

— Лека нощ.

Докато се връщаше къщи, го занимаваха най-различни мисли. Мери, която бе дърпала железните пръчки толкова силно, че да ги огъне... главичката, покрита с кафяви къдрици... една друга глава с медноруси коси... лицето на Джонатан, когато му каза, че детето е момиче... после отново ръце, които дърпаха железни пръчки...

Когато се прибра у дома, къщата бе потънала в мрак. Той отиде в зимника, извади две четвъртинки бутилки с черешово вино и ги отнесе в плевнята. Щом привърши първата, Арон със сковани пръсти се пресегна да отвори втората и изрева в тишината:

— Не ми казвай колко да пия! — сякаш някой му се бе скарал, но в помещението бяха само той и животните и след малко гласът му се смекчи: — Мъжът има право да се напие, когато жена му роди.

Бе забравил, че тя е жена на друг. Виното си бе свършило работата.

На сутринта Джонатан го откри там. Арон бе свил коленете си и се бе завил с якето от овча кожа. Изправена в сеното до него и почти пълна стоеше втората бутилка с вино.

Джонатан я взе и я изля в канала. После се върна да събуди похъркващия Арон. Испита съжаление към него, но нищо не можеше

да се промени. Делото бе извършено. Трябваше да продължат напред. Той се наведе, раздруса го за рамото и му нареди:

— Ставай, братко, имам нужда от теб. Хайде да се захващаме за работа!

Арон отвори очи и направи най-неочакваното нещо — скочи рязко на крака, сякаш бе хванат да дреме по време на църковна служба, но след като се изправи, се олюля и отново падна на земята.

— Трябва да се заемаме със задълженията си — рече Джонатан, обърна се и остави Арон да проясни главата си.

Арон стана отново, изтупа якето си и се присъедини към Джонатан, като простенваше тихичко. Чувстваше се така, сякаш е ритнат от кон.

Докато работеха в затворената плевня, не можеха да не разговарят помежду си.

— Как са нещата там? — кимна Арон по посока на къщата.

— И двете са добре.

— Сигурно има доста работа у дома... — Но преди да довърши мисълта си, Джонатан започна да кима:

— Да, Агнес каза, че съседските жени ще идват всеки ден, за да помагат.

— Добре — отвърна Арон и изпита леко съжаление, че всичко вече бе подредено и обмислено без неговата намеса. След като жените щяха да идват да помагат, от него нямаше да има голяма нужда. Той с удоволствие би се включил във всяка непривична и нова за него работа. Това щеше да го накара да се почувства по-близо до Мери и бебето.

— Аз ще имам грижата за пилетата и гъските.

Това поне бе задължение на Мери.

Първият ден на Мери премина в някакъв унес. Никога по-рано не се бе чувствала толкова изтощена и сънлива. Спеше часове наред и се събуждаше само когато ѝ донасяха бебето, за да го кърми, но отново се унасяше и заспиваше, изпълнена със задоволство, докато малкото и топло същество сучеше от гърдите ѝ. По едно време, когато слънцето се бе спуснало от южната страна на къщата, тя хапна нещо, а когато ѝ казваха, че трябва да пие големи чаши с мляко, тя покорно го

изпълняваше. Едва на втория ден се събуди освежена, и то още призори, заради слабите звуци, които се носеха от люлката до нея.

В къщата бе тихо. Помисли си, че Джонатан сигурно е спал на кушетката или в стаята на Арон.

Пресегна се и без да става от леглото, придърпа люлката близо до себе си. Бебето лежеше по корем и единственото, което се виждаше, бяха копринените му кафяви къдрици по главичката. Малкото същество издаваше тихи звуци и помръдваше, а Мери си спомни как бе усещала същото ритане в собственото си тяло. Тя се пресегна, за да вдигне дъщеря си, и в същия момент бе обладана от непознати и силни чувства. Испита усещането за някаква пълнота и всички майчински инстинкти се пробудиха в нея.

— Здравей, мое скъпоценно момиченце. Погледни се само, цялата си мокра и се оплакваш. Мама тепърва трябва да се научи на всичко, така че стой мирно, докато сваля това от теб. — Тя разви пеленките и видя вътре слабите свити краченца и идеално оформените пръстчета. — Принцесо, толкова си красива. Ще се опитам да побързам — рече тя, като се пресегна за една пеленка в долния край на люлката. — Когато се науча, ще се справям по-добре.

Мери продължи да говори успокоително на бебето, докато го преобу и го постави на гърдите си. После прокара показалеца си по идеалните му малки ушички и веждички, които едва се забелязваха. Детето изглеждаше като едно малко чудо.

„О, Арон — помисли си тя. — Как бих могла да ти се отблагодаря някога, че ме дари с нея? Как ли ще понесеш това да не бъдеш част от живота ѝ?“ Новородилите се в нея чувства я изпълваха с удовлетворение и задоволство и тя още по-силно осъзнаваше болката на Арон. Прегърнала бебето им в ръце, тя си даде сметка за огромната жертва, която правеше той, но нямаше властта да промени нещата.

Преди обяд Джонатан дойде до вратата на стаята им притеснен като ученик, който трябва да участва в училищна пиеса. Тя не можа да сдържи смеха си.

— Очаквах те.

Мери протегна ръка към вратата, а той влезе и я хвана, но тя си помисли, че ако в момента Джонатан имаше шапка, със сигурност щеше да я върти нервно в ръцете си.

— Как се чувстваш? — прошепна той.

— Добре. Седни. — Тя отмести краката си, за да му направи място.

— О, не — отвърна той с глас, сякаш го бе обвинила в нещо.

— Видя ли я вече?

Той поклати глава, но беше толкова нервен, че тя не разбра дали това означаваше „да“ или „не“.

— Не се плаши, Джонатан. Това е просто едно бебе.

— Да, предполагам — рече той и надникна в люлката.

— Съжалявам, че не можах да те даря с момче.

— О, не, това няма значение. Тя е... тя е прекрасна.

— Наистина е така.

Той застана над люлката и започна да кима. После колебливо протегна напред ръка, но се поколеба и отново я отдръпна.

— Можеш спокойно да я докоснеш — рече Мери — и без това след малко трябва да става.

Джонатан докосна с пръсти кафявите ѝ къдрици.

— Наистина е малка.

Когато се обърна, видя как Мери бързо избърса една сълза. Той смутено прочисти гърлото си, но звукът прокълтя като гръмотевица в тихата стая.

— Мога ли да ти донеса нещо?

— Не, имам всичко необходимо.

Той отново прочисти гърлото си.

— Госпожа Орек е долу и приготвя обяда. Защо не поспиш, докато стане готов?

Тя обаче изобщо не успя да заспи. Не можеше да забрави как огромните му пръсти докосваха косичката на бебето.

През тази първа седмица след раждането всички съседски жени се изредиха да помагат във фермата. Къщата изглеждаше препълнена, въпреки че идваха една след друга. Арон смяташе, че човек никога не можеше да знае на коя точно щеше да се натъкне в следващия момент,

и през по-голямата част от времето стоеше далеч от къщата. В един от дните дойде и Присила и той положи специални усилия да остане извън дома си, така че пътищата им да не се пресичат повече от необходимото. Докато се хранеха, се държаха учтиво, но резервирано.

Арон бе успял да се овладее, но му бе необходим цял ден да се оправи от махмурлука. Той отлагаше срещата си с бебето, защото не искаше да притеснява Мери. Подбра внимателно момента, като изчака в стаята да има и други хора заедно с него.

През този ден бе ред на госпожа Хоукинс, която не спираше да говори. Той знаеше, че тя нямаше да млъкне през цялото време, докато бе в дома им. Когато влезе в спалнята, Джонатан също бе вътре. Госпожа Хоукинс сменяше пелените на бебето и за пръв път Арон бе доволен от непрестанното ѝ бърборене.

— Я виж ти! Та това е гордият чичо. Не бъди груба и не вдигай врява, защото чичо ти идва да те види. Да. — Тя произнесе думата по начина, по който някои възрастни разговаряха с бебетата. — Да, да, почти привършихме мъниче.

Мери седеше в леглото, облечена с копринена нощница. Косата ѝ бе вързана, но не бе сплетена. Той си спомни нощта, в която тя я бе разплела, защото той я бе помолил. Мери му се усмихна лъчезарно, докато го гледаше как стои на прага, а госпожа Хоукинс не спираше да приказва на бебето. Лицата на Мери и Арон не разкриваха истинските им мисли. Само дето той не можеше да отмести поглед от металните тръби на леглото, сред които двете извити се виждаха съвсем ясно.

— Арон, най-накрая дойде и ти — звънливо рече Мери. — С Джонатан се чудехме какво те е накарало да изчакаш толкова дълго време.

Арон влезе в стаята и погледна към брат си.

— Бебетата имат особено влияние върху нас, ергените.

Госпожа Хоукинс се изкикоти, докато отнасяше повитото дете към него, след което му го подаде:

— Това мъниче е само едно червейче. Хвани го и ще разбереш.

Арон обаче вдигна разтворените си длани, за да я възпре.

— Ти я дръж, госпожо Хоукинс. Аз само ще я гледам през рамото ти. Всички се засмяха на думите му, докато той надничаше към малкото вързопче. Видя тъмните очички на бебето и малката му устица, която се движеше така, сякаш сучеше. Той леко се наведе

напред. Знаеше, че ще е грешка от негова страна да докосне малкото същество, особено по къдравата косица.

— Как ще я наречете? — попита той.

— Сара — отвърна Мери, — означава принцеса. Това бяха първите ми думи към нея, така че ми изглежда подходящо за име.

— Хубаво е — прииска му се да го произнесе на глас, за да го чуе — „Сара Грей“ — но вместо това рече: — Много е хубава, Мери. — След това добави нерешително: — Джонатан.

Джонатан прочисти гърлото си.

— Госпожа Хоукинс е сготвила. Мисля да отида и да хапна.

Госпожа Хоукинс се отправи към вратата и той я последва. Арон също се обърна, но Мери го спря:

— Арон, можеш ли да останеш за минутка?

„Бих могъл да остана завинаги, но ще ми е изключително трудно да го направя за една минута“ — помисли си и отвърна:

— Разбира се.

Когато другите излязоха, тя рече:

— Джонатан ми каза, че ти си отишъл да доведеш Агнес, и просто исках да ти благодаря. Нямах представа колко щастлива ме направи присъствието ѝ тук през онази нощ.

— За всички ни бе по-добре, че тя дойде. — Погледът му отново се отправи към пръчките зад главата на Мери. — Всичко наред ли е? Искам да кажа... ти?

Тя кимна. На устните ѝ все още беше изписана лъчезарната усмивка. На Арон му се искаше да ѝ каже: „Обади ми се, ако имаш нужда от мен, и ми поръчай всичко, което искаш, а аз ще го намеря, ще го направя за теб или ще го купя за теб“, но вместо това простичко рече:

— Добре. Скоро ще се видим, нали? — И той излезе бързо от стаята.

Повечето жени оставаха на легло две седмици след раждането. Мери отказа да бъде глезена повече от седем дни. Когато доктор Хаймс дойде на посещение, тя поиска разрешение да се вдигне отново на крака и да започне да се грижи за себе си. Той разбра, че тя така или

иначе ще го направи, и реши, че е най-разумно да ѝ разреши, като даде няколко важни съвета.

— Добре — съгласи се той, — но няма да вдигаш нищо тежко, няма да се протягаш много и през следващите две седмици почестичко ще си почиваш.

— Обещавам, доктор Хаймс, съседките много ми помогнаха, но съм сигурна, че вече сама мога да върша по-голямата част от работата, а Джонатан и Арон също са тук и ще ми помагат.

— Тогава се погрижи да го правят, млада госпожице — предупреди той.

Тя се засмя заради начина, по който неохотно бе измърморил предупреждението си, но също така долови загрижеността, която се криеше зад думите му. Мери импулсивно сложи ръка върху неговата и го задържа.

— Беше прав, докторе.

Сивите му вежди се повдигнаха въпросително.

— За какво?

— За подходящите дни в месеца. Опитвах, докато се получи.

Сбръчканото му лице се разтегли в усмивка и тя се зарадва, че му го, каза. Той потупа малката ѝ ръка, стисна я и рече:

— Радвам се за теб, момиче, радвам се за теб.

Хаймс бе виждал много бебета да се появяват на бял свят, но малко от тях бяха желани толкова силно, колкото това. Сърцето му се стопляше от факта, че след седем безплодни години двойката най-сетне бе благословена. „Това е прекрасно“ — помисли си той, докато минаваше през кухнята, за да излезе навън. Там го очакваше Джонатан.

— Бих искал да си оправим сметките.

— Не е нужно да бързаш, Джонатан — отвърна възрастният мъж.

— Не съм свикнал дълго време да оставам длъжник. — Изглеждаше решен да свърши тази работа.

Лекарят назова цената и Джонатан постави в ръката му точния брой банкноти, като потъркваше ъгълчето на всяка една между мазолестите си пръсти, докато броеше.

Докторът ги сгъна наполовина и след това погледна към Джонатан, който му благодареше. Преди да се обърне и да излезе, рече:

— Имаш чудесна дъщеря, Джонатан... и дяволски прекрасна съпруга.

— Да, сър, така е — съгласи се той.

ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА

В деня, в който за пръв път видя Сара, Арон взе решение. Беше си помислил, че е глупаво да я докосва. Глупаво бе и да остава повече тук. Трябваше да си тръгне още през лятото, когато здравият разум му диктуваше това, но нещо го бе задържало, докато се убеди, че всичко ще бъде наред. Сега, когато се роди бебето, той знаеше, че е време да замине. Джонатан бе поел ролята си на баща без никакви затруднения и без съмнение тук повече нямаше да имат нужда от него. Мери се държеше с него както по-рано и единствената разлика бе, че понякога, когато се обръщаше с думите: „Арон, подай ми този парцал“, Сара беше в ръцете ѝ. Опитваше се да стои колкото може по-дълго време далеч от къщата, но вече бе започнал да мрази стълбите в хамбара, където вечер сядаше да бели жито или за да поправа хамутите, или просто седеше и бездействаше. Бе започнал отново да ходи в залата за танци, но смяташе да замине колкото е възможно по-скоро.

Фермерите от целия щат скоро щяха да имат нужда от помощ на полето и можеше да си намери работа навсякъде. Веднъж бе ходил в окръг Дъглас и там му харесваше. Спомни си и как бе откарал товар с гъски до Осакис, а фермите, покрай които минаваше, бяха доста поголеми от тукашните. По земите западно от Александрия имаше дори още по-обширни ферми и освен това природата там беше също толкова хубава, колкото и тук, а не равна и пуста като в Дакота.

Арон писа до вестника „Дъглас Каунти Куриер“ и очакваше първият брой да пристигне по пощата, за да може да прочете обявите за работа.

Междувременно пролетта приближаваше. Джонатан отново кроеше планове за Вини. Той никога не се изморяваше да търси из фермерските списания информация за кравите от породата Блек Ангъс и изглеждаше обсебен от идеята скоро да купи една. През зимата бикът доста бе наедрял. Като гледаше лъскавия му косъм, Арон трябваше да признае, че той е един наистина красив екземпляр. Джонатан с право се гордееше. Невероятно беше, че животното го допускаше до себе си.

Той можеше да му говори някакви тайнствени неща, навел глава до ушите му, а Вини сякаш наистина го разбираше, следваше го и се подчиняваше на заповедите му. Главата му се обръщаше към Джонатан, а поводът, вързан около врата му, се опъваше, докато слушаше внимателно думите на мъжа.

Една виелица рано през април ги принуди да останат затворени в къщата за цели два дни. Когато пощата пристигна отново, за Арон имаше два отговора на запитванията му. Заплащането не бе добро като в Дакота, но беше приемливо. Той изпрати писмо, в което питаше кога би могъл да започне. След това зачака отговора, а полската работа изпълваше дните му и тези на Джонатан.

Арон чу точилото в другия край на двора, където брат му остреше инструментите. Той тръгна и когато приближи, Джонатан тъкмо бе привършил с точенето на един от тях. Той го погледна подозрително, вдигна един сърп, но преди да го наведе и да го опре в колелото, Арон заговори:

— Реших да замина, Джонатан.

— Ти сякаш винаги заминаваш нанякъде, но след това все се връщаш, така че защо просто не останеш?

Арон приклезна, вдигна един камък и започна да го подхвърля.

— Сега е различно. Този път трябва да си тръгна.

Джонатан завъртя отново колелото и започна периодично да настъпва и отстъпва педала му. Острието се докосна до точилото и наоколо се разхвърчаха искри и стружки. Трябваше да крещи, за да бъде чул сред пронизителния шум.

— Ти все още имаш място в тази къща.

— Трима са семейство, а четирима вече са прекалено много.

— Какво? — извика Джонатан.

Арон повиши глас:

— Няма значение, ще замина в началото на май.

— Какво? — извика отново брат му.

Арон постави крака си на педала и спря колелото.

— Защо не спреш тази проклета машина? — сърдито рече той.

— Намерих си работа в окръг Дъглас. Заминавам в началото на май.

Джонатан отвърна:

— Работата във фермата изисква двама души.

— Вече не. Просто ще трябва да оставиш част от земята незасята. Потомството на Вини ще ти донесе достатъчно пари, за да се справиш.

— Ами къщата?

— Ще оправим този въпрос, когато му дойде времето. Засега нямай грижа.

— Тази година искам да купя крава — рече Джонатан, като с това имаше предвид, че не може да плаща и за къща.

— Казах, че това няма значение в момента.

Арон си тръгна.

Зад гърба му точилото отново заработи.

Мери знаеше какво ще се случи. Тя видя вестника, който бе пристигнал за Арон, а след това и двете писма, които дойдоха точно след бурята. Това можеше да означава само едно — той си търсеше работа.

Една нощ, докато лежаха и си шепнеха, за да не събудят Сара, която спеше до тях, Джонатан ѝ каза, че това е истина. Той, изглежда, го приемаше с готовност и дори не бе против това отново да използва къщата, без да даде на Арон нищо в замяна. Мери се измъчваше, че Арон нямаше да им взима наем, но не го спомена, защото съпругът ѝ бе обладан от една-единствена мисъл и тя бе как да създаде стадото си. Можеше да го направи единствено ако живееше в къщата безплатно.

Тя обаче реши, че няма да позволи Арон да напусне собствения си дом, без да го компенсират. Знаеше, че не могат да продължат по този начин, но чувстваше, че носи вина заради решението му да замине. Започна да си мисли дали да не помоли Джонатан да построи още една къща. Знаеше, че той едва ли ще се съгласи, но защо трябваше Арон да бъде пропъден? Знаеше колко привързан е той към това място и докато си мислеше, че трябва отново да се раздели с него, хрумнаха ѝ въпроси, които искаше да зададе на Джонатан. В момента обаче двамата се разбираха толкова добре, че не знаеше какво ли щеше да си каже той, ако започнеш да спори с него. Сети се за парите от продажбата на патиците, които все още пазеше. Освен тях бе

спечелила и от продадените в Чикаго. Реши да ги предложи на Арон. Може би Джонатан нямаше да се усъмни в чистите ѝ намерения.

Най накрая леля Мейбъл и чичо Гарнър им дойдоха на гости. Те пристигнаха с каруца през един горещ неделен ден в края на април и доведоха със себе си цялото си семейство и половината от запасите си от храна, за да направят пикник. Мери беше във възторг. Откакто Сара се бе родила, не ѝ оставаше време да се почувства самотна, но леля Мейбъл често ѝ липсваше.

— Това дете е също толкова хубаво, колкото моята Беси, когато се роди! — Мейбъл вдигна бебето на ръце, а Мери се учуди, че Сара не се разплака. — Господи, момиче, как си опаковала горкото дете. Можеш само да се радваш, че все още не си го мумифицирала! — Мейбъл Гарнър освободи краченцата на бебето и махна терличките му, като през цялото време се смееше и говореше на Сара: — Днес е дяволски топъл ден за април. Елизабет, донеси ми онова одеяло! — нареди тя на едно от децата си, след което го разстла на пода във всекидневната, за да остави бебето върху него.

— Няма ли да ѝ е студено? — притесни се Мери.

— Студено! Навън сигурно има трийсет градуса! Тя не е различна от теб, момичето ми, дай ѝ възможност да диша!

Невъзможно бе да почувстваш думите на тази жена като укор. Не можеше да се отрече, че тя притежаваше авторитет, а намеренията ѝ бяха добронамерени. Сякаш като потвърждение за това Сара заспа спокойно. Мейбъл изведе домочадието си на двора и започна да дава указания как да се подготвят нещата за пикника. Децата обаче не бяха единствените, които изпълняваха заповедите ѝ. Джонатан, Арон и чичо Гарнър също се подчиняваха. Никой не се противопоставяше на Мейбъл Гарнър. Самата Мери си даде почивка през този ден, като се наслаждаваше на предоставеното свободно време.

Ставаше все по-горещо и всички изпаднаха почти в летаргия. Малко по-късно задуха силен вятър и небето притъмня. След като се наобядваха и починаха на моравата, чичо Гарнър каза, че една разходка ще му се отрази добре, и попита Джонатан, дали не би искал да отидат до южното пасище, за да види Вини. Джонатан с радост прие и тримата мъже напуснаха двора.

Когато се върнаха в къщата, вече бе късен следобед и семейство Гарнър се приготвяха да си тръгват. Сбогуваха се с домакините,

каруцата им потегли под покритото с облаци небе. Всички бяха изтощени от горещината. Сара спа необичайно дълго и дори Джонатан полегна на канапето, за да си почине.

Якето на Арон се развяваше върху оградата, но самият той не се виждаше наоколо. Мери седеше в кухнята и наблюдаваше как се променят цветовете навън. Кърпите, прострени на въжето, се развяваха и внезапно една от тях се отдели и полетя като хвърчило, след което падна върху купчината дърва в другия край на двора. Тъй като бе в къщата, Мери нямаше представа колко се е усилил вятърът. След малко се появи Арон, който се придвижваше с мъка напред, а тя се изправи и отвори кухненската врата, но вятърът сякаш я измъкна от ръката ѝ и я удари в стената на верандата.

— Извикай Джонатан! — изкрещя Арон. — Трябва да приберем добитъка!

Бебето се събуди и заплака, когато студеният въздух нахлу вътре. Джонатан се събуди от плача на Сара, скочи от канапето, вдигна я от пода и я подаде в ръцете на Мери, докато отиваше към вратата. Тя положи Сара в люлката ѝ и отново изтича до верандата. Мъжете вървяха през двора. Арон бе извърнал глава настрани, за да предпази лицето си от вятъра, който разнасяше във въздуха прах и боклуци. Благодарение на това, че бе обърнал глава към къщата, той видя Мери, която сякаш се готвеше да ги последва, и разбра, че сигурно възнамерява да отиде до кокошарника. Направи ѝ знак да влезе отново вътре, а думите му бяха заглушени от стихията. Тя дочу само „кокошарник“ и реши, че той вероятно вече го е затворил. Сара продължаваше да плаче и тя се върна отново при нея, вдигна я на ръце и я притисна към себе си както за да я утеши, така и за да успокои собственото си учестено сърцебиене.

— Трябва да приберем кравите — изкрещя Арон.

— Вини! — извика Джонатан и започна да сочи към южното пасище.

Арон го сграбчи за ръката и се опита да го спре.

— Прекалено далече е! — извика той, но Джонатан се отскубна от него. Арон го хвана за врата и изкрещя в ухото му:

— Не можеш да стигнеш — прекалено далече е! — Но брат му отново се отскубна.

Небето се бе оцветило в мръсножълто и зелено. Джонатан се затича към полето. Арон сложи ръце около устата си и изкрещя:

— Върни се, Джонатан. — Знаеше, че животните както винаги щяха да посрещнат бурята заковани по местата си, докато обезумеят от страх. Трябваше да ги прибере в плевнята.

— По дяволите, Джонатан! — рече той, но не можеше да последва брат си. Трябваше да се погрижи за добитъка.

Докато тичаше по алеята, Джонатан усети първите дъждовни капки по лицето си. Дърветата се огъваха почти до земята, сякаш някой се опитваше да направи от тях примки за животните. Той сви рязко през едно стърнище и остана абсолютно открит под напористия дъжд. Когато стигна до южното пасище, се наложи да се пребори с вратата. Тя представляваше бодлива тел, опъната между две подпори и подсигурена от също така бодлива тел, завързана на един стълб, но телта се изплъзваше изпод мокрите му пръсти, а той трябваше да се хване за стълба, за да не бъде повален на земята от вятъра. Най-накрая успя, но вятърът го събори в калта. Той зърна черното масивно туловище на Вини и започна да пълзи към него, но мокрите му дрехи му пречеха да се придвижва.

— Вини! — изкрещя той. — Вини!

Безпощадната стихия сякаш погълна думите му. Внезапна светкавица проряза небето и той видя бика над себе си. Помъчи се да се изправи на колене, като се надяваше вихърът да стихне поне за части от секундата, за да може да се докопа до поводата на животното. Единствената му мисъл бе да го събори на земята, където поне до известна степен щеше да бъде предпазен от бурята. Ако само бе прекарал ринг през носа му, сега можеше да го дръпне и животното моментално щеше да легне до него, но за жалост той имаше само повод. Джонатан протегна ръка и го затърси опипом, защото дъждът го заслепяваше, а вятърът го притискаше към земята.

Бикът започна да подскача, обзет от панически ужас, след като се разрази ураганът, който носеше със себе си листа и клони и ги поглъщаше в огромния си търбух. Писькът на вятъра се превърна в оглушителен тътен, когато торнадото ги помете с пълна сила. Животното се мяташе ужасено, туловището му се гърчеше, а очите му

бяха изпъкнали от страх. Вини нямаше рога, с които да се изправи срещу силата, която се опитваше да го поеме отдолу, докато засмукващият вятър го дърпаше нагоре, така че той започна да се бори с нея с копитата си, като ги мятеше бясно срещу стихията, обладан от ужас. Вятърът фучеше, а животното тъпчеше с крака, докато накрая всичко внезапно се успокои.

В плевнята Арон потрепери под мокрите си дрехи. Тук имаше един-единствен малък прозорец, покрит с паяжини, който гледаше към фермата, но само през вратата се виждаше посоката, в която бе тръгнал Джонатан. Ако я отвореше, стихията щеше да я изтръгне от пантите ѝ. Арон изтри праха от стъклото и погледна към къщата, но през изливащия се порой не можеше да различи дори очертанията ѝ. Чуваше как отвън разни предмети се удряха в стените на плевнята, носени от вятъра, а мислите му препускаха бясно от Мери към Джонатан и към семейство Гарнър в отворената им каруца.

Бурята правеше животните неспокойни и те се блъскаха и мучаха. Малко по-рано Арон бе донесъл кофите и си помисли, че ако започне да ги дои, това би могло да ги успокои поне малко. Би успокоило и него. Не можеше да направи нищо за хората, за които се тревожеше, а кравите така и така трябваше да се издоят. Джонатан нямаше да е способен да му помогне, когато се завърнеше. Каква глупост! Да тръгне към бика в подобна буря. Въпреки това не можеше да се отрече, че брат му имаше подход към животното. „Не бих се изненадал, ако го видя да язди Вини“ — каза си Арон. Мисълта за това го накара да се усмихне.

Когато привърши с работата, навън все още валеше и Арон остави кофите с мляко в плевнята. Бурята беше поутихнала.

Щом отвори кухненската врата, той видя, че капакът към мазето в преддверието е отворен. Извика на Мери и тя дотича от другата стая с преbledняло лице, прегърнала Сара.

— Добре ли си? — попита той, но сам видя, че с нея всичко е наред. В момента се тревожеше единствено за Джонатан.

— Да — увери го тя, — отворих капака на зимника, в случай че се наложи да слезем долу... — Рязко млъкна, а после заговори с тих и напрегнат глас: — Къде е Джонатан?

— Надявах се, че се е върнал.

— Откъде? Не беше ли в плевнята с теб? — Тя притисна бебето плътно до себе си.

— Не се тревожи, ще го намеря. — Той почти извика последните думи, защото вече тичаше навън в дъжда.

Мери задържа вратата отворена, придържа одеялото над главичката на Сара и изкрещя след Арон:

— Къде е отишъл?

Но той вече бе в средата на двора и бягаше към пасището на Вини. Бе се надявал по някакъв начин Джонатан да е успял да се върне в къщата, но докато тичаше, разбра, че това е глупава надежда. Отправи поглед напред и видя, че в края на гората нещо не е наред. Страхът сграбчи сърцето му, когато различи прекършените стволоче на дърветата.

„Мили Боже, сигурно е минало торнадо“ — помисли си той, като едва сега осъзна колко страшна е била в действителност бурята. Пътят, по който се бе движила фунията, можеше лесно да се различи. Къщата, изглежда, се бе отървала само със силния вятър.

Той започна да крещи името на Джонатан. Прескочи огромните дървета, които вятърът бе изкоренил, стигна до края на алеята и зави на изток към пасището.

Видя Вини, който стоеше неподвижно. Арон закричи още побавно, а ужасът започна да сковава сърцето му, когато се приближи до вратата, която лежеше на земята.

Бикът се раздвижи, щом чу приближаването му, а той видя очертанията на тяло, проснато в калта пред Вини. Знаеше, че това е Джонатан. Затича се напред и яростно изрита бика.

— Разкарай се от него! — изрева той, а животното се изправи на задните си крака и изненадано се отмести.

Арон се хвърли на колене до брат си, който лежеше по лице в калта. Още преди да прегърне безжизненото тяло, знаеше, че Джонатан е мъртъв.

— Джонатан — извика той, докато гледаше как дъждът се стича по раненото лице и гърдите на брат му. — Джонатан, защо не ме

послуша? Джонатан... — Той го придърпа към себе си, за да закрие лицето му, и извика към небето: — Спри! Престани да се изливаш върху него! — Но дъждът продължаваше да се лее над раздраното и окървавено лице, а водата се стичаше по ръкавите на Арон, обагрена в бледочервено. — О, Господи! О, Джонатан, не! Не може да си мъртъв. Джонатан! Събуди се!

Бикът приближи, а Арон придърпа тялото още по-плътно в прегръдката си, за да го защити, и отново изрева:

— Не се доближавай до него, чудовище! — Но думите му се удавиха в ридания, докато прегръщаше брат си. Вини стоеше отстрани и наблюдаваше.

Арон изнесе брат си извън ограденото място и отново заключи вратата. Къщата бе прекалено далеч, за да го отнесе, така че той съблече бялата си риза и покри с нея лицето на Джонатан.

След това затича през полето, като избра най-прекия път, по който да стигне до двора. Преди да приближи края на полето, видя, че Мери е застанала на алеята и го чака.

По челото му бяха полепнали мокри кичури и от тях се стичаше вода. Мери видя тичащия Арон и притисна ръце към устата си, за да потуши вика си.

Той се спря задъхан на известно разстояние от нея, видя разширените ѝ от ужас очи и проплака:

— О, Господи, Мери!

Думите му сякаш я изтръгнаха от вцепенението ѝ. Тя се изви и се опита да избяга покрай него, като крещеше:

— Джонатан! Джонатан!

Арон я сграбчи за раменете и я спря. Мери се мъчеше да се отскубне от ръцете му, дращеше гърдите му и крещеше:

— Пусни ме!

Тя бясно махаше с ръце, бореше се като обезумяла и най-накрая успя да се измъкне от него и затича по алеята. Арон я настигна, хвана ръцете ѝ, притисна ги зад гърба ѝ и я прегърна.

— Недей, Мери. Не можеш да отидеш там. Джонатан е мъртъв. — Думите му сякаш внезапно я лишиха от силата ѝ. — Вини...

Главата ѝ се отпусна върху гърдите му и тя нададе пронизителен вой. Дъждът се стичаше по лицето ѝ. Тялото ѝ внезапно бе обладано от спазми, които бяха толкова силни, че разтърсваха дори Арон. Мери се

свлече надолу и падна на колене върху мократа трева. Той коленичи до нея, а тя се отпусна по лице на земята, като плачеше и не спираше да повтаря името на Джонатан. Арон я прегърна през кръста и долепи лице до гърба ѝ, като се опитваше да успокои треперенето ѝ, но не успя. И двамата плачеха за човека, когото обичаха.

Дъждът бе спрял, но бе трудно да се прецени кое време на денонощието е. Арон оседла кобилата. Знаеше, че трябва да извика помощ, но какво щеше да стане с Мери?

— Не мога да те оставя сама тук — за пореден път повтори той.

— Ще се справя, само побързай!

Той дръпна силно юздите и пришпори коня напред. Дочуваше ожесточения тропот на копитата, но му се струваше, че пълзи. Едва бе тръгнал надолу по пътя, когато го обзеха съмнения. Редно ли беше да остави по този начин Джонатан на полето? О, Боже, защо не го бе пренесъл до къщата? Само че не можеше да го стори и да допусне Мери да го види. Мери, Мери... не трябваше да я оставя сама. Но нали тя каза, че не бива да изнася бебето в дъжда. Това нямаше значение, не биваше да я оставя сама. Какво трябваше да прави?

Докато яздеше, една мисъл не го оставяше на мира: не можеше да остави Мери сама по време на дългото пътуване, което го чакаше до града. Той намали до една отбивка на пътя, за да се върне обратно при нея. Можеше да я отведе заедно със Сара в някоя съседска ферма. Защо не се бе сетил за това по-рано?

Точно преди да обърне кобилата, се случи чудо. Зад завоя се появи каруцата на семейство Гарнър. Те спряха, замахаха с ръце и започнаха да го викат. Децата не спираха да говорят за торнадото. Мейбъл Гарнър им каза да замълчат в момента, в който тя и съпругът ѝ видяха лицето на Арон.

— Какво е станало, момче? — попита чичо Гарнър.

— Джонатан — гласът на Арон затрепери, — бикът го е стъпкал.

— Много ли е зле?

— Мъртъв е.

Щом изрече тези думи, семейство Гарнър сякаш веднага пристъпиха към действие и Арон почувства, че от плещите му падна

товар. Мейбъл усмири децата и остави чичо Гарнър да му задава въпросите.

— Къде е Мери? — попита той.

— В къщата. Мислех да се върна обратно и да я заведа при някой съсед. — Арон вече плачеше отчаяно.

— Ами Джонатан?

— Той е на южното пасище — започна Арон, но думите му се удавиха в ридания. — Не знаех какво...

— Не се тревожи, момчето ми. Обърни коня и тръгвай с нас.

Щом приближиха първата къща по пътя си, чичо Гарнър спря каруцата и изпрати собственика ѝ в града, за да повика помощ. Когато стигнаха до фермата, той се погрижи за коня на Арон и за всичко останало.

Присъствието на семейство Гарнър в дома им през безкрайната нощ бе сякаш нишката, която ги държеше, за да не се разпаднат. Чичо Гарнър отиде с каруцата до пасището и докара Джонатан, след което се погрижи за всички подробности, преди да пристигнат хората от погребалното бюро.

Лея Мейбъл се зае с работата в къщата. Тя изпрати децата си да съберат яйцата, да донесат млякото, което все още стоеше в плевнята, да приготвят място за спане в сеното и да се погрижат за вечерята. Внасяше ред там, където без присъствието ѝ щеше да настъпи пълен хаос. Накара ги да пият кафе, защото не искаха да ядат, да облекат сухи дрехи, защото самите те не се сецаха, че трябва да свалят мокрите, да си починат, когато мислеха, че трябва да останат будни и да издържат. По някакъв начин всички успяха да преживеят нощта.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТА

Жителите на Моран Тауншип винаги се събираха на сватби и се притичваха на помощ след раждане или в случай на смърт с безкрайна всеотдайност и разбиране.

Трагичната смърт на Джонатан Грей събра тези добри хора в дома му с пълни ръце и сърца. В дните преди и след погребението те изпълваха къщата, грижеха се за храната и предлагаха утехата и съчувствието си. Стараеха се Мери никога да не остава сама и винаги да има кой да подкрепи Арон. Някои идваха по време на сутрешните и вечерните задължения през първите няколко дни. Някой бе взел Вини, за да се грижи за него, защото знаеше, че присъствието му във фермата на семейство Грей е немислимо. Друг се бе погрижил за падналите на пътя дървета и поправката на оградите, където бе необходимо. Трети пък предложи да поправи покрива на кокошарника, но Арон отказа. Жителите на градчето си имаха своя работа, а на много от тях торнадото също бе нанесло щети, но те бяха отложили ремонта на собствените си ферми. В крайна сметка обаче съседите се бяха справили с това, за което бяха дошли — направиха първите няколко дни възможни и поносими.

Леля Мейбъл остана известно време след погребението на Джонатан, но в дома ѝ я чакаше собственото ѝ семейство и тя скоро трябваше да се върне там.

— Знаеш, че можеш да дойдеш и да живееш при нас, момичето ми. Всички ще се радваме на присъствието ти.

Мери обаче осъзнаваше, че ще ги затрудни. Децата на семейство Гарнър сега бяха по-големи, ядяха повече и помагаха повече. Вече нямаха нужда от нея както преди.

— Трябва ми време, за да реша какво да правя.

— Разбира се, скъпа. — Мейбъл прие отказа ѝ с разбиране.

Накрая всички си тръгнаха и къщата притихна. Арон влезе в двора и видя Мери коленичила апатично на земята до някакви зелени

растения, които скоро щяха да цъфнат. Тя държеше в ръка лопатка, за която бе забравила.

— Земята е влажна. Откога стоиш така?

Тя въздъхна и започна да забива лопатката в пръста. Той се подпря на едно коляно до нея и хвана ръката ѝ, за да я спре.

— Трябва да обсъдим... някои неща. Хайде.

Тя потрепери и се изправи, за да го последва в къщата. Той отиде до печката, разрови огъня и рече:

— Седни, трябва да поговорим за фермата и за това какво ще правим. — Очите му бяха хлътнали. Щом видя колко е измъчен, Мери се почувства още по-зле, но не знаеше какво да стори за него.

— Ами... аз не зная — започна неубедително тя.

— Не мога повече да остана тук. — Очите му избягваха да срещнат нейните. — Няма да се получи. Няколко съседни ми предложиха да отида при тях. Мога да си избира, така че мисля да се нанеса при семейство Дворак. Тяхната ферма е най-близо до тази.

Мери си мислеше, че вече не ѝ бяха останали сълзи, но грешеше.

— О, Арон, нима нещата не са достатъчно лоши, та трябва и ти да си тръгваш?

— Налага се, знаеш това.

Тя кимна безмълвно и после рече:

— Разбира се, че се налага. Аз отново ще те изгоня от собствения ти дом. Защо трябва ти да си тръгваш?

Той затвори очи.

— Мери, нека сме разумни. В момента никак не ме улесняваш.

Тя изправи рамене и избърса очите си с ръка.

— Леля Мейбъл ми каза, че мога да отида да живея при нея. Защо аз да не се изнеса там? — предложи тя.

— Слушай, в това няма и капчица здрав разум. В тяхната къща и без това вече живеят една дузина хора, а тази ще остане абсолютно празна, ако и ти отидеш там. По-разумно е аз да си тръгна.

— Но аз...

— Хей, искам ти и Сара да останете тук. Нуждаеш се от къщата повече от мен. Искам да кажа, че няма да ви оставя да отидете на място, където нямат нужда от вас.

— Ами ако кажа, че ще остана тук, тогава какво?

— Ще напиша писмо, че няма да приема работата, с която смятах да се захвана. — Тя си отдъхна, че той поне не възнамерява да замине чак толкова надалеч. — Денем мога да идвам и да работя тук, а нощем ще спя при Дворак.

— Би ли направил това, Арон? Ще продължиш ли да се грижиш за това място, при положение, че то не е... — Но тя не можеше да му каже, че мястото не е негово.

— Не е мое ли? — довърши той.

Тя тъжно сви рамене.

— Не исках да прозвучи по този начин — успокои я той. — Познавам фермата, а пък и наистина не ми се иска да заминавам за окръг Дъглас. Знаеше го, нали?

Тя сведе поглед към скута си, кимна, а след това започна да пригладва полата на коленете си и рече:

— Оценявам това, но не зная какво ще се случи тук. — Тя се разстрои. — Всичко е толкова ужасно объркано. Земята и къщата... просто всичко.

— Обикновено така става, когато някой умре. — Той не сваляше очи от нея. — С времето нещата ще се наредят, но засега ще отида в къщата на Дворак и ще се постарая да приключа със сеитбата и да направя нов покрив на кокошарника, става ли?

Тя мълчеше.

— Мери?

— Кой ще получава печалбата?

— Земята е твоя, Мери.

— Но къщата е твоя — сковано рече тя, — а също и кокошарникът. Няма да приема всичко безплатно. Говоря сериозно.

— Добре — съгласи се той, — добре. Можем да се разберем по този въпрос по-нататък. Преди настъпването на есента няма да има никакви печалби, а дотогава ще вземем някои решения, но за момента аз ще си тръгна.

— Добре тогава, върви, но парите, които изкараш, ще са за тебе. Нямам представа от цените на семената и... изобщо от всичко. Джонатан се занимаваше с това. Земята не ми трябва, тъй като не зная как да я управлявам.

— Можеш да я продадеш.

Той говореше сериозно и това едва не я накара да се засмее.

— Да я продам ли? — объркано попита тя. — Нима мислиш, че бих могла да продам фермата?

— Ами тя е твоя, или поне ще бъде, след като се подпише завещанието. Може би тогава бих могъл да я купя... или нещо подобно.

— Арон, не може ли просто да продължим по начина, по който живяхме досега, докато не реша какво да правя? Искам да кажа, прави каквото искаш, управлявай фермата и задържай от парите толкова, колкото ти е необходимо. По този начин аз и Сара ще можем да ти се отплатим за това, че оставаме да живеем в къщата.

Едно мускулче трепна на лицето му.

— Нямам нужда да ми се плаща за това, че ти и Сара живеете в моята къща.

— А как ще живееш ти тогава... с какво?

С този въпрос тя го хвана натясно.

— Хората са много любопитни. Трябва да постъпим по възможно най-разумния начин, за да не дадем повод за клюки, докато все още не сме взели решение относно имота.

— Арон, не мога повече да мисля за това тази вечер. Прекалено съм... не можем ли да го решим утре?

— Мери, ти изглежда не разбираш. Не мога да остана тук тази нощ. Трябва да отида при Дворак, защото леля Мейбъл вече си тръгна. Точно, това дойдох да ти кажа.

— Тази нощ ли? — Тя преглътна. В кухнята цареше абсолютна тишина. Той кимна.

— Ще... ще изчакаш ли поне да вечеряме? — попита тя.

Той въздъхна, облегна се на стола си и прокара ръка през косата си.

— Трябва да си взема малко дрехи. Можеш да приготвиш вечерята, докато го направя, става ли?

Тя отново кимна и водена от навика да угажда на хората, го попита:

— Какво искаш? Съседите са донесли най-различни неща. Има свински бут, готвено ядене и... — Замълча, защото въпросите ѝ в този момент изглеждаха глупави.

— Каквото и да е — любезно отвърна той, — не съм много гладен.

Знаеше, че Арон вероятно изобщо не мисли за храна в този момент, но се бе съгласил да вечерят, за да не се чувства тя самотна.

Мери приготви храната, докато той бе на горния етаж, а стъпките му прозвучаха заплашително, защото знаеше, че скоро няма да ги чува. Той се движеше из спалнята си и всяка негова крачка сякаш отброяваше минутите, които летяха прекалено бързо. Скоро Арон се върна долу, прибра си някои неща изпод мивката и взе четката си за коса от поставката на стената.

По време на вечерята тя се опитваше да не заплаче и най-накрая с разтреперан глас рече:

— Арон, идвай да се храниш у дома. Не е необходимо да затрудняваш семейство Дворак.

— Аз... — Искаше да ѝ каже, че ще идва единствено за да обядва с нея, но тя изглеждаше толкова съкрушена и едва сдържаше сълзите си.

— Моля те, Арон — каза, — какво ще правя тук сама?

— Добре — съгласи се той и тя въздъхна.

Арон бе приключил вечерята и Мери разтревожено попита:

— Защо не си вземеш парче кейк? Агнес го донесе.

Той поклати глава, но въпреки това тя стана и отиде в килера, за да го донесе. Арон я хвана за ръката.

— Утре ще е по-лесно. Проблемът е само в тази първа самотна нощ, не се тревожи. — Изправи се и отиде до вратата. — Ще сложа този ключ отвън над касата на вратата, а ти заключи отвътре с този, но въпреки това тук няма от какво да се страхуваш, Мери.

Тя обаче се страхуваше от самотата, която бе окончателна и безвъзвратна, за разлика от времето, когато бяха заминали за Дакота и я бяха оставили сама.

Той събра нещата си от свободния кухненски стол, върху който ги бе оставил.

— Изчакай, ще ти ги опаковам в нещо. — Тя отиде да донесе амбалажна хартия, в която да ги увие, но след това повече не можеше да си намери никакво оправдание, за да го задържи.

— Трябва да тръгвам вече, Мери — рече той, застанал на прага на вратата. — Хей, всичко е наред — добави повече за себе си, отколкото за нея. — Сега заключвай, а утре сутринта ще се видим отново.

Тя дишаше на пресекулки, защото се боеше, че ако се отпусне, отново ще избухне в плач.

Арон стисна ръката ѝ и почти изтича до стоянката за седлата, за да впрегне кобилата. Когато пришпори коня, тя стоеше на вратата и той ѝ махна с ръка, но не забави ход. Мери наблюдаваше пътя дълго след като се бе скрил от погледа ѝ. После се върна в къщата на Арон, където всичко ѝ напомняше за Джонатан. Отиде до поставката, върху която стояха четките за коса, и се загледа в тази на съпруга си, а след това влезе във всекидневната, където бе лежал ковчегът му. Точно когато си мислеше, че вече нямаше сили да издържи, Сара се разплака и тя с благодарност затича по стълбите към нея.

По-късно вечерта, когато запали лампата, тя не можа да се качи в спалнята — своята и тази на Джонатан. Държа Сара в прегръдките си дълго след като бебето трябваше да бъде сложено в люлката. Най-накрая, когато главата и започна да клюма, тя се отказа и тръгна по стълбите, но на прага на спалнята си разбра, че не може да се пристраши. Забърза към другия край на коридора заедно със Сара, влезе в стаята на Арон, легна в леглото му и остави бебето да спи до нея.

„Само за тази нощ — помисли си. — Само докато свикна с тишината.“ Възглавницата на Арон миришеше на одеколон, а тя лежеше неподвижно и си мислеше за празната спалня в другия край на коридора.

Трябваше да свиква с прекалено много неща: студената печка сутрин, която Джонатан винаги палеше, тишината, когато бе свикнала да се буди от подрънкването на капациите на печката. Сгънатите му чисти дрехи, които лежах в гардероба на рафта до нейните. Старото му яке на закачалката зад вратата. Празният стол, който стоеше срещу нея на масата, когато се хранеше. Кафемелачката, която той бе поправил, след като тя я бе изпуснала. Мери вече не я използваше.

След първата ужасна седмица тя разбра, че трябва да преодолее отсъствието му, и се върна в тяхната спалня. Намери стар юрган, с който да промени вида на леглото им, пререди мебелите, като премести леглото далеч от стената и вече ѝ бе по-лесно да спи нощно време.

Вечер тя подготвяше печката и сутрин трябваше само да драсне клечка кибрит и да я запали.

Когато се улавяше, че се ослушва да дочуе подсвиркването му, пускаше на грамофона марша и понякога дори будеше Сара.

Изпра памучните му ризи и ги прибра в стаята на Арон. Мина дълго време, преди да се реши да извади и останалите му дрехи от гардероба им.

Остави само два стола до кухненската маса, а другите два изнесе във вестибюла.

Хората виждаха Арон да работи около фермата, но тъй като не забелязваха да се застоява в къщата, кимаха одобрително заради начина, по който управлява имота, при положение че дори не е негов. Добре, че бе оставил къщата на Мери и детето ѝ — какво ли щеше да прави горкото момиче без него?

Всяка сутрин по едно и също време той се показваше на източния хълм върху оседлания си кон. Никога не я изненадваше прекалено рано сутрин и не я притесняваше късно вечер. Когато пристигаше в къщата, тя вече му бе приготвила закуска, а бебето бе накърмено и заспало. Мери го виждаше как влиза в двора, минава под брястовете и отвежда коня до стоянката, за да остави там седлото му, преди да го пусне да пасе. През това време тя слагаше масата. Той винаги чукаше на вратата, преди да влезе, и тя знаеше колко необичайно и странно трябва да му се струва това.

Разговаряха за работата, която той възнамеряваше да свърши през деня, за съседите, за времето, за нейните задължения до вечерта. Нищо лично.

На обяд той отново се връщаше в къщата, като този път спираше на кладенеца, за да си измие ръцете, и по този начин отново ѝ даваше време да се приготви.

Един ден той влезе да обядва, а Мери изглеждаше нервна. Не след дълго тя рече:

— Тази сутрин дойде писмо от някакъв адвокат в Лонг Прери.

— Мога ли да го прочета? — Арон остави вилицата си и се зачете. — Изглежда трябва да отидеш там — рече той, като прибра писмото обратно в плика.

— Налага ли се?

— Няма защо да се тревожиш, Мери. Хънт направи завещанието на баща ми, защото в Брауървил все още нямаше адвокати. Обяснява, че е просто формалност да подпишеш документите. Дори не е

необходимо да ходиш в съда за официално потвърждение. Има нужда само от подписа ти. Такъв е законът. След това земята ще бъде твоя. — Той започна да се храни отново.

— Но как да отида? Ами Сара?

— Може би някоя съседка ще може да я гледа за един ден.

— Цял ден! Колко време отнема отиването дотам?

— Ами... защо, има ли значение? Би могла да се махнеш за малко оттук. Ще се почувстваш добре.

Тя погледна смутено през прозореца и рече:

— Аз я кърмя, Арон.

— О... о, разбира се. Ами това е доста дълъг път, за да вземем Сара в каруцата. Можеш да се качиш на влака.

— Ти ще... няма ли да дойдеш с мен? — осмели се да попита тя.

— Да, разбира се, ако искаш. Ти избери кой ден. Хънт казва, че можеш да отидеш по всяко време.

— На теб кога ще ти е най-удобно?

— Без значение е.

— Можем ли да отидем утре и да приключим с тази работа?

— Добре, но ще трябва да приготиш Сара рано сутринта. Не съм сигурен по кое точно време пристига влакът, така че по-добре да сме там рано.

— Ще бъдем готови.

На следващата сутрин бе влажно и студено и Мери зави Сара в няколко одеяла. Въпреки това тя бе кисела през цялото време и макар да бе съвсем мъничка, Мери я заболяха ръцете да я държи.

След като се качиха на влака за Лонг Прери, бебето се успокои.

Лесно откриха кантората на Алфред Хънт, която беше само на две преки от гарата. Щом отвориха вратата, видяха пред себе си празно бюро с вдигнат капак, по което имаше множество счетоводни книги и документи. Арон извика „добър ден“ и един едър и представителен мъж с весело лице се показа на вратата.

— Добро утро! Добро утро — весело рече той.

— Господин Хънт? — попита Арон.

— Самият той — отвърна мъжът, протегна ръка и отново се усмихна. Арон също се усмихна.

— Аз съм Арон Грей. Това е моята снаха, госпожа Джонатан Грей.

Лицето на мъжа помръкна.

— О, значи Мери Грей. Моля приемете моите съболезнования — и двамата. — После той погледна към бебето в ръцете на Мери и добави: — Моите най-дълбоки съболезнования. Сигурен съм, че идването ви е затруднило. Съжалявам, че се наложи да пътувате. Нямах представа, че имате бебе, Мери. — Това, че използваше малкото ѝ име, го правеше да изглежда приятелски настроен. По този начин искаше да ѝ помогне да се отпусне. — Съжалявам, че секретарят ми е излязъл и ви се е наложило да останете прави. Влезте вътре, бързо ще свършим работата.

Той ги въведе в един вътрешен кабинет. В него имаше растения, книги и пепелници с оставени в тях лули, поставени по первазите на прозорците и въобще върху всяко свободно място, върху което можеха да се задържат. На бюрото цареше неразбория, но усещането, което създаваше стаята, бе на нещо познато и уютно. Господин Хънт придърпа два стари кожени стола близо до претрупаното бюро.

— Седнете... седнете — покани ги той, — разбирате, че това е само формалност, нали? Собствеността естествено остава за вдовицата в подобни случаи, но бих се радвал официално да го удостоверите с подписа си. Това ще подсигури бъдещето на най-младия член на семейството. — Той погледна към Сара, разгъна някакви документи и започна да рови из безпорядъка на бюрото си, докато откри писалка. — Сега вече земята ще бъде официално ваша, Мери, в случай че решите да я продадете.

Тя кимна притеснено, защото се почувства неудобно при споменаването за продажба на фермата, която бе много повече на Арон, отколкото нейна. Алфред Хънт ѝ подаде писалката и ѝ посочи мястото, където трябваше да се подпише.

— Бих искал да го прочета, преди госпожа Грей да го подпише — рече Арон и тя спря, защото внезапно осъзна, че сама трябваше да се сети за това и да го стори.

— Да, разбира се, заповядайте.

Докаато Арон преглеждаше документа, Хънт продължи:

— Срещал съм съпруга ви само веднъж, Мери, скоро след смъртта на родителите му, но той ми направи впечатление на мъж, който наистина носи глава на раменете си и който би могъл добре да поддържа едно място. Ако се е грижил за имота така както

предполагам, той вероятно би струвал доста пари в момента. Ако някога решите да го продавате, ще бъда щастлив да ви представявам.

Влакът закъсня малко, но щом тръгнаха, Мери отново започна да се успокоява. После внезапно тя го почувства. Застана мирно с надеждата да го спре, но знаеше, че няма да може и трябваше да действа бързо.

— Арон?

Той се обърна към нея и се почуди защо ли шепне.

— Какво? — прошепна и той.

Очите ѝ бяха широко отворени, сякаш бе уплашена.

— Арон, трябва да нахраня Сара.

„Това ли е всичко?“ — помисли си Арон.

— Тя все още не плаче. Защо не я изчакаш?

— Не мога да чакам. — Мери продължаваше да шепне.

Внезапно сякаш му просветна и той погледна към гърдите ѝ, където едно издайническо петно вече бе навлажнило сивия памучен плат на дрехата ѝ и на лявата ѝ гърда имаше малко мокро кръгло петънце.

— Господи — зяпна изненадано той, като изведнъж разбра за какво говори тя, — почакай малко.

Арон скочи, тръгна по коридора между седалките и изчезна през вратата по посока на локомотива.

След това се появи един негър шафнер, който се наведе загрижено над празното място на Арон.

— Съпругът ви попита дали има някакво уединено място, където може да останете с бебето. Ако ме последвате, ще ви отведе.

Тя тръгна след него с благодарност и зърна Арон, който отново влизаше във вагона от противоположната посока. Отведеха я в луксозно частно купе с две седалки една срещу друга и щори с червени пискюли на прозорците. Мери благодари на шафнера, седна и щом вратата се затвори зад гърба му, започна да разкопчава блузата си.

Чу повикването за Брауървил, преди Сара да се е нахранила, и бързо започна да оправя дрехите си, за да се върне обратно на мястото си. В момента, в който приближи до Арон, влакът вече спираше на гарата. Докато слизаха от влака, Мери и Арон бяха много притеснени,

но приятелски настроеният шафнер стоеше на вратата. Той разтвори сгъваемото стъпало, подаде ръка на Мери, за да слезе на перона, и ѝ се усмихна широко.

— Вярвам, че купето ви се е сторило уютно, мадам.

— Да, така беше, благодаря ви — отвърна тя.

Арон стоеше точно зад нея и бръкна в джоба си с думите:

— Какво ви дължа?

Приветливият негър обаче се усмихна отново.

— Услугата не струва нищо, сър. Щастливи сме само, че пътувахте с нашия влак.

— О... благодаря ви... много ви благодаря — отвърна младият мъж, като възможно най-незабележимо пъкна няколко монети в черната длан. Шафнерът кимна с признателност.

— Благодаря ви, сър.

Арон се обърна да хване Мери за ръка и попита:

— Имаш ли нужда да купим нещо от града, преди да тръгнем обратно?

— Не, само ме прибери по-бързо у дома — рече тя и след малко промърмори: — Благодаря ти, Арон.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА

Дните се върнаха към обичайното си еднообразие. За Арон те бяха дълги и трудни и му липсваше помощта на Джонатан. Благодарение на съседите Арон обработваше земята. Сутрин доенето не му тежеше, но в края на деня, когато вече беше изтощен, ръцете го заболяваха.

Една вечер той се прибра за вечеря и се отпусна на стола си с дълбока въздишка, а Мери постави храната на масата, седна и се вгледа в изтощеното му лице.

— Арон, мислех си... — стараяше се да не срещне погледа му — бих искала да ме научиш да доя — рече тя сякаш само между другото.

Той я погледна учудено и леко иронично.

— Доенето не е най-силната ти страна.

— Бих могла да се науча.

— И сам мога да се справя.

Тя се засегна.

— Ако ми дадеш възможност, бих искала да се науча! Аз съм единствената жена наоколо, която не може да издои една крава! — Леко се изчерви и се втренчи в чинията си.

— Добре... добре — предаде се той малко изненадан.

Гласът ѝ моментално омекна:

— Мога да опитам утре вечер. Рано сутринта ще трябва да се заема с прането, но вечерта ще имам време.

След като се договориха, той си тръгна с мисълта, че доенето на следващия ден ще отнеме двойно повече време. В крайна сметка щеше да го свърши сам, след като изгубеше време да я гледа как се опитва.

Но Мери бе твърдо решена. Тя неуморно продължаваше да прави опити. След няколко дни се справяше сравнително добре, въпреки че се уморяваше много по-бързо от Арон. Сара обаче беше проблем. На няколко пъти Мери я остави сама в къщата, но това не ѝ се харесваше, така че попита Арон, дали би могъл да направи за бебето нещо, в което да го пренася.

— Не ми е приятно да я оставям у дома, когато работя в градината — оправда се тя. Боеше се Арон да не сметне, че за нея е прекалено неудобно да му помага в доенето.

Той измайстори малък лек кош, който отстрани имаше решетки, за да влиза въздух, и дръжка като на кошница за грозде. Когато Мери за пръв път занесе с него Сара в плевнята, бебето бе заспало, а Арон надникна и като видя жълтата ѝ шапчица и бледозеленото одеяло, с което бе повита, заяви, че изглежда като царевичен кочан. Мери постави коша върху две обърнати наопаки кофи от мляко и рече:

— Арон! Как можа да кажеш подобно нещо за собствената си дъщеря!

Искаше ѝ се да си отхапе езика. Думите просто се бяха изплъзнали от устата ѝ. Нямахше намерение да ги изрича. Тя се обърна настрана и започна да заеква, но Арон веднага рече:

— Виждам, че кошът вече ѝ харесва. — Той се върна към работата си, но бе доволен от думите ѝ.

През юни из въздуха закръжиха огромните конски мухи. Една вечер Мери, Арон и Сара както обикновено бяха в плевнята, когато бебето, което спеше в кошницата, внезапно изпищя силно. Арон стоеше изправен между кравите и преди Мери да успее да стане, той се втурна напред и уплашено извади Сара от кошницата.

— Какво има? — извика тя, докато детето продължаваше да плаче, но щом се доближи, видя голямата подутина върху лицето на дъщеря си.

— Конска муха — рече той, — ще се оправи.

Детенцето обаче все още пицеше и плачеше, а Арон целуна подутото място и тихо му промърмори:

— Хайде, царевичке, по-добре върви при майка си и той подаде бебето на Мери.

— Хубаво ще е да му сложа малко сода — спокойно рече тя, след което добави: — Извинявай, Арон.

После Мери го остави в притихналата плевня, загледан в празната кошница. Защо ли му се извини? Заради притеснението ли? Съжаляваше, че го оставя сам да дои ли? Той си помисли, че съжалява много повече от нея за това, че бе отвела Сара. Хареса му да я държи на ръце. Когато се върна в къщата, носеше кошницата със себе си.

— Как е тя?

— Ако Сара има намерение да живее във фермата, ще трябва да свикне с това.

Докато се чудеше колко ли дълго наистина Сара щеше да остане в къщата, Арон си тръгна отново с думите:

— Трябва да донеса и останалото мляко.

На следващия ден той работи до обяд и след това отиде в града. Този ден бе безкраен за Мери. Тя му даде списък с необходимите покупки и го наблюдаваше как се отдалечава. Искаше ѝ се и тя самата да може да тръгне с него. Толкова дълго време бе минало, откакто за последен път бе ходила в града, но пътуването щеше да е твърде трудно със Сара. Тя все още я кърмеше и не можеше да я остави при някоя съседка.

Следобедните часове едва се влачеха. Мери започна да плеви градината, за да запълни времето. След като приключи, тя внесе отново Сара в къщата и се изми, за да започне да приготвя вечерята. Арон вече трябваше да се е върнал. Тя се притесняваше и постоянно излизаше на верандата, за да поглежда на изток.

Когато видя приближаващата каруца, се успокои и вдигна ръка, за да му помахва. Арон видя, че Мери го чака на верандата, и пришпори конете. Докато наблюдаваше крехката ѝ фигура, той се почувства така, сякаш се прибираше у дома и никога по-рано не го бяха посрещали по този начин.

— Мислех, че вече няма да дойдеш — извика тя. — Побързай! Вечерята е готова.

Той разпрегна конете и отнесе кутията с продукти въщи.

— Защо се забави толкова дълго? Какво има тук? — Започна да разгръща кафявата хартия, преди той да успее да остави кутията на земята.

— Назад, жено — скара ѝ се усмихнат той. — Направи ми място да оставя това.

Тя обаче сграбчи вързопа и започна да го развързва.

— Не съм поръчвала нищо подобно. Какво е то?

Вътре имаше парче тюл.

— Не е за теб. За Сара е, за да я пази от мухите.

Това бе толкова неочаквано — да купи мрежа, която да предпазва бебето. Мери рече:

— Защо аз самата не се сетих за това?

Не беше нужно да ѝ отговаря. Арон знаеше, че постъпката му ѝ е доставила удоволствие.

Мери започна да го разпитва, защото искаше да знае какво става в града, какви са новините и кого е срещнал. Той ѝ разказа всичко, за което се сети, и, разбира се, ѝ предаде поздравите на всички, с които се бе срещнал. Той разбра, че тя копнее да отиде в града.

Тази нощ му бе трудно да си тръгне. Младата жена изглеждаше обезсърчена, когато я остави на верандата. Арон спря под брястовете, обърна се и за да я разведри, подвигна:

— Следващия път, когато отида в града, ще те взема с мен. Не е мъжка работа да се купуват бебешки неща. — После потегли с конете, като се чудеше дали тя няма да намери някакво извинение и да не тръгне с него заради това, което се бе случило във влака.

След този случай нямаше нужда повече да почуква на собствената си врата, защото Мери обикновено стоеше на верандата при пристигането му. Понякога на обяд той я виждаше да простира. Сега вече редовно се виждаха малки дрешки и пеленки. Тази гледка му харесваше. Мери все още му переше дрехите. Бе му казала, че това е най-малкото, което може да направи за него.

Една вечер, когато Арон тръгваше към къщата на семейство Дворак, тя извика:

— Изчакай малко, Арон, забрави прането си. — Излезе от преддверието с кафяв пакет в ръцете. — Опитай се да не го смачкаш този път — каза както обикновено, след което му го подаде. Щом Арон се пресегна към него, ръката ѝ докосна дланта му. Това им подежда така, сякаш през телата им бе минал ток и Мери подскочи. Тя рязко дръпна ръката си, но щом осъзна какво е направила, погледна към Арон, а по страните ѝ се разля червенина.

— Не е нужно да се грижиш за дрехите ми, Мери — рече той. — Госпожа Дворак ми предложи да ми ги пере.

— Не ставай глупав, Арон. Тази работа ми харесва.

За пореден път нейният отговор сякаш разкриваше някаква тайна. Младият мъж се опитваше да потуши пламъка, който внезапно се разгоря в него. Покачи се на верандата, затвори мрежестата врата между тях и рече:

— Признателен съм ти, че правиш това за мен, Мери. Благодаря ти.

Щом си тръгна, тя положи длани върху бузите си, като си мислеше каква глупачка е. Взе решение от този момент нататък да се контролира.

Настъпи времето за жътва и Арон започна да остава на полето по обяд, за да не губи време. Мери реши да му носи храната на полето.

Щом я видя да приближава, той спря работа. Тя остави кошницата с детето, подаде му покритата чиния и се отпусна на тревата.

— Много ти е далеч да идваш чак дотук. Утре сутрин просто ми пригответи сандвич и бутилка с вода.

— Сандвич и бутилка с вода ли! Един мъж не може да работи, ако се храни само с това.

— Сара става прекалено тежка, за да я разнасяш. — Той посочи с вилица към кошницата, след което надникна вътре и рече: — Ще изкривиш гърба на майка си, царевичке!

— Арон! Това е най-отвратителното умалително име, което някога съм чувала!

Той обаче се наведе към Сара и продължи:

— Хей, царевичке, кажи на майка си, че тя е избрала името ти, а един баща може поне да избере прякора.

Арон си мислеше за това още от деня, в който Мери се изпусна и нарече Сара негова дъщеря. Той реши, че тя сигурно трябва да се е изчервила, защото му бе обърнала гръб. Сара се подаваше над рамото ѝ и го гледаше с широко отворени очи като всяко бебе. Момиченцето бе прекрасно. Той би дал всичко, за да може поне веднъж да докосне кестенявите му къдрици. Докато се хранеше, той я разглеждаше и откриваше общи черти между нея и себе си. Когато приключи с обяда, той рече:

— Добре, царевичке, кажи на майка си, че вече може да вземе чинията и също така, че е грубо да стои с гръб към някого толкова дълго време. Можеше поне да те научи на някакви обноски.

Мери взе кошницата и тръгна по алеята, като извика, без да се обръща:

— Кажи на баща си, че сам може да си донесе мръсната чиния!

На следващия ден Мери занесе обяда на Арон с ръчната количка, в която бе сложила и кошницата със Сара. Щом пристигна на мястото, където той я очакваше, тя рече:

— Сара би искала да знаеш, че няма никакво намерение да изкривява гърба на майка си.

— Това е добро разрешение — намигна той, посегна към чинията си и прошепна към бебето: — Кажи на майка си, че е прекалено дръзка.

Усмивка озари лицето му, а след това и лицето на Мери.

През дългите и горещи дни, когато конете работеха почти до издихание, а Арон вървеше зад тях, той си мечтаеше за трактор.

Тъкмо размишляваше върху това, когато един от ремъците се скъса. Като проклинаше тихо, той го разгледа, за да види доколко е повреден. Нямахше какво друго да направи, освен да откара отново конете до стоянката и да смени хамутите.

Докато конете пиеха вода в двора, Арон си помисли за това, че Мери обикновено винаги има готов студен чай. „Бебето сигурно спи“ — помисли си той, като приближи към притихналата къща. Отвори и затвори внимателно мрежестата врата и тя потракна съвсем леко, докато той влизаше в кухнята. В зимника откри буркан със студен чай. Взе го и започна да отпива, докато обикаляше разсеяно из кухнята. В къщата бе много тихо и приятно хладно. Както продължаваше да пие и да се разхожда, той стигна до вратата на всекидневната и там се закова на място. Печката от стаята както винаги бе изнесена за през лятото и люлеещият се стол отново бе заел мястото ѝ. Мери седеше в стола и кърмеше бебето, а кожата му бе бяла като гърдата, от която се хранеше. Явно майката и бебето бяха заспали. Главата на Мери бе отпусната назад върху твърдата облегалка на стола. Тя сякаш усети, че някой я наблюдава, стресна се и подскочи, от което Сара също подскочи, след което отново започна да суче.

Мери видя почервенялото лице на Арон.

— Мислех, че я кърмиш на горния етаж... или може би трябваше да почукам — заекна той.

— Тук е по-хладно — обясни Мери, а сърцето ѝ биеше учестено, но тя не се опита да отмести бебето от себе си. Сара все още спеше. — Храня я тук само когато съм сигурна, че си на полето.

Той задържа погледа си върху бебето и преглътна, след което се обърна и бързо излезе от къщата, а вратата се тресна зад гърба му.

От шума Сара изплашено отвори очи и се разплака.

— Шшшт, принцесо — успокой я Мери, — уплаши ли те татко ти? Мен също, скъпа. Мен също.

Докато говореше нежно на бебето, тя си помисли: „Наистина ли Арон ме изплаши, или аз самата се боя от себе си? Страхувам ли се от слабостта, която току-що изпитах, и видя ли я той изписана на лицето ми? Ние постоянно сме заедно и той вероятно смята, че очаквам от него да се грижи за нас и да ни издържа. Дали не мисли, че се преструвам на свенлива, а всъщност се опитвам да го принудя да приеме роля, която той не желае?“

Арон говореше високо на конете, за да се успокои:

— Какъв глупак съм само — да нахълтам така в къщата!

Той се чудеше какви ли са чувствата на Мери. „Ще си помисли, че съм я накарал да остане в къщата, за да мога отново да си проправя път към нея, да спечеля доверието ѝ, а може би и имота ѝ, и най-накрая да се пхна в леглото ѝ. Не ѝ е необходимо да остава тук, за да може да живее! Тя има собственост, която я прави независима. Ами ако е видяла похотливия израз, който бе изписан на лицето ми? Ами ако се уплаши и си тръгне, ако избяга със Сара? Веднъж дойде при мен по собствено желание, но сега е различно. Не може да стане по този начин. Сякаш вървим по острието на бръснач — Мери, Сара и аз. По-добре да проявя търпение и да не я притискам, защото в противен случай мога да разваля всичко.“

Когато Арон се прибра за вечеря същата вечер, той отново почука на вратата, макар да виждаше през мрежата, че Мери приготвя масата. Умишлено бе останала вътре и не го посрещна на верандата, както правеше напоследък. Тя подреди чиниите, а той я наблюдаваше. Когато се пресегна, роклята ѝ се опъна и се очертах наедрелите ѝ от майчинството гърди. Той си припомни белотата им, завладя го трепетно, но забранено желание. „Успокой се, Арон!“ — нареди си той.

— Трябва да купя от града някои неща за Сара. Расте толкова бързо, че дрешките вече са ѝ омалели. Имам нужда от плат, за да ѝ ушия нови.

— Както казах, това е женска работа. Кога искаш да отидеш?

— Кога ще можем? — стараяше се да говори свободно както обикновено, но не успяваше.

— В събота?

— Събота... да, събота. — Но внезапно я обзеха съмнения: — Ами Сара?

— Какво Сара? — Той повдигна ръка и започна да брои на пръстите си: — да видим... тя е на един, два, три, четири, пет — ще стане почти на шест месеца. Достатъчно голяма е, за да се научи да пътува, без да се оплаква, не мислиш ли?

— Наистина ли смяташ, че можем да я вземем?

— Ами ти... — Арон прочисти гърлото си. — Нямах голям избор, нали така?

Мери се изчерви, но той не забеляза това, защото точно в този момент се взираше в чинията си.

— Как ще я вземем? Мога да използвам кошницата, но и тя вече ѝ е малка. Пътят е прекалено дълъг, за да я държа в скута си. Ами ако завали?

— Не се тревожи — каза той. — Ако вали, ще изчакаме и ще отидем друг ден. Нека да помисля за това как ще я носим.

— Добре. — Тя отново се обнадежди: — Но, Арон, в събота не може да вали, просто не може!

В петък вечер той постави в каруцата точно зад седалката за пътниците една дъска, с която огради малко пространство и в резултат се получи нещо подобно на детско креватче. Застла го с мека слама, а Мери следваше всяко негово движение, развълнувана от предстоящото пътуване до града. Докато я наблюдаваше как тича с един юрган в ръце, за да го сложи върху сламата, той осъзна колко много време е минало, откакто за последен път бе ходила някъде, и че по-рано трябваше да се досети и да я изведе. Обеща си вече да го прави често.

Мери се чувстваше така, сякаш имаше право да си пожелае идеален ден. На разсъмване нямаше вятър, а изгряващото слънце озари хълмовете в розово и златисто. Тя се събуди от чуруликането на мушитрънчетата, които сякаш ѝ се караха за това, че бе прекалено мудна. Арон дойде рано, но въпреки това сякаш измина цяла вечност,

преди да привърши със сутрешните задължения. Росата бе започнала да се изпарява, когато той влезе в къщата, за да се измие и да се преоблече. Почука и тя веднага му даде знак да влезе.

— Мислех си първо да се измия и да облека чисти дрехи — поиска разрешението ѝ той.

— В резервоара има топла вода. Ще бъда готова, докато привършиш. — Тя се изкачи по стълбите.

Мери переше само работните му дрехи, комбинезони и ризи. По-официалните костюми, от които рядко се нуждаеше, все още бяха в спалнята му. Имаше нещо вълнуващо в това, че и двамата се преобличаха и приготвяха за излизане в една и съща къща. Щом чу шума на течащата вода, тя вече не можеше да пропъди тези мисли от главата си. Осъзна, че ненадейно се бяха възвърнали спомените ѝ за Арон — с голи гърди и треперещ от ледената вода на кладенеца, а след това застанал с праметната около врата си кърпа, докато тя го докосваше. Укори се за мислите си и побърза да приключи с преобличането.

Избра бледолилава рокля, която пристягаше тънката ѝ талия и гърдите. Макар деколтето да бе малко, дрехата ѝ стоеше предизвикателно, защото бе опъната по тялото ѝ. Тя я приглади, след което метна през раменете си тънък шал, за да се прикрие. Арон бе готов преди нея и докато минаваше покрай вратата на спалнята ѝ на излизане, подвикна:

— Ще докарам каруцата.

Когато Мери се появи с бебето, той тъкмо закрепяше кърпа над мястото, където щеше да лежи Сара. Вече бе постлал одеялото под импровизирания сенник.

На Мери отново ѝ стана приятно от неговата изобретателност и тя го похвали:

— Ти мислиш за всичко, Арон.

— Опитвам се — усмихна се той. — Под седалката има брезент, в случай че завали.

— Оставих нещата на Сара в къщата. Можеш ли да я подържиш, докато ги взема? — И преди той да успее да отговори, детето се озова в ръцете му.

То примигна срещу него изпод бродираната си шапчица и безмълвно изучаваше лицето му, преди любопитно да протегне

ръчичка и да хване долната му устна. Това сякаш бе официалното им запознанство и то прониза сърцето му. Целуна малката ръчичка. Това бе неговата дъщеря.

Щом Мери затвори къщата, той положи Сара на мястото ѝ и подаде ръка на майка ѝ, за да се качи в каруцата. Докоснаха се съвсем леко, макар да нямаше нищо лошо в това, че проявяваше учтивост. Мери прибра полите си и те потеглиха.

Пътуването не продължи толкова дълго, колкото се искаше на Мери. То сякаш бе най-приятната част от разходката ѝ, макар че нямаше търпение да стигне до града. Все по-силно чувстваше, че няма нищо лошо в това да бъдат тримата заедно. Все повече си даваха сметка за взаимното си привличане и изведнъж това усещане сякаш се удвои и узря заради това, което правеха в момента — отиваха в града като съвсем обикновено семейство.

Мери усети, че несъзнателно брои месеците от смъртта на Джонатан. Когато разбра, какво прави, тя се стресна и пропъди мисълта.

През днешния ден в града и двамата спазваха възможно най-голямо благоприличие, защото знаеха, че всички любопитни погледи бяха насочени към младата вдовица, която за пръв път се появяваше на публично място. Тук той не ѝ подаде ръка, за да слезе от каруцата. Мери сама се пресегна и прегърна Сара. Двамата с Арон се разделиха на тротоара пред дрогерията. Той тръгна към бръснарницата, за да се подстриже и да научи последните новини, а тя влезе да избере разни неща за бебето и провизии за килера. Докато разглеждаше топовете с плат, погледът ѝ попадна върху една кремава тафта. Мекотата и блясъкът на материята я изкушиха да я докосне и щом го направи, тя без колебание помоли Сам да ѝ отреже една дължина и да я прибави към поръчката ѝ. След това отиде в хлебарницата и си взе сладкиш. Където и да отидеше, бебето бе център на внимание. Мили Хармън от хлебарницата покани Мери отзад в помещението за живеене, за да накърми Сара.

Мери се отби и в кабинета на доктор Хаймс, за да му поиска съвет с какво да храни бебето. Лекарят посрещна с радост Мери и погъделичка Сара по брадичката. Той посъветва Мери:

— Вече трябва да я отбиеш. — Щом видя удивения ѝ поглед, продължи: — Бебетата стават прекалено дебели, когато се кърмят

дълго време. Така ще улесниш себе си, а и за Сара ще е по-добре.

Той я инструктира да започне да захранва бебето с леки храни, а тя самата да привързва гърдите си и да пие по-малко течности. Даде ѝ рецепта да си купи патентованото лекарство на Лидия Пинкъм, което да пие по време на предстоящото ѝ неразположение.

Когато се върна до каруцата, Арон я чакаше пред дрогерията. Сара бе кисела след непривично дългата за нея разходка.

— Искаш ли да хапнеш нещо, преди да тръгнем обратно? — попита той.

Мери си спомни как бяха обядвали заедно в ресторанта, но тъжно му отказа:

— Сара няма да издържи, а и освен това хапнах сладко в хлебарницата.

Бебето вече шумно протестираше.

— Тя изглежда се разпява — пошегува се Арон. — Права си. По-добре да тръгваме.

На връщане времето мина твърде бързо, защото говореха през целия път. След като се отдалечиха от града и хората, те отново се отпуснаха.

— Купих една дължина тафта — призна тя.

— Охо!

— Все пак спестявам от това, че ще си я уشيا сама.

— Не е нужно да се оправдаваш, Мери. Нямам нищо против да купуваш всичко, което пожелаеш.

— Да, но наистина не се нуждаех от нея.

— Заслужаваш я — заяви той, като се усмихна и добави: — Освен това да купуваш нещо само когато имаш нужда от него, понякога отнема цялото ти удоволствие от покупката.

Тя се усмихна.

— Прав си, Арон. Няма да се тревожа и да се оправдавам... точно както ти каза.

— Какво още прави?

— Посетих хлебарницата на Мили Хармън, изядох голямо парче „Бисмарк“ и дадох и на Сара да го опита.

— Тя хареса ли го?

— О, направо ми се разсърди, когато отказах да ѝ дам повече.

Той извърна глава, за да погледне към спящото зад тях бебе, и се усмихна, като си представи как Сара е яла сладкиш.

— Внимавай да не я разглезиш. Няма нищо по-лошо от разглезено дете.

Това бе първото нещо за възпитанието на децата, което той споделяше.

— Ходихме и при доктор Хаймс — смени темата тя.

Той повдигна вежди и загрижено я погледна.

— Нещо не е ли наред?

— О, не. Просто исках да го попитам с какво да започна да захранвам Сара.

— Вече? — изглеждаше изненадан.

— Е, познаваш доктор Хаймс. Той никога не предписва обичайните неща. Понякога си мисля, че му доставя удоволствие да шокира пациентите си. Въпреки това обикновено е прав. — Тя се извъртя и попита: — Ами ти какво прави? — Погледна косата му и отбеляза: — Виждам, че си се подстригал.

— Така е — засмя се той. — Освен това научих много интересни неща. Както казаха момчетата в бръснарницата, скоро можем да очакваме още една сватба.

— Чия? — Той се поколеба и тя си помисли, че отново нарочно я дразни, така че го хвана за ухото и го подръпна. — Ако не искаш да ти дърпам ушите, по-добре ми отговори, и то бързо!

Той я остави да го дърпа, като се престори на безпомощен и се примоли:

— Добре, добре, пусни ме и ще ти кажа! — Но тя не го остави на мира, докато не разкри имената на щастливата двойка — Присила и Уили Михалек.

Мери бързо го пусна и се загледа отново в пътя. Той усети, че в този момент я вълнуваха различни неща. Известно време мълчаха, преди тя да се осмели да попита:

— Как се чувстваш?

— Радвам се за тях — отвърна той без колебание.

— Само това ли?

— Какво още, Мери? Между мен и Прис няма нищо.

— Но по-рано имаше.

— Да, не го отричам. Знаеш какво имаше между нас, защото ти разказах.

— Това не е нещо, което можеш да приемеш така лесно, Арон. Чудех се дали не съжаляваш, че се раздели с нея.

— Не, разбира се — увери я той. — Вярваш ли ми?

Тя се вгледа в него, а после сви рамене.

— Бих искала. — Погледна встрани и попита: — Кога ще е сватбата?

— Веднага след жътва предполагам, ако може да се вярва на всичко, което чуваш в бръснарницата.

— Подходящо време за сватба.

— Ще имаш възможност да облечеш новата рокля, която ще си ушиеш.

Тя се ободри малко при тази мисъл.

Когато се прибраха, Сара все още спеше дълбоко. Мери се обърна да я вземе, но Арон попита:

— Може ли аз да я отнеса в люлката ѝ?

„В това няма нищо лошо“ — помисли си тя и отвърна:

— Разбира се, Арон.

Тази вечер той си тръгна по тъмно и се държеше така, сякаш никак не му се прибираше. Тя повървя с него до брястовете, като въртеше стръкче трева между пръстите си, тъжна от това, че той трябва да си върви.

— Арон — рече, като гледаше към ръцете си, — ти си страшно добър с мен и Сара. Нямам предвид само днешния ден и пътуването до града. Искам да кажа... всеки ден. Искан да ти благодаря.

Той едва се сдържа да не я грабне в обятията си.

— Веднъж вече ти казах, че не е нужно да ми благодариш. Ти някак си ме караш да искам да се грижа за теб. Имаш подобно влияние над мъжете, Мери, мъниче.

Тези думи я накараха да се почувства ценена и защитена. Тя обви ръце около себе си и за момент си представи, че той я бе прегърнал. Думите му я стопляха, но тя копнееше за топлината на ръцете му.

В този момент погледът на Арон се спря на гърдите ѝ и той бързо си тръгна, преди да се е поддал на желанието си.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ВТОРА

Приближаваше краят на лятото, когато всичко бе отрупано с плод и идваше време за жътва. Усилената работа през този сезон бе помогнала на Арон и Мери да преживеят ужаса от смъртта на Джонатан. Все още чувстваха липсата му, но мъката им бе намаляла.

Джонатан пръв бе поискал връзката между Мери и Арон и сега сякаш си бе отишъл, за да им позволи да я продължат. Той отново ги бе оставил сами, но този път отсъствието му ги разделяше. Благоприличието, което те спазваха, им помагаше все по-силно да осъзнават какво означават един за друг. Връзката им бе изцяло нова и различна.

Сара също променяше отношенията им. В нощта, в която Арон помоли да отнесе Сара в креватчето ѝ, Мери разбра, че той желае да поеме ролята си на баща. Тя осъзна колко дълбоки са чувствата му към дъщеря му и усети, че той умишлено ги е крил. Отново това благоприличие!

След тази нощ настъпи малка промяна. Тя започна от един обяд, когато Арон се прибра в къщата и завари Мери да приготвя сладко от стафиди. Обедът не бе готов. Масата бе отрупана със затоплени буркани, които чакаха да бъдат напълнени. Една кърпа със сварени стафиди все още висеше на мястото, където ги бе изцеждала. От голяма тенджерата с врящ сок се разнасяше миризма на плодове. Бебето лежеше по средата на пода.

Мери погледна неспокойно Арон и му се извини:

— Съжалявам. Тази работа ми отне повече време, отколкото си мислех, а не можех да не я довърша, защото целият ми труд щеше да отиде на вятъра. Обедът ти не е готов.

Това, изглежда, не го разтревожи.

Той стоеше на сред помещението и наблюдаваше и се усмихваше. В действителност сцената го забавляваше. Прическата на Мери се бе развалила и покрай слепоочията и врата ѝ свободно се спускаха

няколко къдрици. От горещината около печката бузите ѝ бяха порозовели. Кухнята бе изпълнена с аромата на сварени плодове.

Това обаче никак не се харесваше на Сара. Прекалено дълго я бяха оставили на пода, без да ѝ обръщат внимание, и тя шумно запротестира.

— Арон, би ли я вдигнал? Ръцете ми са заети.

— Виждам това — засмя се той и вдигна Сара с думите: — Хайде, царевичке. Майка ти иска да те погледа малко. Той нежно прегърна бебето. Мери ги наблюдаваше, докато разбъркваше сладкото. Арон се усмихна на Сара и хвана ръчичката ѝ. Тя го наблюдаваше втренчено, сякаш се опитваше да вземе някакво решение. После отвори устичка, каза „аба“ и дари баща си с очарователна двузъба усмивка. Той нежно стисна крехката ѝ ръчица и каза:

— Здравей, Сара. — Усети, че Мери го гледа, и се обърна, за да срещне погледа ѝ. Тя му се усмихна, а сърцето ѝ щеше да се пръсне от щастие, когато той ѝ отвърна с усмивка. — Много е красива, нали?

— Да, Арон, така е — отвърна тя развълнувана. Искаше да дари Арон с още от онова, което бе изпуснал, и затова предложи: — Защо не я изведеш навън на хладно? Скоро ще приключи с работата и можем да обядваме там.

След като напълни бурканите със сладко, Мери нарязва домати, извади от килера кисели краставички, сирене, студено месо и хляб и изнесе всичко това на голяма табла в сенчестия двор.

Арон лежеше на една страна върху хладната трева, а Сара се бе хванала за гърдите му, за да стои права. Тя се клатушкеше неустойчиво на крачетата си. Тупна на земята, а Арон я хвана и отново я вдигна на крака с думите:

— Охо, принцесо!

— Говориш ѝ така, сякаш е кон — подразни го Мери.

— Ами не зная как да разговарям с бебето.

— Ще трябва да се научиш — рече тя, а лицето му светна от удоволствие.

— Майка ти идва да те вземе — обърна се той към Сара.

— Тя е щастлива там, където се намира, ако, разбира се, не ти пречи.

— Не ми пречи. — За пръв път му поверяваше Сара и най-накрая той изпита, чувството, че е част от живота ѝ.

Не разговаряха, а наблюдаваха детето, смееха се на непохватните му движения и постепенно свикваха с чувството на сплотеност, което бе започнало да се поражда в тях благодарение на Сара.

След този случай той я взимаше всеки път, когато му се удадеше възможност. Тя вече бе пораснала и режимът ѝ се промени, така че по обяд винаги бе будна. Веднага щом влезеше в кухнята, Арон я вдигаше от пода, за да не пречи на Мери. Самата Мери нарочно бавеше сервирането на обяда, за да му даде възможност да поиграе с детето. Един ден Арон предложи:

— В плевнята има един висок стол. Да го донеса ли за нея?

— О, това би било истинско спасение. Напоследък стои само по земята.

Арон донесе стария стол, изми го и го остави на слънце да изсъхне. На следващата вечер той го боядиса на задната веранда, а Мери и Сара му правеха компания. Мери изчака момент, в който Арон също беше в къщата, за да сложи Сара в столчето. Направиха го почти церемониално. Младият мъж донесе на бебето парче препечен хляб, с което да освети новото ѝ място в кухнята. От този ден нататък високият стол постоянно стоеше до масата.

Мери реши, че вече е време да отбие Сара.

Една сутрин престана да я кърми и пристегна гърдите си възможно най-силно. Когато Арон пристигна същия ден, той забеляза промяната в нея, но нищо не каза. На обяд Мери бе притихнала и се движеше по-бавно от обикновено. Вечерта беше отпусната и каза, че е изморена и би искала да си легне по-рано, така че той си тръгна след вечеря притеснен, но не знаеше какво може да стори за нея.

Ноцта бе безкрайна за Мери. Тя задрямваше и се събуждаше от болката, която се засилваше. Подменяше постоянно превръзките си и новите за известно време я успокояваха, но скоро болката отново обхващаше гърдите ѝ. Започна да я тресе, а след това да ѝ става горещо и тя сънуваше вода. Тогава се събуждаше, но знаеше, че не трябва да пие нищо. Пробва лекарството на Лидия Пинкъм, но то не ѝ помогна. Ноцта бавно и мъчително се изниза, но призори болката вече бе непоносима. Задряма отново, но всяко помръдване на Сара я събуждаше. Лежеше заслушана в звуците, които се носеха от креватчето, като си мислеше, че всичките ѝ мъки си заслужаваха заради Сара.

Щом чу, че Арон пристигна, тя се претърколи до края на леглото, но видя, че млякото отново е напоило дрехите ѝ. Седна на ръба на леглото, стисна мокрите и натезали превръзки под нощницата си и прехапа устни, за да сдържи сълзите си.

Арон отдалеч видя затворената врата на кухнята и взе на бегом останалото разстояние до къщата, като с един скок преодоля стъпалата на верандата. Когато се опита да отвори вратата, установи, че все още е заключена, и го обзе паника. Пресегна се, взе от касата на вратата ключа, но в бързината го изпусна и се прокле за несръчността си.

В кухнята бе студено и сърцето му се стегна. Защо не бе запален огън? Къде бе Мери? Той се спря само за момент, за да огледа притихналото празно помещение, и след това вече тичаше нагоре по стълбите, обзет от страх, като крещеше името ѝ.

Вратата на спалнята ѝ бе отворена, така че нищо не му пречеше да влезе вътре, но въпреки това той влетя така, сякаш бе разбил барикада. Тя седеше на ръба на леглото, притиснала мокрите си и лепкави гърди и той веднага прочете болката в очите ѝ.

— О, Арон, толкова боли — изскимтя тя.

Той веднага се успокои, че тя е в безопасност.

— Какво мога да направя? — веднага се приближи до нея.

Тя поклати глава и при вида ѝ го заболя сърцето.

— Кажи ми, скъпа. — Той коленичи пред нея. — Кажи ми какво да сторя. Боже, цялата си мокра. Трябва ти суха нощница и нови превръзки. Къде си ги сложила?

— Използвам кърпи за чинии — довери му тя, — но не мога да ги стегна достатъчно около себе си.

Мери толкова се отпусна от присъствието на Арон, че с удоволствие се остави на грижите му и се подчини на нареждането му да се изкъпе, докато той намери чисти кърпи. Сара се бе събудила от шумното влизане на баща си, но в момента лежеше спокойно и наблюдаваше тази нова и странна сцена в спалнята.

Арон помогна на Мери, като следваше инструкциите ѝ и пристегна кърпите, които почти се впиха в нежната кожа под мишниците ѝ. Притесняваше го това, че трябва да я пристяга толкова силно, но тя настояваше, като му каза, че вече се чувства по-добре.

След като ѝ облече чиста нощница, той я прегърна през раменете и я поведе към леглото.

— Преживяла си ужасна нощ, любов моя. Сега може би ще спиш по-спокойно.

— Но, Арон, трябва да... — започна да протестира тя.

Той постави пръст на устните ѝ, за да я накара да замълчи, и ѝ нареди:

— Ти трябва да си почиваш, а аз ще изляза оттук, за да мога да се погрижа за Сара.

Тя се опита да му възрази, но той не ѝ го позволи. Побутна я отново към леглото, а тя безмълвно му се подчини и седна. После вдигна очи към него и попита:

— Какво щях да правя без теб?

Той се пресегна, отметна косата ѝ и рече:

— Моли се, любов моя, никога да не го разбереш. — После нежно хвана главата ѝ с една ръка, наведе се да я целуне и почувства, че устните ѝ треперят. След това отиде до креватчето и вдигна Сара с думите: — Хайде, царевичке, тебе трябва да те подсушим.

Арон изостана с един ден в полската работа. Тази година вършитбата започваше по-рано. Той не само трябваше да навакса изгубеното време, но също и няколко дни да помага на Дворак. Уговорката бе изгодна и за двама им, защото Дворак щеше да му помага при вършитбата.

През последвалите дни Арон бе прекалено зает, за да стои в къщата. До пристигането на чичо Гарнър с машината той виждаше Мери и Сара само във времето за хранене, и то съвсем набързо.

Мери сама се удиви на бързината, с която се възстановяваше. Тялото ѝ изглежда бързо се приспособяваше. С всеки изминал ден тя се чувстваше все по-добре.

Вършитбата бързо приближаваше към своя край и когато се замислеше за Дакота, сърцето ѝ се свиваше. Арон не ѝ бе споменал нищо, но тя знаеше, че не можеха да избегнат този разговор. Очакваше той да повдигне въпроса, но той не го направи и тя разбра, че трябва да го стори сама.

Беше златиста утрин, в която слънцето грееше ниско към източния прозорец и във въздуха играеха дребни пращинки. Арон излизаше от кухнята, когато нещо го спря, той се обърна и погледна

към нея. Тя държеше съдовете, които бе вдигнала от масата след закуска, но не се помръдваше, а само го следеше с поглед.

— Наред ли е всичко? — попита той.

— Не спомена нищо за Дакота.

— Така е.

Той бе с гръб към слънцето, което грееше право в лицето ѝ, и тя не можеше да прочете изражението му, докато говореше. Гласът му не ѝ подсказваше нищо.

— Ще ходиш ли тази година?

— Не съм решил.

— Значи все пак си мислил за това?

— Да, така и не писах на Гечнър за Джонатан. Предполагам, че очаква и двама ни.

— О! — Съдовете в ръцете ѝ изведнъж ѝ натезаха и тя отново ги остави на масата.

— Искаш ли да остана? — попита той. Даваше ѝ възможност да го задържи.

— Аз... просто исках да зная, защото ще трябва да намеря някого, който да ми помага, ако заминеш.

— Не отговори на въпроса ми — тихо рече той.

— Нуждаем ли се от парите?

Той не спомена нищо за това, че тя сега говореше за парите като техни общи. Вместо това бавно поклати глава. Това означаваше „не“.

— Искаш ли да замина? — повтори той.

Тя безмълвно поклати глава, а големите ѝ очи блестяха от слънцето.

— Тогава ще остана. Освен това исках да бъда тук, за да те заведа на сватбата. Ще дойдеш ли с мен?

Тя внезапно се обърка от това, че очакваше едно, а се случваше друго и попита:

— Сватбата ли?

— Тази на Присила и Уили — напомни ѝ той. — Ще дойдеш ли с мен?

Искаше да му каже просто: „Да, ще те последвам навсякъде“, но вместо това отвърна:

— Не зная какво ще правя със Сара.

— Ще вземем и нея — отвърна той и повтори: — Ще дойдеш ли с мен?

— Да.

Той се отместил, а пред очите ѝ останаха тъмни петна от ослепителното слънце. Преди да излезе от къщата, Арон не я докосна, а само рече:

— Харесваш ми, когато връзваш косата си по този начин.

От тафтата с цвят на слонова кост Мери си уши тясна пола, която обгръщаше бедрата ѝ и се разширяваше чак при глезените. Поръча си нови обувки, а от белия плат, който Арон ѝ бе подарил миналата Коледа, си направи вталена блуза с дълги ръкави, украсени с черни копчета по края. Черен колан довършваше тоалета ѝ и тя се огледа одобрително, докато чакаше Арон да я вземе, за да отидат на сватбата.

Побърза да събере нещата на бебето.

— О, принцесо, днес ще танцуваме, нали? Баща ти обожава валса. Ти също ще трябва да се научиш. Той ще пристигне всеки момент... Хайде сега да ти вземем одеялцето...

Мери го остави върху купчината върху леглото. Не я сдържаше на едно място.

Най-накрая чу как Арон пристигна в двора, събра багажа, вдигна бебето и тръгна надолу, за да го посрещне.

Той си бе купил нов костюм — вълнен, с цвят на охра и на съвсем тънки райета. Модното сако бе разкопчано и под него се подаваше жилетка, прилепнала плътно по слабото му и стегнато тяло. Виждаше се също и златен ланец. Ризата му с цвят на слонова кост рязко контрастирала със загорялото му лице и лъскавата коса. Мери си помисли, че той изглежда като някакъв бог на жътвата, тъй като целият бе в цветовете на отминаващия сезон. Тя шумно преглътна.

Самият Арон бе опиянен от вида ѝ. Облечена в бяло и слонова кост, самата тя можеше да бъде булката през днешния ден. Косата ѝ бе прибрана в обикновена прическа. Той разпозна белия плат, който ѝ бе подарил, и изпита задоволство от това как изглеждаше върху слабите ѝ рамене и закръглените ѝ гърди.

Внезапно Сара възропта, защото и тя искаше да ѝ обърнат внимание. Арон се поклонил елегантно, за да наруши напрегнатата

тишина.

— Ти ще си най-красивата жена на сватбата, а аз ще съм най-щастливият мъж — пошегува се той.

Тя повдигна полите си, за да направи реверанс.

— Да тръгваме тогава!

Есенната утрин бе топла и тиха. Мери и Арон знаеха, че това ще е един от последните хубави дни преди зимата.

Седнаха на скамейката, на която обикновено се настаняваха в църквата, и внезапно почувстваха липсата на Джонатан на мястото до тях, но сега там бе Сара, която като всички бебета изискваше внимание. Докато чакаха да започне церемонията, Сара разглеждаше и лицата на хората, седнали на скамейката зад тях. Тя започна да издава силни и шумни звуци, които отекнаха в тишината, а Мери и Арон се спогледаха и се усмихнаха. Това ново за тях изживяване бе толкова вълнуващо.

Щом започна службата, музиката от органа заплени детето и то се превърна в добре възпитана дама.

Когато Мери видя Прис да се задава по пътеката, гърлото ѝ се сви. Присила сияеше усмихната в бяла рокля, докато вървеше, хванала баща си под ръка. Мислите на Мери се върнаха към онази нощ преди дълго време, когато тя и Арон седяха на стълбите на верандата. Отново дочу гласа му, който казваше, че за много неща са необходими двама души — за да правят любов и да се оженят. Сега Мери виждаше тази девойка по-красива от всякога. Арон също не я изпускаше от поглед и тя се почуди дали в крайна сметка той не съжаляваше, но сякаш прочел мислите ѝ, той се извърна и я погледна, като по този начин ѝ вдъхна някаква увереност.

По време на церемонията Арон си мислеше за това, което го бе възпирало да се ожени за Прис. Нещото, което му бе попречило, бе фактът, че той не я обичаше. Знаеше това със сигурност, защото в момента чувството да обичаш някого напълно и всеотдайно вече му бе познато. Порази го иронията на ситуацията, защото бе открил любовта на мястото, откъдето бе тръгнал — у дома. Докато слушаше даването на обетите, знаеше, че вече достатъчно дълго е чакал и е играл ролята на пасивния брат и мълчаливия чичо. Днес бе идеалният ден да заеме мястото, което му се полагаше. Всички останали можеха да вървят по дяволите. Повече нямаше да чака.

Когато службата приключи и всички се изправиха на крака, Мери прегърна Сара, но преди да успее да се изправи, Арон пое детето от ръцете ѝ. Тя изненадано го погледна. Хванал с една ръка дъщеря им, той протегна другата, за да помогне на Мери да стане. Тя все още се тревожеше да не би да нарушат благоприличието, но Арон пристъпи на пътеката със Сара на ръце и още повече обърка Мери, когато я хвана под ръка, за да излязат от църквата. Тя не се отдръпна. „Какво ли ще си помислят хората?“ — чудеше се тя. Арон обаче знаеше, че ще си помислят точно това, което той искаше — че периодът на траура е отминал!

В колата тя разговаряше безгрижно, макар сърцето ѝ да биеше учестено.

— Не е редно да си толкова... учтив и загрижен, Арон. Хората ще започнат да говорят.

Без изобщо да се разтревожи, той вдигна глава и се засмя:

— Не ти ли казах, че ти караш мъжете да се държат по този начин, Мери?

„Той, изглежда, се опитва да си играе с огъня“ — помисли си тя. Ако не го познаваше по-добре, щеше да се закълне, че е пил.

Арон се държа по този начин през целия ден. Сърцето ѝ биеше лудо.

Леля Мейбъл изкоментира колко добре изглежда Мери. Щом видя очите ѝ, които през цялото време търсеха Арон сред тълпата, тя разбра защо. На обяд той донесе на младата жена чиния с храна и взе Сара, за да може тя да се нахрани спокойно. Следобед плати на едно момиче половин долар, за да се грижи известно време за Сара и Мери отново да си почине. Когато мъжете се наредиха един след друг да целунат булката, той беше в редицата, но щом я целуна и ѝ даде един долар, се заоглежда за Мери и видя, че тя го наблюдава. Намигна ѝ, а тя наведе глава и се съсредоточи върху нещо, което говореше леля Мейбъл.

И двамата танцуваха с много хора. Сара вече бе заспала и Мери можеше спокойно да се наслаждава на забавата.

Арон я покани на танц и постоянно я задяваше заради останалите, с които бе танцувала. Преди да свърши празненството, луната бе вече високо в небето. Силно захладня. Хората си пожелаваха „лека нощ“, докато каруците се отдалечаваха.

Арон и Мери мълчаха, а тя държеше в скута си заспалата Сара. Това изглеждаше като основателна причина за внезапното им мълчание. Нямаха време да размишляват. Пътят до дома бе прекалено кратък.

Преди Мери да успее да се възпротиви, Арон взе Сара от ръцете ѝ и я отнесе в креватчето ѝ на горния етаж. След като я сложи да си легне, той постоя, като си мислеше за Мери, а кръвта пулсираше във вените му. Свали сакото си и го преметна през рамо. Пое си сковано дъх и слезе по стълбите.

Мери беше в килера, но бе запалила кухненската лампа. Щом влезе през вратата, той я видя. В този момент тя усети присъствието му, размърда се и го погледна. Той все още държеше сакото си преметнато през рамо, но не си тръгна.

Тя се смути от погледа му и наведе очи.

— Бих искал да танцувам още един валс с теб — промълви той смущаващо тихо.

— Аз... — Тя съвсем се обърка.

Арон бавно прекоси стаята, хвана я за ръка и я отведе в притъмнената гостна. Хвърли сакото си върху люлеещия се стол, след което я пусна и отиде да включи грамофона. Отново протегна ръка към Мери.

Щом постави ръка на рамото му, тя докосна гладкия копринен плат на жилетката му. Направиха няколко стъпки в такт с музиката и спряха.

Ръцете му се заровиха в косата ѝ и извадиха фуркетите. След това той обгърна лицето ѝ с ръце и наведе устни към нейните. Тя го прегърна и отвърна на целувката му.

Усещането ѝ бе толкова познато, сякаш го правеше всеки ден, но чувствата, които я завладяха и разпалиха кръвта ѝ, бяха нови за нея. Струваше ѝ се, че по-рано не са я целували. Езикът му стана настоятелен и разпали в нея огън. Той я целуваше пламенно и силно, притисна тялото ѝ към своето, а след това плъзна ръка към бедрата ѝ, обгърна ги и я повдигна на пръсти.

След малко Арон отдели устни от нейните и с разтреперан глас прошепна в ухото ѝ:

— Исках да го направя по-бавно и нежно, скъпа, но чаках прекалено дълго. Обичах те през цялото време.

Тя се вкопчи в него, но независимо от желанието, което изпълваше цялото ѝ тяло, възрази:

— Арон, не можем да го направим пак.

— Не го казвай, Мери. — Той я целуна, за да заглуши думите ѝ.

Щом се отдръпна отново от нея, тя колебливо рече:

— Чувствах се толкова виновна за това, което причинихме на Джонатан.

— Аз също, но той е мъртъв и не можем да му позволим винаги да стои между нас. Ние сме живи, Мери. Ти и аз сме изпълнени с живот и не е редно да продължаваме да го отричаме. — В гласа му се долавяха болка, копнеж и жажда по нея. Както винаги я принуди да направи това, което искаше, защото и тя самата го желаше.

Нямаше смисъл да се противопоставя на внезапната слабост, която обзе тялото ѝ, щом ръката му се плъзна към гърдите ѝ. Докато я галеше, тя се отпусна в ръцете му и тихичко започна да стене. Усети, че той я освободи от прегръдката си и започна да разкопчава блузата ѝ. Без да отделя устни от неговите, тя разкопча ръкавите си зад врата му, докато го прегръщаше.

Отдалечиха се един от друг, за да може той да свали блузата ѝ. Арон я пусна свободно надолу, след което плъзна презрамките на комбинезона ѝ и смъкна и него до кръста ѝ. Ръцете му я милваха.

После той я прегърна през кръста с една ръка и я принуди да коленичи на пода заедно с него. Тя усети горещата му и влажна уста върху гърдите си и още по-силно притисна главата му към себе си, като чувстваше меката му къдрава коса да се плъзга по кожата ѝ. Пръстите ѝ бяха заровени в косата му и Арон почувства как лекичко започна да го скубе, докато плъзгаше език надолу към пъпа ѝ.

Когато се пресегна към полата ѝ, той докосна високите ѝ закопчани обувки. Изправи я на крака и я помоли:

— Мери, свали си обувките.

После я обърна към кухнята, а тя хвана комбинезона си, докато вървеше към запалената лампа. След известно време се върна боса, а силуетът ѝ се очерта на прага на вратата. Той също бе свалил жилетката и ризата си и стоеше бос. Вдигна ръце към нея, а тя прекоси помещението и лекичко простена, когато отново се докоснаха.

— Толкова те обичам, Мери — прошепна той.

— Знаех го и съжалявам, че трябваше да се боря с това, но обещавам, че повече няма да му се противопоставям, Арон. О, Арон, обичам те.

Когато устните им се сляха отново, насладата бе двойно по-голяма и за двамата им заради дългото време, през което бяха чакали този момент.

Този път тя го побутна да седне на пода, след което коленичи пред него и постави ръцете му върху гърдите си, но той ги спусна надолу към копчетата на кръста ѝ.

Кръвта пулсираше силно в главата ѝ и бушуваше във вените му. Щом полата ѝ падна на земята, той я прегърна, а тя усети как тялото му бе станало твърдо като стомана от желание.

— Докосни ме, Мери, обичай ме — прошепна дрезгаво той, а ръцете ѝ се плъзнаха към колана му.

Мускулите на бедрата му се стегнаха, когато тя плъзна ръце надолу, за да събуе панталоните му. След това той я притисна към себе си, а тя усети познатата топлина на мъжествеността му опряна в корема ѝ, която тя държеше с ръка. Без да я изпуска от прегръдката си, Арон легна и я дръпна върху себе си. После се претърколи върху нея и започна да гали вътрешната страна на бедрата ѝ.

Мери тихо и отнесено започна да мълви името му, докато Арон продължаваше да изучава тялото ѝ и откри, че този път тя бе копняла и жадувала за това също като него. Страстта му нарастваше заедно с нейната.

Тя изстена от ласките му, които добре помнеше. Когато тялото ѝ потрепери и се изви, той нежно навлезе в нея и с нарастването на възбудата му започна хрипливо да шепне думи, които само тя можеше да разбере. След това настъпи моментът на върховното задоволство.

В тези първи и най-интимни минути тя лежеше и си мислеше, че това е най-великото блаженство, което можеха да споделят един мъж и една жена и че в този момент всички думи бяха незначителни и маловажни. Той я бе дарил с най-прекрасния подарък на света.

Но тя грешеше, защото следващото нещо, което произнесе Арон, я изпълни с неподозирани чувства. Той се претърколи с нея на една страна, погали я нежно по бузата и тихичко каза:

— Мери, ще ме удостоиш ли с честта да станеш моя съпруга? Усети как тя преглътна, а мускулите ѝ се стегнаха. Не му отговори и

той добави:

— И ще ми позволиш ли да поема ролята на баща на нашата дъщеря?

Тя внезапно го притисна силно към себе си и задавено промълви:

— Арон, о, Арон, боях се, че може да не ме попиташ.

Мери се смееше и плачеше едновременно. Той я държеше в прегръдките си, за да я успокои.

— А пък аз си мислех, че може да ми откажеш.

— Досега трябваше вече да знаеш, че никога не бих могла да ти кажа „не“.

Известно време мълчаха, след което Арон рече:

— Мислех, че е възможно да си променила мнението си за мен... след смъртта на Джонатан.

— Боях се какво щяха да кажат хората, Арон. Опитвах се да не те обичам, защото изглеждаше, че това никога няма да ни бъде позволено, без да предизвикаме скандал.

— Виждах какво преживяваш и то ме накара да премина през ада. Всеки ден те гледах в къщата си с дъщеря ни, а не можех да се доближа до вас. О, Господи, Мери, беше ми непоносимо всяка нощ да ви оставям тук и да си тръгвам.

— Успях да се справям, докато през онзи ден не те видях да държиш Сара на ръце до каруцата. Спомняш ли си?

Той тъжно се засмя.

— Помня всеки един ден от последните шест месеца. Помня, че едва се сдържах да не те помоля да поддържа Сара. Спомням си болката от това как силно исках да прегърна теб. — Той плъзгаше ръка по косата ѝ, сякаш за да пропъди спомена. — Когато сутрин те виждах да ми махаш на верандата, идвах заради теб, а не заради работата или къщата, или фермата. Само заради теб и Сара.

Тя се обърна, за да целуне дланта му, и довери:

— Мислех, че съжаляваш заради нея. Казвах си, че това няма значение, но ти дори не желаше да я погледнеш. Въпреки това не можех да мисля за нея като за дете на Джонатан, както се бяхме разбрали. Поглеждах я и виждах теб.

— Единственият начин да преодолее болката бе да стоя настрани и да не я докосвам.

Мери знаеше, че думите му бяха самата истина и че от тримата той бе преживял най-голямата болка. Искаше ѝ се да може да промени това.

— Скъпи, съжалявам за...

— Отсега нататък повече за нищо няма да съжаляваме, нали така?

Тя само поклати глава, защото в този момент нямаше сили да говори. Той внимателно подбираше думите си, защото знаеше, че с тях трябва да ги освободи от призрака на Джонатан.

— Мери... не искам да кажа, че Джонатан бе човекът, който ни събра. Ние направихме сами избора си, но не можем да продължаваме вечно да изпитваме вина заради него. Смятам, че ако можеше, той щеше да ни даде благословията си.

За момент тя долови в гласа му интонация, която напомняше за тази на брат му. Изглеждаше така, сякаш самият Джонатан бе проговорил.

— Аз също мисля така.

Малко по-късно те усетиха студения октомврийски въздух. Арон запали огън в печката и остави предния капак отворен. Двамата се прегърнаха пред нея, а пламъците озаряваха лицата им.

Не разговаряха, защото в действителност думите бяха излишни.

След това Арон и Мери отново оставиха телата си да говорят.

— Хайде да си лягаме, любов моя — промърмори Арон.

— Не можеш да останеш тук — долетя сънненият глас на Мери.

— О, Господи, не ме отпращай отново.

— Налага се, ако искаш съседите да уважават брака ни. И без това ще има достатъчно коментари. — Тя не можа да се въздържи и се засмя. — Само ако знаеха.

— Кой би могъл да разбере, че след сватбата не съм останал в плевнята на семейство Воленс, за да преспя с другите останали там?

Тя поклати глава, след което се извъртя в прегръдката му.

— Не, любов моя, няма отново да стане на твоето, докато не се оженим. Искам да се наслаждавам на първата си брачна нощ.

— Само преди малко каза, че никога не би могла да ми откажеш.

— Не съм ти отказала, любов моя... само малко отлагам момента, в който ще ти кажа „да“.

Накрая той се подчини.

Но на следващата сутрин Арон отново се завърна в къщата и видя, че тя все още спи, макар слънцето отдавна да бе изгряло. Сара също спеше дълбоко.

Той ги наблюдава дълго време, преди Мери да се събуди. Тя отвори очи и спомените веднага нахлуха в главата ѝ и накараха кръвта ѝ да закипи.

Той седна на леглото и се надвеси над нея, като подпря лакти от двете ѝ страни.

— Дойдох за закуската си — прошепна усмихнат.

Тя усети приятната миризма, която се носеше от косата му. Той дръпна завивките и я отви. Положи глава върху гърдите ѝ и тя почувства топлия му дъх през нощницата си. Тъй като не искаше да събуди бСара, Мери го хвана за раменете, побутна го и прошепна:

— Арон, снощи ти казах, че повече няма да го направя, докато не се оженим. Дръж се възпитано! Ами ако забременея така лесно, както първия път? Какво ще кажат благовъзпитаните хора от градчето?

Това подеждва. Той се отдръпна леко от нея, но все още имаше нещо, което тя никога не му бе казала, и си мислеше, че сега той трябваше да го разбере.

— Арон, доктор Хаймс ми обясни, че за всяка жена има подходящи дни за зачеване и тя може да го планира, като следи календара.

Той не откъсваше поглед от нея, но нищо не отвърна.

— Когато Джонатан замина, аз знаех, че за мен е точно такъв момент. — Той все още нищо не бе изрекъл. — Искам да кажа, че тогава си мислех, че мога да зачена, и така и стана.

— И въпреки това дойде при мен? — попита Арон и тя се уплаши, че може би ѝ бе ядосан.

— Да, сърдиш ли ми се?

— Да ти се сърдя ли? — Думите прозвучаха тържествуващо. — Не разбираш ли, че това прави Сара още по-скъпа за мен? Тя е онова, което ти искаше и което аз можех да ти дам. До този момент няхах представа, че сте разговаряли за това с доктор Хаймс.

— Мислех си, че ако знаеш, може да решиш, че просто съм те използвала, но това не е вярно, Арон. Честна дума.

— Зная. — Отново я целуна.

— Ние наистина сме един за друг, Арон, не смяташ ли?

Той вдигна глава и я погледна.

— Да, един за друг сме — съгласи се, очарован от начина, по който го бе изрекла. — Ще те желая всяка сутрин, обед и вечер през остатъка от живота си. Какво ще кажеш за това?

— Мисля, че ще ми хареса — отвърна Мери.

Той затвори очи. Харесваше му как тя докосва лицето му. Продължи да стои със затворени очи докато целуваше пръста ѝ, който се плъзна покрай устните му.

— Мили боже, момиче — дрезгаво прошепна, — колко много те обичам.

Тя нежно го целуна по устата. Най-накрая си даде сметка за малкото съкровище, което бе тяхно, и със сълзи на очи промълви:

— Ние също те обичаме.

Последвалите дни бяха началото на един период, който предвещаваше само радост. Арон бе неимоверно щастлив от присъствието на Сара и Мери около себе си. Той се отдаде изцяло на любовта, която изпитваше към дъщеря си, и правеше за нея всички онези бащински неща, за които се сетеше.

Мери бе много горда. Арон се държеше толкова естествено и свободно с тях двете и макар да го държеше постоянно на разстояние от себе си, ръцете и устата му неспирно я търсеха и я желяеха.

С парите от продажбата на Вини той купи трактор. Бикът бе взет от Алойзиъс Дюзак под името, с което бе регистриран — Виндикейтър. Дюзак спомена, че вероятно ще се обръща към животното със стария му прякор, но след като изрече тези думи, се смути, защото си спомни, че то бе убило Джонатан.

След покупката на трактора останаха още пари и с тях Мери купи нови завеси и тапети за спалнята на Арон, като с невинен поглед му спомена, че Сара ще спи по-спокойно, ако остане сама в другата стая. Той не се въздържа и се пошегува:

— Там ще бъде и по-тихо.

Харесваше му, когато Мери се изчервяваше.

Както често казваше Мейбъл Гарнър, сватбите винаги идваха по три една след друга. Тази бе третата и най-неочакваната.

Ожениха се през ноември. Церемонията бе скромна, но присъстваха всички от семейство Гарнър. Мери беше възхитителна, облечена в сатенена рокля с цвят на слонова кост и обшита с перли. По-късно Мейбъл Гарнър разказваше:

— Дявол да ме вземе, ако тя не бе най-красивата булка, която някога съм виждала!

Говореше се, че Мери е била облечена в малко старомодна рокля, но никой не знаеше откъде са я взели. Смятаха, че ако е била на майката на Арон, тя е щяла да я носи на първата си венчавка.

Тази женитба даде на жените от градчето тема за разговори през цялата зима. Повтаряха как Мейбъл Гарнър и съпругът ѝ видели Арон да се носи по пътя след смъртта на брат си, как на два пъти бе оставил дома си на Мери и Джонатан, как бе обработвал земята след смъртта му, без да поиска нищо в замяна. Още преди настъпването на пролетта съпрузите им се бяха уморили да слушат постоянно за заслугите на „това момче“ и как то се оженило за Мери, за да даде сигурност на нея и на бебето ѝ. Никога не пропускаха да кажат:

— Какво ли щеше да прави Мери без Арон?

В нощта след сватбата Арон и Мери сложиха Сара да спи и на пръсти тръгнаха по коридора, водени от светлината на лампата. На прага Арон вдигна булката на ръце и я целуна, преди да я отнесе в старата си спалня. Щом видя чистата и подредена стая, той си помисли, че Мери много обича тази къща, че се чувства добре в нея и в прегръдките му и че на нито един от двамата им повече няма да му се наложи да я напусне. Той я пусна да стъпи и попита:

— Скъпа моя, какво ли щях да правя без теб?

— Повече никога няма да се наложи да задаваш този въпрос — отвърна тя и го дръпна към леглото, а лампата остана запалена.

Издание:

Лавърл Спенсър. Кръстопът
Американска. Първо издание

Редактор: Лилия Анастасова

ИК Плеяда, София, 2001

ISBN: 954-409-216-1

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.